

การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูกับแพทย์
(A COMPARATIVE STUDY OF THE PERSONALITY OF TEACHERS AND PHYSICIANS)

ปริญญาณิพนธ์
ของ
อบอวล หกสุวรรณ

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2516.

การศึกษา เปรียบ เที่ยบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูกับแพทย์
(A COMPARATIVE STUDY OF THE PERSONALITY OF TEACHERS AND PHYSICIANS)

บทคัดย่อ
ของ
อภิวาด หกสุวรรณ

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มีนาคม 2516

การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูกับแพทย์

จุดประสงค์ของการศึกษาครั้งนี้ คือ เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 ด้าน และความเกรงใจของบุคคลในอาชีพครูกับอาชีพแพทย์ กลุ่มตัวอย่างครูเป็นอาจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษา 3 แห่ง ในนครหลวงกรุง เพชนบุรี จำนวน 56 คน เป็นครูชาย 25 คน ครูหญิง 31 คน กลุ่มตัวอย่างแพทย์เป็นแพทย์ประจำโรงพยาบาลของทางราชการ 6 แห่ง ในนครหลวงกรุง เพชนบุรี จำนวน 66 คน เป็นแพทย์ชาย 31 คน แพทย์หญิง 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่แบบสอบถามบุคลิกภาพ 16 ด้านของ เรมอนด์ บี. แคทเทิล และแบบสอบถามวัดความเกรงใจของ วีบุทท์ วิเชียรโชติและคณะ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ t -test ผลของการวิเคราะห์ที่แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีดังนี้

1. กลุ่มอาชีพแพทย์มีบุคลิกภาพในค่านำตามความเป็นจริง (M^-) ซึ่งหมายถึง มีการพิจารณาที่เหมาะสม ถือการปฏิบัติได้จริง ระมัดระวัง และมีบุคลิกภาพในค่านมีเหลี่ยม (M^+) ซึ่งหมายถึง เล็งการณ์ไกล มีการควบคุมอารมณ์ มากกว่ากลุ่มอาชีพครู ($t = 2.6052, t = -3.9258, p < .01$)

2. แพทย์ชายมีบุคลิกภาพในค่านำตามความเป็นจริง (M^-) ซึ่งหมายถึง มีการพิจารณาที่เหมาะสม ถือการปฏิบัติได้จริง ระมัดระวัง และมีบุคลิกภาพในค่านมีเหลี่ยม (M^+) ซึ่งหมายถึง เล็งการณ์ไกล มีการควบคุมอารมณ์ มากกว่าครูชาย ($t = 1.6944, p < .05, t = -2.5967, p < .01$) และครูชายมีบุคลิกภาพในค่าน ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ซึ่งหมายถึง เชื่อมั่นในตนเอง ก้าวร้าว ยืนยันความคิดเห็นของตนเอง มากกว่าแพทย์ชาย ซึ่งค่อนข้างทางถ่อมตน (E^-) ซึ่งหมายถึง มีความอ่อนน้อมประนีประนอม เมตตากรุณา ($t = 1.9299, p < .05$)

3. แพทย์หญิงมีบุคลิกภาพในค่านำตามความเป็นจริง (M^-) ซึ่งหมายถึง มีการพิจารณาที่เหมาะสม ถือการปฏิบัติได้จริง ระมัดระวัง และมีบุคลิกภาพในค่านมีเหลี่ยม (M^+) ซึ่งหมายถึง เล็งการณ์ไกล มีการควบคุมอารมณ์ มากกว่าครูหญิง

($t = 2.1329$, $p < .05$) $t = -2.9554$, $p < .01$)

4. ครูชายมีบุคลิกภาพในก้านถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ซึ่งหมายถึง เชื่อมั่นในตนเอง ก้าวร้าว ยืนยันความคิดเห็นของตนเอง มากกว่าครูหญิง ซึ่งค่อนข้างถ่อมถ่อม (E^+) ซึ่งหมายถึงมีความอ่อนน้อม ประนีประนอม เมตตากรุณา ($t = 4.0482$, $p < .01$) และครูหญิงมีบุคลิกภาพในก้านจิตใจอ่อนแอ (H^+) ซึ่งหมายถึง ปฏิบัติไปตามความรู้สึกที่อ่อนไหว สุภาพอ่อนโยน ไม่อคติตน มากกว่าครูชาย ($t = -2.3992$, $p < .01$)

5. แพทย์ชายมีบุคลิกภาพในก้านประสาทมั่นคง (O^-) ซึ่งหมายถึง ใจหนักแน่น ปรับจิตใจได้ง่าย และมีบุคลิกภาพในก้านกล้าสังคมน (H^+) ซึ่งหมายถึง ชอบพบปะคน ชอบเสี่ยงภัย กลองแกลว มากกว่าแพทย์หญิง ซึ่งค่อนข้างขี้อาย (H^-) ซึ่งหมายถึง ชอบปลีกตัวสงบเสถียร ($t = -2.1105$, $p < .05$, $t = 2.5252$ $p < .01$)

6. ครูหญิงมีความเกรงใจมากกว่าครูชาย ($t = -2.4308$, $p < .01$) และแพทย์หญิงมีความเกรงใจมากกว่าแพทย์ชาย ($t = -2.1625$, $p < .01$)

A COMPARATIVE STUDY OF THE PERSONALITY OF TEACHERS AND PHYSICIANS

ABSTRACT

BY

OB-UAN HOKSUWAN

Presented in partial fulfilment of the requirements
for the Master of Education Degree
at the College of Education
March 1973

A COMPARATIVE STUDY OF THE PERSONALITY OF TEACHERS AND PHYSICIANS

The purpose of this study was to compare 16 personality factors and "Krengchai" characteristic between teachers and physicians. The subjects were 25 male and 31 female teachers working in three Colleges of Education and 31 male and 35 female physicians working in six hospitals in Bangkok.

All the subjects were given the Cattell's Sixteen Personality Factors Questionnaire Form B and the Krengchai Questionnaire.

The obtained data were analyzed by using t-test. The statistically Significant results were the following:

1. The whole group of physicians were more practical (M^+) and more shrewd (N^+) than the whole group of teachers ($t = 2.6052$, $t = -3.9258$ $p < .01$).

2. The male physicians were more practical (M^+) and more shrewd (N^+) than the male teachers ($t = 1.6944$ $p < .05$, $t = -2.5967$ $p < .01$), whereas the male teachers were more assertive (E^+) than the male physicians who were more humble (E^-) ($t = 1.9299$ $p < .05$).

3. The female physicians were more practical (M^+) and more shrewd (N^+) than the female teachers ($t = 2.1329$ $p < .05$, $t = -2.9554$ $p < .01$).

4. Within the teacher group, the male teachers were more assertive (E^+) than the female teachers who were more humble (E^-) ($t = 4.0482$ $p < .01$), and the female teachers were more tender-minded (I^+) than the male teachers ($t = -2.3992$ $p < .01$).

5. Within the physician group, the male physicians were more placid (O^-) and more venturesome (H^+) than the female physicians who were more shy (H^-) ($t = -2.1105$ $p < .05$, $t = 2.5252$ $p < .01$).

6. The female teachers possessed more "Krengchai" characteristic than the male teachers ($t = -2.4308$ $p < .01$), and the female physicians possessed more "Krengchai" characteristic than the male physicians ($t = -2.1625$ $p < .01$).

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือจาก
อาจารย์ ดร.วีรยุทธ และ ดร.นวดเพ็ญ วิเชียรโชติ ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณ
ของอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ และผู้เขียน
ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์บุญยิ่ง เจริญยิ่ง และสมาคมสุภาพจิตที่ได้
กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องทุนที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์นี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์และแพทย์ทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาตอบแบบ
สอบถามในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบพระคุณแม้งคัมภีรชาและเจ้าหน้าทีในหน่วยงาน
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาและโรงพยาบาลทุกแห่งที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เขียนใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอขอบพระคุณ แพทย์หญิงนวรรักษ์ ณ สงขลา
แพทย์หญิงเพทาย กิริการุญ แพทย์หญิงเปรมกฤติ โปทะวลิชย์ กุญวิภา พูลธรรม
คุณโชติ แสงสมพร กุศลสุทธีวัฒน์ วินคามัย กุศลสุนัย รักสกุลไทย ผู้ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ
ในการติดต่อเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นอย่างดียิ่ง

นอกจากนี้ที่เฝ้ากล่าวนามมาแล้ว ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้ใกล้ชิดอีกหลายท่าน
ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการทำงานครั้งนี้

อนาวร อภัสวรรณ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำวันสัปดาห์ได้พิจารณาปัญหานี้เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของวิทยาลัยการศึกษาคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศาสตราจารย์ ดร. วิมล วิชาญ

รักษา

กรรมการ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมูลนิธิ เอเซียตะวันออกเฉียงใต้
แห่งประเทศไทย ตามโครงการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพของครูกับบุคคลใน
อาชีพอื่น ในการอำนวยความสะดวกของ ดร.วีรยุทธ วิเชียรโชติ และ ดร.นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้.....	10
ขอบเขตของการศึกษา.....	11
ความสำคัญของการศึกษา.....	12
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
2 ทฤษฎีเบื้องต้น และเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	21
ทฤษฎีเบื้องต้น.....	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
ผังทฤษฎีของบุคลิกภาพของครู กับแพทย์.....	56
สมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้.....	58
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	71
กลุ่มตัวอย่าง.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	72
การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง.....	78
ลำดับขั้นของการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
การหาสถิติพื้นฐานของข้อมูล.....	83
การเปรียบเทียบหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระ.....	97

การเปรียบเทียบหาความแตกต่างของบุคลิกภาพ

ด้านความเกรงใจ ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระ..... 136

การหาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ

ในกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์..... 140

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 172

ความมุ่งหมายของการศึกษากันควา..... 172

ความมุ่งหมายเฉพาะ..... 172

กลุ่มตัวอย่าง..... 173

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษากันควา..... 173

การทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง..... 174

การวิเคราะห์ข้อมูล..... 174

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 175

การอภิปรายผล..... 182

การประเมินผลการศึกษากันควา..... 209

ข้อเสนอแนะ..... 211

บรรณานุกรม..... 213

ภาคผนวก

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงกลุ่มตัวอย่างครูและแพทย์แยกตามกลุ่มอาชีพและเพศ.....	71
2	การสัมภาษณ์ทัศนคติสัมพันธของคะแนนแบบสอบถามบุคลิกภาพ 16 ด้าน และการทดสอบซ้ำ.....	76
3	การสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบ 16 ด้าน ของกลุ่มอาชีพครู และกลุ่มอาชีพแพทย์.....	83
4	การสถิติพื้นฐานของความเกรงใจ ของกลุ่มอาชีพครู และกลุ่มอาชีพแพทย์.....	87
5	การสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบ 16 ด้าน ของครูชาย ครูหญิง แพทย์ชาย และแพทย์หญิง.....	89
6	การสถิติพื้นฐานของความเกรงใจ ของครูชาย ครูหญิง แพทย์ชาย และแพทย์หญิง.....	95
7	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวล ระหว่างครูกับแพทย์.....	98
8	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการเก็บตัว — การ แสดงตัวระหว่างครูกับแพทย์.....	99
9	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการอ่อนไหวไปตาม อารมณ์—คนตัวอยู่เสมอ ระหว่างครูกับแพทย์.....	101
10	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความกลอยตาม ผู้อื่น—ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ระหว่างครูกับแพทย์.....	103
11	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านสติปัญญา ระหว่างครูกับแพทย์.....	104
12	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวล ระหว่างครูชาย กับ แพทย์ชาย.....	106

13	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการ เก็บตัว — การแสดงตัว ระหว่างครูชาย กับ แพทย์ชาย.....	107
14	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการถอนไหว ไปตามอารมณ์—คันตัวอยู่เสมอ ระหว่างครูชายกับแพทย์ชาย.....	109
15	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความกลอยตาม นอน—ความเป็นอิสระจากผู้นอน ระหว่างครูชายกับแพทย์ชาย.....	111
16	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยกานสติปัญญา ระหว่างครูชายกับแพทย์ชาย.....	112
17	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวล ระหว่างครูหญิง กับ แพทย์หญิง.....	114
18	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการ เก็บตัว — การแสดงตัว ระหว่างครูหญิง กับ แพทย์หญิง.....	115
19	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการถอนไหว ไปตามอารมณ์—คันตัวอยู่เสมอ ระหว่างครูหญิงกับแพทย์หญิง.....	117
20	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความกลอยตาม นอน—ความเป็นอิสระจากผู้นอน ระหว่างครูหญิงกับแพทย์หญิง.....	119
21	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยกานสติปัญญา ระหว่างครูหญิง กับ แพทย์หญิง.....	120
22	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวล ระหว่างครูชาย กับ ครูหญิง.....	121
23	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการ เก็บตัว — การแสดงตัว ระหว่างครูชาย กับ ครูหญิง.....	123
24	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการถอนไหว ไปตามอารมณ์—คันตัวอยู่เสมอ ระหว่างครูชายกับครูหญิง.....	125

25	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความกลอยตาม ผู้น — ความเป็นอิสระจากผู้น ระหว่างครูชายกับครูหญิง.....	127
26	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านสติปัญญา ระหว่างครูชาย กับ ครูหญิง.....	128
27	ผลการ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวล ระหว่างแพทย์ชายกับแพทย์หญิง.....	129
28	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการ เก็บตัว — การแสดงตัว ระหว่างแพทย์ชายกับแพทย์หญิง.....	131
29	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการอดใจ ไปถามอารมณ์—ค้นตัวอยู่เสมอ ระหว่างแพทย์ชายกับแพทย์หญิง... ..	133
30	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความกลอยตาม ผู้น — ความเป็นอิสระจากผู้น ระหว่างแพทย์ชาย กับแพทย์หญิง.....	134
31	ผลการ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยด้านสติปัญญา ระหว่างแพทย์ชายกับแพทย์หญิง.....	135
32	ผลการ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความ เกรงใจ ระหว่างครูกับแพทย์.....	136
33	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความ เกรงใจ ระหว่างครูชายกับแพทย์ชาย.....	137
34	ผลการ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความ เกรงใจ ระหว่างครูหญิงกับแพทย์หญิง.....	138
35	ผลการ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความ เกรงใจ ระหว่างครูชายกับครูหญิง.....	139
36	ผลการ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความ เกรงใจ ระหว่างแพทย์ชายกับแพทย์หญิง.....	140

37	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับความวิตกกังวล ของกลุ่มาชีฟครู.....	140
38	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการเก็บตัว — การแสดงตัวของกลุ่มาชีฟครู.....	141
39	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการถอนใจ ไปตามอารมณ์ — คั่นตัวอยู่เสมอของกลุ่มาชีฟครู.....	142
40	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับความกลอยตาม ผู้อื่น—ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของกลุ่มาชีฟครู.....	142
41	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับสติปัญญา ของกลุ่มาชีฟครู.....	143
42	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับความวิตกกังวล ของกลุ่มาชีฟครู.....	144
43	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับการเก็บตัว — การแสดงตัวในกลุ่มาชีฟครู.....	144
44	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับการถอนใจไปตาม อารมณ์ — คั่นตัวอยู่เสมอของกลุ่มาชีฟครู.....	145
45	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับความกลอยตาม ผู้อื่น—ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของกลุ่มาชีฟครู.....	146
46	การสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพกับความวิตกกังวลของกลุ่มาชีฟครู..	147
47	การสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพกับการเก็บตัว — การแสดงตัว ของกลุ่มาชีฟครู.....	150
48	การสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพกับการถอนใจไปตามอารมณ์ — การคั่นตัวอยู่เสมอของกลุ่มาชีฟครู.....	152
49	การสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพกับความกลอยตาม ผู้อื่น—ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของกลุ่มาชีฟครู.....	154

50	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับความวิตกกังวล ของ กลุ่มอาชีพแพทย์.....	155
51	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการเก็บตัว — การแสดงตัว ของกลุ่มอาชีพแพทย์.....	156
52	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการถอนใจ ไปตามอารมณ์—คนที่ตัวอยู่เสมอ ของกลุ่มอาชีพแพทย์.....	157
53	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับความกลอยตาม ผู้อื่น — ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ของกลุ่มอาชีพแพทย์.....	158
54	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับสติปัญญา ของ กลุ่มอาชีพแพทย์.....	159
55	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับ ความวิตกกังวล ของ กลุ่มอาชีพแพทย์.....	160
56	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา กับ การเก็บตัว — การแสดงตัว ในกลุ่มอาชีพแพทย์.....	160
57	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา กับ การถอนใจ ไปตามอารมณ์—คนที่ตัวอยู่เสมอ ของกลุ่มอาชีพแพทย์.....	161
58	การสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา กับ ความกลอยตาม ผู้อื่น — ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ของกลุ่มอาชีพแพทย์.....	162
59	การสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล ของ กลุ่มอาชีพแพทย์.....	163
60	การสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว — การแสดงตัว ของ กลุ่มอาชีพแพทย์.....	166
61	การสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านการถอนใจไปตามอารมณ์ — การที่คนตัวอยู่เสมอ ของกลุ่มอาชีพแพทย์.....	168
62	การสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านความกลอยตามผู้อื่น — ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ของกลุ่มอาชีพแพทย์.....	170

~ วิทยานิพนธ์ประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 ส่วนหนึ่งของการสอดส่องกันของแรงขับเคลื่อน (dynamic lattice) แสดงการดูดซับ (Substitution) 20
- 2 มันทฤษฎีของบุคลิกภาพของกรู กับแพทช์, 50

ภูมิหลัง

ในขณะที่ประเทศของเราอยู่ในระยะกำลังพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม โดยใ้กล่าว
เนื่องงานตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาแล้ว 2 ฉบับ ปัจจุบันกำลังอยู่
ในระยะของฉบับที่ 3 การดำเนินงานพัฒนาที่ผ่านมานั้นปรากฏว่ามีปัญหาที่เป็นอุปสรรค
เกิดขึ้นหลายประการด้วยกัน เพราะการพัฒนานั้นจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง และใน
การเปลี่ยนแปลงนั้นก็มักจะเกิดปัญหาขึ้น สาเหตุของปัญหาอาจจะมาจากสิ่งที่เกี่ยวข้อง
หลายด้าน การแก้ปัญหาจะกระทำไ้กี่ต่อเมื่อไ้มีการศึกษาถึงข้อเท็จจริงที่เป็นสาเหตุ
ของปัญหาแล้วนำข้อมูลที่ได้ไ้มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

วีรยุทธ วิเชียรโชติ (วีรยุทธ วิเชียรโชติ, 2513 : 12 - 13) ไ้แบ่งก
เรื่องปัญหาในการพัฒนาประเทศว่า จุดหมายปลายทางของการพัฒนาประเทศนี้ถ้าเรา
ยอมรับเป้าหมายของอารยประเทศ คือ เป็นการพัฒนาประเทศให้ทัดเทียมกับอารยประ
เทศ ก็หมายความว่า เราจะพัฒนาจากประเทศกสิกรรมเป็นอุตสาหกรรมมากขึ้น โดย
ส่งเสริมให้ประชากรประกอบธุรกิจ และนำเอาวิทยาการแบบใหม่ทางเทคโนโลยีมาใช้
ในการประกอบอาชีพมากขึ้นเป็นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และจะต้องพัฒนาระบบ
เดิมให้เป็นสังคมประชาธิปไตย เมื่อเป้าหมายของเรามีถึงนี้ก็มีปัญหาว่าเราจะเปลี่ยน
แปลงบุคลิกภาพของเราอย่างไร เพื่อที่จะให้เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศ เพราะว่า
บุคลิกภาพและสังคมของเราแบบเดิมเป็นแบบสังคมประเพณีนิยม สังคมกสิกรรม เมื่อจะ
เปลี่ยนมาเป็นสังคมแบบอุตสาหกรรม เราจะต้องเตรียมตัวบุคคลให้ถูกต้องเหมาะสม
คือนอกจากจะเตรียมทางด้านความสามารถที่จะหาอะไรก็ได้ (Technical skill)
แล้ว ยังจะต้องเตรียมบุคคลทางด้านอุปนิสัย บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล
และระบบสังคม ว่าควรจะเปลี่ยนอะไรบ้าง หรือจะยึดสิ่งที่เป็นค่านิยมเดิมในวัฒนธรรม

ของเราอะไรไว้ม่าง ควรจะทิ้งอะไรที่ล้าสมัยแล้วเพื่อที่จะได้ช่วยในการพัฒนาบ้าง การที่จะทำเช่นนี้ได้เราจะต้องทราบถึงลักษณะสังคมและบุคลิกภาพของคนไทยเราว่าเป็นอย่างไร เพื่อเปรียบเทียบกับสังคมอารยประเทศว่าเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไรบ้าง ถึงเช่นการวิจัยของแมคเคลแลนด์ที่พบว่าการพัฒนาทางเศรษฐกิจนั้นจะเจริญได้ก็ต้องมีความต้องการที่จะแสวงหาผลสัมฤทธิ์ความสำเร็จ (Achievement) เป็นต้น

ปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมนี้ได้มีผู้กล่าวไว้หลายความเห็นด้วยกัน ถึงเช่น

ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง (ประเสริฐ แยมกลิ่นฟุ้ง, 2509 : 14 - 17) เปรียบเทียบความแตกต่างของปรัชญาชีวิตและลักษณะของบุคคลในสังคมตะวันตกกับสังคมตะวันออกซึ่งมีผลต่อความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมไว้อย่างละเอียด ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้ คือ ประการแรก สังคมตะวันตกยกย่องความรุนแรง ความเกื้อภาค ทรนข้ามกับสังคมตะวันออกซึ่งยกย่องความสงบสุข ทำให้คนตะวันตกมีความจริงจังในชีวิต มีระเบียบวินัยในการทำงาน มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อนหน้าที่และคำสั่ง ความสัมพันธ์ตามหน้าที่ถือว่าสำคัญกว่าความสัมพันธ์ส่วนตัว การทำงานในสังคมตะวันตกจึงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนในสังคมตะวันออกการยกย่องความสงบสุขนำไปสู่แบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่นิยมการอดม่อควย การผ่อนปรน บุคคลนิยมความเป็นกันเอง หลีกเลียงการทำให้ผู้อื่นไม่พอใจ และยืดหยุ่นในการปฏิบัติตามกฎ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมตะวันออกเป็นไปอย่างใกล้ชิด แต่ก็ไม่ค่อยเป็นระเบียบแน่นอน การทำงานในประเทศตะวันออกจึงมักมีประสิทธิภาพสำหรับการทำงานในประเทศตะวันตกไม่ได้ ความเจริญทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของระบอบประชาธิปไตยจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อสังคมมีระเบียบกฎเกณฑ์แน่นอน และพร้อมที่จะบังคับให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์เหล่านี้ สำหรับประชาชนก็จะต้องมีความจริงจังในการดำเนินชีวิต และกล้าเผชิญต่อปัญหาต่าง ๆ แม้ว่าการกระทำเช่นนั้นจะกระทบกระเทือนผลประโยชน์ของผู้อื่น

ประการที่สอง สังคมตะวันตกยกย่องการเอาชนะธรรมชาติ แต่สังคมตะวันออกยกย่องการกลมกลืนกับธรรมชาติ การยกย่องการเอาชนะธรรมชาตินำไปสู่การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นผลให้ตะวันตกสามารถค้นพบความลับของธรรมชาติและควบคุมใช้ธรรมชาติเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ความรู้สึกต่อการเอาชนะสิ่งต่าง ๆ ยังรวมถึงการเอาชนะคนอื่น การพิสูจน์ความสามารถของตนเอง การต้องการความสำเร็จ ความไม่พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ กวบความคิดเช่นนี้ตะวันตกจึงก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทั้งในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การผลิตและการแผ่อำนาจเข้าไปครอบครองประเทศอื่น ตรงข้ามกับในประเทศตะวันออก ซึ่งแม้ความเจริญจะเกิดขึ้นก่อน แต่ก็หยุดชะงักอยู่กับที่ การยกย่องการกลมกลืนกับธรรมชาติหมายถึงการมองธรรมชาติในแง่ความสวยงาม มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ การจะหาความสุขจากการทำตัวให้กลมกลืนกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมซึ่งหมายรวมถึงบุคคลอื่นด้วย

ประการที่สาม สังคมตะวันตกยกย่องความเป็นอิสระและความสำคัญของตัวบุคคล แต่สังคมตะวันออกยกย่องความพึ่งพาอาศัยกัน และการยอมรับอำนาจบังคับของกลุ่ม ในตะวันตกตัวบุคคลเป็นจุดศูนย์กลางของชีวิต สิทธิเสรีภาพและความเป็นตัวของตัวเองได้รับการยกย่องเป็นพิเศษ บุคคลจะต้องรับผิดชอบต่อตนเอง จะต้องกล้าแสดงความคิดเห็น มีความเชื่อมั่นในตนเอง ความคิดเช่นนี้เป็นพื้นฐานอย่างหนึ่งของการปกครองแบบประชาธิปไตยและลัทธิเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม ส่วนในสังคมตะวันออกกลุ่มมีความสำคัญกว่าตัวบุคคล บุคคลควรจะทำตัวให้เหมือนคนอื่นในกลุ่ม ยอมรับอำนาจตามความต้องการและความคิดเห็นของกลุ่ม ซึ่งแสดงออกโดยหัวหน้า ยกย่องเจ้าคิดของผู้นำปกครองซึ่งมีเงื่อนไขว่าจะต้องใช้อำนาจนั้นเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม บุคคลมีหน้าที่ทำงานเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม และมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่ม กติกาบังคับกันระหว่างบุคคลและกลุ่มจะต้องมีน้อยที่สุด

ประการที่สี่ สังคมตะวันตกยกย่องการหาความสุขทางวัตถุ แต่สังคมตะวันออกยกย่อง

การหาความสุขทางจิตใจ ในสังคมตะวันตกเราจึงเห็นความพยายามที่จะคิดประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้และเครื่องทุ่นแรงต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตและการหาความบันเทิง ความสนใจของบุคคลอยู่ที่การทำงานและแข่งขันกับบุคคลอื่นอย่างจริงจังเพื่อหาเงินมาสำหรับแลกเปลี่ยนกับวัตถุสิ่งของหรือบริการต่าง ๆ บุคคลถูกสอนให้คั่นร่น ไม่พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ และให้มีความคิดที่จะปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ทำให้คนมีความกระตือรือร้นในการทำงานและเกิดความเจริญทั่วไปในสังคม ส่วนสังคมตะวันตกนิยมชีวิตความเป็นอยู่แบบง่าย ๆ ความมั่งคั่ง สันติสุข และการควบคุมไม่ปล่อยจิตใจให้หลงไหลไปกับความฟุ้งเฟ้อและความยั่วยวนทางวัตถุต่าง ๆ ถือว่าเป็นคุณค่าสำคัญในชีวิตแต่ความแตกต่างทั้งสี่ประการดังกล่าวไม่ควรถือว่าเป็นความแตกต่างกันอย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะในปัจจุบัน มีการติดต่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกันมากขึ้น ความแตกต่างเป็นเพียงการบ่งชี้ความแตกต่างเล็กน้อยกันในจุดประสงค์ และการแก้ปัญหาในชีวิต

กมล สมวิเชียร (กมล สมวิเชียร, 2509 : 102) กล่าวว่า สังคมไทยโดยทั่วไปมีลักษณะขัดกับระบบสิทธิเสรีภาพอยู่มาก ตั้งแต่เยาว์วัยเยาวชนไทยหาได้รับการอบรมสั่งสอน หรือให้หัดใช้เสรีภาพอย่างในบางสังคมไม่ การเคารพเชื่อฟัง "อยู่ในผู้ใหญ่" ยังถือเป็นหลักสำคัญในการอบรมลูกหลานของคนไทยอยู่ บิดาหรือสามียังเป็นบุคคลที่ศักดิ์สิทธิ์นามาตรฐาน และออกคำสั่งต่าง ๆ ในครอบครัว ในชั้นโรงเรียนและมหาวิทยาลัยก็เช่นกัน การอบรมสั่งสอนส่วนใหญ่ยังห่างไกลจากอุดมคติประชาธิปไตยมาก การสอนยังเป็นแบบสอนให้เชื่อไม่ใช่สอนให้คิด การปกครองแม้แต่ในชั้นมหาวิทยาลัยก็มีได้ใช้แบบประชาธิปไตยทั้ง ๆ ที่เป็นสถาบันที่มุ่งผลิตปัญญาชนของชาติ トラバโคที่การเป็นคน "เรียบร้อยประจักษ์หน้าพิบไว้" ยังเป็นคุณสมบัติของ "เด็กดี" ในอุดมคติไทย ๆ แล้วไซ้ トラบนั้นการผลิตปัญญาชนในแนวประชาธิปไตย ให้รู้จักถืออำนาจเป็นตัวของตัวเองอย่างอิสระก็ย่อมเป็นไปได้ยากยิ่ง

เฮอแมน แสทเฟลท์ (แสทเฟลท์, 2513 : 25 - 26) กล่าวถึงลักษณะของคนไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโดยอ้างถึง โจน เอ็มบริ ที่ได้กล่าวถึงลักษณะของระบบสังคมไทยว่ามี "โครงสร้างอย่างหละหลวม" ว่า ลักษณะแรกของวัฒนธรรมไทยที่ราวตะวันตก ญี่ปุ่น หรือเวียตนามจะสังเกตเห็นได้ คือ ตรงข้ามกับชาวญี่ปุ่น คนไทยขาดความเป็นระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด ตรงข้ามกับชาวอเมริกัน คนไทยไม่มีระบบบริหารงานที่เป็นระเบียบ และไม่เห็นค่าของเวลา" และยังกล่าวเสริมว่า คนไทยมีลักษณะเด่นคือ ชอบความเป็นอิสระ และเป็นตัวของตัวเอง การทำงานร่วมกันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในหมู่คณะ ซึ่งเป็นความเห็นและรากฐานของการวางแผนส่วนกลาง ไม่ใช่ลักษณะไทย "คนไทยเห็นความสนุกที่ไ้รับเฉพาะหน้ามีค่ามากกว่าที่อาจจะไ้รับในอนาคต เมื่อการวางแผนขึ้นอยู่กับการเล่นการณ้ไกล" และการเตรียมพร้อมที่จะเสียสละปัจจุบันเพื่ออนาคตไม่มีในบุคลิกภาพไทย ระบบคุณค่าและลักษณะดังคบจึงทำให้ไม่อาวมีการวางแผนพัฒนาเกิดขึ้นไ้ง่าย ๆ

จากแง่คิดและความเห็นในเรื่องบุคลิกภาพของคนไทยที่อาจจะ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในสายตาของคนไทยเองและชาวต่างประเทศทำให้ผู้เขียนเห็นว่าควรจะมีการศึกษาความจริงเกี่ยวกับเรื่องบุคลิกภาพของคนไทยในปัจจุบัน เพื่อนำผลที่ได้มาไ้ประกอบการพิจารณาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ, 2515 : 8 - 12) ได้ให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า ขณะนี้บุคลิกภาพของคนไทยยังไม่เหมาะกับระบอบประชาธิปไตยและการพัฒนาเศรษฐกิจ จึงควรมีการวิจัยเพื่อทราบบุคลิกภาพในวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสร้างบุคลิกภาพของบุคคลในวิชาชีพต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

การที่เลือกศึกษาบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพตรงกับแพทย์นั้น ผู้เขียนเห็นว่าทั้งสองอาชีพนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อาชีพภกรนั้น แชนเคเลอร์ ได้กล่าวไว้ใน

หนังสือของเขาว่า เป็นอาชีพที่เกิดก่อนวิชาชีพชั้นสูงอื่น ๆ ทั้งหมด และยังคงเป็นอาชีพแม่ของอาชีพอื่น ๆ อยู่จนทุกวันนี้ เป็นหัวใจของการก้าวหน้าทางอารยธรรมในฐานะที่เป็นแหล่งสำคัญที่สุดของการพัฒนาการของมนุษย์ในด้านสติปัญญา สังคม เศรษฐกิจ และจริยธรรมในทุกแง่ของชีวิตมนุษย์ อาชีพครูให้กำเนิดและบำรุงเลี้ยงอาชีพอื่น ๆ ในความหมายที่แท้จริงแล้ว อาชีพครูเป็นพาหะลำคัมแรกของความก้าวหน้าและความคงอยู่ต่อไปของมนุษย์ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต (Chandler, B. J, 1961 : 3)

บุญถิ่น อัตถากร กล่าวไว้ในเรื่อง "การนิตยครุ" ว่า ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชากร ต้องอาศัยการศึกษาเป็นรากฐานให้อนุชนมีความรู้ความสามารถ และได้รับการอบรมที่ถูกต้องเหมาะสมแก่กาลสมัยและสิ่งแวดล้อม พร้อมด้วยยึดมั่นในวัฒนธรรมของตน การศึกษาจะวางรากฐานนี้ไว้ก็ต้องอาศัยกำลังคนที่จะมาเป็นผู้อบรมบ่มนิสัยให้ความรู้ และเตรียมกลุ่บุตรกลุ่หลานนี้ก็คือครู (บุญถิ่น อัตถากร, 2514 : 41) จากข้อความดังกล่าวแล้วนี้แสดงให้เห็นความสำคัญของอาชีพครูต่อความเจริญของประเทศชาติ

อาชีพแพทย์ก็เป็นอาชีพที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศอีกอาชีพหนึ่ง ในฐานะที่เป็นฝ่ายส่งเสริมให้ประชากรของประเทศมีคุณภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ บำรุงกัน และรักษาโรครักษาไข้เจ็บซึ่งเป็นเครื่องบั่นทอนเศรษฐกิจ กำลังกาย และสติปัญญาของคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ยิ่งกว่านั้นแพทย์ยังเป็นผู้มีฐานะสูงในสังคมเป็นที่สนใจของประชาชน ดังที่นายแพทย์ อวย เกตุสิงห์ (อวย เกตุสิงห์, 2504 : 220) เขียนไว้ว่า โดยประเพณี ประชาชนเพิ่งเล็งแพทย์ด้วยสายตาต่างกับที่ใช้แก่บุคคลในอาชีพอื่น ๆ เขามีความรู้สึกอยู่ในใจว่าแพทย์มีโชกนกรรมค่า ไม่เพียงแต่เขาจะเห็นว่าแพทย์เป็นผู้มีความรู้พิเศษเกี่ยวกับเรื่องลึกลับต่าง ๆ ในร่างกายของเขา และมีความสามารถผิดธรรมดาที่จะเยียวยาให้เขาหายจากโรครักษาได้ เขายังคาดหมายอีกว่าแพทย์จะต้องมีความโลก ความโกรธ ความหลง น้อยกว่า

คนอื่น ๆ แพทย์โดยอุทิศตนต้องไม่เห็นแก่ลาภสการเป็นส่วนใหญ่ ต้องประกอบกรณียะเพื่อ
บรรเทาทุกข์เป็นเบื้องต้น เพื่อนลประโยชน์เป็นเบื้องตาม แพทย์ย่อมมุ่งใช้ความรู้และ
ความชำนาญเพื่อแลกกับความปลอศภัย และความปราศจากโรคของผู้อื่น มิใช่เพื่อแลก
กับทรัพย์ในการปฏิบัติหน้าที่ แพทย์ย่อมต้องมีความมั่นคง สามารถระงับโทสะซึ่งก่อกวนจะ
พลุ่งพล่านขึ้นเนื่องจากการกระทำอันรู้เท่าไม่ถึงการของคนไข้ หรือญาติคนไข้ แพทย์ต้อง
มีความหนักแน่น ไม่หวั่นไหวง่าย ต้องมีสติ สามารถกระทำหน้าที่ไ้แม่นในยามฉุกเฉิน หรือ
ต่อหน้าความตาย แพทย์ย่อมสามารถเพ่งเล็งเห็นความจริงทะลุออกสิ่งลวงตาลวงใจต่างๆ
ที่ปกคลุมไว้ได้ เพราะในเรื่องของโรคนั้นสิ่งที่ชนให้หลงย้อมมีมากมาย ดังนั้น ในสาย
ตาของประชาชนแพทย์จึงอยู่ในฐานะพิเศษ

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 3 ได้กล่าวไว้ว่า กำนการกระ
เตรียมกำลังคนนั้นนอกจากจะต้องพัฒนาสุขภาพและพลานามัยของกำลังคนตั้งแตอยู่ในครรภ์
มารดาจนกระทั่งเติบโตสามารถทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและประเทศชาติได้แล้ว
ยังต้องให้การศึกษาและการฝึกอาชีพที่เหมาะสมแก่กำลังคนด้วย การศึกษานั้นจะต้องทำตั้ง
แต่เยาวชนนอกโรงเรียนทั้งในเมืองและในชนบท เนื่องจากการศึกษาและฝึกอาชีพเป็นส่วน
หนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรกำลังคนของประเทศ งานวางแผนกำลังคนจึงจำเป็นต้องประ
สานกับงานทางด้านการวางแผนการศึกษาและฝึกอาชีพอย่างใกล้ชิด เพื่อให้แผนพัฒนากำลัง
คนมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน (แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3,
2515, บทที่ 7 : 1) ข้อความดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของอาชีพแพทย์และอาชีพ
ครูได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ในแผนพัฒนาดังกล่าวยังได้กล่าวถึงกำลังคนในหมวดอาชีพ
ต่าง ๆ ที่ควรจะได้ศึกษาและวิจัยอย่างละเอียดถึงจำนวนความต้องการและปริมาณกลอดจน
ปัญหาที่มีอยู่ในระยะแผนที่ 3 นี้ ก็ระบุถึงอาชีพทั้งสองนี้ด้วย (แผนพัฒนา เศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3, 2515, บทที่ 7 : 13) ซึ่งเป็นการย้ำให้เห็นว่าแพทย์และครูมี
บทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ จึงสมควรที่จะได้มีการศึกษาวิจัยบุคลิกภาพของบุคคล

ในสองอาชีพนี้ ตามเหตุผลที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น

อีกประการหนึ่งปัญหาของการพัฒนาที่สำคัญที่สุดในทัศนะของนักการศึกษา ก็คือ ปัญหาการพัฒนากำลังคนทั้งในคุณภาพและปริมาณเพื่อให้เป็นผู้ดำเนินการพัฒนาประเทศ ไปสู่จุดหมายปลายทางที่มุ่งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (วีรยุทธ วิเชียรโชติ, 2514 : 40) จากข้อความในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 ที่ยกมากล่าวข้างต้นนั้น ทำให้เห็นได้ว่าบทบาทของการศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนากำลังคนของประเทศ จุดมุ่งหมายอย่างหนึ่งของการศึกษา ก็คือ เพื่อให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตน และเป็นประโยชน์ต่อสังคม ในปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในด้าน ความก้าวหน้าทางวิทยาการ ด้านความเป็นอยู่ของคนและค่านิยมต่าง ๆ ในสังคม ทำให้ คนในสังคมมีความต้องการการศึกษาในระดับสูงมากขึ้น อาชีพบางอย่างได้รับความนิยม สูง และเป็นที่มุ่งหมายของเยาวชนมากขึ้น แต่ปริมาณที่สถาบันการศึกษาวิชาชีพชั้นสูงจะ รับนักศึกษาได้ในแต่ละปีมีจำนวนจำกัด นอกจากนี้การที่บุคคลจะผ่านการคัดเลือกและ สามารถศึกษาวิชาชีพชั้นสูงได้สำเร็จจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติซึ่งเป็นที่ต้องการในวิชา ชีพนั้น ๆ การให้การศึกษแก่เยาวชนของชาติจึงต้องให้ความช่วยเหลือในด้าน การเลือก อาชีพด้วย ดังที่ ประสาร เมืองหมุก (ประสาร เมืองหมุก 2512 : 50 - 51) อธิบายไว้ว่า บทบาทที่สำคัญของการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปประการหนึ่งก็คือ นอกเหนือ จากให้ความรู้แก่นักเรียนในสถานศึกษาแล้ว ยังช่วยเหลือนักเรียนให้มีอาชีพที่เหมาะสม เมื่อจบการศึกษาอีกด้วย ในระยะที่ประเทศกำลังอยู่ในภาวะที่มีการพัฒนาอย่างรีบเร่งเช่น นี้ทำให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ การเพิ่มของ ประชากร อันเป็นเหตุให้เกิดปัญหาทางอาชีพเพิ่มขึ้นด้วย ฉะนั้นนักเรียนควรจะได้รับ การช่วยเหลือในด้านการศึกษาเลือกอาชีพด้วยตนเอง เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด และ ประสบกับความลำบากในการแก้ไขภายหลัง ด้วยสาเหตุดังกล่าวทำให้บุคคลในวงการ ศึกษาเห็นความจำเป็นของการจัดบริการแนะแนวขึ้นในโรงเรียนเพื่อจะได้ช่วยนักเรียนให้

รู้จักตัดสินใจได้ถูกต้อง เพราะการแนะแนวเป็นการช่วยเหลือประการหนึ่งเพื่อให้นักเรียนเข้าใจตนเอง และตัดสินใจด้วยตนเองได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการแนะแนวอาชีพนั้น เป็นการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกศึกษาวิชาชีพ เพื่อจะไปประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับอุปนิสัย ความพอใจ ความสามารถ และให้เกิดความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพนั้น ๆ ด้วย

จากผลการสำรวจวิจัยความสนใจในการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยหลายครั้งพบว่าอาชีพแพทย์ และอาชีพครู เป็นอาชีพที่นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจสูงมาก (เพ็งใจ พึ่งพระเกียรติ, 2500, สมทรง สีสลาตัน, 2508, เฉลิมชัย อุบลพงศ์, 2511, ชวรัชชัย ชัยจิรฉายากุล, 2513, สมพงษ์ มั่นระวัง, 2513) ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นระยะที่นักเรียนจะต้องเลือกอาชีพสองสามอาชีพที่เขาสนใจมากที่สุด ในการที่เขาจะเลือกอาชีพได้อย่างตรงกับความเป็นจริงนั้น เขากว่าจะได้รับข้อสนเทศเกี่ยวกับเรื่องอาชีพคงหัวข้อต่อไปนี้เป็นแนวทางแก่เขา คือ ความสำคัญของอาชีพ ลักษณะของงาน สภาพของงาน คุณสมบัติประจำตัว การเตรียมตัว โอกาสและความก้าวหน้า การชกเชย ประโยชน์ที่จะได้รับและปัญหาที่จะต้องประสบ (เรย์มอนด์ เอ็น แอ็ทซ และ อัมพา โซคิกเสถียร, 2509, : 40 - 41) บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพเป็นข้อสนเทศที่สำคัญอย่างหนึ่งในหัวข้อคุณสมบัติประจำตัวที่นักเรียนควรจะได้ทราบ เพราะว่าบุคลิกภาพเป็นสิ่งสำคัญมากในการกำหนดความสำเร็จในงานใด ๆ ที่บุคคลเลือก ดังกล่าวกันว่า "บุคลิกภาพเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง มีความสำคัญต่อความสุขในชีวิตส่วนตัวและในสังคม และในการปรับตัวให้เข้ากับงาน" หรือ "ถ้าได้เข้าทำงาน บุคคลจะเริ่มปฏิบัติงานได้อย่างไร ถ้าทำให้คนอื่น ๆ ชอบพอด้วยเขาได้ในทันที" (แฟรงก์ เอนคิกอตต์, 2514 : 19 - 20) ดังนั้นการศึกษามุคสิกภาพของบุคคลในอาชีพแพทย์ และอาชีพครู ซึ่งเป็นอาชีพที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยมีความสนใจสูงมาก จึงเป็นการช่วยให้ได้ข้อมูลในด้านบุคสิกภาพของบุคคลในสองอาชีพนี้ เพื่อใช้เป็นข้อสน

เทศในการแนะแนวอาชีพแก่นักเรียนมัธยมศึกษาอีกด้วย

จากความคิดเห็นต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้เขียนเห็นว่าควรจะศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพแพทย์และครู เพื่อให้ทราบถึงความคล้ายคลึงและความแตกต่างกันในระหว่างสองอาชีพนี้ สำหรับอาชีพครูนั้น นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ, 2515 : 11) กล่าวว่า บุคลิกภาพของอาจารย์ในสถาบันทางการศึกษาหรือครูของครู ย่อมจะมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูระดับอื่น ๆ และเป็นตัวจักรสำคัญในระบบการศึกษา ยิ่งกว่านั้น เมื่อบุคลิกภาพของครูมีส่วนในการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของเด็กให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การศึกษาบุคลิกภาพครูจึงมีส่วนอย่างมากในการแก้ปัญหาสังคมของประเทศ ผู้เขียนจึงเลือกศึกษาบุคลิกภาพของครูในระดับวิทยาลัยวิชาการศึกษาตามเหตุผลดังกล่าวแล้ว

ความมุ่งหมายในการศึกษากันว่า

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบว่า

1. ครูกับแพทย์มีความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจหรือไม่
2. ครูชายกับแพทย์ชายมีความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจหรือไม่
3. ครูหญิงกับแพทย์หญิงมีความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจหรือไม่
4. ครูหญิงกับครูชายมีความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจหรือไม่
5. แพทย์หญิงกับแพทย์ชายมีความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจหรือไม่

6. บุคลิกภาพแต่ละด้านทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจของครู มีความสัมพันธ์กันอย่างไรหรือไม่

7. บุคลิกภาพแต่ละด้านทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจของแพทย์ มีความสัมพันธ์กันอย่างไรหรือไม่

ขอบเขตของการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่าง

1.1 ครู

1.2 แพทย์

2. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ก. อาชีพ

— ครู

— แพทย์

ข. เพศ

— ชาย

— หญิง

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ก. ความเกรงใจ

ข. บุคลิกภาพ 16 ด้าน คือ

1. องค์ประกอบ A สำนวน ตรงข้ามกับ ชอบออกสังคม

2. องค์ประกอบ B สติปัญญา

3. องค์ประกอบ C อารมณ์อ่อนไหว ตรงข้ามกับ อารมณ์มั่นคง

4. องค์ประกอบ D ถ่อมตน ตรงข้ามกับ ถือตนเป็นใหญ่

5. องค์ประกอบ E ถีถ้วนระมัดระวัง ตรงข้ามกับ ทำตามสบาย

6. องค์ประกอบ G ไม่ทำตามกฎ ตรงข้ามกับ ซื่อตรงต่อหน้าที่

7. องค์ประกอบ H ขี้อาย ตรงข้ามกับ กล้าสังคม

8. องค์ประกอบ I จิตใจกล้าแข็ง ตรงข้ามกับ จิตใจอ่อนแอ
9. องค์ประกอบ L ไว้วางใจคน ตรงข้ามกับ ระแวง
10. องค์ประกอบ M ทำตามความเป็นจริง ตรงข้ามกับ เพ้อฝัน
11. องค์ประกอบ N ตรงไปตรงมา ตรงข้ามกับ มีเหลี่ยม
12. องค์ประกอบ O ประสาทมั่นคง ตรงข้ามกับ หวาดกลัว
13. องค์ประกอบ Q_1 นักอนุรักษ์ ตรงข้ามกับ นักทดลอง
14. องค์ประกอบ Q_2 ขึ้นอยู่กับกลุ่ม ตรงข้ามกับ เป็นตัวของตัวเอง
15. องค์ประกอบ Q_3 ซักแบงในตนเอง ตรงข้ามกับ กวบนตนเองได้
16. องค์ประกอบ Q_4 ผอมคล้าย ตรงข้ามกับ เกรงเครียด

บุคลิกภาพ 16 ด้านนี้ อาจรวมเข้าเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 5 กลุ่ม คือ

1. ความวิตกกังวล ประกอบด้วยองค์ประกอบ C, H, L, O, Q_3 , Q_4
2. การเก็บตัว ตรงข้ามกับ การแสดงตัว ประกอบด้วยองค์ประกอบ

A, E, F, H, Q_2

3. การถอนใจไปทางอารมณ์ ตรงข้ามกับ การคืนตัวอยู่เสมอ

ประกอบด้วยองค์ประกอบ A, C, E, F, I, M, N

4. ความขอยกย่องผู้อื่น ตรงข้ามกับ ความเป็นอิสระจากผู้อื่น

ประกอบด้วยองค์ประกอบ A, E, G, M, Q_1 , Q_2

5. สติปัญญา คือ องค์ประกอบ B

ความสำคัญของการกณควา

1. ทำให้ทราบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพการและแพทย์
2. ทำให้ทราบความแตกต่างทางบุคลิกภาพระหว่างบุคคลในอาชีพการ

กับแพทย์

3. ผลของการกณควาจะช่วยให้ครูและแพทย์ได้ประเมินตนเอง

และปรับปรุงบุคลิกภาพของตน

4. ผลของการกณควาจะเป็นประโยชน์ในการแนะแนวอาชีพ
5. ผลของการกณควาอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ หมายถึงแบบของพฤติกรรมที่แสดงลักษณะทางสติปัญญา อารมณ์ และ สังคม 16 ด้าน ซึ่งวัดได้โดยแบบสอบถาม "Sixteen Personality Factor Questionnaire" Form B

องค์ประกอบ A คือ สำนวน ตรงข้ามกับ ขอบอกสังคม (Reserved VS. Outgoing) ลักษณะของผู้ที่ไต่คะแนนต่ำ (A-) คือ ใจตัว ก้าวร้าว ขอบใจเอาเอง ขอบวิพากษ์วิจารณ์ ชอบชักชวน เจ็บเมย์ ชอบปลุกตัว ใจแข็ง เจ็บขาค ไม่มีความเป็น ขาเป็น ลักษณะของผู้ที่ไต่คะแนนสูง (A+) คือ ชอบเข้าสังคม มีความอบอุ่นเป็น กันเอง ใจดี ไม่พิถีพิถันพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ ชอบเข้าร่วมกิจกรรม เอาใจใส่ต่อ บุคคลอื่น ๆ ใจอ่อน เมตตากรุณา ใจใจคน ปรับตัวได้ง่าย เข้ากับคนง่าย มีไมตรีจิต

องค์ประกอบ B คือ สติปัญญา (Intelligent) ผู้ไต่คะแนนต่ำ (B-) มีลักษณะไม่สนใจใฝ่หาความรู้ในเชิงรูปธรรม เข้าใจช้า ความมั่นคงในตนเองต่ำ ไม่เอา จริง เงอะงะ ผู้ที่ไต่คะแนนสูง (B+) คือ ผู้มีเชาวน์ปัญญาสูง ใฝ่หาความรู้ในเชิงนาม ธรรม ฉลาด มีธรรมในใจ พากเพียรมีความรู้ มีวิสัยธรรม

องค์ประกอบ C คือ อารมณ์อ่อนไหว ตรงข้ามกับ อารมณ์มั่นคง (Affected by Feelings VS. Emotionally Stable) ลักษณะของผู้ที่ไต่คะแนนต่ำ (C-) คือ ความรู้สึกอ่อนไหวง่าย ไม่มีความอดทนต่อความยุ่งยาก ทศนคติไม่แน่นอน อารมณ์ เปลี่ยนแปลงได้ง่าย มักหลีกเลี่ยงปัญหาที่แก้ยากและการตัดสินใจด้วยตนเอง มีความ เห็นอย่างล้าแบบโรคประสาท กลุ่มใจอยู่เสมอ ลักษณะของผู้ที่ไต่คะแนนสูง (C+) คือ มีอารมณ์มั่นคง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ ใจเป็นเฉื่อยชา รู้จักความเป็นจริงเกี่ยวกับชีวิต ไม่มีความเห็นอย่างล้าแบบโรคประสาท สงบ

องค์ประกอบ E คือ ถ่อมตน ตรงข้ามกับ ถิ่นคนเป็นใหญ่ (Humble VS. Assertive) ลักษณะของผู้ที่โคะแนนต่ำ (E^-) จะเป็นผู้อยู่น้อย วาง่าย ขึ้นอยู่กับผู้อื่น เมตตากรุณา ใจอ่อนประนีประนอม ชอบแสดงความรู้สึก ถือธรรมเนียม อารมณ์เสื่อง่าย พอใจในตนเอง ลักษณะของผู้ที่โคะแนนสูง (E^+) คือ ถิ่นคนเป็นใหญ่ หัวรั้น เชื้อมั่นในตัวเอง จิตใจเป็นอิสระใจแข็ง ก้าวร้าว ชิงชัง ไม่ถือนิยมเนียม คัดคองของการความสนใจ

องค์ประกอบ F คือ ถิ่นระมักระวัง ตรงข้ามกับ ทำตามสบาย (Sober VS. Happy-go-lucky) ผู้ที่โคะแนนต่ำ (F^-) เป็นผู้มีลักษณะ เื่องบขริม ไตร่ตรอง มักไม่สบายใจ เป็นกังวล ครุ่นคิด ไม่ชอบติดต่อกับใคร ไม่คบเพื่อนฝูง เฉื่อยชา ขำ ผู้ที่โคะแนนสูง (F^+) เป็นผู้มีลักษณะทำอะไรตามสบาย ทำตามอารมณ์ ขำเล่น ขำพูด ร่าเริง ในสงบ ไม่คั่นร่น ตรงไปตรงมา เบิกเผย ว่องไวและกระตือรือร้น

องค์ประกอบ G คือ ไม่ทำตามกฎ ตรงข้ามกับ ซึ่งตรงต่อหน้าที่ (Expedient VS. Conscientious) ผู้ที่โคะแนนต่ำ (G^-) จะมีลักษณะถิ่นถ่วงสะกดกเป็นใหญ่ ไม่ตั้งใจจริง ไม่เอาจริงเอาจังมีความรับผิดชอบน้อย ชอบเรียกรัง ไม่อดทน หย่อนระเบียบ ชอบหลีกเลี่ยงกฎเกณฑ์ เกียจคร้าน วางใจไม่ได้ ชอบชักขวาง ผู้ที่โคะแนนสูง (G^+) จะมีลักษณะเป็นผู้มีธรรมะในใจ พากเพียร ตั้งใจแน่วแน่ ถิ่นศักดิ์ศรี มีความรับผิดชอบมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ เกร่งระเบียบ สดใจผู้อื่น

องค์ประกอบ H คือ ขี้อาย ตรงข้ามกับ กล้าสังคม (Shy VS. Venturesome) ผู้ที่โคะแนนต่ำ (H^-) เป็นผู้มีลักษณะขี้อาย ชอบหลบถอย ประหม่าเมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้าม ชอบปลีกตัว ขาเย็น ไม่สู้ดีกับใคร รู้สึกขมขื่นง่าย สงบเสื่องบ มีธรรมะในใจ ความสนใจแคบ ระมักระวัง นึกถึงผู้อื่น เห็นอันตรายได้เร็ว ผู้ที่โคะแนนสูง (H^+) เป็นผู้มีลักษณะชอบเสื่องบ ชอบพบปะผู้คน คล่องแคล่ว สนใจเพศตรงข้ามอย่างเบิกเผย แสดงความรู้สึกต่อผู้อื่น ร่าเริง เป็นมิตร ใจเร็ว

และไม่เอาจริงเอาจัง อารมณ์อ่อนไหวและสนใจในศิลปะจากกังวล ไม่ระวาง
ถึงอันตราย

องค์ประกอบ I คือ จิตใจกล้าแข็ง ตรงข้าม จิตใจอ่อนแอ (Tough-minded VS. Tender-minded) ลักษณะของผู้ที่ไค้คะแนนต่ำ (I^-) คือ รู้จักสภาพที่เป็นจริง หวังอะไรแต่เพียงน้อย เชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ ไม่เหลวไหล ใจแข็ง มีการรับรู้ทางศิลปะน้อย (แต่ไม่ขาดครสนิยม) ไม่สนใจ ความคิดฝันชั่วเล่น ปฏิบัติไปตามสิ่งที่เห็นชัดว่าเป็นไปได้ในสภาพอันแท้จริงและเหมาะสม พอใจตนเอง ไม่คิดเรื่องความพิการทางร่างกายลักษณะของผู้ที่ไค้คะแนนสูง (I^+) คือ ชอบเรียบเรียง ไม่อวดตน เอาแต่ใจตน ขึ้นอยู่กับผู้อื่น ใ้รับการปกป้องมามากเกินไป ต้องการความช่วยเหลือ เมตตากรณา สุภาพอ่อนโยน พิถีพิถันอย่างมีศิลปะ ในอันสร้างมโนภาพขึ้นในความรู้สึกภายในและการสนทนา ปฏิบัติไปตามความรู้สึกที่อ่อนไหวง่าย ต้องการความสนใจ ไม่เอาจริงเอาจัง กังวลถึงสุขภาพโดยไม่มีอาการที่แท้จริง มีความกังวลใจ

องค์ประกอบ L คือ ไว้วางใจตน ตรงข้ามกับ ระวาง (Trusting VS. Suspicious) ผู้ที่ไค้คะแนนต่ำ (L^-) จะมีลักษณะยอมรับผู้อื่น ไม่ซื่อฉลาด คนง่าย ขอบเข้สังกม ไว้วางใจจนเปิดใจรับสภาพต่าง ๆ เตรียมตัวไว้พร้อมเพื่อรอโอกาส เห็นอกเห็นใจและให้โอกาสผู้อื่น ใจกว้างใจอ่อน อารมณ์เย็นและรื่นเริง ผู้ที่ไค้คะแนนสูง (L^+) จะมีลักษณะซื่อฉลาด พอใจในตนเอง ซื่อสงสัย ยึดมั่นในความเห็นของตน ซักจูงไค้ยาก มักหลีกเลี่ยงความยุ่งยาก ซึมเศร้า กคชี่ผู้อื่น ใจดำ หงุดหงิด

องค์ประกอบ M คือ ทำความเป็นจริง ตรงข้ามกับ เพ้อฝัน (Practical VS. Imaginative) ผู้ที่ไค้คะแนนต่ำ (M^-) เป็นผู้มีลักษณะถือการปฏิบัติไค้จริง ระมัดระวัง เจาระเบียบ ถือธรรมเนียมตื่นตัวต่อความต้องการที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริง จำกัดความสนใจอยู่แต่ในเรื่งที่เป็นปัจจุบัน ไม่มีความคิดสร้างสรรค์โดยไม่ถูกกระตุ้น

มันคง รู้จักสภาพที่เป็นจริง วางใจได้ มีการพิจารณาที่เหมาะสม ตั้งใจจริง มักเห็น
 กังวลแค่นักแน่น ผู้ที่ไคคะแนนสูง (M^+) เป็นผู้มีลักษณะหมกมุ่นอยู่กับแรงกระตุ้นภายใน
 ไม่เอาใจใส่กับสิ่งที่ปฏิบัติได้ ไม่ทำตามประเพณี ตามใจตนเองสนใจศิลปะ ทฤษฎี ความ
 เชื้อพื้นฐาน ชอบสร้างมโนภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่เอาจริงเอาจังไม่มีวุฒิภาวะ
 ในการตัดสินใจอย่างถูกต้องตามความเป็นจริง โดยทั่วไปเป็นคนร่าเริงแต่จะมีช่วง
 ที่รู้สึกหมกมุ่น แบบโรคประสาทเป็นบางครั้ง

องค์ประกอบ N กัด ตรงไปตรงมา ตรงข้ามกับ มีเหลี่ยม (Forthright
 vs. Shrewd) ลักษณะของผู้ที่ไคคะแนนต่ำ (N^-) คือ เบิกเผย ไม่กลองแกล้วในการ
 สมาคมและไม่มีมารยา คือ ใจจริงใจ ใจไม่แนบนและพะวง ถึงความรู้สึก อ่อนน้อมเป็น
 กันเอง ชอบอยู่เป็นกลุ่ม เป็นไปตามธรรมชาติ มีรสนิยมง่าย ๆ ขาดความเข้าใจตน
 เองอย่างลึกซึ้ง ไม่มีทักษะในการวิเคราะห์แรงจูงใจต่าง ๆ จำกัดอยู่กับสิ่งที่ผ่านเข้า
 มา เวื่อ-ในค่านิยมซึ่งรับรองกันทั่วไป ลักษณะของผู้ที่ไคคะแนนสูง (N^+) คือมีเล่ห์
 เหลี่ยม มีมารยาทสละสลวย กลองแกล้วในการสมาคมละเอียด คอยระวังทิศทางใต้
 ทางเสีย เล็งการไกล ชอบปลุกตัว มีการควบคุมอารมณ์ พิถีพิถันเกี่ยวกับความงาม
 พิจารณาตนเองด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง พิจารณาผู้อื่นด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง
 ทะเยอทะยาน บางครั้งรู้สึกไม่ปลอดภัย ถึงความสะอาด รอบทางลัด

องค์ประกอบ O คือ ประสาทมันคง ตรงข้ามกับ หวาดกลัว (Plecid
 vs. Apprehensive) ผู้ที่ไคคะแนนต่ำ (O^-) จะมีลักษณะ มันใจในตนเอง รื่นเรีง
 ปรับจิตใจได้ง่าย ใจหนักแน่น สงบ ถึงความสะอาด ไม่วิตกกังวล มีพลังรุนแรง ไม่
 กลัว ทำตัวแบบง่าย ๆ ผู้ที่ไคคะแนนสูง (O^+) จะมีลักษณะวิตก กังวลใจ อารมณ์อ่อน
 ไหว ใจอ่อนอารมณ์เสื่อง่าย มีคามสำนึกในหน้าที่อย่างรุนแรง พิถีพิถัน จู้ วิตกกัง
 วลในเรื่องสุขภาพโดยไม่มีเหตุผล มีอารมณ์กลัว มักจะมีอารมณ์เศร้าหมอง หงอย
 เหงา ซึมเซา

องค์ประกอบ C_1 คือ มีคุณวิสัย ตรงข้ามกับ นักทดลอง (Conservative VS. Experimenting) ลักษณะของผู้ที่ไถ่คะแนนต่ำ (C_1^-) คือ เห็นพวกจารีตนิยมเข็ดมั้นในสิ่งที่เขาถูกสอนให้เชื่อ ระมัดระวังในการพิจารณาความผิดปกติ ๆ และบางคนแยบยล มักจะต่อต้านและประวิงการเปลี่ยนแปลงจากทัศนคติความยุ่งยากของประเพณี มักจะไขว่หน้าไขว่หลังในการคิดแบบวิเคราะห์ ผู้ที่ไถ่คะแนนสูง (C_1^+) มีลักษณะขาดทดลอง ขาดวิพากษ์วิจารณ์ เสรีนิยม ขาดวิเคราะห์ สนใจในเรื่องการไต่สวนปัญหา ระบบสังคมและสืบสวนความผิดปกติเก่าหรือใหม่ มีความอิสระใจกว้างต่อความไม่สะดวกและการเปลี่ยนแปลง หัวรุนแรง

องค์ประกอบ C_2 คือ ขึ้นอยู่กับกลุ่ม ตรงข้ามกับ เป็นตัวของตัวเอง (Group-dependent VS. Self-sufficient) ผู้ที่ไถ่คะแนนต่ำ (C_2^-) จะมีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม เป็น ผู้ร่วมงานและผู้ตามที่ดี ชอบและขึ้นอยู่กับการยอมรับและความนิยมของสังคม ต้องการการสนับสนุนจากผู้อื่น ผู้ที่ไถ่คะแนนสูง (C_2^+) จะมีลักษณะสนใจในตนเอง เปลี่ยนการตั้งง่าย เคยชินที่จะทำอะไรตามวิธีของตนเอง ชอบตัดสินใจและปฏิบัติตามแบบของตน ไม่สนใจความเห็นของผู้อื่น แต่ไม่คิดว่าตนจะต้องเป็นคนที่สำคัญในความสัมพันธ์กับผู้อื่น และโดยทั่วไปไปต้องการความเห็นต่างหรือ ***

องค์ประกอบ C_3 คือ ชักแย้งในตนเอง ตรงข้ามกับ ควบคุมตนเองได้ (Undisciplined Self-conflict VS. Controlled) ผู้ที่ไถ่คะแนนต่ำ (C_3^-) จะมีลักษณะเป็นคนไม่มีวินัยมีความรู้สึกเกี่ยวกับคุณค่า ควบคุมไม่ได้ ไม่รักษาสัญญา ปฏิบัติตามแรงกระตุ้นในตน ไม่เอาใจใส่ต่อกฎเกณฑ์และความต้องการของสังคม มีการปรับตัวไม่คงที่ (โดยเฉพาจะเกิดความรู้สึกกระวนกระวายใจ) ผู้ที่ไถ่คะแนนสูง (C_3^+) มีลักษณะเป็นผู้มีความรู้สึกเกี่ยวกับตนสูง ควบคุมตนเองได้ ทำตัวได้เหมาะสมในสังคม ขาดความรู้สึกแน่นอน ทำตนไปตาบตาว่าที่คิดว่าตนเห็น

องค์ประกอบ C_4 คือ ผ่อนคลาย ตรงข้ามกับ เกร็งเกรี้ยว (Relaxed VS. Tense) ผู้ที่ไถ่คะแนนต่ำ (C_4^-) จะมีลักษณะเป็นคนทำอะไรตามสบาย

*** การสนับสนุนจากผู้อื่น

ไม่มีความกังวลใจ (เพื่อไว้ในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน) ความพอใจเกิดขึ้นก่อนนำไปสู่ ความเก็บกวาดงานผู้ที่ไถ่คะแนนสูง (Q_4^+) จะมีลักษณะเกรียดย มีควาบก้มข้องใจ มีแรง ขัมในก้ามมากต้นเตนงาย หงุดหงิด ใจร้อน

บุคลิกภาพทั้ง 16 ด้านนี้รวมกันเข้าเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ (องค์ประกอบบุคลิกภาพ) 4 ด้านรวมถึงด้านสติปัญญาที่มีเพียงองค์ประกอบเดียว เป็นบุคลิกภาพ 5 ด้าน คือ

1.1 ความวิตกกังวล (Anxiety) ประกอบด้วยองค์ประกอบ L, F, Q_4, C, T, Q_3 ผู้ที่ไถ่คะแนนก่อนไปทาง $L^-, O^-, Q_4^-, C^+, H^+, Q_3^+$ วิตกกังวลต่ำ มักจะเป็นผู้ที่พอใจในชีวิตและเป็นผู้ที่สามารถจะได้รับความสงเสริมในสิ่งที่มีความสำคัญต่อชีวิตเขา แต่ความวิตกกังวลที่ต่ำมาก อาจหมายถึงการขาดแรงจูงใจในการทำงาน ผู้ที่ไถ่คะแนนต่อไปทาง $T^+, O^+, Q_4^+, C^-, H^-, Q_3^-$ มีความวิตกกังวลสูง ซึ่งอาจทำให้เขามีการปรับตัวที่ไม่ดีในบางด้านก็อาจเป็นไปได้ เื่อไว้ในระกัมที่ เขาสามารถได้รับสิ่งที่ต้องการของชีวิต และความสับสนในสิ่งที่เขาปรารถนา ในกรณีทั่วไปความวิตกกังวลที่สูงมากมักจะพ่วงการกระทำและมีผลกระทบกระเทือนต่อร่างกาย

1.2 การเก็บตัว ตรงข้ามกับ การแสดงออก (Introversion vs. Extroversion) ประกอบด้วยองค์ประกอบ L, F, H, Q_2 ผู้ที่ไถ่คะแนนก่อนไปทาง $L^-, E^-, F^-, H^-, Q_2^+$ มักจะขี้อาย เก็บตัว เื่อไว้ในตนเอง และเก็บความรู้สึกในการติดต่อกับผู้อื่น ผู้ที่ไถ่คะแนนก่อนไปทาง $L^+, E^+, F^+, H^+, Q_2^-$ เป็นคนที่ยอมออกสู่การสมาคมเป็นคนที่ไม่เก็บความรู้สึก มีความสามารถในการสร้าง และรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

1.3 การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ ตรงข้ามกับ การตื่นตัวอยู่เสมอ

(Tendermindeded Emotionality VS. Alert Poise)

ประกอบ

ด้วยองค์ประกอบ C, F, M, A, I, M. ผู้ที่เฝ้านก่อนไปทาง $C^-, M^-, F^-, M^-, A^+, I^+, M^+$ มักจะได้รับความลำบากจากอารมณ์ที่โง่เขลา และอาจจะเป็นคนประหลาดต่อเหตุ ผิดหวัง แต่เขาจะเป็นผู้มีความรู้สึกไวต่อความละเอียดอ่อนของชีวิต มักจะเป็นผู้ที่มีความสามารถทางศิลปะ และค่อนข้างอ่อนโยน ถ้าเขามีปัญหา เขามักจะกึกมาก และพิจารณาไตร่ตรองก่อนจะทำอะไรลงไป ผู้ที่เฝ้านก่อนไปทาง $C^+, M^+, F^+, M^+, A^-, I^-, M^-$ มักจะเป็นคนกล้าได้กล้าเสีย เก่งกาจ และมีบุคลิกภาพที่เปลี่ยนแปลงได้ แต่เขาจะขาดความสัมผัสอันละเอียดอ่อนของชีวิต และเห็นเหตุผลกิจกรรมของเขาไปในทางปรากฏวิเศษมากเกินไป ถ้าเขามีความยุ่งยาก เขามักจะระหว่ากรในเรื่งนั้นอย่างรวเร็วด้วยการพิจารณาและไตร่ตรองที่ไม่พอเพียง

1.4 ความกล่อมน่าเชื่อถือ ตรงข้ามกับ ความเป็นอิสระจากผู้อื่น

(Subduedness VS. Independence)

ประกอบด้วยองค์ประกอบ

M, H, Q₁, Q₂, A, G. ผู้ที่เฝ้านก่อนไปทาง $E^-, M^-, Q_1^-, Q_2^-, A^-, G^+$ เป็นผู้ที่ขึ้นอยู่กับหมู่คณะ ตามมาว่า ไม่เกินรณ เขาชอบและต้องการ การสนับสนุนจากบุคคลอื่น และชอบที่จะเห็นเหตุการณ์ของเขาไปจากบุคคลอื่นให้ช่วยเหลือดังกล่าวแก่เขา ผู้ที่เฝ้านก่อนไปทาง $E^+, M^+, Q_1^+, Q_2^+, A^-, G^-$ มักจะเป็นคนก้าวร้าว ไม่ขึ้นกับใคร ถ้าเกิดชาก เขาจะแสวงหาสถานการณ์ ซึ่งทำให้พฤติกรรมเช่นนี้เป็นที่ยอมรับ และบางทีอาจได้รับผลดีตอบแทน เขาชอบแสดงความคิดริเริ่มด้วย

1.5 สติปัญญา (Intelligent) ลักษณะของผู้ที่เฝ้านสูง และผู้ที่เฝ้านต่ำได้กล่าวไว้ในองค์ประกอบ B. (Cattell and Iber, 1962)

2. ความเกรงใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหนึ่งภายในตัวบุคคล ซึ่ง เมื่อเกิดความรู้สึกนี้ขึ้นทำให้บุคคลนั้นตอบสนองต่อสิ่งเร้าไปอีกรูปแบบที่มีพฤติกรรมที่คนอย่างจะตอบสนอง หรือบางครั้งก็ระงับไม่ตอบสนอง สาเหตุที่ทำให้เกิดความรู้สึกเช่นนี้ ก็เนื่องจากการกลัวคนอื่นจะเสียหน้าใจหรือเสียหน้า เพื่อรักษาสัมพันธภาพอันดี ความรู้สึกเกรงใจนี้อาจแปรเปลี่ยนไปตามสภาพของบุคคลที่เกี่วข้อง เช่นอาจารย์เด็ก ๆ หรือผู้ใหญ่ใจเคยต่อคนหนึ่ง รู้สึกเกรงใจบางต่อคนหนึ่ง หรือรู้สึกเกรงใจจากต่ออีกคนหนึ่ง เมื่อความรู้สึกต่างกันเช่นนี้ พฤติกรรมที่ตอบสนองจึงเปลี่ยนไปด้วย และนอกจากนั้นพฤติกรรมที่ตอบสนองอาจเปลี่ยนไปตามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมอีกด้วย (จิราพร เทพวีระพงศ์, 2514:5 ความเกรงใจที่ศึกษานี้รักไถ่โดยใจแบบสอบถามวัดความเกรงใจของ ดร. วีรยุทธ วิเชียรโหวติ และคณะ

3. ครู หมายถึง บุคคลที่ทำการสอนประจำในวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่อยู่ในนครหลวงกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ตามเพศ

4. แพทย์ หมายถึง บุคคลที่มีอาชีพประกอบโรคศิลป์ประจำอยู่ในโรงพยาบาลในนครหลวงกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่มตามเพศ

บทที่ 2

ทฤษฎีเบื้องต้น และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเบื้องต้น

แคทเทิล (Hall and Lindzey, 1965 . 396 - 411) ให้นิยามคำว่า "บุคลิกภาพ" ไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า "บุคลิกภาพคือสิ่งที่ช่วยให้เราทำนายได้ว่า บุคคลจะทำอะไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ จุดมุ่งหมายของการวิจัยทางจิตวิทยา ในด้านบุคลิกภาพก็เพื่อสร้างกฎเกี่ยวกับสิ่งที่บุคคลต่าง ๆ จะทำไม่ว่าเขาจะอยู่ในสังคมใดหรือในสถานการณ์ใดที่สิ่งแวดล้อมเป็นไปตามปกติ บุคลิกภาพเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผย และพฤติกรรมที่ซ่อนอยู่ภายใน"

การเน้นว่าการศึกษาบุคลิกภาพจะต้องศึกษาพฤติกรรมทั้งหมด มีใช้หมายถึง การศึกษาโดยย่อ ย่อเอาแต่ที่จำเป็นหรือแบ่งออกเป็นส่วน ๆ แต่เพื่อเตือนว่าความหมายของส่วนย่อย ๆ ของพฤติกรรมนั้นจะเป็นที่เข้าใจได้อย่างเต็มที่ก็ต่อเมื่อเราได้พิจารณาส่วนย่อย ๆ เหล่านั้นภายในกรอบอันกว้างขวางของการปฏิบัติงานทั้งหมดของอินทรีย์

ธรรมชาติของบุคลิกภาพที่แคทเทิลแสดงไว้เป็นหัวข้อสำคัญ ๆ ได้แก่ trait, erg, metaerg, และ self

อุปลักษณะ (traits) เป็นหัวข้อสำคัญที่สุดของแคทเทิล อุปลักษณะคือ "โครงสร้างทางจิต" (mental structure) เป็นตัวที่กระทำให้พฤติกรรมของบุคคลคงที่ คำว่าโครงสร้างนี้ไม่ได้หมายถึงสภาวะทางกายภาพหรือทางประสาท ทั้ง ๆ ที่แคทเทิลก็แสดงไว้โดยอนุมูลถึงสิ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกันทางกายภาพและทางสรีรศาสตร์ ซึ่งเป็นรากฐานของพฤติกรรม อุปลักษณะนี้มีทั้งที่เป็นอุปลักษณะร่วมหรือสามัญลักษณะ (common traits) ซึ่งมีอยู่ในบุคคลทุกคนหรืออย่างน้อยที่สุดก็มีอยู่ใน

บุคคลทุกคนที่มีประสิทธิภาพทางสังคมร่วมกัน และอุปลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์หรือ
วิสามันลักษณะ (Unique traits) ซึ่งมีอยู่เฉพาะบุคคลแตกต่างกันไปไม่มีใคร
เหมือนกันเลย

แคทเทิล แบ่งอุปลักษณะออกเป็น 2 ชนิด ชนิดแรกคือ อุปลักษณะพื้นผิว
(surface traits) ซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวแปรที่เห็นได้ซึ่งแสดงออกมาร่วมกัน
ชนิดที่สองคือ อุปลักษณะต้นตอ (Source traits) เป็นตัวแทนของตัวแปรต่าง ๆ
ที่ซ่อนอยู่ภายใน ซึ่งเข้ามากำหนดการแสดงออกหลายแบบของอุปลักษณะพื้นผิว อุปลักษณะ
ต้นตอนั้นมีความสำคัญยิ่งกว่าอุปลักษณะพื้นผิว เพราะอุปลักษณะต้นตอจะเป็นอิทธิพลทาง
โครงสร้างที่แท้จริงที่เป็นรากฐานของบุคลิกภาพ เป็นสิ่งที่เราจำเป็นต้องศึกษา
เมื่อพบปัญหาทางพัฒนาการของบุคลิกภาพ ปัญหาโรคทางกายที่มีสาเหตุทางใจ และปัญ
หาความเปลี่ยนแปลงในบุคลิกภาพของบุคลิกภาพ ส่วนอุปลักษณะพื้นผิวนั้นเกิดจากปฏิ
กริยาซึ่งกันและกันของอุปลักษณะต้นตอ อุปลักษณะต้นตอนี้อาจแบ่งออกเป็น "อุปลักษณะ
แม่บท" (Constitutional traits) คืออุปลักษณะที่เป็นผลสะท้อนของพันธุกรรม
และ "อุปลักษณะที่สิ่งแวดล้อมบ่มขึ้น" (environmental-mold traits)
คืออุปลักษณะที่เป็นผลสะท้อนของภาวะอันเป็นเงื่อนไขในสิ่งแวดล้อม

อุปลักษณะแบ่งออกได้ตามแบบที่มันแสดงออก ถ้าหากว่าเป็นอุปลักษณะที่ทำให้
ให้บุคคลกระทำเพื่อบ่มไปยังเป้าหมายอันใดอันหนึ่ง ก็เป็นอุปลักษณะแรงขับเคลื่อน
(dynamic traits) ถ้าเกี่ยวกับประสิทธิภาพที่ช่วยให้บุคคลได้บรรลุเป้าหมาย
เรียกว่า อุปลักษณะทางความสามารถ (ability traits) แต่ถ้ายึดของ
อย่างมากกับโครงสร้างของการตอบสนอง เช่น ความเร็ว พลัง เป็นต้น เรียกว่า
อุปลักษณะทางอารมณ์ (temperament traits) การแสดงพฤติกรรมอย่างใด
อย่างหนึ่งย่อมจะแสดงอุปลักษณะทั้ง 3 แบบนี้ด้วยกัน อุปลักษณะแรงขับเคลื่อน
(dynamic traits) มีความสำคัญมากกว่าอุปลักษณะทางความสามารถของทาง

อารมณ์ เพราะมีการเปลี่ยนแปลงได้มากที่สุดและนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงส่วนมากของพฤติกรรม

หน่วยพลัง (Ergs) เป็นอุปลักษณะคันตอประเภทอุปลักษณะแรงขับเคลื่อน และเป็นอุปลักษณะที่มีมาแต่กำเนิด (a constitutional, dynamic, source trait) ซึ่งแคทเทลีโซอธิบายข้อสำคัญว่าสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมนั้นถูกกำหนดมาแต่กำเนิด แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แคทเทลีโซนิยามของหน่วยพลังไว้ว่า เป็นการกำหนดทางจิตที่สัมพันธ์กับทางกายอันมีมาแต่กำเนิด ซึ่งทำให้เจ้าของสามารถมีปฏิกิริยาตอบสนอง (โดยแสดงความรู้สึก เอาใจใส่) วัตถุประเภทใดประเภทหนึ่งมากกว่าประเภทอื่น เอาใจใส่ต่อประสบการณ์ทางอารมณ์เฉพาะบางอย่าง และพร้อมที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อไปถึงจุดหมาย เฉพาะของกิจกรรมนั้นมากกว่ากิจกรรมอื่น แบบแผนของหน่วยพลังรวมไปถึงการเจาะจงวิธีทางสำรอง (subsidiation path)

ของพฤติกรรมที่เจ้าของพอใจจะใช้เป็นวิธีทางไปสู่จุดหมายที่ต้องการ

ค่านิยามของหน่วยพลังนี้มีหมวดใหญ่ ๆ อยู่ 4 หมวดด้วยกัน คือ การตอบสนองทางการรับรู้ (perceptual response) การตอบสนองทางอารมณ์ (emotional response) การกระทำที่นำไปสู่จุดหมาย (instrumental act leading to the goal) และจุดหมายที่ทำให้ได้รับความพอใจ ซึ่งถ้าหากรวม 2 ข้อหลังเข้าเป็นอันเดียวกัน ค่านิยามนี้ก็ประกอบด้วย การรู้ การคิด (cognitive) ความรู้สึก (Affective) และความมุ่งมั่น (conative) เช่นเดียวกับนิยามของสัญชาตญาณในทฤษฎีของ แมคดูกัล (McDougall)

แคทเทลีโซ sex drive มาอธิบายพัฒนาการของหน่วยพลังซึ่งใกล้เคียงกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์มากเขาศึกษาพฤติกรรมของ ergs กับ กระบวนการทางชีววิทยา แล้วเสนอรายการที่ยังไม่แน่นอนนักว่า หน่วยพลัง มี 10 อย่างด้วยกัน คือ เพศ การยืนยันความเห็นของตน การหนี (กลัวหรือวิตกกังวล) การปกป้อง

(พฤติกรรมของบิกามารคา) การเข้าร่วมกลุ่ม ความต้องการ การพักผ่อน การสำรวจ (ความอยากรู้อยากเห็น) การหลงรักตนเอง (narcistic) การชอบรังสรรค์การสร้าง

เมตะเอิร์ก (Metaergs) เป็นอุปลักษณะต้นตอประเภทอุปลักษณะของการเคลื่อนไหวที่เกิดจากการกลอบเกลายของสิ่งแวดล้อม (enveronmental-mold, dynamic, source trait) เมตะเอิร์ก คล้ายกันกับหน่วยพลัง ผิดกันแต่ที่ว่า หน่วยพลัง นั้นมีมาแต่กำเนิด ส่วนเมตะเอิร์ก ปรากฏขึ้นในพัฒนาการเท่านั้น โดยเป็นผลของประสบการณ์หรือองค์ประกอบทางวัฒนธรรมของสังคม เมตะเอิร์ก ใ้แก่ทัศนคติ (attitudes) ความสนใจ (Interests) และความอ่อนไหวทางอารมณ์ (sentiment) ความอ่อนไหวทางอารมณ์เป็นเมตะเอิร์ก ที่สำคัญที่สุด

ความอ่อนไหวทางอารมณ์ (sentiments) เป็นโครงสร้างของอุปลักษณะแรงขับเคลื่อนไหว (dynamic trait structures) ที่ใ้มาภายหลังซึ่งจะทำให้เจ้าของเอาใจใส่วัตถุบางอย่างหรือบางประเภทรู้สึกและตอบสนองโดยวิธีเฉพาะต่อวัตถุนั้น ๆ ความอ่อนไหวทางอารมณ์สำคัญกว่าความสนใจและทัศนคติ เพราะมีความถาวรมั่นคงกว่า และมันปรากฏขึ้นในพัฒนาการของบุคลิกภาพก่อนทัศนคติหรือความสนใจ

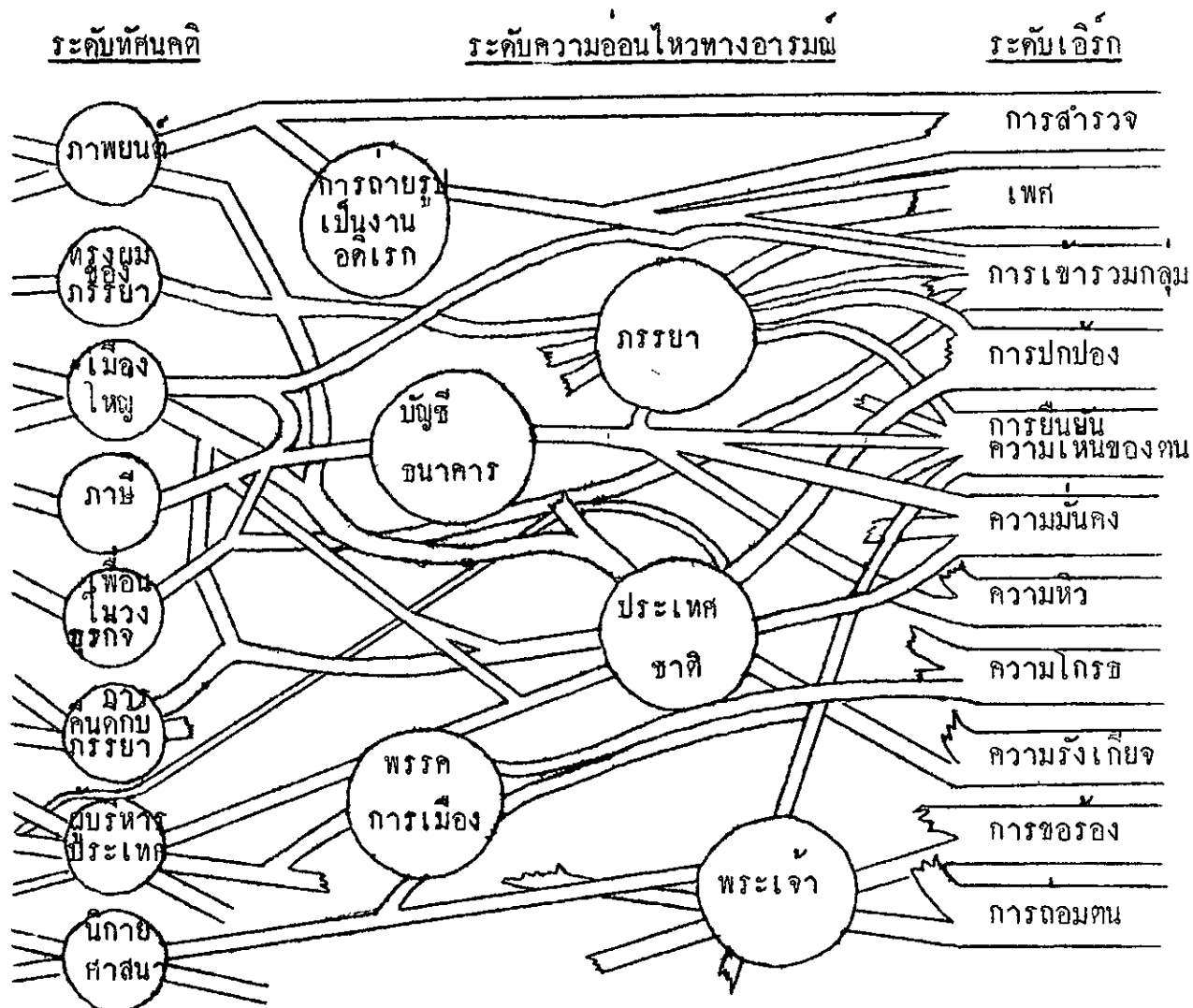
ทัศนคติ ความสนใจ และ ความอ่อนไหวทางอารมณ์นั้นไม่อาจจะแบ่งแยกออกจากกันอย่างชัดเจน เพราะต่างก็มีลักษณะเหลื่อมล้ำกันอยู่ แค่นี้ยังไม่มีการที่แน่นอนของความอ่อนไหวทางอารมณ์ (Sentiments) แต่จากการวิจัยเขาพอจะระบุความอ่อนไหวทางอารมณ์ที่สำคัญ ๆ ใ้แก่ ความสนใจในอาชีพ กีฬา ศาสนา ความสนใจทางเครื่องจักรกล ความรักชาติ โครงสร้างของ Superego และความอ่อนไหวทางอารมณ์ต่อตนเอง

สังกัปของการอุดหนุน (Concept of Subsidiation)

ถ้าเราศึกษาอุปลักษณะที่สัมพันธ์กันจำนวนหนึ่ง เราจะพบว่าเป้าหมายสุดท้าย ซึ่งบุคคลจะไปถึงได้โดยผ่านเป้าหมายปลีกลอยไปเป็นลำดับ หรืออาจเรียกว่าเป้าหมาย เหล่านั้น เป็นเครื่องมือนำไปสู่เป้าหมายสุดท้าย อุปลักษณะที่ทำให้บรรลุเป้าหมายเบื้องต้น ก็เป็นอุปลักษณะที่อุดหนุนอุปลักษณะที่ทำให้บรรลุเป้าหมายสุดท้าย หรืออุปลักษณะที่ทำให้บรรลุเป้าหมายที่ไกล เคียงกับเป้าหมายสุดท้าย การแบ่งแยกระหว่างหน่วยพลัง ความอ่อนไหวทางอารมณ์ ทัศนคติ และความสนใจ นั้น ถ้าจะพูดได้เข้าใจง่ายก็ถือเป็น ลูกโซ่ของการอุดหนุน (subsidiation Chain) ทั้งหมดเป็นอุปลักษณะแรงขับเคลื่อน (dynamic traits) แต่ความสนใจเป็นสิ่งที่อุดหนุนทัศนคติ ทัศนคติเป็นสิ่งที่อุดหนุนความอ่อนไหวทางอารมณ์ ส่วนความอ่อนไหวทางอารมณ์ก็เป็นสิ่งที่อุดหนุนหน่วยพลัง

ปกติแล้วปฏิกริยาซึ่งกันและกันในระหว่างอุปลักษณะที่เคลื่อนไหวมีความซับซ้อน กว่าที่ใครจะจำแนกไว้ทางคน การตรวจสอบการกระทำอย่างหนึ่ง ๆ จะแสดงให้เห็นลูกโซ่ของการอุดหนุนที่เชื่อมโยงหน่วยพลังแต่ละหน่วย กับความอ่อนไหวทางอารมณ์และ ทัศนคติ ในการแสดงความซับซ้อนนี้ แคทเทิลได้อธิบายโดยแสดงเป็นภาพ "การสอด สานกันของแรงขับเคลื่อน" (dynamic lattice) ดังใน ภาพที่ 1 ได้แสดงให้เห็นลูกโซ่ของการอุดหนุน เป็นทางที่เคลื่อนจากทัศนคติและความสนใจเฉพาะบางอันจาก ทางซ้ายมือ ผ่านวัตถุเฉพาะซึ่งอยู่หือระดับของความอ่อนไหวทางอารมณ์ที่อยู่ตรงกลาง ไป สู่จุดหมายของหน่วยพลังทางขวามือ วัตถุเฉพาะแต่ละอย่าง เป็นสิ่งที่อุดหนุนหน่วยพลัง และ ในเวลาเดียวกันทัศนคติและความสนใจก็เป็นสิ่งที่อุดหนุนต่อวัตถุ

มีขบวนการที่ทำให้บุคคลใช้ทางอ้อมเป็นวงจรรยาว (long-circuits) ไปสู่เป้าหมายแทนเส้นทางตรง แรงจูงใจต่าง ๆ ส่วนมากที่บุคคลได้รับแสดงให้เห็น วงจรรยาวนี้ และเป็นผลที่เกิดจากมีความคับข้องใจ (frustrations) เข้ามาเป็น อุปสรรคขัดขวางความต้องการที่แท้จริง

ภาพ 1 ส่วนหนึ่งของการสอดสานกันของแรงขับเคลื่อน (dynamic lattice)

แสดงการอุทกหนุน (subsidiation) ตัดแปลงจาก Hall and Lindzey

(1965) p. 403.

แคทเทิลเห็นว่า อินทรีย์ของคนเรามีแนวโน้มที่จะอนุรักษ์หรือต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเข้างื้อแนวโน้มนี้ว่า "ความพร้อมในการแข็งขัน" (disposition rigidity) ความพร้อมอันนี้

จะแตกต่างกันไปในระหว่างอุปลักษณะที่แตกต่างกันเท่า ๆ กับที่จะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลโดยทั่วไปแล้วรูปของพฤติกรรมที่รับมาในระยะแรก ๆ จะต่อต้านการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด (หรือพร้อมที่จะแข็งขึ้นมากที่สุด) ดังนั้น เอิร์กจึงทนนานและฝังแน่นมากกว่าอุปลักษณะที่เคลื่อนไหวอื่น ๆ ที่ได้รับมาภายหลัง

ตัวตน (Self)

ตัวตน (Self) คือสิ่งที่ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้มั่นคงและมีบูรณาการ ความเห็นของแคทเทลินในเรื่องตัวตนนี้เป็นไปตามความเข้าใจเกี่ยวกับ ego และ superego ของพวกจิตวิเคราะห์

บูรณาการในกระบวนการปกติของพัฒนาการทางบุคลิกภาพ เป็นผลจากประสบการณ์ และการอบรมสั่งสอนที่แน่นอนไม่เปลี่ยนแปลง แต่แหล่งที่สำคัญที่สุดของบูรณาการนี้คือ ความสามารถที่จะพิจารณาตัวตนทางกายภาพและทางสังคม ในการพิจารณาถ้าบุคคลพึงพอใจในความสมปรารถนาอย่างใดก็ตามอารมณ์ที่พอใจนั้น จะกลายเป็นส่วนที่อุกหนุนความอ่อนไหวทางอารมณ์ (sentiment) เพื่อสวัสดิภาพของ self ส่วนรวม ความอ่อนไหวทางอารมณ์ของตัวตน (self sentiment) นี้เป็นความอ่อนไหวทางอารมณ์ที่สำคัญที่สุด เพราะควบคุมความอ่อนไหวทางอารมณ์อื่น ๆ ไม่มากนัก

ตัวตน ที่มีอิทธิพลควบคุมอุปลักษณะแรงขับเคลื่อนไหว อุปลักษณะเหล่านี้มีปฏิกิริยาซึ่งกันและกัน เป็นตัวตน ทางด้านโครงสร้าง (Structural self) หรือเรียกว่า ตัวตนที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม (derived self) หรือตัวตนที่เกิดจากความอ่อนไหวทางอารมณ์ (ego sentiment) การปฏิบัติทางของอุปลักษณะหรือการเคลื่อนไหวใดก็ตามจะมีผลต่อความอ่อนไหวทางอารมณ์ของตัวตน (self sentiment) เป็นส่วนรวมอย่างเสมอ และความทรงจำที่อุปลักษณะแรง-

ซับซ้อน จะแสดงตัวออกมานั้นขึ้นอยู่กับว่า อุปลักษณะนั้นเหมาะกับตัวคนหรือไม่ ถ้า
อุปลักษณะ เข้ากันไม่ได้กับตัวคนก็เป็นสิ่งที่แสดงปมของโรคประสาทหรืออาการของโรค
ทางจิต

ยังมีตัวตน อีก 2 ชนิด คือ "ideal self" กับ "real self"
ทั้งสองนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการในการสังเกตตนเอง real self คือ ตัวบุคคลที่
เขายอมรับว่าเขาเป็นในขณะที่เขาพิจารณาตนเองอย่างมีเหตุผล ส่วน ideal self
คือตัวบุคคลอย่างที่เขาอยากจะเป็น ในการเริ่มต้นของพัฒนาการ real self เป็น
ภาพสะท้อนที่ไม่สมบูรณ์ของ ideal self และอาจกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ถูกหนุน
ideal self เมื่อเวลาผ่านไปและพัฒนาการ เป็นไปโดยปกติก็อาจนำไปสู่บูรณาการ
ของ self ทั้งสองนี้โดยมีความอ่อนไหวทางอารมณ์ของตัวคน (Self sentiment)
เป็นสิ่งที่กำหนด

พัฒนาการของบุคลิกภาพ

กระบวนการพัฒนาประกอบด้วยการปรับปรุงเอิร์กกับเมตะเอิร์ก และการจัด
ระบบโครงสร้างของ self แต่การที่คนเราจะมีพัฒนาการดังกล่าวดำเนินไป
เพียงใดขึ้นอยู่กับสติปัญญา ความพร้อมในการแข่งขัน และความเข้มของความจริง
กฎการเรียนรู้ ในกระบวนการเรียนรู้ แคทเทิลเน้นลำดับของทางเลือก ซึ่ง
เขาเรียกว่าทางแยกของแรงขับเคลื่อน (Dynamic crossroad) โดยปกติคน
เราจะกระทำตามรูปแบบของการปรับตัวที่เป็นมาแต่กำเนิด ประกอบกับเงื่อนไข
ในสภาพแวดล้อม เกิดผลเป็นพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งในหลาย ๆ อย่าง แคทเทิล
จึงพยายามจัดระบบผลที่เกิดขึ้นในรูปแบบของทางเลือก กฎการเรียนรู้ของแคทเทิล
เรียกว่า Dynamic Law of Effect เพราะในกฎของการตอบสนองของ **เรา**
บุคคลมีแนวโน้มที่จะเรียนรู้ถึง การยับยั้งระหว่างบุคคลกับเป้าหมายผล เขาอธิบาย
ขยายเพิ่มเติมว่า การตอบสนองแบบลองผิดลองถูกนั้นแสดงออกตามกฎของความใกล้เคียง

ทางเลือกของ **แบบฉบับ** ข้อ 1 เกิดขึ้นเมื่อบุคคลพยายามในขั้นแรกที่จะสนองความพอใจของหน่วยพลัง อย่างหนึ่งทำให้เกิดผล 4 ประการ คือ (1) บุคคลได้รับการตอบสนองสมปรารถนาซึ่งเกิดจากผลของพฤติกรรมที่มีรูปแบบที่กำหนดมาแต่กำเนิด (2) บุคคลไม่อาจจะสมปรารถนาเพราะใช้การตอบสนองด้านการเคลื่อนไหว และการรับรู้ **ไม่มีประสิทธิภาพ** เมื่อต้องพบองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมจำเพาะ ซึ่งไม่เคยเรียนรู้มาก่อนว่าต้องตอบสนองอย่างไร (3) รูปแบบของหน่วยพลัง อาจได้รับการปรับปรุงหรือถูกแทนที่โดยหน่วยพลังอื่นที่เข้ามาสนับสนุนหน่วยพลังอันแรก (4) บุคคลไม่อาจบรรลุเป้าหมายเพราะมีอุปสรรคแม้ว่าทางไปสู่เป้าหมายนั้นเหมาะสมและบุคคลนั้นรับรู้อย่างชัดเจน

แคทเทิล ถือว่าปฏิกิริยาของข้อสองเป็นการกระจายของการตอบสนอง (Response Dispersion) ในกรณีนี้บุคคลไม่รู้ว่าจะมีปฏิกิริยาใดตอบสนองอย่างไรจึงจะลดความเครียดอันเกิดจากหน่วยพลังนั้น ด้วยเหตุนี้เขาจึงมีปฏิกิริยาตอบสนองที่เปลี่ยนแปลงไปหลายรูปแบบและไม่อาจจะแยกแยะความแตกต่างได้ ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่ประสบอุปสรรค (ข้อสี่) จะรู้สึกโกรธและตอบสนองด้วยการก้าวร้าวหรือต่อสู้

แคทเทิลอธิบายผลที่ต่อเนื่องจากทางเลือกทั้ง 4 ข้อนี้อย่างมีความสำคัญของการพัฒนาการของแบบแผนการตอบสนอง (Sentiments) ที่ช่วยให้บุคคลได้รับความพอใจในหน่วยพลังตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปพร้อม ๆ กัน การกระจายของการตอบสนองมีความสัมพันธ์กับ *Dynamic Law of Effect* ในการนำไปสู่การพัฒนาการของการสร้างรูปแบบของพฤติกรรมใหม่ (sentiments)

ทางเลือกของแรงขับเคลื่อนไหว ข้อ 2 (จากทางเลือกข้อสี่ที่กล่าวแล้วเมื่อการสนองตอบต่อหน่วยพลัง พบอุปสรรค) ทางเลือกเปิดโอกาสให้บุคคลทำได้หลายอย่าง เช่น เพิ่มกิจกรรมเพื่อจะได้สมปรารถนา ระบายความโกรธเพื่อเอาชนะสิ่งที่กีดขวาง

และสมความต้องการ ใช้ความโกรธจนทำให้ตนเป็นคนไร้ประสิทธิภาพเมื่อต้องเผชิญกับสิ่งกีดขวาง

ทางเลือกของแรงขับเคลื่อนข้อ 3 เกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีการตอบสนองต่อสิ่งกีดขวางด้วยความโกรธแต่ยังไปอาจจะเอาชนะมันได้ อาจเกิดการตอบสนองได้ 4 ทางด้วยกัน คือ (1) หมกหมุ่น หรือ ยกลึก (2) กลัวและถอยหนี (3) แสดงความก้าวร้าวอย่างไม่มีประสิทธิภาพ (4) การพึงพอใจกับการเพ้อฝัน ถ้าบุคคลตอบสนองโดยใช้วิธีที่สองและสาม ไม่ช้าเขาก็จะถอยหนีออกจากสถานการณ์นั้น หรืออาจหันไปไปสู่จุดหมายจนสำเร็จ หรือมีฉะนั้นเขาจะยกลึกและพยายามปฏิเสธสิ่งเร้าทำให้เกิดความต้อการนั้นเสีย

ทางเลือกของแรงขับเคลื่อนข้อ 4 เป็นการล้มเลิกหน่วยพลัง โดยบุคคลเปลี่ยนจากการปรับตัวที่เห็นได้จากภายนอกไปสู่การปรับตัวภายใน ในการปฏิเสธหรือการล้มเลิกพลังความต้องการของเอิร์ก ความวิตกกังวลมีบทบาทสำคัญที่สุดในการที่จะต้องละทิ้ง แนวโน้มของเอิร์ก บุคคลมีทางเลือก 4 ประการ คือ (1) เก็บกคหน่วยพลังเอาไว้ นั่นคือปฏิเสธด้วยความสมัครใจ และต่อต้านที่จะแสดงพฤติกรรมที่เป็นไปเพื่อความต้องการนั้น (2) พยายามเก็บกค แต่เป็นขบวนการที่บุคคลไม่พอใจ ในกรณีนี้บุคคลจะขับไล่วัตถุที่ยอมรับไม่ได้ออกไปจากจิตสำนึก (3) บุคคลอาจจะเปลี่ยนพลังความต้องการของเอิร์กนี้เป็นการทดเทิด (sublimate) อย่างมีความรู้สึกตัว คือ เขาอาจสร้างเป้าหมายที่สังคมยอมรับขึ้นมาแทนที่เป้าหมายเดิมโดยรู้ว่าตนกำลังทำอะไร (4) บุคคลอาจจะกลับไปใช้พฤติกรรมที่ไม่ได้ปรับปรุงซ้ำแล้วซ้ำอีก หรือมีฉะนั้นก็พาลเกรหรือหาจุดหมายอื่นที่สังคมไม่ยอมรับมาแทน

ทางเลือกของแรงขับเคลื่อนข้อ 5 ในการเก็บกคความต้องการมีการตอบสนอง 4 แบบ คือ (1) เพ้อฝันอย่างไม่รู้ตัว และบางครั้งก็รู้ตัว (2) เก็บกคอย่างไคฉลให้ยู่ในจิตไร้สำนึกตลอดเวลา (3) เก็บกคไว้อย่างไม่มั่นคง

หน่วยพลังนั้นก็แสดงตัวออกทางอารมณ์ และมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลในภายหลัง

(4) บุคคลอาจใช้การทดเทียอย่างไม่รู้ตัวหรืออย่างไม่ได้ตั้งใจ

ทางเลือกของแรงขับเคลื่อน ข้อ 6 เป็นการเก็บกดที่ไม่มั่นคงและไม่ได้ผลเต็มที่ บุคคลจึงเพิ่มกลวิธารป้องกันตัวเข้าช่วย กลวิธานทั้งหมดมี 10 ทาง ที่บุคคลจะเลือกได้ ซึ่งทางเหล่านี้คล้ายกับกลวิธารป้องกันตัวของพวกทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ได้แก่ การเพ้อฝัน การสร้างปฏิกิริยาขึ้นมาใหม่ การโทษผู้อื่น การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง การเก็บกดมากยิ่งขึ้น การควบคุม Ego การถดถอย การย้ายแหล่ง โดยการสร้างอาการของโรคต่าง ๆ ขึ้น เจ็ทประการแรก แคทเทิลล์ถือว่า Ego เป็นผู้ปฏิบัติงานโดยกำหนดวิธีการตอบสนอง และ 3 ประการหลัง Id เป็นตัวหนุนกำลังที่สำคัญ

อิทธิพลของสังคม (Social Context)

แคทเทิลล์เน้นถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมในสังคมที่มีต่อพฤติกรรมไว้มากพอสมควร โดยกล่าวถึง "ลักษณะ ร่วมของกลุ่ม" (group syntality) ซึ่งมีเท่า ๆ กันกับบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล

สถาบันทางสังคมที่กลั่นกรอง หรือมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมีหลายสถาบัน ที่สำคัญที่สุดคือ สถาบันครอบครัว จากอิทธิพลอันแรกนี้ก็จะมีส่วนอื่นที่มีบทบาทสำคัญรองลงมาคือ โรงเรียน สถาบันอาชีพ กลุ่มที่บุคคลเป็นสมาชิก ศาสนา พรรคการเมือง ประเทศชาติ สถาบันเหล่านี้อาจมีผลต่อบุคลิกภาพได้ 3 ทางด้วยกัน คือ

1. อาจจะมี ความตั้งใจที่จะทำให้เกิดลักษณะหรือบุคลิกภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง นั่นคือการกำหนดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของสังคมอาจรวมถึงลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลด้วย และสถาบันอาจใช้ความพยายามโดยตั้งใจที่จะผลิตลักษณะเหล่านี้ออกมา

2. องค์ประกอบทางค่านิยมศรัทธา หรือสถานการณ์อาจส่งผลให้เกิดบุคลิกภาพ ซึ่งสังคมหรือสถาบันภายในสังคมมีใจจูงใจจะให้เกิดขึ้น

3. เมื่อเกิดรูปแบบของพฤติกรรม ซึ่งเป็นขบวนการข้อใดข้อหนึ่งของสองข้อแรก แต่บุคคลอาจจะพบว่าเขาจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขบุคลิกภาพของเขาต่อไปอีก เพื่อที่จะแสดงออกหรือได้รับการตอบสนองในสิ่งที่เขาต้องการ

ฉะนั้น การที่จะเข้าใจพัฒนาการทางบุคลิกภาพให้ดีพอ จะต้องพิจารณาถึงการส่งเสริมของสถาบันต่าง ๆ ในสังคมที่มีผลต่อบุคลิกภาพ นับตั้งแต่สถาบันครอบครัว จนถึงระดับชาติหรือวัฒนธรรม

กฎของการสร้างบุคลิกภาพ

กฎที่แคทเทิล ตั้งใจมี 17 กฎ เกี่ยวกับหัวข้อต่าง ๆ เช่น แรงขับเดียว การเรียนรู้ควมแรงจูงใจชนิดเดียว การรักษาโครงสร้างของวงจรยาว (Long-circuited Structure) โครงสร้างของตัวตน (Self) บุรณาการของบุคลิกภาพ และบุคลิกภาพกับสิ่งแวดล้อมที่กว้างออกไป ในที่นี้มีอ้างไว้เพียง 3 ข้อแรกเท่านั้น คือ

กฎข้อ 1 กฎของแบบแผนของความเครียดต่อเนื่องเป้าหมายที่มีมาแต่กำเนิด (Low of innate goal tension patterns) แรงขับที่มีมาแต่กำเนิดแบ่งออกเป็น ความเครียดที่มีต่อเป้าหมายสำคัญกับความเครียดที่มีต่อเป้าหมายย่อย ๆ ซึ่งอยู่ประกอบกันเป็นชุด ความเครียดใด ๆ ก็ตามจะแสดงออกและวัดได้โดยการที่บุคคลเอาใจใส่สิ่งเร้าเฉพาะอย่าง และความโน้มเอียงที่บุคคลจะมีการกระทำบางอย่าง ความเครียดที่มีอยู่ต่อเป้าหมายใด ๆ จะหมดไปเมื่อบุคคลสามารถไปถึงเป้าหมายนั้น ๆ ได้ ความเข้มของการกระทำขึ้นอยู่กับความเครียดต่อจุดหมายที่มีมาแต่กำเนิดทั้งหมด และขึ้นอยู่กับความเข้มของสถานการณ์ที่เป็นเครื่องเร้า

กฎข้อ 2 กฎของการได้รับความพอใจในความแข็งขัน (law of satisfaction in rigidity) แม้ว่าแรงขับเคลื่อนไหว (dynamic) จะคงอยู่ได้ เพราะมีการเปลี่ยนแปลงอุปลักษณะ แต่การเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมอาจถูกต่อต้าน เช่น อาจเกิดขึ้นอย่างช้า ๆ หรืออาจไม่ปรากฏขึ้นเลย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมที่จะแข่งขัน

กฎข้อ 3 กฎของการกระจัดกระจายเนื่องจากความตื่นเต้นและการขาดหาย (law of dispersion with excitement and deprivation) การเราที่ต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ ของเจิร์กโดยยังไม่ถึงเป้าหมาย ทำให้เกิดความแปรเปลี่ยนในสิ่งเร้าที่บุคคลต้องหันไปสนใจ และเพิ่มความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมตอบสนอง (เช่น เกี่ยวกับการหวนคิดทำให้เพิ่มความตื่นเต้น)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก. บุคลิกภาพของครู ในทางประเพณีการศึกษาวิจัยบุคลิกภาพของครูเป็นจำนวนมาก แต่ในที่นี่จะนำมากล่าวเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการตั้งสมมุติฐานในการศึกษาครั้งนี้ คือ

แจคสัน และ กูบา (Jackson, and Guba, 1957 : 176-192)

ศึกษามุคลิกภาพของครูโรงเรียนรัฐบาลในชิคาโก 366 คน โดยใช้แบบทดสอบ EPPs (Edwards Personal Preference Schedule) พบว่าลักษณะของครู ก็มีความต้องการสูงในค่านิยม ความต้องการยกย่องผู้อื่น ความต้องการความเป็นระเบียบ ความต้องการออกนอก และมีความต้องการต่ำในค่านิยม ความต้องการแสดงออก และความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ นอกจากนี้เขายังได้ใช้แบบทดสอบนี้กับศึกษาคู่มือสอนหญิง 248 คน และพบว่า ครูคู่มือสอนหญิงมีความต้องการในค่านิยม การยกย่องผู้อื่น ความเป็นระเบียบ การเปลี่ยนแปลง และความออกนอก สูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานหญิง (female norm group) ของแบบทดสอบนี้ แม้มีความต้องการในค่านิยม การแสดงออก การมีอำนาจเหนือคนอื่น และการคบเพื่อนต่างเพศน้อยกว่า

เมอร์ริล (Merrill, 1960 : 38-40) ศึกษาบุคลิกภาพของครู 781 คน ในวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยยูทาห์ ในปี 1955-56 กับครูชายที่เข้ามาศึกษาใน Academic-Year Institute ในสาขาการสอนวิทยาศาสตร์ ในปี 1957-58 มีอายุเฉลี่ย 34 ปี และทำการสอนมาแล้วโดยเฉลี่ย 7 ปี และเป็นผู้ที่ Supervisors ของเขาลงความเห็นว่าเป็นผู้ประสบความสำเร็จ ผลจากแบบทดสอบ EPPS ปรากฏว่า ในการเปรียบเทียบกับกลุ่มบรรทัดฐาน (norm group) นักศึกษาวิชาการศึกษา มีความต้องการยกย่องผู้อื่น ความต้องการความเป็นระเบียบ ความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น ความต้องการยอมรับโทษ ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น ความต้องการออกนอก สูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐาน และมีความต้องการพึ่งตนเอง ความต้องการขอความช่วยเหลือ ความต้องการเปลี่ยนแปลง ความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ และความต้องการก้าวร้าว

ต่ำกว่ากลุ่มบรรทัดฐาน ส่วนกลุ่มครูชายผู้ประสบความสำเร็จมีความต้องการของผู้อื่น ความต้องการความเป็นระเบียบ ความต้องการยอมรับโทษ ความต้องการอดทน สูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐาน แต่ต่ำกว่าในด้านความต้องการแสดงออก และความต้องการ กับเพื่อนทางเพศ

ฮามาเชก และโมริ (Hamacheck, and Mori, 1964:162) ศึกษา บุคลิกภาพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มหาวิทยาลัยมิชิแกนสเตต 246 คน ผลจากแบบ ทดสอบ (EPPS) พบว่านักศึกษามีความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น สูงกว่า กลุ่มบรรทัดฐาน และในการเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษารายหญิง พบว่า นักศึกษา หญิงมีคะแนนสูงกว่านักศึกษารายชายอย่างมีนัยสำคัญในด้านความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น ความต้องการขอความช่วยเหลือ ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น และความต้องการการ เปลี่ยนแปลง และมีคะแนนต่ำกว่าในด้าน ความต้องการบิอำนาจเหนือคนอื่น ความต้อ งการการก้าวร้าว และความต้องการพึ่งตนเอง นอกจากนี้ผลที่ได้จากแบบทดสอบ California Test of Personality, นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาหญิงมีคะแนน สูงกว่านักศึกษารายชายอย่างมีนัยสำคัญในด้านคุณค่าในตัวเอง แต่ต่ำกว่าในด้านอาศัยตนเอง

คาเทล และเอเบอร์ (Cattell and Eber, 1964:28) ได้ศึกษา บุคลิกภาพของผู้นำที่ประสบความสำเร็จและมัธยมศึกษาในอิลลินอยส์ 59 คน โดยใช้แบบ สอบถาม (16 P.F.) จากแผนภูมิรูปเส้นที่แสดงผลไว้ ปรากฏว่า ครูมีคะแนนใน องค์ประกอบ A, C, H และ I สูงกว่าระดับกลางอย่างเห็นได้ชัดมีคะแนนใน ลักษณะ B, F, Q₃, Q₄ สูงกว่าระดับกลางเพียงเล็กน้อย และมีคะแนนในลักษณะ G, L, O, Q₁ และ Q₂ ต่ำกว่าระดับกลางเล็กน้อย บุคลิกภาพลักษณะอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนที่ได้นี้แสดงว่าครูมีบุคลิกภาพที่เห็นได้ชัดในด้านวอบออก สังกะยม (A⁺) อารมณ์มั่นคง (C⁺) กล้าสังกะยม (H⁺) ใจอ่อน (I⁺) มีระดับสติปัญญา สูงกว่าระดับกลางเล็กน้อย (B⁺) และมีบุคลิกภาพที่ค่อนข้างจะ ทำตามสบาย (F⁺) ควบคุมตนเองได้ (Q₃⁺) เกรงเกรียดย (Q₄⁺) ไม่ทำตามกฎ (G⁻) ไวใจคน (L⁻) ประสาทมั่นคง (O⁻) เป็นนักอนุรักษ (Q₁⁻) และอาศัยกลุ่ม (Q₂⁻) แต่ลักษณะทั้ง 8 นี้อยู่

ในระดับใกล้เคียงปานกลางมาก

กิลลิส (Gillis, 1964 589-600) ได้ศึกษานักศึกษาคูในสถาบัน
นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนกลางของสหรัฐอเมริกา ระหว่างภาคเรียนฤดูใบไม้ร่วง
1961-1962 เป็นจำนวน 701 คน ชาย 279 คน หญิง 422 คน ทั้งหมดนี้ทั้ง
นักศึกษาระดับที่ 1 ถึงปีที่ 4 และปริญญาโท ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
Stern's Activities Index ปรากฏผลว่าในการเปรียบเทียบกับกลุ่มบรรทัดฐาน
(norm group) ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยในสหรัฐ
อเมริกา 32 แห่ง จำนวน 1,080 คน) คะแนนของนักศึกษาคูแสดงให้เห็นว่ามี
ความต้องการทางด้านการใช้สติปัญญา (intellectual needs) น้อย และมีความ
ต้องการสูงในด้านสัมพันธภาพแบบขึ้นอยู่กับผู้อื่น ในด้านความต้องการในการแสดง
ความรู้สึกตามแรงกระตุ้นของนักศึกษาคู ก็แสดงให้เห็นความต้องการใช้สติปัญญา
น้อยกว่า และการขึ้นอยู่กับผู้อื่นมากกว่ากลุ่มบรรทัดฐาน เช่น มีความก้าวร้าว
ต้องการนี้อ่านาจอเห็นผู้อื่น หุนหันพลันแล่น ต้องการแสดงออกตามอารมณ์ ดลงตน
เป็นต้น ในการเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาคูชายและหญิง ปรากฏว่านักศึกษาคู
ชายมีความต้องการใช้สติปัญญามากกว่านักศึกษาคูหญิง และนักศึกษาคูหญิงมี
ความต้องการทางด้านการสัมพันธภาพแบบขึ้นอยู่กับผู้อื่นสูงกว่านักศึกษาคูชาย ในด้าน
ความต้องการแสดงออกตามแรงกระตุ้นก็แตกต่างกันตามบทบาททางเพศในสังคมตะวันตก
คือ นักศึกษาชายแสดงความต้องการสูงกว่าในด้านการก้าวร้าว การมีอำนาจเหนือ
ผู้อื่น ความสัมฤทธิ์ผลและพลังขงค์คิดตา (ego achievement and energy)
การแสดงตนหรือเรียกร้องความสนใจ ความต้องการสัมฤทธิ์ผลในสิ่งเหลือจะเป็นได้
และความต้องการเสี่ยงภัย ส่วนนักศึกษาคูหญิงแสดงความต้องการสูงในด้าน ความ
ต้องการการเปลี่ยนแปลง การแสดงออกตามอารมณ์และต้องการแสดงความรู้สึก
ในเรื่องความรัก

สตรอม (Strom, 1965: 387-389) ได้ศึกษามุคลิกภาพของผู้ที่ได้รับปริญญาเอกทางการศึกษา จากวิทยาลัยครูของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย จำนวน 125 คน เป็นชาย 83.6% และหญิง 16.4% มีอายุตั้งแต่ 26-60 ปี กลุ่มตัวอย่างนี้ก่อนที่จะเข้าศึกษาในระดับปริญญาเอกเคยประกอบอาชีพทางการศึกษา คือ 28% เป็นครูในโรงเรียนประถมและมัธยม 31% เคยสอนในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย 17% เป็นผู้บริหารโรงเรียนรัฐบาล 8% เป็นผู้บริหารวิทยาลัย ที่เหลืออีก 16% มีภูมิหลังทางอาชีพต่าง ๆ กันออกไป การศึกษาโดยใช้แบบทดสอบ **Bernreuter** ปรากฏว่า ผู้ได้รับปริญญาเอกทางการศึกษากลุ่มนี้ประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณภาพทางอารมณ์ดีมาก คะแนนของกลุ่มแสดงความโน้มเอียงรักเจนนมาก ในการที่จะเป็นผู้มีการแสดงออกสูง (highly extroverted) และการเป็นผู้มีอำนาจเหนือผู้อื่น เป็นผู้มีความมั่นใจในตนเองในทางที่ดีและมีการปรับตัวตามสภาพแวดล้อมได้ดีมาก นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มที่แม้จะไม่เด่นชัดนักแต่ก็แสดงให้เห็นความโน้มเอียงในการชอบสมาคม ชอบอยู่เป็นกลุ่ม มีความพอใจในตนเองมาก และเป็นอิสระจากความต้องการการแนะนำความเห็นใจหรือการสนับสนุนจากผู้อื่น

วิลเลียมสัน (Williamson, 1967: 67-68) ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูใน Beaumont รัฐเท็กซัสสองกลุ่มซึ่งเสมอกันทั้งในด้านเพศ ประสบการณ์ในการสอน และวิชาที่สอน แต่กลุ่มหนึ่งเป็นกลุ่มครูที่มีนักเรียนสุดท้ายของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายระบุว่าเป็นครูที่สอนได้ผลตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งเป็นครูที่ไม่มีนักเรียนคนใดระบุชื่อเลย จากการใช้แบบทดสอบ **EPPS** พบว่าครูทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเลย อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกลุ่มครูที่สอนได้ผลกับกลุ่มบรรทัดฐานของนักศึกษาวิทยาลัย (college normative group) คะแนนของครูกลุ่มนี้สูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานในด้าน ความต้องการยกย่องผู้อื่น และความต้องการความเป็นระเบียบ อย่างมีนัยสำคัญ และต่ำกว่าในด้าน ความต้องการแสดงออก และการคบเพื่อนต่างเพศ ครูหญิงกลุ่มที่สอนได้ผลนี้มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานของนักศึกษาหญิงอย่างมีนัย

สำคัญในด้าน ความต้องการเป็นระเบียบ และความต้องการอดทน แต่ต่ำกว่าในด้าน ความต้องการแสดงออก ความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น และความต้องการคบเพื่อนต่าง เพศ ส่วนครูชายกลุ่มที่สอนไคยลมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานของนักศึกษาชายอย่าง มีนัยสำคัญในด้าน ความต้องการยกย่องผู้อื่น และต่ำกว่าในด้าน ความต้องการการ เปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้นำครูกลุ่มที่สอนไคยลนี้ไปเปรียบเทียบกับกลุ่ม บรรทัดฐานของผู้ใหญ่ ไคยลว่า ครูหญิงกลุ่มนี้มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานของผู้ใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญในด้านความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น และต้องการมีอำนาจเหนือ คนอื่น และต่ำกว่าในด้านความต้องการเป็นระเบียบ ความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น ความต้องการขอความช่วยเหลือ และความต้องการยอมรับโทษ สำหรับครูชายกลุ่มนี้ มีคะแนนสูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานของชายผู้ใหญ่อย่างมีนัยสำคัญในด้านความต้องการมี อำนาจเหนือคนอื่น และความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ แต่ต่ำกว่าในด้าน ความต้องการ เป็นระเบียบ และ ความต้องการอดทน

X ผลงานจากการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูเท่าที่กล่าวมาข้างนี้ จะเห็นได้ว่ามีความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกันอยู่หลายประการ จากการ ศึกษาของแจ๊คสันและกุกา เมอร์ริส ฮามาเชคและโมรี กิลลิส และวิลเลียมสัน ซึ่งได้ ศึกษาบุคลิกภาพของครูในระดับต่างกันคือมีทั้งนักศึกษา ครูมัธยม และครูประถม แผลผล ที่ได้มีแนวโน้มร่วมกันที่แสดงให้เห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มบรรทัดฐานแล้วครูมี บุคลิกภาพค่อนข้างไปในทางยกย่องผู้อื่น ชอบผูกไมตรี ต้องการความเป็นระเบียบ ต้องการ เข้าใจตนเองและผู้อื่น ต้องการแสดงความอดทน และมีความต้องการต่ำในด้านการ แสดงออกและการคบเพื่อนต่างเพศ ส่วนผลจากการศึกษาของสตรอมซึ่งศึกษามุคค ในอาชีพครูที่มีความก้าวหน้าในทางการศึกษาไปถึงขั้นปริญญาเอกกลับพบว่าครูกลุ่มนี้ มีบุคลิกภาพสูงในด้านการแสดงออก การเป็นผู้มีอำนาจเหนือผู้อื่น เป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเองและมีการปรับตัวได้ดีมาก และมีแนวโน้มในการชอบสมาคม แก่มีความ เป็นอิสระจากกลุ่ม ส่วนผลการศึกษาของฮาเวอร์แลนด์ซึ่งศึกษาครูในระดับประถม และมีมัธยมศึกษาชั้นต้นตรงกับสตรอมในด้านที่พบว่าครูค่อนข้างจะชอบออกสังคม X

กลาสังคม และมีอารมณ์มั่นคง แต่เขาพบว่าครูคอนขางจะเป็นนักอนุรักษ์และขึ้นอยู่กับกลุ่ม ซึ่งแย้งกับผลการศึกษาของสตรอม

✕ ในความแตกต่างระหว่างครูชายกับครูหญิงนั้น จากผลการศึกษาของฮามาเชคและโมริ กับผลการศึกษาของกิลลิส ซึ่งสอดคล้องกันแสดงให้เห็นว่าครูหญิงมีบุคลิกภาพค่อนข้างไปทางการมีสัมพันธภาพแบบขึ้นอยู่กับผู้อื่น ต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น ต้องการการเปลี่ยนแปลง และค่อนข้างแสดงออกตามอารมณ์มากกว่าครูชาย ส่วนครูชายค่อนข้างไปทางต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ก้าวร้าว พึ่งตนเอง ชอบการแสดงออกในเชิงตีปัญหาและมีจินตนาการมากกว่าครูหญิง

ที่กล่าวมาแล้วนั้นเป็นการศึกษามุคลิกภาพของครูในประเทศตะวันตก มีผู้ศึกษามุคลิกภาพของครูในประเทศตะวันออกเปรียบเทียบกับครูในประเทศตะวันตกไวมาง คือ กักคาร์และกอร์ดอน (Kakkar, and Gordon, 1966 341-342) ได้ศึกษานักศึกษาระดับวิทยาลัยแห่งชาติของรัฐบาลในเมืองจัลลันเดอร์ (Jullundur) ประเทศอินเดีย โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชาย 73 คน นักศึกษาหญิง 123 คน จากคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบสอบถาม (SIV) (Survey of Interpersonal Values ของ Gordon, L.V.) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับนักศึกษาคูรูอเมริกันชาย 25 คน และหญิง 28 คน พบว่านักศึกษาคูรูในอินเดียทั้งสองเพศมีคะแนนต่ำกว่านักศึกษาคูรูอเมริกันในด้านความช่วยเหลือ และการยอมรับผู้อื่น และสูงกว่าในด้านการยอมรับปฏิบัติตาม และความเมตตากรุณา นักศึกษาคูรูอินเดียชายมีคะแนนในด้านความเป็นอิสระต่ำกว่านักศึกษาคูรูอเมริกันชาย เช่นเดียวกับกับกลุ่มนักศึกษาหญิง ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนักศึกษาคูรูอินเดียหญิงไปเปรียบเทียบกับกลุ่มนักศึกษาคูรูหญิงญี่ปุ่น 45 คน ปรากฏผลว่าโดยเฉลี่ยแล้วเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักศึกษาหญิงอินเดียกับกลุ่มอเมริกันในด้านความช่วยเหลือ การยอมรับปฏิบัติตาม ความเป็นอิสระ และความเมตตากรุณา ทั้งนี้เพราะหลังสงครามโลกครั้งที่สองญี่ปุ่นได้รับอิทธิพลจากอเมริกามาก

ในประเทศไทยก็มีผู้ศึกษามุคลิกภาพของกลุ่มนักเรียนฝึกหัดครูและกลุ่มอื่น ๆ เปรียบเทียบกับชาวตะวันตกไว้เหมือนกัน คือ สมทรง สุวรรณเลิห์ และคณะ

(สมทรง สุวรรณเลิศ 2512 ; 17-29) ศึกษา นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 1-3 จำนวน 300 คน ชาย 150 คน หญิง 150 คน นักเรียนฝึกหัดครู 300 คน ชาย 150 คน หญิง 150 คน และนักกีฬาแพทย์ 300 คน ชาย 185 คน หญิง 115 คน โดยใช้แบบทดสอบ Maudsley Personality Inventory ของ H.J. Eysenck ซึ่งผู้วิจัยได้แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย ผลที่ได้ปรากฏว่า ในด้าน Extraversion-Introversion คะแนนของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มใกล้เคียงกันมาก ส่วนคะแนนในด้าน Neuroticism-Stability นั้น นักเรียนมัธยมศึกษาและนักเรียนฝึกหัดครูมีคะแนนในด้าน Neurotic สูงกว่านักกีฬาแพทย์เล็กน้อย จากการเปรียบเทียบ Means ของคะแนนที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มนี้กับ means ของนักศึกษามหาวิทยาลัยวอชิงตัน และกลุ่มบรรทัดฐานของอังกฤษพบว่า means ของคนไทยทั้ง 3 กลุ่มต่ำกว่ากลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยวอชิงตัน แต่คล้ายคลึงกับคนอังกฤษ Introvert มากกว่าคนอเมริกัน ส่วนในด้าน Neurotic นี้พบว่า means ของคนไทยทั้ง 3 กลุ่มสูงกว่าอเมริกันและอังกฤษซึ่งใกล้เคียงกัน

๓. บุคลิกภาพของแพทย์ มีผู้แสดงความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของแพทย์ไว้หลายความเห็นด้วยกัน ดังเช่น

การ์แลนด์ (Garland, 1955-6) ให้ความเห็นว่า การรักษาคือมีความสัมพันธ์กับคุณสมบัติส่วนตัวบางอย่างรวมทั้งความอดทน ความมานะ ความรอบคอบ ความพยายามอย่างไม่ลดละ ความสามารถในการรับผิดชอบ ความมีใจกว้าง ความบริสุทธิ์ใจ ความมั่นคง และสมรรถวิสัยทางจินตนาการในการยังเห็นปัญหาของผู้อื่น อีกสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญ คือ นิสัยการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องประกอบขึ้นด้วยสมรรถวิสัยที่จะหาสิ่งที่เริ่มไว้ให้สำเร็จ สมรรถวิสัยที่จะมองการณ์ไกลได้คู่เท่ากับปัญหาเฉพาะหน้า และสมรรถวิสัยที่จะทำงานเกี่ยวข้องกับบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ... คุณสมบัติของแพทย์ที่ดี คือ มีความเข้าใจ มีการยังเห็น มีความเห็นอกเห็นใจ มีความรับผิดชอบ และความอดทน

กาลัม (Kalb, 1963 : 32-36) กล่าวถึงคุณสมบัติส่วนตัวที่พึงปรารถนาของผู้ที่จะมาเป็นแพทย์ไว้ 10 ประการด้วยกัน คือ 1. จะต้องมีความรู้ทางสูงและมีสมรรถวิสัยทางการเรียนสูง 2. จะต้องมีความนับในตนเอง คือ ปิัสมาวดี มีสมรรถวิสัยในการทำงานที่หนักหรือในการศึกษาที่ต้องใช้เวลาอย่างมากและไม่สิ้นสุดตลอดชีวิต จะต้องมีความเสียการงานที่ดี สามารถตั้งมาตรฐานและกำหนดการทำงานประจำวันของตนเองแล้วยึดถือทำตามอย่างมั่นคง 3. จะต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง และเชื่อในความสามารถของตน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากในการสร้างเกร็ดมาของคนไข้ 4. จะต้องมีความเมตตา กรุณา มีความจริงใจต่อคนทุกประเภท ต่อใจที่จะติดต่อกับผู้อื่น และมีความอบอุ่นเป็นกันเอง เพราะคนไข้ต้องการให้เข้าใจเขาเท่า ๆ กับต้องการยา 5. ยึดถือความเป็นจริง (objectivity) คือสามารถที่จะแยกความจริงทางวิทยาศาสตร์ออกจากความต้องการส่วนตัวหรือทิฐิ พิจารณาหลักฐานทางวิทยาศาสตร์อย่างถูกต้องแบบนั้นอาจพิสูจน์ว่าคนผิดมีใจกว้างพร้อมที่จะรับทฤษฎีใหม่ ๆ ยอมรับความผิดหรือประเมินความเห็นที่แตกต่างกันในทางการแพทย์ โดยปราศจากความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์ มีอุเบกขาไม่พยายามช่วยคนไข้ในปัญหาที่ตนไม่มีความสามารถพอ 6. จะต้องมีความสัตย์จริงในตนเอง ไม่ทำลายความไว้วางใจ ไม่ส่งเสริมให้คนไข้ของฝั่งตนอยู่ตลอดเวลา และไม่หาประโยชน์ทั้งทางการเงินและทางความพึงพอใจของคนจากการนี้ แพทย์จะต้องมีมาตรฐานทางจรรยาบรรณสูง 7. จะต้องมีความสงบใจและความสามารถที่จะปฏิบัติงานเกี่ยวกับบุคคลอย่างใดคนหนึ่ง ไม่ควรแสดงออกเกินความจริงใจ เช่น ไม่เป็นกันเองจนเกินไป ไม่ทางเห็นจนเกินไป ไม่ยกตนข่มท่าน เพราะจะทำให้คนไข้รู้สึกห่างเหินทั้ง ๆ ที่เขาต้องการความอบอุ่นใจ แพทย์ต้องมีความสงบและควรมีความเสมอภาคเสมอไป มีความสง่างามเฉย ๆ ภูภาคะเทศะ มีอารมณ์ขัน และมีความเป็นมิตรอย่างสุภาพ 8. ต้องมีลักษณะภายนอกที่หน้าตาดี เหนียว สะอาด หอมจืดเรียบร้อย และแต่งกายดี 9. ต้องมีการพิจารณาที่ดีและมีการหัดเห็น ไม่ตัดสินจากเฉพาะสิ่งที่เห็นด้วยสายตาของพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง มีการตัดสินใจที่ดี และเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ 10. จะต้องมีความอดทนทั้งทางร่างกายและอารมณ์ เพราะการศึกษและการทำงาน

ของแพทย์ต้องใช้เวลามาก

เวนจีเมน (Engelmen, 1964 : 8) กล่าวว่าแพทย์ฝึกหัดนอกจากจะมีความรู้ความสามารถในทางวิชาแพทย์แล้ว ยังจะต้องมีความเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ และมีความเข้าใจต่อคนไข้ การรักษามะเร็งปวยและผู้ประสบอันตรายจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมีความอดทน สงบใจได้ในขณะที่กำลังเครียด และจะต้องมีความเป็นผู้นำที่จะนำให้คนไข้มีทัศนคติที่ดีขึ้นบ้างอีกและเป็นแรงช่วยให้การรักษาเกิดผลดี

ลี (Lee, 1967 : 14) มีความเห็นว่า แพทย์มักจะมีแนวโน้มไปในทางนักอนุรักษ์นิยม และมีเหตุผล เพราะการทำงานของเขามุ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นความตาย เขาจึงต้องระมัดระวังในการที่จะยอมรับทฤษฎีใหม่ ๆ และการรักษาที่ยังไม่ได้พิสูจน์แน่นอน

ฮาร์วีย์ (Harvey, and others, 1968 : 1) กล่าวว่า ผู้ที่ได้เฝ้าดูอาชีพเป็นแพทย์นั้นไม่มีหลักประจำใจอะไรจะดีไปกว่าการพยายามเป็นผู้ที่ทักษะในทางเทคนิค มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์อย่างกว้างขวาง มีความรู้ และมีลักษณะนิสัยส่วนตัวเป็นคนที่อบอุ่นเป็นกันเอง และถ่อมตัวซึ่งเป็นสิ่งที่เชื่อมติดปะเข้ากับวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์

จากความเห็นต่าง ๆ ที่ยกมาข้างต้นนี้จะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มที่คล้าย ๆ กันพอจะสรุปได้ว่าแพทย์ควรจะมีบุคลิกภาพโน้มเอียงไปในทางที่มีความอดทนทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีการพิจารณาที่ถี่และมีสมรรถวิสัยในการหยั่งเห็นรอบคอบ มีความเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ สามารถปฏิบัติงานเกี่ยวกับบุคคลอย่างใดคนหนึ่ง มีความเมตตา อบอุ่นเป็นกันเอง และเห็นใจผู้อื่น ถ่อมตัว มีความรับผิดชอบและมีจริยธรรมสูง ยึดถือความเป็นจริง มีใจสงบ มีสมาธิ และมีลักษณะภายนอกสะอาดเรียบร้อยน่าดู และควรบ่มเพาะปัญญาสูง มีความเห็นข้อเท็จจริงที่ไม่ตรงกัน คือ กลับเห็นว่าแพทย์ควรมีใจกว้างพร้อมที่จะรับทฤษฎีใหม่ ๆ แต่กลับเห็นว่าแพทย์มักจะมีแนวโน้มไปในทางอนุรักษ์นิยม ระมัดระวังในการที่จะยอมรับทฤษฎีใหม่ และการรักษาที่ยังไม่ได้พิสูจน์แน่นอน

งานวิจัยบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพแพทย์มีน้อยอย่างน่าสังเกต เท่าที่พบก็มีเพียง 2-3 เรื่อง ได้แก่

ซาเวจ (Savage, 1972 . 68-77) ศึกษาบุคลิกภาพของ นักศึกษาแพทย์ปีที่ 1-4 ทั้งชายและหญิงของโรงเรียนแพทย์ Tyne แห่งนิวคาสเซิล ในปี 1970 จำนวน 113 คน เป็นชาย 70 คน หญิง 43 คน โดยใช้แบบสอบถาม วัณบุคลิกภาพ 16 P.F. ของแคทเทิล ร่วมกับแบบสอบถามอื่น ๆ ผลที่ได้จากแบบสอบถาม 16 P.F. ปรากฏว่านักศึกษามีคะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่าง ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับกลาง แต่มีคะแนนค่อนข้างสูงในองค์ประกอบ B, E, N, O₁ และมีคะแนนค่อนข้างต่ำในองค์ประกอบ G และ O₃ แสดงว่ามีบุคลิกภาพค่อนข้างมี ความเป็นผู้นำสูง (B⁺) เป็นอิสระและหัวรั้น (E⁺) ค่อนข้างจะมีเด็บบ (N⁺) ค่อนข้างจะเป็นนักทดลอง ชอบวิพากษ์วิจารณ์และเสรีนิยม (O₁⁺) ค่อนข้างจะไม่ทำตามกฎ (G⁻) และค่อนข้างจะมีความขัดแย้งในตนเองชาควินัย (O₃⁻) ในการหาคะแนนบุคลิกภาพขององค์ประกอบทุกขั้วมี 4 ด้าน พบว่านักศึกษามีคะแนนปานกลางในด้านความวิตกกังวล กว้างอ่อนไหวไปตามอารมณ์ และการแสดงออก แต่มีคะแนนสูงในด้านความเป็นอิสระ

นอกจากนี้ซาเวจยังได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบโดยแบ่งออกเป็นกลุ่ม นักศึกษาแพทย์ที่เรียนคึกกับกลุ่มเรียนอ่อน ปรากฏผลว่านักศึกษามีบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่าง ๆ ใกล้เคียงกันมากกับบุคลิกภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยทั้งกลุ่มตามที่ได้กล่าวมาแล้ว และมีความแตกต่างกับนักศึกษามหาวิทยาลัยเรียนอ่อนในองค์ประกอบ A, C, E, F, F, L, O₃, O₄ คือ กลุ่มเรียนอ่อนค่อนข้างจะสำรวจ (A⁻) อารมณ์มั่นคง (C⁺) เป็นอิสระหัวรั้น (E⁺) ทำความสบาย (F⁺) ซื่อสัตย์ (H⁻) ระแวง (L⁺) ขัดแย้งในตนเอง (O₃⁻) และเครียด (O₄⁺) มากกว่ากลุ่มเรียนดี และในองค์ประกอบทุกขั้วพบว่า กลุ่มเรียนอ่อนมีการแสดงตัวและความเป็นอิสระจากผู้อื่นน้อยกว่ากลุ่มเรียนดี

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของแพทย์ที่ยกมา กล่าวข้างต้นในด้านการมีสติปัญญาสูง มีเด็บบมองการณ์ไกล แะขัดกันในลักษณะที่พบว่า นักศึกษาแพทย์กลุ่มนี้หัวรั้นยึดถือความเห็นของตน ค่อนข้างจะไม่ทำตามกฎขาดความรับผิดชอบ และไปขี้นวินัยในตนเอง ผลที่ได้นี้สนับสนุนความเห็นของคาร์ลในด้านการมี ภาวะเป็นนักทดลองและเสรีนิยม

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งที่ช่วยให้มองเห็นบุคลิกภาพของแพทย์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือโดมิโน (Domino, 1967) ได้ทำการวิจัยบุคลิกภาพของแพทย์ที่เลือกสาขาวิชาทาง กัน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาแพทย์ 327 คน ซึ่งเลือกที่จะเรียนสาขาแพทย์ทั่วไป ศัลยกรรม แพทย์โรคภายใน และจิตแพทย์ พบว่านักศึกษาที่เลือกสาขาแพทย์ทั่วไปเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่รอบร้อมเหลือ ชอบการรักษาดูแล แคล่อนช่างก่อกรรมนิยมแะหัวออน เขามีความทวงโยคนอน ๆ แก่ขึ้นอยู่กับคนพวกนั้นและกองการการสนับสนุนจากพวกนั้น ความสนใจทางวัฒนธรรมและสุนทรียภาพของเขาคนองจะอยู่ในวงจำกัด เขาเป็นคน "มุงทำงาน" และชอบการฝึกฝนเพื่อหาผลของทบฏีต่าง ๆ นักศึกษาที่เลือกเป็นกัลยแพทย์มีบุคลิกภาพเป็นคนหัวค้อ เขาคึงใจแน่วแนแะขันคงทั้งในคานกวางบมานะในอาชีพแะความสับพันระหวางบุคคล แมวเขาจะกลาไคกลาเสียบเป็นตัวของตัวเอง และเป็นอิสระมากกว่าเพื่อนร่วมชั้นของเขา เขาก็องบความมันกงแะความเป็นระเบียบ นักศึกษาที่เลือกเป็นแพทย์โรคภายในเป็นคนที่มีความรับผิดชอบแะมีคุณกรรมสูง เขามีสคิแะความเชื่อมั่นในตนเอง แะสามารถเข้ากับกนอื่น ๆ ได้คิ เขาสามารถเป็นไคทั้งคนที่เยือกเย็นหรือกระตือรือร้น สงบเสงี่ยมหรือรอมแะคงออก นักศึกษาที่เลือกเป็นจิตแพทย์อาจมีลักษณะยึดหยุ่นแะปรับตัวงายทั้งในคานพฤติกรรมทางสทิปัญญาแล พฤติกรรมระหวางบุคคล เขาเป็นคนอยู่ไม่สุข กองการการเปลี่ยนแปลงแะไม่คึดทนทองานประจำ (routine) เป็นนักอุดมคติ แะเขามีความสนใจอย่างแรงกลาแะการตอบรับในความตองการของผู้อื่น เขาทำงานไคคิในสถานการณที่เขาสาบารบเป็นตัวของตัวเอง แะอิสระ แมวเขาจะมีสายคาไกลแะมีความเข้าใจคิ เขาก็องบจะถ่อคณเป็นสำคัญ แะหัวร้น

มาร์ชแะฮัลเบอร์สแตม (Marsh, and Halberstam, 1966 : 187-196) ศึกษาความแตกต่างระหวางบุคลิกภาพของแพทย์ประจำบ้านที่เป็นอเมริกันกับที่เป็นคนต่างชาติ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นแพทย์ชาวอเมริกัน 139 คน ต่างชาติ 142 คน ที่ฝึกงานแพทย์ประจำบ้านอยู่ในโรงพยาบาลในเครือของมหาวิทยาลัยทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา กลุ่มแพทย์ต่างชาติมาจากตะวันออกไกล 55 คน

จากตะวันออกไกลและตะวันออกกลาง 30 คน จากยุโรป 41 คน จากละตินอเมริกา 54 คน และจากแอฟริกา 2 คน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม Gordon Personal Profile และการสัมภาษณ์เพิ่มเติม เพื่อวัดบุคลิกภาพ 4 ด้าน คือ ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น (ascendancy) ความรับผิดชอบ ความมั่นคงทางอารมณ์ และ การชอบสมาคม ผลการศึกษา คือ ในการเปรียบเทียบกลุ่มแพทย์อเมริกันและแพทย์ทางชาติกับกลุ่มบรรทัดฐาน นักศึกษารายของสหรัฐ พบว่า กลุ่มแพทย์อเมริกันมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานในด้าน ความมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความรับผิดชอบ และความมั่นคงทางอารมณ์ ส่วนกลุ่มแพทย์ทางชาติมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มบรรทัดฐานในด้านความรับผิดชอบ แต่ต่ำกว่าในด้านการชอบสมาคม

ในการเปรียบเทียบกับกลุ่มบรรทัดฐานนักบริหารระดับยอด (top-level executives) พบว่าทั้งกลุ่มแพทย์อเมริกันและแพทย์ทางชาติมีคะแนนต่ำกว่ากลุ่มนักบริหารระดับยอดในด้านความมีอำนาจเหนือคนอื่น และความมั่นคงทางอารมณ์ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มบรรทัดฐานนักบริหารระดับรอง (second-level executives) พบว่ากลุ่มแพทย์อเมริกันต่ำกว่ากลุ่มนักบริหารระดับรองในด้านความรับผิดชอบ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ส่วนแพทย์ทางชาติมีคะแนนต่ำกว่านักบริหารระดับรองในทั้ง 4 ด้าน ซึ่งผลนี้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มแพทย์อเมริกันมีบุคลิกภาพคล้ายคลึงกับบุคคลประเภทนักบริหารมากกว่าประเภทนักวิชาการ และในการวิเคราะห์ต่อไปอีกผู้วิจัยก็ได้พบว่ากลุ่มแพทย์ทางชาติมีบุคลิกภาพคล้ายบุคคลประเภทนักวิชาการในสหรัฐมากกว่าประเภทนักบริหาร ยกเว้น กลุ่มแพทย์ทางชาติซึ่งมีบุคลิกภาพเหมือนกับกลุ่มแพทย์อเมริกัน

บาร์ธและสจวร์ตเสนอแนะให้เห็นเกี่ยวกับผลการศึกษานี้ของเข่ว่า ความไม่แตกต่างของตติยแพทย์ทางชาติเป็นสิ่งสนับสนุนความเชื่อที่ว่าองค์ประกอบทางอาชีพมีอิทธิพลมากกว่าองค์ประกอบทางวัฒนธรรม แม้ในกรณีที่กลุ่มแพทย์ทางชาติมีการชอบสมาคมต่ำกว่าแพทย์อเมริกัน เขาก็เห็นว่าเป็นเพราะสภาพแวดล้อมที่แพทย์จากต่างชาติต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในวัฒนธรรมใหม่ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกว่าตนโดดเดี่ยว และว้าเหว่

ก. บุคลิกภาพของสตรีในอาชีพแพทย์และครู

โค (Coe, 1957 : 2309-2310) ได้ศึกษาเพื่อจะหาบุคลิกภาพและการปรับตัวที่แตกต่างกันในระหว่างสตรีต่างอาชีพกัน โดยศึกษาสตรีในอาชีพชั้นสูง 44 คน ประกอบด้วย แพทย์ หนายคาบ และครู กับสตรีในอาชีพที่มีอาชีพชั้นสูง (non-profession) 48 คน มีอาชีพเสมียน พนักงานขายของ พนักงานโทรศัพท์ และผู้จัดการ กับสตรีที่เป็นแม่บ้านมีได้ประกอบอาชีพ อีก 44 คน เครื่องมือในการเก็บมาใช้แบบสอบถามถึง 7 ชนิด ได้แก่ biographical information blank, Wonderlic, Personnel Test, Inventory of Factors S.T.D.C.R., Inventory of Factors G.A.M.I.N., Guilford-Martin Personnel Inventory, revised version of the Sacks Sentence Completion Test, และ Birkman Self Inventory และ Social Comprehension Tests. ผลปรากฏว่า สตรีในอาชีพมีความแตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ ในด้านใจถนอมหมอง (depression) อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย (Cycloid disposition) ประสาทอ่อน การร่วมมือ และความขัดแย้งในครอบครัว ส่วนแพทย์สตรีมีความแตกต่างจากอาชีพอื่นอย่างมีนัยสำคัญในด้าน ทำตัวตามสบาย (ปราศจากกังวล) ความเข้มแข็งแบบผู้ชาย และความตรงไปตรงมา

ง. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูกับอาชีพแพทย์

ปาเว (Pal, 1968 : 135) ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการทางบุคลิกภาพของนักศึกษาวิชากรรม นักศึกษากฎหมาย นักศึกษาแพทย์ และนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยแห่งกัวราซาบาด ประเทศอินเดีย เป็นนักศึกษายุคสุดท้าย กลุ่มละ 50 คน เป็นชายล้วน โดยใช้แบบทดสอบ Thematic Apperception Test (TAT) ผลที่ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักศึกษาแพทย์กับนักศึกษากฎหมายว่านักศึกษาแพทย์มีความต้องการความสัมฤทธิ์ผลมากกว่ากลุ่มนักศึกษาครู ในขณะที่นักศึกษาครูมีความต้องการอดทน และความต้องการช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่านักศึกษาแพทย์ นอกจากนี้ในการเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น ๆ ก็พบว่า ในการเปรียบเทียบกับกลุ่มนักศึกษาวิชากรรม ทั้งกลุ่มนักศึกษาครูและ กลุ่มนักศึกษาแพทย์มีความต้องการอดทนและความต้องการ

ช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่านักศึกษาวิศวกรรม และมีความต้องการความสัมฤทธิ์ผล และความ
ต้องการปกครองตนเองน้อยกว่าเช่นเดียวกัน ในการเปรียบเทียบกับกลุ่มนักศึกษากฎหมาย
นักศึกษแพทยมีความต้องการความสัมฤทธิ์ผลมากกว่ากลุ่มนักศึกษากฎหมาย แต่มีความ
ต้องการปกครองตนเองน้อยกว่า ส่วนนักศึกษาคูมีความต้องการอบอุ่นและความห
การช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่านักศึกษากฎหมาย แต่มีความต้องการปกครองตนเองน้อยกว่า

ปาล (Pal, 1968 : 287-288) ยังได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างเดียวกัน
นี้โดยใช้แบบทดสอบ Rorschach Ink-Blot Test และให้คะแนนตามแบบของ
Klopfer และคณะ ผลของการศึกษาพบว่า กลุ่มนักศึกษาวิศกรรมมีระดับเชาวน์ปัญญา
สูงกว่านักศึกษ่อีก 3 กลุ่ม กลุ่มนักศึกษาวิศกรรมและกลุ่มนักศึกษาคูมีความเกี่ยวข้องกับ
การดำเนินชีวิตอย่างตรงต่อความเป็นจริงมากกว่ากลุ่มนักศึกษากฎหมาย และนักศึกษ
แพทย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหมกมุ่นอยู่กับความคิดทางนามธรรมอย่างผิดปกติ กลุ่มนักศึกษ
วิศวกรรมมีการใช้พลังงานสร้างสรรค์ของเขาให้เป็นประโยชน์ไ้มากกว่านักศึกษ่อีก
3 กลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีระดับความทะเยอทะยานที่สูงจนผิดปกติจนกระทั่งเกินกว่า
จะก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ นักศึกษาวิศกรรมถือวาระบบค่านิยมสำคัญว่าการดำเนิน
ชีวิตตามแรงกระตุ้น ในขณะที่นักศึกษากฎหมาย ครู และแพทย์ทำตามความต้องการใน
ปัจจุบันมากกว่าจะคำนึงถึงเป้าหมายระยะยาว ทั้ง 4 กลุ่มก่อนเข้าจะแสดงอารมณ์ออก
มาง่าย ๆ ในความเป็นจริงภายนอกและมีความรู้สึกถึงความต้องการของสังคมในสถาน
การต่าง ๆ และปฏิบัติตนได้เหมาะสม นักศึกษากฎหมาย และนักศึกษาคูค่อนข้างจะ
แสดงตอบโต้สิ่งแวดล้อมทางสังคมโดยใช้อารมณ์มากกว่าอีก 2 กลุ่ม ทั้ง 4 กลุ่มมีการ
ควบคุมตนเองอย่างเคร่งครัดจนดูไม่เป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาแพทยและ
กฎหมาย

ในด้านการเก็บตัวทั้ง 4 กลุ่ม แสดงลักษณะเป็นกลาง (ambivalent
balance) โดยมีแนวโน้มไปทางการเก็บตัว

ในด้านความวิตกกังวลไม่มีกลุ่มใดที่แสดงลักษณะนี้อย่างเด่นชัด แก
นักศึกษากฎหมาย นักศึกษาแพทย และนักศึกษาคู แสดงความเครียด ความกังวลใจ

และความขัดแย้งในบางเรื่อง นักศึกษาวิศวกรรม นักศึกษากฎหมาย และนักศึกษากรุ๊ป
ความสนใจกว้างขวางในขณะที่นักศึกษาแพทย์มีความสนใจค่อนข้างจำกัด

ในด้านการปรับตัว กลุ่มนักศึกษาวิศวกรรมมีการปรับตัวดีที่สุด ส่วนอีก
3 กลุ่มอยู่ในระดับปกติ ปรากฏว่า นักศึกษาวิศวกรรม และนักศึกษามหาวิทยาลัยมีแบบของ
บุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างแท้จริง ในขณะที่นักศึกษากฎหมาย และนักศึกษากรุ๊ปมีความ
คล้ายคลึงกันมากกว่าความแตกต่าง

การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านสติปัญญาได้มีผู้ศึกษาวิเคราะห์ความแตกต่าง
ของระดับสติปัญญาของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ กันไว้โดยรวบรวมอาชีพระดับต่างไว้มากมาย
แต่จะยกมาอ้างเพียงอาชีพครูและอาชีพแพทย์เพื่อเป็นแนวความคิดในการ
ศึกษารังนี้เท่านั้น คือ

สควาร์ท (Crites, 1969 : 69-71) ได้วิเคราะห์คะแนนจากแบบ
สอบถาม A C CT ของผู้ขึ้นบัญชีเป็นทหารในปี 1947 จำนวน 31,553 คน ซึ่งมาจาก
อาชีพต่าง ๆ 227 อาชีพ พบว่าบุคคลในอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้มีระดับเชาวน์ปัญญาแตกต่าง
กันตามอาชีพสามารถจำแนกออกได้และสร้างเป็นตารางขึ้น ปรากฏว่าบุคคลที่เป็น
นักศึกษามหาวิทยาลัยมีระดับเชาวน์ปัญญาอยู่ในคะแนนระหว่าง 126.7 - 131.3 ซึ่งสูงกว่า
บุคคลในอาชีพครู ซึ่งมีระดับเชาวน์ปัญญาอยู่ในคะแนนระหว่าง 122.1 - 126.7

ทอร์นไดค์ (Thorndike, 1962 : 143, 164) ศึกษาหาทหารนัก
บิน (aviation cadet) ในปี 1955-56 ซึ่งทหารเหล่านี้เคยมีอาชีพต่าง ๆ กันมาก่อน
ผลจากแบบทดสอบ battery of aptitude tests พบว่า ผู้ที่เคยมีอาชีพเป็น
อาจารย์วิทยาลัย (college professor) จำนวน 74 คน เป็นกลุ่มที่มีระดับเชาวน์
ปัญญาทั่วไปสูงที่สุด และบุคคลที่เคยมีอาชีพแพทย์มาก่อน จำนวน 46 คน ก็เป็นกลุ่มที่มี
ระดับเชาวน์ปัญญาทั่วไปอยู่ในระดับสูงเช่นกัน

ในประเทศไทยก็มีผู้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครู
และอาชีพแพทย์ไว้คือ ละออง พงษ์พานิช (ละออง พงษ์พานิช, 2512) ศึกษาเปรียบเทียบ
ความถนัดทางบุคลิกภาพ 15 ด้าน ของบุคคลในอาชีพครู แพทย์ และวิศวกร

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู 60 คน เป็นชาย 30 คน และหญิง 30 คน แพทย์ 100 คน เป็นชาย 67 คน และหญิง 33 คน วิศวกร 100 คน เป็นชายทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกของสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย แพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย และวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย และประกอบอาชีพอยู่ในเขตจังหวัดพระนคร ธนบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบทดสอบที่ดัดแปลงมาจาก The Edwards Personal Preference Schedule ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มที่เปรียบเทียบกันดังนี้ คือ

1. ครูหญิงมีความต้องการยกย่องผู้อื่น และความต้องการขอความช่วยเหลือมากกว่าครูชายแต่น้อยกว่าในด้านความต้องการความเป็นระเบียบ และความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ
2. แพทย์หญิงมีความต้องการเข้าใจตนเองและคนอื่น ความต้องการขอความช่วยเหลือและความต้องการเปลี่ยนแปลงมากกว่าแพทย์ชาย แต่น้อยกว่าในด้านความต้องการมีอำนาจเหนือคนอื่นและความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ
3. ครูชายมีความต้องการความเป็นระเบียบ ความเข้าใจตนเองและคนอื่นมากกว่าแพทย์ชาย แต่น้อยกว่าในด้านความต้องการมีอำนาจเหนือคนอื่น และความต้องการการก้าวร้าว
4. แพทย์หญิงมีความต้องการการก้าวร้าวมากกว่าครูหญิง
5. ความต้องการยกย่องคนอื่น ถูกไม่ตรงกับคนอื่น และการเข้าใจตนเองและคนอื่นสูงสุดในกลุ่มครู รองลงมาคือแพทย์ และวิศวกรน้อยที่สุด ความต้องการความเป็นระเบียบสูงสุดในกลุ่มครู รองลงมาคือวิศวกร และแพทย์น้อยที่สุด ความต้องการพึงตนเอง และความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ สูงสุดในกลุ่มวิศวกร รองลงมาคือแพทย์ และครูน้อยที่สุด ความต้องการการก้าวร้าวสูงสุดในกลุ่มแพทย์ รองลงมาคือวิศวกร และครูน้อยที่สุด

จ. ความแตกต่างของบุคลิกภาพระหว่างชายและหญิงไทย

การ์ดเนอร์ (Gardiner, 1968, 75 287-288 และ 1968, 76 : 231-232) ศึกษากลุ่มตัวอย่างนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 199 คน (ชาย 46 คน

หญิง 153 คน) โดยใช้แบบสอบถามวัดการแสดงอำนาจ-การอ่อนน้อม (dominance - deference) ของ Arkoff ที่แปลเป็นภาษาไทย ผลจากการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหญิงและชายไม่แตกต่างกันในบุคลิกภาพด้านนี้ ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนการแสดงอำนาจต่ำ ซึ่งค้านกับผลการศึกษาก่อนของเขาเองที่ศึกษาทัศนคติของคนไทยที่ตอบพบาในชีวิตรสมรสในอนาคตพบว่า ชายไทยมีคะแนนสูงในด้านการแสดงอำนาจ และหญิงไทยมีคะแนนสูงในด้านเป็นผู้นิยมความเสมอภาค

การวิเคราะห์นำคำตอบของกลุ่มตัวอย่างมาจัดแบ่งพวกและเรียงลำดับข้อความตอบที่กลุ่มตัวอย่างเลือก พบว่าคำตอบด้านการอ่อนน้อมมีผู้เลือกมากกว่าการแสดงอำนาจอย่างเด่นชัด คำตอบที่ทั้งสองเพศเลือกในด้านการอ่อนน้อมคล้ายกันมาก คือ เน้นการแสดงความรักและสรรเสริญผู้อื่น สะกดกลั่นความปรารถนาและการริเริ่มของตนเองไว้โดยขึ้นอยู่กับภารกิจและการแนะนำของผู้อื่น และการไขว่คว้าวิจัยวิจัยผู้มีอำนาจ แต่คำตอบที่ชายและหญิงเลือกในด้านการแสดงอำนาจนั้นมีความแตกต่างกัน คือ กลุ่มชายแสดงถึงความปรารถนาที่จะเป็นผู้นำและชักจูงผู้อื่น โดดเดี่ยวแสดงความคิดเห็นของตน และเขารู้สึกว่าเขาสามารถควบคุมสถานการณ์ทางสังคมได้ ส่วนกลุ่มหญิงมีแนวโน้มที่จะยืนยันความตั้งใจของตนตัดสินใจด้วยความจำเป็นในเมื่อมีเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับผู้อื่น และโต้แย้งแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเอาจริงเอาจังมากกว่าชาย

๖. บุคลิกภาพด้านความเกรงใจ

วีรยุทธ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ (วีรยุทธ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ, 2513) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความเกรงใจในคนไทย และรายงานผลจากการรวบรวมข้อมูล 3 ครั้งไว้ ดังนี้

การเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 จากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นชาวบ้านจากจังหวัดราชบุรี สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี 150 คน กลุ่มที่สองเป็นนิสิตนักศึกษาที่เรียนการศึกษา โดยใช้วิธีทดสอบแบบสัมพันธ์กันและพฤติกรรมกับกลุ่มแรก และให้กลุ่มที่สองเขียนเรื่องประทับใจเกี่ยวกับความเกรงใจแล้วนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ตามหัวข้อใน "โครงหุ่นบุคคลสัมพันธ์" ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบทาง

อาเวค องค์ประกอบทางพฤติกรรม องค์ประกอบทางความรู้ องค์ประกอบทาง
เจตนาธรรม องค์ประกอบทางคุณภาพแห่งตนและผู้อื่น และองค์ประกอบทางบทบาท
สัมพันธ์ ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยสรุปได้ว่า

ก. ในด้านโครงสร้างทั่ว ๆ ไปของความเกรงใจ พบว่า ความเกรง
ใจนั้นเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งที่ เก็บกด และ ควบคุม พฤติกรรมทางสังคมให้อยู่ในกรอบของ
ความเหมาะสมที่สังคมยอมรับ ดังจะเห็นได้จากข้อมูลที่ว่า "เกรงใจเป็นสมบัติของผู้เจริญ"
และ "เกรงใจเป็นลักษณะของคนดี" แก่ข้อที่นำเสนอสังเกตคือ ความเกรงใจนั้นดูเหมือนว่า
จะรวบเอาค่านิยมทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับบุคคลสัมพันธ์ไว้หลายชนิด เช่น การรู้จักที่สูงต่ำ
การมีความกตัญญูแก่ผู้ที่ต่อหน้าพระคุณ การรู้จักกาลเทศะ ไม่ควรรบกวนทำให้ผู้อื่นเดือด
ร้อนรำคาญ ดังนั้นความเกรงใจใน ฐานะที่เป็นค่านิยม จึงทำหน้าที่กลาย Super ego
ที่คอยระแวดระวังยับยั้งมิให้ตัวเราทำอะไรผิดพจจากไปจากค่านิยมอันดีงาม

ข. ลักษณะที่เด่นอีกอย่างหนึ่งของความเกรงใจก็คือ เป็นกลวิธีป้องกัน
กันตน (Defense Mechanism) โดยการรักษาน้ำหน้าของตนและผู้อื่นที่เราเคารพ
รักใคร่ชอบพ และบางครั้งเป็นการหาเหตุผลเพื่อแก้ตัว (Rationalization)
เช่นในกรณีที่เกิดความกลัวไม่กล้าแสดงออกถึงความต้องการหรือความปรารถนาของ
ตนเอง แล้วอ้างว่าเป็นเพราะ "เกรงใจ" เป็นต้น สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมา
จากการพัฒนาบุคลิกภาพแบบเก็บกดของคนไทยที่ไม่นิยมให้เด็ก ๆ ใดแสดงความเป็นตัว
ของตัวเอง กอปรด้วยความเกรงขามผู้ใหญ่ จึงเป็นลักษณะสำคัญของสังคมแบบไมตรี
สัมพันธ์ทำให้บุคลิกภาพแบบเก็บตัว (introvert) เป็นแบบกระสวนที่ได้รับความนิยม
ในสังคมไทยว่าเป็นลักษณะของคนดี คือ เรียบร้อย มีความสงบเสงี่ยมเจียมตน และเมื่อ
พิจารณาจากทฤษฎีบุคลิกภาพสัมพันธ์อาจจะเห็นได้ว่า เกรงใจนั้นเป็นอีกคุณลักษณะที่สำคัญของ
บุคลิกภาพของคนไทยที่ได้รับอิทธิพลมาจากระบบสังคมแบบไมตรีสัมพันธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 2 จากกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาที่มาจาก
จังหวัดต่าง ๆ 107 คน และข้าราชการครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและสมุทรปราการ 50 คน
โดยใช้แบบสอบถามชนิดสัมพันธ์ค่าโดยกำหนดค่า "เกรงใจ" และ "ไม่เกรงใจ"

เป็นตัวหลัก แล้วให้กลุ่มตัวอย่างหาคำที่สัมพันธ์กับคำหลักมาตอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ในด้านลักษณะของความเกรงใจนั้นคล้ายกับผลของการเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 คือ สรุปได้ว่าความเกรงใจมีลักษณะเป็นค่านิยมซึ่งทำหน้าที่คล้าย Super ego ระแวงระวังมิให้บุคคลทำผิดไปจากค่านิยมของสังคม และความเกรงใจเป็นกลวิธีป้องกันตนโดยการรักษาทนของตนเองและผู้อื่น

ในคำสนทนาของสองความเกรงใจพบว่า คำตอบที่ว่าความเกรงใจมีสาเหตุมาจากเพื่อน อาจารย์ พ่อแม่ ผู้ที่อาวุโสกว่า การไปรบกวนผู้อื่น ผู้ที่พระคุณ กนที่เคยช่วยเหลือเรามา การเป็นคนดี ผู้มีกัมมัญญา คนบ้านไกล เรือนเคียง อยู่ในอันคับสูงมาก เรียงลงมาตามลำดับ ส่วนสาเหตุของความไม่เกรงใจ คำตอบที่อยู่ในอันคับสูง ก็คือ ความชั่ว คนเห็นแก่ตัว กนที่ไม่เกรงใจเรา คนที่เอาแต่ใจฝ่ายเดียว กนที่ประหลาดชั่ว คนที่ไม่มีการยาท ผู้ที่ไม่รักมาคำพูด ผู้ที่ถูกเขา คนเนรคุณ สนิทสนมกันมาก ฯลฯ

ในคานผลของกตกรรณใจทำให้คงรอกอย ทำให้ไมกรรอรอง
ไมกรรเอาเปริบยูนทำให้คิดเวลา ทำให้รับของนอื่นมากเกินไป ทำให้พูดเท็จ
ทำให้ไมกรรทำอะไรตามใจตนเอง ไมกรรารบวง ไมกรรทำให้ยูนผิดหวัง เป็นต้น
ส่วนผลของกวางไมกรรใจ คือ ทำให้คิดว่าเราไมได้ทำผิด เรามีสิทธิที่จะทำ ทำให้
ทำเสียงดัง ทำให้ไมรักษาคำพูด ไมตรงเวลาพูดมากไม่มีเนื้อหา พูดจาหยอกล้อกันมาก
ทำให้ไมมีใครอยากคบ ทำให้ทำไม่ดี เป็นต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 3 จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 152 คน เป็นชาย 69 คน หญิง 83 คน โดยให้เขา³เรื่องประทับใจเกี่ยวกับความเกรงใจและไปเกรงใจพร้อมทั้งชี้ให้เห็นถึงผลดีและผลเสีย⁴ตอนหนึ่ง และอีกตอนหนึ่งให้บรรยายลักษณะของคนที่เกรงใจและลักษณะของคนที่ไปเกรงใจ ผลที่ได้พบว่า

ผลของความเกรงใจคือทำให้ได้สิ่งที่ต้องการ เช่นต้องการขอเงินพ่อ
แต่หากำลังหวั่นกลัวลูกพ่อบนเกรงใจก็จะไม่ได้เงิน แต่หาเกรงใจจนพ่อกันเสียก่อน

พอก้ให้เงินความเกรงใจทำให้เป็นที่รักของผู้อื่น เช่นคนที่เกรงใจไม่ส่งเสียงดังในห้องเรียนทำให้ครูรักและชมว่าเรียบร้อย ผลคืออีกประการหนึ่งคือทำให้เกิดมีารภาพ เพราะความเกรงใจทำให้ถอยทีถอยอาศัยซึ่งกันและกัน

ส่วนผลเสียของความเกรงใจ คือ ทำให้เสียผลประโยชน์เพราะการเกรงใจทำให้ยอมสมรรถภาพเรียนไม่รู้เรื่องเพราะเกรงใจไม่กล้าถามครู ต้องลำบากเพราะไม่กล้าขอความช่วยเหลือจากเพื่อนเวลาที่มีเรื่องเคื่อนรอน ท่องรำคาญ เพราะไม่กล้าว่า หรือไม่กล้าปฏิเสธผู้ที่มาขอร้อง ต้องสูญเสียสิ่งของเพราะเกรงใจไม่กล้าทวง ฯลฯ

ประสิทธิ์ บัวคลี่ (ประสิทธิ์ บัวคลี่, 2513) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนไทยในต่างจังหวัด 100 คน นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ 100 คน และนักเรียนต่างชาติในโรงเรียนนานาชาติจังหวัดพระนคร 216 คน โดยใช้แบบวัดความวิตกกังวลของธงชัย ชิวปรีชา แบบสอบถามวัดความเกรงใจที่สร้างขึ้นเอง และแบบวัดความคิดสร้างสรรค์ของ Wallach และ Kogan ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความเกรงใจมีความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความวิตกกังวล และความคิดสร้างสรรค์ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความเกรงใจน้อยและเกรงใจมากจะมีความวิตกกังวลสูง ส่วนคนที่มีความเกรงใจปานกลางจะมีความวิตกกังวลต่ำ และคนที่มีความเกรงใจน้อยและเกรงใจมากจะมีความคิดสร้างสรรค์น้อย ส่วนคนที่มีความเกรงใจปานกลางจะมีความคิดสร้างสรรค์มาก การเปรียบเทียบความเกรงใจระหว่างเด็กไทยกับเด็กนานาชาติพบว่านักเรียนนานาชาติมีความเกรงใจน้อยกว่านักเรียนไทยทั้งสองกลุ่ม และ การเปรียบเทียบนักเรียนไทยทั้งสองกลุ่มไม่พบความแตกต่าง ส่วนในด้านความคิดสร้างสรรค์นั้นนักเรียนนานาชาติมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กไทย

วิราพร เทพวีระพงศ์ (วิราพร เทพวีระพงศ์, 2514) ศึกษาอิทธิพลของความเกรงใจที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาในกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนิสิตปีที่ 3 ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาศานมิตร ปีการศึกษา 2513

จำนวน 532 คน (ชาย 344 คน หญิง 188 คน) ปรากฏผลดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับค่านิยมไมตรีสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์และความเป็นผู้นำ พบว่าความเกรงใจมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงในทางบวกกับค่านิยมทางไมตรีสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความคิดสร้างสรรค์ และไม่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้นำ

ส่วนความเกรงใจกับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกในขณะทำงานร่วมกับกลุ่ม ในพฤติกรรมทางอารมณ์ — สังคม พบว่า นิสิตที่มีความเกรงใจน้อย จะแสดงอาการถอนคลายความตึงเครียด แสดงความเป็นศัตรูต่อผู้อื่น แสดงความก้าวร้าวและแสดงความไม่เห็นด้วยมากกว่านิสิตที่มีความเกรงใจมาก ส่วนนิสิตที่มีความเกรงใจมากแสดงอาการเครียดทางอารมณ์ แสดงความเห็นด้วย และแสดงความถ่อมตนมากกว่านิสิตที่มีความเกรงใจน้อย

ในพฤติกรรมด้านการทำงาน พบว่า นิสิตที่มีความเกรงใจน้อยแสดงพฤติกรรมด้านการแก้ปัญหา และการชักถามปัญหาต่าง ๆ มากกว่านิสิตที่มีความเกรงใจมากและคุณภาพของข้อคิดเห็น เหตุผลของข้อเสนอแนะก็ดีกว่านิสิตที่มีความเกรงใจมาก

ในการเปรียบเทียบคุณภาพทางกายภาพและสังคม ก็พบว่านิสิตที่มีความเกรงใจน้อย มีความคล่องแคล่วในการพูด กล่าวแสดงออก ตื่นตัว ตักสินใจเด็ดเดี่ยว น้ำเสียงหนักแน่น ฟังตนเอง แสดงความเห็น และแสดงความเป็นผู้นำดีกว่านิสิตที่มีความเกรงใจมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานมากกว่ากลุ่มที่มีความเกรงใจมาก โดยเฉพาะด้านความพอใจ ความสนุกสนานและการแสดงความสามารถในการทำงาน

ในการเปรียบเทียบความเกรงใจของเพศหญิง และเพศชาย พบว่า เมื่อศึกษาโดยเฉลี่ยแล้ว นิสิตหญิงจะมีความเกรงใจมากกว่านิสิตชาย

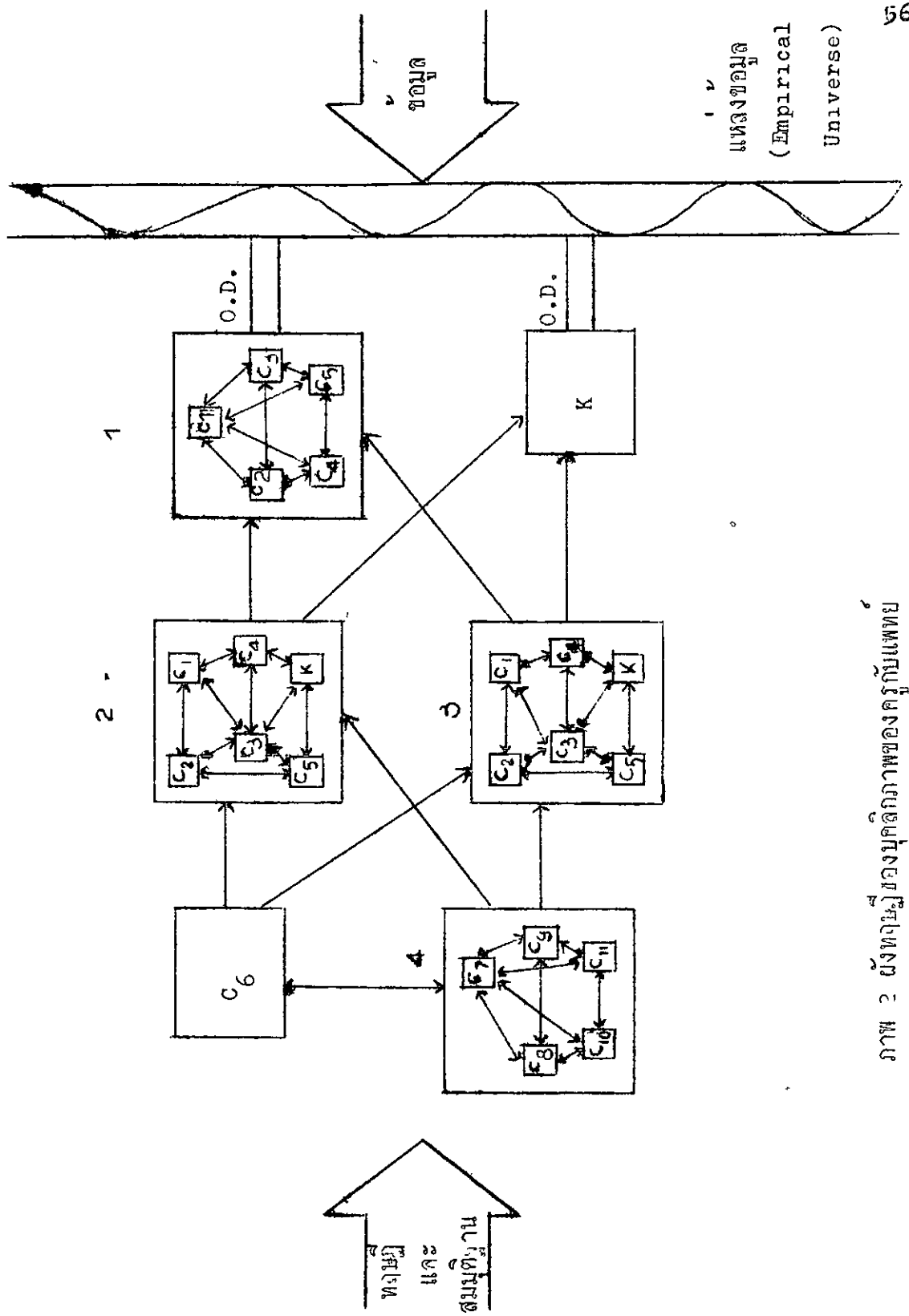
ปราชญ์ลาปน์ กัทธเนตร (ปราชญ์ลาปน์, กัทธเนตร, 2515) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจ และการปรับตัว โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น มศ.3 จำนวน 200 คน จากโรงเรียนในกรุงเทพฯ

1 โรงเรียน จำนวน 80 คน (ชาย 40 คน หญิง 40 คน) จากโรงเรียนต่างจังหวัด 1
โรงเรียน จำนวน 120 คน (ชาย 50 คน หญิง 70 คน) ผลของการค้นคว้าที่เกี่ยวกับ
ความเกรงใจมีดังนี้ คือ

ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลซึ่งมี
6 แบบ กับ ความเกรงใจ และการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า กลุ่มที่แสดง
พฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นและแก้ปัญหาคือบุคคลอื่นมาก มักจะมีความเกรงใจน้อย ส่วนนัก
เรียนที่แสดงพฤติกรรมตำหนิตนเองและพฤติกรรมยกโทษหรือให้อภัยมาก มักจะมีความ
เกรงใจมาก นอกจากนี้นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมตำหนิบุคคลอื่นมากมักจะมี การปรับตัว
ไม่ดี หรือมีการปรับตัวอยู่ในระดับต่ำ แต่ไม่พบความสัมพันธ์แบบเส้นตรงระหว่างความ
เกรงใจและการปรับตัว และพบว่าแม้จะมีแนวโน้มไปในทางความสัมพันธ์แบบเส้นโค้ง
แต่การทดสอบไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (กลุ่มที่เกรงใจน้อย มีการปรับตัวมากที่สุด กลุ่มที่
เกรงใจปานกลางและเกรงใจมากจะมีการปรับตัวปาน ๆ กัน)

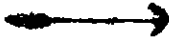
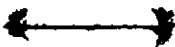
ในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจในกลุ่มนักเรียนชาย
ทั้งหมด และนักเรียนหญิงทั้งหมด พบว่ากลุ่มนักเรียนหญิงมีความเกรงใจมากกว่ากลุ่ม
นักเรียนชาย ทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษารองของวีราพร เทพวีระพงศ์

จากการศึกษาทฤษฎี และผลการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูและแพทย์จึงสามารถมาหาแนว
 พอดีสรุปเป็นผังทฤษฎี Theoretical Space) ของบุคลิกภาพของครูและแพทย์ได้ดังนี้

ภาพ 2 ผังทฤษฎีของบุคลิกภาพของครูกับแพทย์

คำอธิบายผังทฤษฎีบุคลิกภาพของครูกับแพทย์

O.D.	=	Operational Definition
1	=	แบบสอบถามบุคลิกภาพ 16 ค่านของแคทเทล
2	=	บุคลิกภาพของครู
3	=	บุคลิกภาพของแพทย์
4	=	สถาบันทางสังคม
K	=	แบบทดสอบความเกรงใจ
C ₁	=	ความวิตกกังวล
C ₂	=	สติปัญญา
C ₃	=	การเก็บตัว - การแสดงตัว
C ₄	=	การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ขึ้นตัวอยู่เสมอ
C ₅	=	ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น
C ₆	=	หน่วยพลัง 10 อย่าง
C ₇	=	การอบรมเลี้ยงดูจากบ้านและโรงเรียน
C ₈	=	ศาสนาและวัฒนธรรม
C ₉	=	ประเทศชาติ
C ₁₀	=	สภาพแวดล้อมในงานอาชีพ
C ₁₁	=	สถานะทางเศรษฐกิจ
		แสดงความสัมพันธ์ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียว
		แสดงความสัมพันธ์ซึ่งเป็นไปใน 2 ทิศทาง

ผังทฤษฎีบุคลิกภาพของครูและนักวิทยาศาสตร์ที่แสดงไว้นี้ สร้างขึ้นจากทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทล และผลงานวิจัย ตลอดจนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูและแพทย์จากหนังสือต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สถาบันทางสังคม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูทางบ้านและโรงเรียน (C₇) ศาสนาและวัฒนธรรม (C₈) ประเทศชาติ (C₉) สภาพแวดล้อมในงานอาชีพ (C₁₀) และสถานะทางเศรษฐกิจ (C₁₁) และหน่วยพลัง

10 อย่าง ที่เป็นจุดมุ่งหมายในชีวิตของมนุษย์มีหน้าที่คล้ายสัญญาณ (C_6) ซึ่งมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลซึ่งกันและกันนั้น เป็นสิ่งที่มียอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพการ (2) และแพทย์ (3) อย่างมาก ทำให้บุคคลในอาชีพการและแพทย์มีบุคลิกภาพคล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันบางด้าน ซึ่งเราสามารถจะทดสอบความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพของบุคคลใน 2 อาชีพนี้ได้ควยแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ 16 ด้าน (1) ที่รวมเป็นบุคลิกภาพด้านใหญ่ ๆ 5 ด้าน (C_1, C_2, C_3, C_4, C_5) และแบบสอบถามวัดความเกรงใจ (K).

สมมติฐานในการศึกษาคนควา

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ตั้งข้อสมมุติฐานไว้เป็น 2 แบบ คือ

ก. สมมติฐานที่เป็นกลาง (Null Hypothesis) ได้แก่

1. กลุ่มอาชีพการกับกลุ่มอาชีพแพทย์ไม่มีความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจ
2. ครูหญิงกับแพทย์หญิงไม่มีความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจ
3. ครูชายกับแพทย์ชายไม่มีความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจ
4. ครูหญิงกับครูชายไม่มีความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจ
5. แพทย์หญิงกับแพทย์ชายไม่มีความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน และความเกรงใจ

ข. สมมติฐานของการวิจัย และเหตุผลเบื้องหลังสมมติฐาน เพื่อให้มองเห็นแบบของบุคลิกภาพได้ดียิ่งขึ้นการตั้งสมมุติฐานของการวิจัยนี้ได้จัดบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้านเข้าไว้ในองค์ประกอบหุติยภูมิ 5 ด้าน คือ ความวิตกกังวล การเก็บตัว - การแสดงออก การอ่อนไหวไปตามอารมณ์-การตื่นตัวอยู่เสมอ ความคล้อยตามผู้อื่น ความเป็นอิสระจากผู้อื่น และสติปัญญา

1. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพค่านต่าง ๆ 5 ค่าน ระหว่างกลุ่มอาชีพครูกับ กลุ่มอาชีพแพทย์

1.1 บุคลิกภาพค่านความวิตกกังวล : กลุ่มอาชีพแพทย์น่าจะมีความวิตกกังวลต่ำกว่ากลุ่มอาชีพครู คือ กลุ่มอาชีพแพทย์น่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ L , O , Q_4 , C , Q_3 คอนไปในทาง ไวใจคน (L^-) ประสาหมั่นคง (O^-) ผอนควาย (Q_4^-) อารมณ์มั่นคง (C^+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) มากกว่ากลุ่มอาชีพครู

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน คือ แมวจากหลักฐานผลงานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของครูและแพทย์ที่ได้อาจจะไม่ช่วยให้เห็นความแตกต่างในบุคลิกภาพค่านความวิตกกังวลนี้ชัด แต่เมื่อกำหนดถึงสภาพแวดล้อมในงานอาชีพจะเห็นไควางแผนของแพทย์เกี่ยวข้องกับความเป้นความตายของมนุษย์ ส่วนมากจะต้องอาศัยการตัดสินใจที่แน่นอนและรวดเร็ว การมีประสาหมั่นคง การมีอารมณ์มั่นคงไปหวันไควางย สงบใจไคในขณะกำลังเครียด และควบคุมตนเองได้ ซึ่งเป็นลักษณะของการมีความวิตกกังวลต่ำมากกว่าอาชีพครู แพทย์จึงน่าจะมีบุคลิกภาพค่านความวิตกกังวลต่ำกว่าครู

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ H กลุ่มอาชีพแพทย์น่าจะมีลักษณะกล้าสังคม (H^+) นอยกว่ากลุ่มอาชีพครู ตามเหตุผลในข้อ 1.2)

1.2 บุคลิกภาพค่านการเก็บตัว-การแสดงตัว : กลุ่มอาชีพครูน่าจะมีบุคลิกภาพไปในการแสดงตัวมากกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์ คือกลุ่มอาชีพครูน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ A , E , F , H , และ Q_2 คอนไปทาง ขอบออกสังคม (A^+) ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ทำตามสบาย (F^+) กล้าสังคม (H^+) และขึ้นอยูกับกุม (Q_2^-) มากกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน คือ จากผลการกัษาของละออ พงษ์พานิช (2512) ที่ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูกับแพทย์ในประเทศไทยพบว่าครูมีความต้องการยกย่องคนอื่น ญกไมตรีกับคนอื่น และต้องการเข้าใจตนเองและคนอื่น ซึ่งเป็นลักษณะคอนไปในการแสดงตัวสูงกว่าแพทย์ แต่ขณะเดียวกันครูมีความต้องการการวรา และความต้องการคบเพื่อนต่างเพกซึ่งก็เป็นลักษณะของการแสดงตัวเช่นเดียว

กันน้อยกว่าแพทย์ และการศึกษาของสมทรง สุวรรณเจต (2512) พบว่านักเรียนฝึกหัดครูกับนักศึกษาแพทย์มีคะแนนเฉลี่ยในด้านการแสดงตัวใกล้เคียงกันมาก ผลการศึกษาที่ไคมานี้จึงไม่ช่วยให้เห็นความแตกต่างที่ชัดเจนได้ แต่เมื่อจำแนกถึงลักษณะของอาชีพทั้งสอง จะเห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่จะต้องแสดงความรู้ ทักษะ และทัศนคติของตนต่อผู้เรียน โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษายังจะต้องมีการแสดงตัวโดยการอธิบายความคิดเห็นต่าง ๆ ในชั้นเรียนมากขึ้น ครูในระดับนี้จึงน่าจะจะเป็นแนวโน้มที่จะเป็นผู้มีการแสดงออกสูง ส่วนอาชีพแพทย์นั้นโดยทั่วไปในการตรวจรักษากันไข้มแพทย์จะคงสุขุมรอบคอบ ถอดนระบักระวัง ใช้ความคิดและตัดสินใจด้วยตนเองอันเป็นลักษณะของการเก็บตัว สิ่งแวดล้อมทางอาชีพดังกล่าวจึงน่าจะมียุทธวิธีทำให้บุคคลในอาชีพกรูมีบุคลิกภาพด้านการแสดงตัวมากกว่าแพทย์ อีกประการหนึ่งสังคมไทยซึ่งเป็นสังคมแบบไมตรีสัมพันธ์ในระบบค่านิยมตั้งอยู่บนรากฐานของการถืออาวโโสแทนเหตุผล (วิริยฤทธิ์ วิเชียรโชจิ, 2514 : 42) บุคคลในอาชีพกรูมีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่มิอาวโสน้อยกว่าอยู่เสมอมากกว่าแพทย์ค่านิยมของสังคมในด้านการถืออาวโสนี้จึงน่าจะแสดงออกในกลุ่มอาชีพกรูทำให้กรูมีลักษณะยึดถือความเห็นของตนซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการแสดงตัวมากกว่าแพทย์

1.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปทางอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอ : กลุ่มอาชีพแพทย์น่าจะมีบุคลิกภาพไปทางการตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่ากลุ่มอาชีพกรูคือมีลักษณะในองค์ประกอบ C, N, A, I, M คอนไปในทาง อารมณ์มั่นคง (C^+) มีเหลี่ยม (N^+) สรวม (A^-) จิตใจกล้าแข็ง (I^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-) มากกว่ากรู

เหตุผลของสมมุติฐาน คือ งานในอาชีพของแพทย์นั้นอาจจะต้องพบสภาพคนไข้ที่น่าหวาดเสียว หรือเหตุการณ์ทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับความเป็นความตายของคนไข้ แพทย์จึงจำเป็นต้องฝึกตนให้มีอารมณ์มั่นคง สงบใจได้ในขณะที่เกิดความเครียด ตามที่ เอนจีเมน (Engemen, 1964:8) ได้ให้ความเห็นไว้ และคาบ (Kaib, 1963 32 - 36) ได้กล่าวไว้ว่า แพทย์จะต้องยึดถือความเป็นจริง คือสามารถที่จะแยกความเป็นจริงทางวิทยาศาสตร์ออกจากความต้องการส่วนตัวหรือทิฐิ มีอุเบกขา ส่วนงานในหน้าที่

ของครูจะต้องเกี่ยวข้องกับชีวิตกับผู้เรียนเป็นระยะเวลานานย่อมจะมีสิ่งที่ทำให้กระทบกระเทือนอารมณ์อยู่เสมอทั้งในทางบวกและทางลบไม่สิ้นสุดและจากผลการศึกษาของราเวอร์แลนด์ (Cattell and Eber, 1964:28) พบว่าครูมีลักษณะที่เด่นชัดคือใจร้อน และกิลลิส (Gillis, 1964:589-600) พบว่านักศึกษาคูแสดงออกอารมณ์มากกว่ากลุ่มบรรทัดฐาน จึงเป็นแนวทางให้ศึกษาแพथนาจะค้นตัวอยู่เสมอมากกว่าครู

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ E และ F กลุ่มอาชีพแพथนาจะมีลักษณะถือตนเป็นใหญ่ (E^+) และทำตามสบาย (F^+) น้อยกว่ากลุ่มอาชีพครู ตามเหตุผลในข้อ 1.2)

1.4 บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น : กลุ่มอาชีพครู น่าจะมีความคล้อยตามผู้อื่นมากกว่ากลุ่มอาชีพแพथ ก็น่าจะมีลักษณะในองค์ประกอบ Q_1 , Q_2 , A และ G ค่อนข้างไปในทาง เป็นนักอนุรักษ (Q_1^-) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ชอบออกสังคม (A^+) และรักตรงต่อหน้าที่ (G^+) มากกว่ากลุ่มอาชีพแพथ

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน คือ ถ้าพิจารณาจากสภาพแวดล้อมทางอาชีพ จะเห็นได้ว่างานของครูนั้นต้องขึ้นอยู่กับบุคคลหลายฝ่าย คือ นักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ปกครองนักเรียน และคนในชุมชนที่มักจะถือว่าครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคมและกำหนดมาตรฐานทางประพฤติปฏิบัติของครูไว้สูงจนกลายเป็นลักษณะเฉพาะของอาชีพครู ฉะนั้นครูจึงต้องปฏิบัติตามมาตรฐานของสังคมอย่างเคร่งครัด และต้องรับฟังความคิดเห็นของชุมชน นักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และผู้ปกครองนักเรียนอยู่เสมอไม่มีโอกาสเป็นตัวของตัวเองมากนัก ส่วนอาชีพแพथนั้นแม้จะมีความสำคัญในสังคมก็มิได้เป็นที่เพ่งเล็งเหมือนอาชีพครู และภาวะในการทำงานของแพथมีความเป็นเอกเทศมากกว่าครู นอกจากนี้มีผลงานวิจัยบุคลิกภาพครูของอาเวอร์แลนด์ (Cattell and Eber, 1964:28) พบว่าครูเป็นนักอนุรักษ และกิลลิส (Gillis, 1964:589-600) พบว่านักศึกษาคูมีความต้องการสูงในด้านสัมพันธภาพ

แบบขึ้นอยู่กับผู้อื่น ส่วนงานวิจัยในด้านบุคลิกภาพของแพทย์นั้น ซาเวจ (Savage, 1972: 68-77) พบว่านักศึกษาแพทย์มีคะแนนสูงในค่านความเป็นอิสระ สำหรับงานวิจัยในประเทศไทย ละออ พงษ์พานิช พบว่าครูมีความต้องการยกย่องของคนอื่น มากกว่าคนอื่น ซึ่งเป็นลักษณะของความคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าแพทย์และวิศวกร

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ E และ M กลุ่มอาชีพครูน่าจะมีลักษณะถ่อมตน (E⁻) และทำตามความเป็นจริง (M⁻) น้อยกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์ ตามเหตุผลในข้อ 1.2 และ ข้อ 1.3)

1.5 บุคลิกภาพค่านสติปัญญา : กลุ่ม ชีพแพทย์น่าจะมีบุคลิกภาพค่านสติปัญญา (B) สูงกว่ากลุ่มอาชีพครู

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน ก็คือ จากผลงานการวิจัยในต่างประเทศ เช่น การวิจัยของซาเวจ (Savage, 1972: 68-77) ซึ่งศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ และฮาเวอร์แลนด์ (Cattell and Eber, 1964: 28) ซึ่งศึกษาบุคลิกภาพของครู โดยทั้งสองใช้แบบสอบถาม 16 P.F. เช่นเดียวกัน พบว่านักศึกษาแพทย์มีคะแนนในค่านสติปัญญาสูงอย่างเด่นชัด ส่วนครูมีคะแนนในด้านนี้สูงกว่าระดับกลางเล็กน้อยเท่านั้น และจากการจำแนกระดับเขาวนปัญญาของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ ของสตีวาร์ท

(Crites, 1969: 69-71) ก็ปรากฏว่าแพทย์มีระดับเขาวนปัญญาสูงกว่าครู อย่างไรก็ตามสำหรับครูในระดับวิทยาลัย ธอร์นไดค์ (Thorndike, 1962: 143) ศึกษาพบว่าอาจารย์ระดับวิทยาลัยมีระดับเขาวนปัญญาสูงที่สุดในอาชีพต่าง ๆ ทั้งหมดที่เขาศึกษา แต่ในประเทศไทยอาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่เปี่ยมเกียรติสูงสุดในสังคม และมีรายได้สูง นักเรียนที่มีผลการเรียนดีมักจะมุ่งความสนใจไปยังอาชีพแพทย์ ดังที่ถนอม อินทรกำเนต (2514) ศึกษาความสนใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดภาคใต้ 14 จังหวัด พบว่ากลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนระหว่าง 80%-99% เลือกวิชาแพทย์เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ ส่วนกลุ่มที่มีผลการเรียนระหว่าง 65% - 79% เลือกการศึกษาเป็นอันดับที่ 4 และกลุ่ม 50%-64% เลือกการศึกษาเป็นอันดับที่ 3 นี่เป็นหลักฐานที่ยืนยันทัศนคติของคนในสังคมไทยที่มีต่อสองอาชีพนี้ ถ้าหากจะถือว่าผู้ที่มียุทธศาสตร์ทางการเรียนสูง เป็นผู้ที่มีความรู้สูงด้วย กลุ่มอาชีพ

แพทย์น่าจะจะมีลักษณะทางคานสถิปัญาสูงกว่ากลุ่มอาชีพครู

2. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพคานทาง ๆ 5 คานระหว่างกลุ่มครูชวย กับกลุ่มแพทยชวย

2.1 บุคลิกภาพคานความวิตกกังวล : แพทย์ชวยน่าจะมีความวิตกกังวลต่ำกว่าครูชวย คือ แพทย์ชวยน่าจะจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ L , O , Q_4 , C , และ Q_3 คอนไปในทางไวโจคน (L^-) ประสาหมั่นกง (O^-) ผอนคลาย (Q_4^-) อารมณั่นกง (C^+) ลวคุมงานเองไค (Q_3^+) มากกว่าครูชวย

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับขอ 1.1

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ H แพทย์ชวยน่าจะจะมีลักษณะกลาสังคม (H^+) นอยกว่าครูชวย ตามเหตุผลในขอ 1.2)

2.2 บุคลิกภาพคานการเก็บถั่ว-การแสดงตัว : ครูชวยน่าจะจะมีบุคลิกภาพไปในการแสดงตัวมากกว่าแพทย์ชวย ก็คือครูชวยน่าจะจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ A , E , F , H , และ Q_2 คอนไปทาง มอบออกสังคม (A^+) ถ็อกนเป็นใหญ่ (E^+) ทำตามสบาย (F^+) กลาสังคม (H^+) และขึ้นอยุกับกลุ่ม (Q_2^-) มากกว่าแพทย์ชวย

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับในขอ 1.2

2.3 บุคลิกภาพคานการออนไหวไปตามอารมณ-ต้นตัวอยุเสมอ : แพทย์ชวยน่าจะจะมีบุคลิกภาพไปในการต้นตัวอยุเสมอมากกว่าครูชวย คือแพทย์ชวยน่าจะจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ C , N , A , I , M คอนไปทาง อารมณั่นกง (C^+) มีเหียบบ (N^+) ส้ารวม (A^-) จิตใจกลาแข็ง (I^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-) มากกว่าครูชวย

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับในขอ 1.3

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ E และ F แพทย์ชวยน่าจะจะมีลักษณะถ็อกนเป็นใหญ่ (E^+) และทำตามสบาย (F^+) นอยกว่ากลุ่มอาชีพครู ตามเหตุผลในขอ 1.2)

2.4 บุคลิกภาพคานความคล้อยตามผู้อื่น-ความเป็นอิสระจาก

ผู้อื่น : ครูชายน่าจะมีความคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าแพทย์ชาย คือ ครูชายน่าจะมีลักษณะ
ในองค์ประกอบ Q_1 , Q_2 , A, และ G ก่อนไปในทาง เป็นนักอนุรักษ (Q_1^-) ขึ้นอยู่กับ
กับกลุ่ม (Q_2^-) ขอบออกสังคม (A^+) และข้อตรงต่อหน้าที่ (G^+) มากกว่าแพทย์ชาย

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับในข้อ 1.4

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ E และ M ครูชายน่าจะมีลักษณะชอบตน (E^-) และทำตามความเป็นจริง (M^-) น้อยกว่าแพทย์ชาย ตามเหตุผลใน
ข้อ 1.2 และข้อ 1.3)

2.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา : แพทย์ชายน่าจะมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา
(B) สูงกว่าครูชาย

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับในข้อ 1.5

3. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ระหว่างกลุ่มครูหญิงกับ
กลุ่มแพทย์หญิง

3.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล : แพทย์หญิงน่าจะมีภาวะวิตกกังวล
ต่ำกว่าครูหญิง คือ แพทย์หญิงน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ L, O, Q_4 , C, และ Q_3
ก่อนไปในทาง ไวใจคน (L^-) ประสาหมั่นคง (O^-) ผ่อนคลาย (Q_4) อารมณ์มั่นคง (C^+)
ควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) มากกว่าครูหญิง

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับข้อ 1.1

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ H แพทย์หญิงน่าจะมี
ลักษณะกล้าสังคม (H^+) น้อยกว่าครูหญิง ตามเหตุผลในข้อ 1.2)

3.2 บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว-การแสดงตัว : ครูหญิงน่าจะมีบุคลิกภาพ
ไปในทางการแสดงตัวมากกว่าแพทย์หญิง คือ ครูหญิงน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ
A, E, F, H, และ Q_2 ก่อนไปในทาง ขอบออกสังคม (A^+) ถือตนเป็นใหญ่ (E^+)
ทำตามสบาย (F^+) กล้าสังคม (H^+) และขึ้นต่อกับกลุ่ม (Q_2^-) มากกว่าแพทย์หญิง

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับในข้อ 1.2

3.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์-ทัศนตัวยุ่เสมอ : แพทย์หญิงน่าจะมีบุคลิกภาพไปทางทัศนตัวยุ่เสมอมากกว่าครูหญิง คือ แพทย์หญิงน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ C, N, A, I, M ก่อนไปทาง อารมณ์มั่นคง (C^+) มีเหี้ยม (N^+) สำนวน (A^-) จิตใจกล้าแข็ง (I^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-) มากกว่าครูหญิง

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับในข้อ 1.3

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ E และ F แพทย์หญิงน่าจะมีลักษณะถ้อยคนเป็นใหญ่ (E^+) และทำตามสบาย (F^+) น้อยกว่าครูหญิง ตามเหตุผลในข้อ 1.2)

3.4 บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น ความเป็นอิสระจากผู้อื่น : ครูหญิงน่าจะมี ความคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าแพทย์หญิง คือครูหญิงน่าจะมีลักษณะในองค์ประกอบ Q_1 , Q_2 , A, และ G ก่อนไปในทาง เป็นนักอนุรักษ (Q_1^-) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ชอบออกสังคม (A^+) และถือตรงต่อหน้าที่ (G^+) มากกว่าแพทย์หญิง

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับในข้อ 1.4

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ E และ M ครูหญิงน่าจะมีลักษณะถ้อยคน (E^-) และ ทำตามความเป็นจริง (M^-) น้อยกว่าแพทย์หญิง ตามเหตุผลในข้อ 1.2 และข้อ 1.3)

3.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา : แพทย์หญิงน่าจะมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) สูงกว่าครูหญิง

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับในข้อ 1.5

4. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ระหว่างกลุ่มครูชายกับกลุ่มครูหญิง

4.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล : ครูชายน่าจะมี ความวิตกกังวลต่ำกว่าครูหญิง คือ ครูชายน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ L, O, Q_4 , C, H, Q_3 ก่อนไปในทางไวโลคน (L^-) ประสาทมั่นคง (O^-) ผ่อนคลาย (Q_4^-) อารมณ์มั่นคง (C^+) กล้าสังคม (H^+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) มากกว่าครูหญิง

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน ก็คือการวิเคราะห์ของการคิดเนอร์ (Gardiner, 1968, 76 281-282) พบว่าชายไทยมีความรู้ดีกว่าตนสามารถควบคุมสถานการณ์ทางสังคมได้ ส่วนหญิงไทยมีแนวโน้มที่จะยืนยันความตั้งใจของตน และโต้แย้งแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเอาจริงเอาจังมากกว่าชาย แสดงให้เห็นว่าหญิงไทยมีความรู้สึกในด้านการมั่นคงทางบทบาทในสังคมน้อยกว่าชาย ซึ่งตรงกันกับผลการศึกษาของฮามาเชคและโมริ (Hamacheck and Mori, 1964 162) พบว่าครูหญิงมีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำกว่าครูชาย และกิลลิส (Gillis, 1964 589-600) พบว่า นักศึกษาครูชายมีความต้องการเสี่ยงภัยมากกว่านักศึกษาคูหญิง จึงเป็นแนวทางให้สันนิษฐานได้ว่า ครูชายน่าจะมี ความวิตกกังวลต่ำกว่าครูหญิง

4.2 บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว : ครูชายน่าจะมีบุคลิกภาพไปในทางการแสดงตัวมากกว่าครูหญิง คือครูชายน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ A, E, F, H ก่อนไปทางรอบออกสังคม (A^+) ถัดมาเป็นใหญ่ (E^+) ทำตามสบาย (F^+) และกล้าสังคม (H^+) มากกว่าครูหญิง

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน คือ ในสังคมไทยถือว่าการเก็บความรู้สึกเป็นกาน้ำใบที่สําคัญอย่างหนึ่ง คี เวสตา (Di Vesta, 1958- Mc David and Harari, 1969 : 339) พบว่าเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะทำตามปทัสฐานของสังคมมากกว่าเพศชาย หญิงไทยจึงมีแนวโน้มที่จะมีการแสดงตัวน้อยกว่าชาย และผลการวิจัยของกิลลิส (Gillis, 1964 589-600) ที่พบว่านักศึกษายายแสดงความต้องการสูงกว่านักศึกษานักเรียนในการก้าวร้าว การมีอำนาจเหนือผู้อื่น และการแสดงตนหรือเรียกร้องความสนใจ น่าจะเป็นสิ่งที่สนับสนุนสมมุติฐานนี้

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ Q_2 ครูชายน่าจะมีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) น้อยกว่าครูหญิง ตามเหตุผลในข้อ 4.4)

4.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ก็นตัวอยู่เสมอ : ครูชายน่าจะมีบุคลิกภาพไปทางตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่าครูหญิง ก็คือครูชายน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ C, E, F, -N, และ I ก่อนไปทาง อารมณ์มั่นคง (C^+) ถัดมา

เป็นใหญ่ (E^+) ทำตามสบาย (F^+) มีเหลี่ยม (N^+) จิตใจกล้าแข็ง (I^-) มากกว่า
ครูหญิง

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน คือ เพศหญิงมักจะได้รับการเลี้ยงดูอย่าง
ปกป้องคุ้มครองมากกว่าเพศชาย จึงมักจะมีแนวโน้มที่จะมีจิตใจอ่อนแอ อ่อนไหวไปทาง
อารมณ์มากกว่าเพศชาย ทั้งหญิงไทยยังได้รับการอบรมให้ยอมทน ยึดถือขนบธรรมเนียม
และระมัดระวังตนอยู่เสมอมาตั้งแต่เด็ก การเลี้ยงดูอบรมเช่นนี้จึงเป็นแนวทางให้สันนิษฐาน
ว่าครูชายน่าจะมีบุคลิกภาพที่ทนตัวอยู่เสมอมากกว่าครูหญิง และจากผลงานวิจัยของกิลลิส
(Gillis, 1964 : 589-600) พบว่านักศึกษาคูหญิงมีความต้องการแสดงออกตามอารมณ์
มากกว่านักศึกษาคูชาย น่าจะเป็นสิ่งสนับสนุนสมมุติฐานข้อนี้

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ A และ M นั้น ครูชายน่าจะ
มีลักษณะสํารวม (A^-) น้อยกว่าครูหญิง ตามเหตุผลของขก 4.2 และน่าจะทำตามความ
เป็นจริง (M^-) น้อยกว่า ตามเหตุผลของข้อที่ 4.4)

4.4 บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น :
ครูหญิงน่าจะมีความคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าครูชาย คือ ครูหญิงน่าจะมีลักษณะในองค์ประกอบ
E, M, Q_1 , Q_2 , และ G ก่อนไปทาง ถ่อมตน (E^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-)
เป็นนักอนุรักษ (G) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) และต่อต้านต่อต้านที่ (G^+) มากกว่าครูชาย

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน คือ เพศหญิงมักจะได้รับการเลี้ยงดูอย่าง
ปกป้องคุ้มครองมากกว่าเพศชาย อันน่าจะเป็นเหตุให้เพศหญิงมีลักษณะค่อนข้างความ
คล้อยตามผู้อื่นมากกว่าเพศชาย ซึ่งได้รับการเลี้ยงดูแบบให้อิสระมากกว่า คือ เวสต์
(Di Vesta, 1958- McDavid and Harari, 1969:339) พบว่าเพศหญิงมีแนว
โน้มที่จะทำตามปทัสฐานของสังคมหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่นมากกว่าเพศชาย
กิลลิส (Gillis, 1964 589-600) พบว่านักศึกษาคูชายมีความต้องการความสั
มาทฤษฎีในสิ่งเหลือเชื่อ และการเสี่ยงภัย ซึ่งเป็นลักษณะของความไม่เป็นอิสระจาก
ผู้อื่นมากกว่านักศึกษาคูหญิง และนักศึกษาคูหญิงมีความต้องการสัมพันธ์ภาพแบบขึ้นอยู่กับ
คนอื่นสูงกว่านักศึกษาคูชาย ฮามาเชคและโมริ (Hamachek and Mori, 1964 162)

ก็พบว่ากรูทิงมีความต้องการฟังกตนเองต่ำกว่าครุชาย และเดอะ ฟงพานิช

(2512) ก็พบว่ากรูทิงมีความต้องการขอความช่วยเหลือมากกว่าครุชาย

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ A นั้น กรูทิงน่าจะมีลักษณะ
ชอบออกสังคม (A^+) น้อยกว่าครุชาย ตามเหตุผลของข้อ 4.2)

4.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา : กรุชายและกรูทิงน่าจะมีบุคลิกภาพ
ทางด้านสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน คือ ไม่มีหลักฐาน หรือเหตุผลใดที่จะแสดง
ให้เห็นความแตกต่างทางด้านนี้ได้อย่างชัดเจนพอ

5. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ระหว่างกลุ่มแพทยชาย
กับกลุ่มแพทยหญิง

5.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล : แพทย์ชายน่าจะมี ความวิตก
กังวลต่ำกว่าแพทยหญิง คือ แพทย์ชายน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ L , Q_4
 C , H , Q_3 คอนไปในทาง ไวใจคน (L^- ประสาหมั่นคง (O^-) ผอนคลาย (Q_4^-) อารมณ์
มันคง (C^+) กล้าสังคม (H^+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) มากกว่าแพทยหญิง

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน ทำนองเดียวกับในข้อ 4.1

5.2 บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว : แพทย์ชายน่าจะมี
บุคลิกภาพไปในทางการแสดงตัวมากกว่าแพทยหญิง คือ แพทย์ชายน่าจะมีบุคลิกภาพ
ในองค์ประกอบ A , E , F , H คอนไปทาง ชอบออกสังคม (A^+) ถือตนเป็นใหญ่ (E^+)
ทำตามสบาย (F^+) และกล้าสังคม (H^+) มากกว่าแพทยหญิง

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน ทำนองเดียวกับข้อ 4.2

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ Q_2 แพทย์ชายน่าจะมีลักษณะ
ขึ้นอยู่กับการ (Q_2^-) น้อยกว่าแพทยหญิง ทำนองเดียวกันกับในข้อ 4.4)

5.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - คั่นตัวอยู่เสมอ :
แพทยชายน่าจะมีบุคลิกภาพไปในทางคั่นตัวอยู่เสมอมากกว่าแพทยหญิง คือ แพทยชาย
น่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ C , E , F , N , และ I^- คอนไป - อารมณ์มันคง (C^+)

ถือคนเป็นใหญ่ (E^+) ทำตามสบาย (F^+) มีเหลี่ยม (N^+) จิตใจเจ้าแข็ง (I^-) มากกว่า แพทย์หญิง

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน ทำนองเดียวกับในข้อ 4.3

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ A และ M นั้น แพทย์ชาย น่าจะมีลักษณะโดยรวม (A) น้อยกว่าแพทย์หญิง ทำนองเดียวกับเหตุผลของข้อ 4.2

และน่าจะทำตามความเป็นจริง (M^-) น้อยกว่า ทำนองเดียวกับเหตุผลของข้อ 4.4)

5.4 บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น-กลายเป็นอิสระจากผู้อื่น : แพทย์หญิงน่าจะมีความคล้อยตามผู้อื่นน้อยกว่าแพทย์ชาย คือ แพทย์หญิงน่าจะมีลักษณะในองค์ประกอบ E, M, Q_1 , Q_2 และ G ค่อนข้างไปทาง ถอดถอน (E^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-) เป็นนักอนุรักษ์ (Q_1^-) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) และข้อตรงทวนหน้าที่ (G^+) มากกว่าแพทย์ชาย

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เป็นไปในทำนองเดียวกับในข้อ 4.4

(หมายเหตุ สำหรับองค์ประกอบ A นั้น แพทย์หญิงน่าจะมีลักษณะชอบออกสังคม (A^+) น้อยกว่าแพทย์ชาย ตามเหตุผลทำนองเดียวกับข้อ 4.2)

5.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา : แพทย์ชายและแพทย์หญิง น่าจะมีบุคลิกภาพทางด้านสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับในข้อ 4.5

6. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านความเกรงใจระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระ

6.1 เปรียบเทียบความเกรงใจระหว่างกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ : กลุ่มอาชีพครูน่าจะมี ความเกรงใจมากกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน คือ จากผลการวิจัยของวีรยุทธ และ นวศ เพ็ญ วิเชียรโชติ (2513) พบว่า ความเกรงใจเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งในสังคมไทย และยังเป็นกลวิธีป้องกันตนโดยการรักษาน้ำของตัวเองและผู้อื่น ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงลักษณะของงานในอาชีพครูซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย คือ นักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และผู้ปกครองนักเรียน ครูน่าจะ

ต้องใช้ความแรงใจเป็นวิธีช่วยรักษาสัมพันธ์กับบุคคลเหล่านี้ มากกว่าอาชีพแพทย์ ซึ่งมีลักษณะเป็นงานที่อิสระมากกว่าอาชีพครู นอกจากนี้อาชีพครูยังเป็นอาชีพที่ชุมนุมชน ถือว่าจะคงเป็นตัวอย่างที่ดีของเยาวชน ครูจึงต้องปฏิบัติตนตามมาตรฐานของสังคม มากกว่าอาชีพอื่น ๆ ดังนั้นครูจึงน่าจะคงยึดถือค่านิยมในด้านความแรงใจนี้มากกว่าอาชีพอื่น ๆ

6.2 เปรียบเทียบความแรงใจระหว่างกลุ่มครูชายกับแพทย์ชาย : ครูชายน่าจะมีความแรงใจมากกว่าแพทย์ชาย

(เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เป็นเช่นเดียวกับข้อ 6.1)

6.3 เปรียบเทียบความแรงใจระหว่างกลุ่มครูหญิงกับแพทย์หญิง : ครูหญิงน่าจะมีความแรงใจมากกว่าแพทย์หญิง

(เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เป็นเช่นเดียวกับข้อ 6.1)

6.4 เปรียบเทียบความแรงใจระหว่างกลุ่มครูชายกับกลุ่มครูหญิง : ครูหญิงน่าจะมีความแรงใจมากกว่าครูชาย

เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน คือ ดี เวสต์ทาร์ (Di Vesta, 1958- Mc David and Harari, 1969:339) พบว่าเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะทำตามปทัสฐานของสังคมมากกว่าเพศชาย ความแรงใจเป็นค่านิยมที่สำคัญในสังคมไทย ครูหญิงจึงน่าจะมีแนวโน้มที่จะมีความแรงใจมากกว่าครูชาย และจากผลการศึกษาของ วิราพร เทพวีระพงศ์ (2514) ที่พบว่านิสิตหญิงมีความแรงใจมากกว่านิสิตชาย และ ปรากฏาณปน์ กัณทเนตร (2515) ก็พบว่ากลุ่มนักเรียนหญิงมีความแรงใจมากกว่ากลุ่มนักเรียนชายเป็นหลักฐานที่ยืนยันสมมุติฐานข้อนี้

6.5 เปรียบเทียบความแรงใจระหว่างกลุ่มแพทย์ชายกับกลุ่มแพทย์หญิง : แพทย์หญิงน่าจะมีความแรงใจมากกว่ากลุ่มแพทย์ชาย

(เหตุผลในการตั้งสมมุติฐาน เช่นเดียวกับข้อ 6.4)

บทที่ 3
วิธีดำเนินการค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างครูที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คืออาจารย์ในวิทยาลัยวิชาการศึกษาต่าง ๆ ในนครหลวงกรุงเทพมหานคร จำนวน 56 คน เป็นอาจารย์ชาย 25 คน อาจารย์หญิง 31 คน กลุ่มตัวอย่างแพทย์ที่ใช้ในการศึกษา คือแพทย์ประจำโรงพยาบาลต่าง ๆ ของทางราชการในนครหลวงกรุงเทพมหานคร จำนวน 66 คน เป็นแพทย์ชาย 31 คน แพทย์หญิง 35 คน ดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงกลุ่มตัวอย่างครูและแพทย์แยกตามกลุ่มอาชีพ และ เพศ

อาชีพ	ชาย	หญิง	รวม
ครู	25	31	56
แพทย์	31	35	66

การเลือกกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถใช้วิธี random sampling ได้ เนื่องจากเป็นการศึกษาบุคคลในอาชีพซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับความร่วมมือของแต่ละบุคคลยากที่จะกำหนดแน่นอนลงไปได้ ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีส่งแบบสอบถามจำนวนมากพอสมควรไปยังบุคคลในอาชีพทั้งสอง โดยพยายามให้กระจายไปโดยทั่วถึงทั้งด้านวิชาชีพเฉพาะแขนงต่าง ๆ ของอาชีพทั้งสอง และอายุ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของส่วนรวมได้ สำหรับกลุ่มอาชีพครูผู้ศึกษาได้ส่งแบบสอบถามประมาณ 125 ชุด ไปยังวิทยาลัยวิชาการศึกษา 3 แห่ง ในนครหลวงกรุงเทพมหานคร คำตอบที่ได้รับกลับคืนมา

มีจำนวนดังกล่าวแล้ว กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยอาจารย์ในคณะวิชาการศึกษา 23 คน คณะมนุษยธรรมศึกษา 12 คน คณะวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 18 คน และคณะวิชา
การศึกษา 3 คน กลุ่มตัวอย่างมีอายุตั้งแต่ 24 - 50 ปี อายุเฉลี่ยประมาณ 33 ปี

กลุ่มอาชีพแพทย์ผู้ศึกษาโคลิ่งแบบสอบถามประมาณ 200 ชุด ไปยังโรงพยาบาล
ทางราชการในนครหลวงกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง คำตอบที่ได้รับกลับคืนมามีจำนวนดัง
กล่าวแล้ว กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยแพทย์ในแผนกอายุรกรรม 25 คน กุมารเวชกรรม
15 คน ศัลยกรรม 15 คน สูติรีเวชกรรม 11 คน กลุ่มตัวอย่างมีอายุตั้งแต่ 25 -
56 ปี อายุเฉลี่ยประมาณ 35 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า

1. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ 16 ด้าน ในการศึกษานี้ใช้แบบสอบถาม
วัดบุคลิกภาพ "Sixteen Personality Factor Questionnaire" (16 P.F.)
Form B. ของ Raymond B. Cattell ที่สร้างขึ้นสำหรับผู้ใหญ่ ซึ่ง วีรยุทธ และ
นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ร่วมกับผู้เขียนและคณะผู้ศึกษาในโครงการเดียวกันได้เรียบ
เรียงเป็นภาษาไทยโดยได้พยายามถอดความให้ตรงกับความหมายเดิมของแต่ละข้อ
คำถามให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อรักษาความหมายที่ผู้สร้างแบบสอบถามได้ตั้งใจไว้
นอกจากบางข้อที่อ้างอิงประวัติศาสตร์ของอเมริกา และชีวิตความเป็นอยู่ของชาว
อเมริกัน ก็ได้เปลี่ยนแปลงให้เป็นคำถามในท้องถิ่นเดียวกันโดยอ้างอิงประวัติศาสตร์
ไทย และชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย

แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ 16 P.F. นี้ มีคำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพ 16
ด้านในองค์ประกอบ A, G, I, L, N, Q₁, Q₂ และ Q₃ แต่ละองค์ประกอบมีค่า
ถาม 10 ข้อ องค์ประกอบ B, C, E, F, H, M, O, Q₄ แต่ละองค์ประกอบมี
คำถาม 13 ข้อ รวมเป็นคำถามทั้งสิ้น 184 ข้อ นอกจากนี้ยังมีเพิ่มเติมอีก 3 ข้อ
ซึ่งเป็นคำถามที่ไม่กีดคะแนน ได้แก่ ข้อ 1 "ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในคำชี้แจงการ
ทำแบบ" รวมเป็น 187 ข้อ

สอบถามเป็นอย่างดีแล้ว" ข้อ 2 "ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะตอบคำถามแต่ละข้ออย่าง
 จริงใจที่สุดจะทำได้" และข้อ 187 "ข้าพเจ้าแน่ใจว่าไม่มีคำตอบใดในแบบสอบ
 ถามนี้ที่ข้าพเจ้าไม่ได้อธิบายอย่างเหมาะสม คำถามแต่ละข้อมีคำตอบ 3 ข้อ ได้เลือก
 ตอบเพียงข้อเดียว โดยเลือกคำตอบที่ตรงกับตนเองมากที่สุด บุคลิกภาพแต่ละองค์
 ประกอบยกเว้นองค์ประกอบ B จะมีคะแนนให้ 3 อย่าง คือ 0, 1 และ 2 คะแนน
 คะแนนรวมขององค์ประกอบที่มี 10 ข้อคำถาม องค์ประกอบละ 20 คะแนนคะแนน
 รวมขององค์ประกอบที่มีข้อคำถาม 13 ข้อมีองค์ประกอบละ 26 คะแนน ส่วนองค์
 ประกอบ B นั้นให้คะแนนเป็น 0 และ 1 คะแนนเท่านั้น คะแนนรวมขององค์ประกอบ
 นี้มีเพียง 13 คะแนน การตรวจให้คะแนนคำตอบแบบสอบถามนี้ใช้แบบกระดาษคำตอบ
 และแบบเฉลยเฉพาะของแบบสอบถาม "Sixteen Personality Factor Questionnaire"

ตัวอย่าง

1. ข้าพเจ้าชอบกีฬาที่เล่นเป็นทีม
 - a ใจ b เป็นบางครั้งบางคราว c ไม่ใช่
2. ข้าพเจ้าชอบคนที่
 - a เกือบตัว b อยู่ระหว่าง a กับ c c เป็นมิตรกับคนง่าย
3. เงินไม่สามารถบันดาลความสุข
 - a จริง b อยู่ระหว่าง a กับ c c ไม่จริง
4. "สตรี" คู่กับ "เด็ก" เช่นเดียวกับ "แมว" คู่กับ
 - a ลูกแมว b สุนัข c เด็กผู้ชาย

บุคลิกภาพทั้ง 16 องค์ประกอบและลักษณะของบุคคลที่ได้คะแนนสูง (แสดง
 ว่ายเคร่งขรึมหมาย +) และคะแนนต่ำ (แสดงว่ายเคร่งขรึมหมาย -) มีดังนี้

- องค์ประกอบ A คือ สำนวน (A⁻) ตรงข้ามกับชอบออกสังคม (A⁺)
 องค์ประกอบ B คือ สติปัญญาต่ำ (B⁻) ตรงข้ามกับ สติปัญญาสูง (B⁺)
 องค์ประกอบ C คือ อารมณ์อ่อนไหว (C⁻) ตรงข้ามกับอารมณ์มั่นคง (C⁺)

องค์ประกอบ E คือ ถอมตน (E^-) ตรงข้ามกับถืดตนเป็นใหญ่ (E^+)
 องค์ประกอบ F คือ ถืดวนระมัดระวัง (F^-) ตรงข้ามกับท่าตามสบาย (F^+)
 องค์ประกอบ G คือ ไม่ท่าตามกฎ (G^-) ตรงข้ามกับชื่อตรงต่อหน้าที่ (G^+)
 องค์ประกอบ H คือ ขี้อาย (H^-) ตรงข้ามกับ กล้าสังคม (H^+)
 องค์ประกอบ I คือ จิตใจกล้าแข็ง (I^-) ตรงข้ามกับจิตใจอ่อนแอ (I^+)
 องค์ประกอบ L คือ ไวใจคน (L^-) ตรงข้ามกับ ระวาง (L^+)
 องค์ประกอบ M คือ ท่าตามความเป็นจริง (M^-) ตรงข้ามกับ เพ้อฝัน (M^+)
 องค์ประกอบ N คือ ตรงไปตรงมา (N^-) ตรงข้ามกับ มีเหลี่ยม (N^+)
 องค์ประกอบ O คือ ประสาทมั่นคง (O^-) ตรงข้ามกับ หวาคกลัว (O^+)
 องค์ประกอบ Q_1 คือ นักอนุรักษ์ (Q_1^-) ตรงข้ามกับนักทดลอง (Q_1^+)
 องค์ประกอบ Q_2 คือ ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ตรงข้ามกับเป็นตัวของตัวเอง (Q_2^+)
 องค์ประกอบ Q_3 คือ ชัดแย้งในตนเอง (Q_3^-) ตรงข้ามกับควบคุมตนเองได้ (Q_3^+)
 องค์ประกอบ Q_4 คือ เปลี่ยนคลา (Q_4^-) ตรงข้ามกับ เกร็งเกรียบ (Q_4^+)
บุคลิกภาพทั้ง 16 ด้านนี้ รวมเข้าเป็นกลุ่มองค์ประกอบบุคลิกภาพ 5 กลุ่ม

คือ

ความวิตกกังวล ประกอบด้วยองค์ประกอบ L, O, Q_4 , C, H, Q_3
 การเก็บตัว ตรงข้ามกับ การแสดงตัว ประกอบด้วยองค์ประกอบ A, E,
 F, H, Q_2

การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ ตรงข้ามกับ การยืนตัวอยู่เสมอ ประกอบด้วย
 องค์ประกอบ C, E, F, N, A, I, M

ความคล้อยตามผู้อื่น ตรงข้ามกับ ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ประกอบด้วย
 องค์ประกอบ E, M, Q_1 , Q_2 , A, G

สติปัญญา คือ องค์ประกอบ B

ผู้เขียนนำแบบสอบถามคุณภาพ 16 คำ ที่เรียบเรียงเป็นภาษาไทยไปทดสอบกับนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร จำนวน 50 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีทดสอบซ้ำ (Test retest) ซึ่งเว้นระยะเวลาของการทดสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ห่างกัน 3 วัน ได้ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธของคะแนนการทดสอบทั้ง 2 ครั้ง คำนวณไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนแบบสอบถามบุคลิกภาพ 16
ด้าน และการทดสอบซ้ำ จากกลุ่มตัวอย่าง 50 คน

แบบสอบถาม	ค่า r_{tt}
A สำนวน — ชอบออกสังคม	.9108
B สติปัญญา	.6084
C อารมณ์อ่อนไหว — อารมณ์มั่นคง	.7684
E ถ่อมตน — ถิ่นคนเป็นใหญ่	.8327
F ถิ่นระมัดระวัง — ทำตามสบาย	.8779
G ไม่ทำตามกฎ — ชี้อตรงต่อหน้าที่	.8035
H ซื่อสัตย์ — กล้าสังคม	.8580
I จิตใจกล้าแข็ง — จิตใจอ่อนแอ	.6961
L ไว้วางใจคน — ระแวง	.8767
M ทำตามความเป็นจริง — เพ้อฝัน	.8152
N ตรงไปตรงมา — มีเหลี่ยม	.8128
O ประสาทมั่นคง — หวาดกลัว	.7829
Q ₁ นักอนุรักษ์ — นักทดลอง	.7967
Q ₂ ขึ้นอยู่กับกลุ่ม — เป็นตัวของตัวเอง	.7893
Q ₃ ซัดแย้งในตนเอง — ควบคุมตนเองได้	.8748
Q ₄ ผ่อนคลาย — เกร็งเครียด	.9027

2. แบบสอบถามวัดความเกรงใจ ในการศึกษาความเกรงใจใช้แบบสอบถามวัดความเกรงใจของ วีรบุรุษ วิเชียรโรจน์ และคณะ ซึ่ง จิราพร เทพวีระพงศ์ (2514 : 39) ได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยวิธีการแบ่งครึ่ง (Split - half) แล้วใช้สูตรของสเปียร์แมนบราวน์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .6205 ($N = 69$) และจากการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นในการทดสอบจริง ซึ่งใช้วิธีเดียวกันได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9036 ($N = 225$)

ลักษณะของแบบสอบถาม จะถามเกี่ยวกับความรู้สึกของแต่ละบุคคลในสถานการณ์และสถานการณ์ต่าง ๆ กัน เช่น ระวังบุตรกับบิดามารดา ระวังบุตรกับคุณยาย บังคับบัญชา ระวังบุคคลที่สนิทสนม หรือเพื่อนที่ไม่สนิทสนม เป็นต้น

ตัวอย่าง

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ ท่านรู้สึกเกรงใจหรือไม่เกรงใจที่จะปฏิบัติตนของ ท่านใน สถานการณ์ต่อไปนี้ อย่างไร

(0) ขอขยืมเงินร้อยบาท เกรงใจ 3 | 2 | 1 | 0 | -1 | -2 | -3 ไม่เกรงใจ

(00) ใจสอຍของซองเขาโดยไม่ได้รับอนุญาต กล้า - - - -
กล้า 3 | 2 | 1 | 0 | -1 | -2 | -3 ไม่กล้า

ให้ผู้ตอบอ่านข้อความที่กำหนดสถานการณ์มาให้ และพิจารณาว่าถ้าประสบกับสถานการณ์เหล่านั้นในชีวิตประจำวันแล้วจะมีความรู้สึกอย่างไร มากน้อยเพียงใด เมื่อพิจารณาได้แล้วจึงไปเขียนวงกลมล้อมรอบตัวเลขที่กำกับในมาตรา

จากตัวอย่างข้อ (0) ถ้าทำเครื่องหมายวงกลมรอบเลขทางซ้ายมือ แสดงว่ามีความเกรงใจ ถ้าตอบเลขมากและชิดไปทางซ้ายมือ แสดงว่าเกรงใจมากจนไม่กล้าขยืมเงินเลย ถ้าเลือกตอบทางลบแสดงว่าไม่เกรงใจ และถ้าตอบและกึ่งกลางมากและชิดไปทางขวามือมากแสดงว่าไม่เกรงใจเลย ถ้าตอบเลข 0 แสดงว่ามี

ความรู้สึกกลาง ๆ กำกวมกันระหว่างความรู้สึกเกรงใจและไม่เกรงใจ

ขอ (00) ถ้าทำเครื่องหมายวงกลมรอบเลขทางซ้ายมือ แสดงว่ามีความกล้าที่จะกระทำ ถ้าตอบเลขมากแสดงว่ามีความกล้ามาก คือไม่มีความเกรงใจเลย ถ้าเลือกตอบทางลบแสดงว่าไม่กล้า และถ้าตอบเลขติดลบมาก แสดงว่าไม่กล้าที่จะกระทำเลย ถ้าตอบเลข 0 แสดงว่ามีความรู้สึกกลาง ๆ กำกวมกันระหว่างความรู้สึกกล้าและไม่กล้า

การตรวจให้คะแนน คำที่ใช้กำกับมาตรามีอยู่ 2 ลักษณะ คือ ถ้าบุคคลมีพฤติกรรมตรงตามคำนั้นแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเกรงใจมาก เช่น คำว่า เกรง ขยับ ปฏิเสธ เป็นต้น ในข้อความลักษณะเช่นนี้ จะให้คะแนน 7 คะแนน เมื่อเลือกวงทางด้าน + 3 ให้ 6 คะแนน เมื่อเลือกวงทางด้าน + 2 ให้ 5, 4, 3, 2 และ 1 คะแนน เมื่อเลือกวงกลมที่ของ + 1, 0, -1, -2 และ -3 ตามลำดับ

คำที่กำกับมาตราอีกชนิดหนึ่งเป็นข้อความที่แสดงว่า ถ้าบุคคลใดมีพฤติกรรมตามนั้นจะเป็นผู้ที่มีความเกรงใจน้อย เช่น คำว่า กล้า กระทำ คอว่า เป็นต้น การให้คะแนนสำหรับข้อความเช่นนี้ตรงกันข้ามกับข้อความชนิดแรก คือให้ 1 คะแนน สำหรับผู้ที่เลือกวงทางของ + 3 ให้คะแนน 2 คะแนน สำหรับผู้ที่เลือกวงของ + 2 และในคะแนน 3, 4, 5, 6, และ 7 คะแนนสำหรับผู้ที่เลือกวงตรงของ + 1, 0, -1, -2 และ -3 ตามลำดับ ดังนั้นผู้ที่ได้คะแนนในแบบสอบถามวัดความเกรงใจสูง จึงเป็นผู้ที่มีความเกรงใจมาก ถ้าใครคะแนนต่ำก็แสดงว่ามีความเกรงใจน้อย (วิราพร เทพวีระพงศ์, 2514 : 37 - 38)

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1. ส่งแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ 16 ด้านและแบบสอบถามวัดความเกรงใจไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มโดยวิธีติดต่อกับหน่วยงานตามลำดับนั้น และวิธีติดต่อก็คือเป็นรายบุคคล การเก็บรวบรวมคำตอบเก็บหลังจากให้เวลาในการตอบอย่างน้อย 1 สัปดาห์ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคคลในอาชีพที่มีภาระกิจมากหาเวลาได้ยาก
2. นำคำตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด กลับมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์

ลำดับขั้นของการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. คำนวณหาค่ามัธยิมเลขคณิตและความแปรปรวนของบุคลิกภาพแต่ละด้าน และความเกรงใจของกลุ่มตัวแปรอิสระแต่ละกลุ่ม

- 1.1 หาค่ามัธยิมเลขคณิต คำนวณจากสูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

(Garrett, 1966 : 27)

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่ามัธยิมเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

- 1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

คำนวณจากสูตร

$$s = \sqrt{\frac{\sum x^2}{N} - \left(\frac{\sum x}{N} \right)^2}$$

(Garrett, 1966 : 53)

เมื่อ s แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของบุคลิกภาพแต่ละด้านและความ
เกรงใจระหว่างกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ t - test ซึ่งคำนวณจากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

(Glass and Stanley, 1970 : 295)

เมื่อ t แทนค่าความแตกต่างที่พิจารณาใน t - Distribution

$\bar{x}_1, \bar{x}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ตามลำดับ

s_1^2, s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ตามลำดับ

3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพ 16 ด้าน และความ
เกรงใจโดยคำนวณจากสูตร

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

(Garrett , Henry E., 1966, p. 143)

เมื่อ r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$\sum xy$ แทน ผลรวมของผลคูณของคะแนน x กับ y

$\sum x, \sum y$ แทน ผลรวมของคะแนน x และคะแนน y ตามลำดับ

$\sum x^2, \sum y^2$ แทนผลรวมของกำลังสองของคะแนน x และคะแนน y ตามลำดับ

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้เขียนจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อไว้ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทน	ความแปรปรวน
*	แทน	ที่ระดับแห่งความมีนัยสำคัญที่ .05
**	แทน	ที่ระดับแห่งความมีนัยสำคัญที่ .01
t	แทน	ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 ชนิด
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
A	แทน	สำรวจรวม — ชอบออกสังคัม
B	แทน	สติปัญญา
C	แทน	อารมณ์อ่อนไหว — อารมณ์มั่นคง
E	แทน	ถ่อมตน — ถือตนเป็นใหญ่
F	แทน	ถือวนระมัดระวัง — ทำตามสบาย
G	แทน	ไม่ทำตามกฎ — ซื่อตรงต่อหน้าที่
H	แทน	ซื่อาย — กลาสังคัม
I	แทน	จิตใจกล้าแข็ง — จิตใจอ่อนแอ
L	แทน	ไว้วางใจ — ระแวง
M	แทน	ทำตามความเป็นจริง — เพ้อฝัน
N	แทน	ตรงไปตรงมา — มีเหลี่ยม

- ๐ แทน ประสาทชั้นกึ่ง — เท้าคกัว
 ๑ แทน นักอนุรักษ — นักทดลอง
 ๑₁ แทน ขึ้นอยู่กับกลุ่ม — เป็นตัวของตัวเอง
 ๑₂ แทน จัดแบ่งในตนเอง — ควบคุมตนเองได้
 ๑₃ แทน นอนคลาย — เกรงเกรียก
 ๑₄ แทน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายตามลำดับต่อไปนี้ คือ

1. หากสถิติพื้นฐานของข้อมูล
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละด้าน
ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความแรงใจระหว่างกลุ่มตัวแปร
อิสระ
4. หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความแรงใจกับบุคลิกภาพ
5 ด้าน ในกลุ่มอาชีพ
5. หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับบุคลิกภาพ 4 ด้าน
ในกลุ่มอาชีพกร
6. หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพ 4 ด้าน ในกลุ่ม
อาชีพกร
7. หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความแรงใจกับบุคลิกภาพ 5
ด้านในกลุ่มอาชีพแพทย์
8. หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับบุคลิกภาพ 4 ด้าน
ในกลุ่มอาชีพแพทย์
9. หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพ 4 ด้าน ในกลุ่ม
อาชีพแพทย์

การหาค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูล

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของนักศึกษา 16 คน และความเกรงใจของครูอาจารย์และกลุ่มอาชีพแพทย์ แสดงไว้ในตาราง 3 - 4 ตาราง 3 การหาค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบ 16 คน ของกลุ่มอาชีพครู 56 คน และกลุ่มอาชีพแพทย์ 66 คน

นักศึกษา	ครู		แพทย์	
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2
A	9.643	8.087	9.136	11.118
B	6.161	2.099	6.273	1.926
C	12.964	18.392	14.000	14.697
D	11.321	10.468	11.061	9.905
F	11.661	12.046	11.576	11.790
G	13.696	7.604	13.652	7.742
H	13.589	28.349	12.727	31.107
I	11.089	8.010	11.091	8.204
L	9.750	5.723	10.061	8.663
M	10.929	11.031	9.379	10.357
N	10.786	3.776	12.258	4.828
O	12.411	22.421	11.167	19.353
Q_1	8.893	5.417	8.591	4.817
Q_2	9.268	7.053	9.182	7.967
Q_3	11.661	7.974	12.000	10.303
Q_4	12.268	28.803	11.212	17.410

จากตาราง 3 เป็นพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนในแต่ละกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มนี้ ปรากฏว่า

องค์ประกอบ A สารรวม ตรงข้ามกับ องค์ประกอบ ก ความเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่มอยู่ในระดับกลางกลายไปทางสารรวม (A-) ได้คะแนน โดยที่กลุ่มแพทยีก่อนจะถึงค่าความแปรปรวนกลุ่ม

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ A แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่มแพทยีก่อนจะถึงค่าความแปรปรวนในกลุ่มมากกว่ากลุ่ม

องค์ประกอบ B สถิติปัญหา คะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่ม และกลุ่ม แพทย์อยู่ในระดับกลาง และมีสถิติได้เช่นกัน โดยกลุ่ม แพทย์ข้างหน้าจะมีสถิติสูงกว่ากลุ่ม แพทย์

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ B แสดงว่า ในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่ม แพทย์มีความแตกต่างกับภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่ม

องค์ประกอบ C สารรวมตรงข้ามกับ สารรวม ก คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่มอยู่ในระดับกลาง โดยที่กลุ่มกลายไปทางสารรวมตรง (C-) ได้คะแนน และกลุ่มแพทยีก่อนไปทางสารรวมตรง (C+)

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ C แสดงว่า ในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่ม แพทย์มีความแตกต่างกับภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่ม แพทย์

องค์ประกอบ D สารรวม ตรงข้ามกับ สารรวม ก ทั้งกลุ่ม และกลุ่ม แพทย์ก่อนไปทางสารรวม (D-) โดยที่กลุ่ม แพทย์ก่อนข้างหน้าจะมีค่าถึงค่าความมากกว่ากลุ่ม

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ D แสดงว่า ในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่ม แพทย์มีความแตกต่างกับภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่ม แพทย์

องค์ประกอบ F ที่ฉนวนระมัดระวัง ตรงข้ามกับทำตามสายคะแนนเฉลี่ยของ
ทั้งกลุ่มครูและกลุ่มแพทย์ก่อนไปทางฉนวนระมัดระวัง (F -) โดยที่กลุ่มแพทย์มี
ลักษณะดังกล่าวมากกว่าครูเล็กน้อย

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ F แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่มครู
มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มแพทย์

องค์ประกอบ G ไม่ทำตามกฎ ตรงข้ามกับ จึงตรงต่อหน้าที่ คะแนนเฉลี่ย
ของทั้ง 2 กลุ่มก่อนไปทางข้อตรงต่อหน้าที่ (G+) อย่างใกล้เคียงกันมาก

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ G แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้
กลุ่มแพทย์มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มครู

องค์ประกอบ H ซ้ำหาย ตรงข้ามกับ กล่าวถึง คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2
กลุ่มอยู่ในระดับกลางโดยที่กลุ่มแพทย์ก่อนไปทางซ้ำหาย (H-) เล็กน้อย และกลุ่ม
ครูก่อนไปทางกล่าวถึง (H+) เล็กน้อย

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ H แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่ม
แพทย์มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มครู

องค์ประกอบ I จิตใจกล้าแข็ง ตรงข้ามกับ จิตใจ อ่อนแอ คะแนนเฉลี่ย
ของทั้งกลุ่มครูและกลุ่มแพทย์ก่อนไปทางจิตใจอ่อนแอ (I+) อย่างใกล้เคียงกันมาก

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ I แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่ม
แพทย์มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มครู

องค์ประกอบ L ไว้วางใจ ตรงข้ามกับ ระแวง คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2
กลุ่มอยู่ในระดับกลางโดยที่กลุ่มครูก่อนไปทางไว้วางใจ (L-) เล็กน้อย และกลุ่มแพทย์
ก่อนไปทางระแวง (L+) เล็กน้อย

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ L แสดงว่า ในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้
กลุ่มแพทย์มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มครู

องค์ประกอบ M ทำตามความเป็นจริง ตรงข้ามกับ เพื่อดัน คะแนนเฉลี่ยทั้งกลุ่ม ครูและกลุ่มแพทย์ก่อนไปทางทำตามความเป็นจริง (M^-) โดยที่กลุ่มแพทย์มีลักษณะดังกล่าวมากกว่ากลุ่มครู

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ M แสดงว่า ในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่มครูมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มแพทย์

องค์ประกอบ N ตรงไปตรงมา ตรงกันข้ามกับ มีเหลี่ยม คะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มครูและกลุ่มแพทย์ก่อนไปทางมีเหลี่ยม (N^+) โดยที่กลุ่มแพทย์มีลักษณะดังกล่าวมากกว่ากลุ่มครู

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ N แสดงว่า ในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่มแพทย์มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มครู

องค์ประกอบ O ประสาทมั่นคง ตรงข้ามกับ หวาดกลัว คะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มครูและกลุ่มแพทย์ก่อนไปทางประสาทมั่นคง ($O \rightarrow$) โดยที่กลุ่มแพทย์มีลักษณะดังกล่าวมากกว่ากลุ่มครู

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ O แสดงว่า ในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่มครูมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มแพทย์

องค์ประกอบ Q_1 นักอนุรักษ์ ตรงข้ามกับ นักทดลอง คะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มครูและกลุ่มแพทย์ก่อนไปทางนักอนุรักษ์ (Q_1^-) โดยที่กลุ่มแพทย์มีลักษณะดังกล่าวมากกว่ากลุ่มครู เล็กน้อย

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ Q_1 แสดงว่า ในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่มครูมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มแพทย์

องค์ประกอบ Q_2 ขึ้นอยู่กับกลุ่ม ตรงข้ามกับ เป็นตัวของตัวเอง คะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มครูและกลุ่มแพทย์ก่อนไปทางขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) เล็กน้อย โดยที่กลุ่มแพทย์มีลักษณะดังกล่าวมากกว่ากลุ่มครู เล็กน้อย

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ Q_2 แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่มแพทย์มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มครู

องค์ประกอบ Q_3 ชักแ้งในตนเอง ตรงข้ามกับ ความภูมิใจในตนเอง คะแนนเฉลี่ยของทั้งกลุ่มครูและกลุ่มแพทย์ก่อนไปทางความภูมิใจในตนเอง ($+$) โดยที่กลุ่มแพทย์ค่อนข้างจะมีลักษณะดังกล่าวมากกว่ากลุ่มครู

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ σ_3^2 แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่มแพทย์มีความแตกต่างกับภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มครู

องค์ประกอบ σ_4^2 ผกผันภายใน ตรงข้ามกับ เครื่องเกร็งอก กระแนบเลื่อย ฯลฯ ทั้งกลุ่มครูและกลุ่มแพทย์ก็เข้าไปทางผกผันภายใน (σ_4^2) โดยที่กลุ่มแพทย์ค่อนข้างจะมีค่ามากกว่ากลุ่มครู

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ σ_4^2 แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่มครูมีความแตกต่างกับภายในกลุ่มมากกว่ากลุ่มแพทย์

ตาราง 4 ค่าสถิติพื้นฐานของความแรงใจ ของกลุ่มอาชีพครู 56 คน และ กลุ่มอาชีพแพทย์ 66 คน

กลุ่มตัวแปรอิสระ	ความแรงใจ	
	$\bar{x}$	s^2
ครู	405.264	2724.632
แพทย์	321.636	2104.880

จากตาราง 4 จะเห็นว่า กระแนบเลื่อยความแรงใจทั้งกลุ่มครูและกลุ่มแพทย์อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง โดยที่กลุ่มครูค่อนข้างจะมี ความแรงใจมากกว่ากลุ่มแพทย์

ค่าความแปรปรวนของกระแนบเลื่อยว่า โดยกลุ่มอาชีพ 2 กลุ่มนี้ กลุ่มครูมีความแรงใจแตกต่างกันภายในกลุ่ม มากกว่ากลุ่มแพทย์

จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ จะเห็นได้ว่าในบุคลิกภาพทั้ง 16 องค์ประกอบ กลุ่มครูมีค่าเฉลี่ยในระดับค่อนข้าง

ทางเดียวกันถึง 13 องค์ประกอบ มีเพียง 3 องค์ประกอบที่แตกต่างกันไปในทางตรงข้าม คือ กลุ่มครูและกลุ่มแพทย์มีบุคลิกภาพ ที่แตกต่างกันไปไม่มากนัก แตกต่างกันแต่ความมากน้อย ได้แก่ วัฒนธรรม (M⁻) สถิติประชากรกับกลางกลางไปทางค่าเฉลี่ย (B⁻) กลุ่ม (E⁻) ที่ถ่วงระบับกระวัง (F⁻) ซึ่งตรงกันข้ามที่ (G⁺) จิตใจอ่อนแอ (I⁺) ทำความความเป็นจริง (M⁻) มีเขื่อน (N⁺) บรรดาที่มั่นคง (O⁻) นักอนุรักษ์ (Q₁⁻) ซึ่งอยู่กับกลุ่ม (Q₂⁻) ความถูกต้องใจได้ (Q₃⁺) ผนึกกาย (Q₄⁻) ส่วนบุคลิกภาพที่แตกต่างกันไปในทางตรงกันข้าม คือ ในองค์ประกอบ C กลุ่มครูก่อนรวมไปทางอารมณ์อ่อนไหว (C⁻) แต่กลุ่มแพทย์ ก่อนไปทางอารมณ์มั่นคง (C⁺) ในองค์ประกอบ H กลุ่มครูก่อนไปทางกล้าเสี่ยง (H⁺) แต่กลุ่มแพทย์ ก่อนไปทางซื่อสัตย์ (H⁻) และองค์ประกอบ L กลุ่มครูก่อนไปทางใจใจใจ (L⁻) แต่กลุ่มแพทย์ก่อนไปทางระบวง (L⁺) ในบุคลิกภาพ ด้านความแรงใจที่ทั้งกลุ่มครูและกลุ่มแพทย์อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตามความแตกต่างทั้งในทางความมากน้อยขององค์ประกอบต่าง ๆ อาจจะแตกต่างกันไปในทางตรงกันข้าม จะได้มีการเปรียบเทียบประเด็นสำคัญทางสถิติในขั้นต่อไป

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนของบุคลิกภาพ 16 ด้าน และความแรงใจของกลุ่มครูชาย กลุ่มครูหญิง กลุ่มแพทย์ชาย และกลุ่มแพทย์หญิง แสดงไว้ในตาราง 5 - 6

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานขององค์ประกอบ 16 ด้าน ของครูชาย 25 คน
ครูหญิง 31 คน แพทย์ชาย 31 คน แพทย์หญิง 35 คน

บุคลิกลักษณะ	ครูชาย		แพทย์ชาย		ครูหญิง		แพทย์หญิง	
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}_1$	s^2	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2
A	9.680	10.058	9.613	15.141	9.613	6.495	8.714	7.176
B	6.080	2.154	6.323	1.831	6.226	2.046	6.229	2.005
C	13.960	22.998	14.677	12.219	12.161	13.232	13.400	16.126
E	13.040	8.358	11.452	10.635	9.935	7.867	10.714	9.004
F	11.800	14.080	11.258	9.611	11.548	10.377	11.857	13.551
G	13.320	8.538	13.839	7.361	14.000	6.645	13.486	8.021
H	14.880	28.106	14.484	27.605	12.548	26.119	11.171	20.056
I	10.120	7.866	10.742	6.450	11.871	6.758	11.400	9.554
L	9.800	7.280	10.032	9.128	9.710	4.464	10.086	8.250
M	11.400	14.320	9.677	14.283	10.548	8.054	9.114	6.730
N	10.680	4.778	12.194	4.608	10.871	2.951	12.314	5.016
O	11.320	24.778	10.000	15.677	13.290	18.787	12.200	20.331
Q ₁	9.040	4.678	8.387	5.011	8.774	5.081	8.771	4.576
Q ₂	9.080	5.354	8.903	8.668	9.419	8.373	9.429	7.216
Q ₃	11.960	8.998	12.645	8.293	11.419	7.018	11.429	11.388
Q ₄	11.880	35.226	10.355	15.003	12.581	23.405	11.971	18.313

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยและค่าความแปรปรวนในลักษณะ
แต่ละด้านของกลุ่มอาชีพ 4 กลุ่ม ปรากฏว่า

องค์ประกอบ A สัมพันธ์ ตรงข้ามกับ ชอบออกสังคม คะแนนเฉลี่ยของทั้ง
4 กลุ่มอยู่ในระดับกลางค่อนข้างต่ำทางด้านสัทธิ (A-) เฉลี่ยน้อย และอยู่ในระดับ
ใกล้เคียงกันมาก โดยกลุ่มแพทย์หญิงมีลักษณะที่รวมมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มครู
หญิงและแพทย์ชายซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน และครูชายตามลำดับ

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ A แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 4 กลุ่มนี้ กลุ่ม
แพทย์ชายมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มครูชาย กลุ่ม
แพทย์หญิง และกลุ่มครูหญิงมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ B สัมพันธ์ คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 4 กลุ่มอยู่ในระดับกลาง
และมีระดับใกล้เคียงกันมากโดยกลุ่มแพทย์ชายมีลักษณะทางสถิติที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ
รองลงมาคือกลุ่มแพทย์หญิง กลุ่มครูหญิง และกลุ่มครูชายตามลำดับ

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ B แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 4 กลุ่มนี้
กลุ่มครูชายมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มครูหญิง
กลุ่มแพทย์หญิง และกลุ่มแพทย์ชายตามลำดับ อย่างไรก็ตามการกระจายของ
คะแนนใน 4 กลุ่มนี้ใกล้เคียงกันมาก

องค์ประกอบ C สัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ ตรงข้ามกับอารมณ์มั่นคง คะแนนเฉลี่ย
ของกลุ่มครูชาย กลุ่มแพทย์ชาย และกลุ่มแพทย์หญิง ค่อนข้างต่ำอารมณ์มั่นคง
(C+) โดยกลุ่มแพทย์ชายมีลักษณะนี้มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มครูชาย และ
กลุ่มแพทย์หญิงตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มครูหญิงมีลักษณะค่อนข้างต่ำ ทางอารมณ์ค่อนข้าง
(C-)

ค่าความแปรปรวนในองค์ประกอบ C แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 4 กลุ่มนี้
กลุ่มครูชายมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์หญิง
และกลุ่มแพทย์ชายตามลำดับ

องค์ประกอบ E ถอดคน ตรงข้ามกับ ถอดคนเป็นใหญ่ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มครูหญิง แพทย์ชายและแพทย์หญิงค่อนข้างต่ำ (E⁻) โดยกลุ่มครูหญิงมีลักษณะนี้มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์หญิง และกลุ่มแพทย์ชายตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มครูชายค่อนข้างต่ำตรงข้ามกับ ถอดคนเป็นใหญ่ (E⁺) เล็กน้อย

การแปรปรวนในองค์ประกอบ H แสดงว่า ในกลุ่มอาชีพ 4 กลุ่มนี้ กลุ่มแพทย์ชายมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์หญิง กลุ่มครูชาย และกลุ่มครูหญิงมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ F ถัดจวนระมัดระวัง ตรงข้ามกับ ทำตามสบาย คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 4 กลุ่มค่อนข้างต่ำในระมัดระวัง (F⁻) อย่างใกล้เคียงกันมาก โดยกลุ่มแพทย์ชายมีลักษณะดังกล่าวมากกว่าอีก 3 กลุ่ม รองลงมาคือกลุ่มครูหญิง กลุ่มครูชาย และกลุ่มแพทย์หญิงตามลำดับ

การแปรปรวนในองค์ประกอบ F แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 4 กลุ่มนี้ กลุ่มครูชายมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์หญิง กลุ่มครูหญิง และกลุ่มแพทย์ชายมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ G ไม่ทำตามกฎ ตรงข้ามกับ ซึ่งตรงต่อหน้าที่ คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 4 กลุ่มค่อนข้างต่ำตรงต่อหน้าที่ (G⁺) โดยกลุ่มครูหญิงมีลักษณะนี้มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์ชาย กลุ่มแพทย์หญิง และกลุ่มครูชายตามลำดับ

การแปรปรวนในองค์ประกอบ G แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 4 กลุ่มนี้ มีการกระจายของคะแนนใกล้เคียงกันมาก โดยกลุ่มครูชายมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์หญิง กลุ่มแพทย์ชาย และกลุ่มครูหญิงมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด อย่างไรก็ตามการกระจายของคะแนนในกลุ่ม 4 กลุ่มนี้ใกล้เคียงกันมาก

องค์ประกอบ H ขี้อาย ตรงข้ามกับ กล้าสังคม คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

กรุณาและกลุ่มแพทย์ชายก่อนไปทางคำตั้งภม (H^+) โดยกลุ่มกรุณาปีลักษณะนี้
มากกว่ากลุ่มแพทย์ชาย กลุ่มกรุณาหญิงและกลุ่มแพทย์หญิงก่อนไปทางซ้าย (H^-)
โดยกลุ่มแพทย์หญิงมีลักษณะนี้มากกว่ากลุ่มกรุณาหญิง

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ H แสดงว่าในกลุ่มเวลาสี่ 4 กลุ่มนี้
กลุ่มแพทย์หญิงมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มกรุณา กลุ่ม
แพทย์ชาย และกลุ่มกรุณาหญิงมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ I จอจอคำแข็ง ตรงข้ามกับ จอจอ นแอ กระแนนแอ
ของทั้ง 4 กลุ่มอยู่ในระดับกลางก่อนไปทางจอจอ นแอ (I^+) เกือบ โดย
กลุ่มกรุณาหญิงมีลักษณะนี้มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์หญิง กลุ่มแพทย์ชาย และ
กลุ่มกรุณาตามลำดับ

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ I แสดงว่าในกลุ่มเวลาสี่ 4 กลุ่มนี้
กลุ่มแพทย์หญิงมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มกรุณา
กลุ่มกรุณาหญิง และกลุ่มแพทย์ชาย มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ L ไร่ไร่ถนน ตรงข้ามกับ ระบวง ภาพภาพแอของกรุณา
กรุณาและกรุณาหญิงก่อนไปทางไร่ไร่ถนน (L^-) เกือบ โดยกรุณา มีลักษณะนี้มาก
กว่ากรุณาเกือบ ความกรุณาแพทย์ชายและแพทย์หญิง ก่อนไปทาง ระบวง (L^+)
เกือบอย่างใกล้เคียงกันมาก

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ L แสดงว่า ในกลุ่มเวลาสี่ 4 กลุ่ม
นี้ กลุ่มแพทย์ชายมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์
หญิง กลุ่มกรุณา และกลุ่มกรุณาหญิงมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ M พ้าตามความเบ้าจริง ตรงข้ามกับ แอแอ กระแนน
แอของทั้ง 4 กลุ่มก่อนไปทางคำตามความเบ้าจริง (M^-) โดยกลุ่มแพทย์หญิงมี
ลักษณะนี้มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์ชาย กลุ่มกรุณาหญิงและกลุ่มกรุณาตามลำดับ

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ M แสดงว่าในคู่เวลาอื่น 4 กลุ่มนี้ กลุ่มกรูชาบมีความแตกต่างกับภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์ชาย กลุ่มกรูหญิง และกลุ่มแพทย์หญิงมีความแตกต่างกับภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ N ทรงไปตรงมา ตรงข้ามกับที่เห็นคือ คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 4 กลุ่มก่อนไปทางบีเอเอ็ม (N^+) โดยกลุ่มแพทย์หญิงมีค่ามากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์ชาย กลุ่มกรูหญิง และกลุ่มกรูชายตามลำดับ

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ N แสดงว่าในคู่เวลาอื่น 4 กลุ่มนี้ กลุ่มแพทย์หญิงมีความแตกต่างกับภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มกรูชาย กลุ่มแพทย์ชาย และกลุ่มกรูหญิงมีความแตกต่างกับภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ O / ประสาทมันคง ตรงข้ามกับ หวากกัว คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มกรูชาย กลุ่มแพทย์ชาย และกลุ่มแพทย์หญิงก่อนไปทางประสาทมันคง (O^+) โดยกลุ่มแพทย์ชายมีลักษณะนี้มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มกรูชาย และกลุ่มแพทย์หญิงตามลำดับ ส่วนกลุ่มกรูหญิงอยู่ในระดับกลาง ก่อนไปทางหวากกัว (O^+) เล็กน้อย

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ O แสดงว่าในคู่เวลาอื่น 4 กลุ่มนี้ กลุ่มกรูชาบมีความแตกต่างกับภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์หญิง กลุ่มกรูหญิง และกลุ่มแพทย์ชาย มีความแตกต่างกับภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ Q_1 นักอนุรักษ์ ตรงข้ามกับ นักทดลอง คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 4 กลุ่มก่อนไปทางนักอนุรักษ์ (Q_1^-) โดยกลุ่มแพทย์ชายมีลักษณะนี้มากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์หญิง กลุ่มกรูหญิงซึ่งมีลักษณะนี้ต่ำ ๆ กับ ตามลำดับกลุ่มกรูชายซึ่งมีลักษณะนี้น้อยที่สุด

ถ้าความแปรปรวนในองค์ประกอบ Q_2 แสดงว่า ในคู่เวลาอื่น 4 กลุ่มนี้ มีการกระจายของคะแนนใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มกรูหญิง มีความแตกต่างกับภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มแพทย์ชาย กลุ่มกรูชาย และกลุ่มแพทย์หญิงมีความ

แตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ Q_2 ซึ่งอยู่ใกล้กับกลุ่ม ตรงข้ามกับ เป็นตัวของตัวเอง กระแสนเฉื่อยของทั้ง ๒ กลุ่มก็ไปในทางขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) โดยกลุ่มแพทย์ชายมีลักษณะที่เบากว่าอีก 3 กลุ่ม รองลงมาคือกลุ่มภรรยา กลุ่มครูหญิง และกลุ่มแพทย์หญิงตามลำดับ

ค่าความแปรปรวนภายในองค์ประกอบ Q_2 แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 4 กลุ่มนี้ กลุ่มแพทย์ชายมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มภรรยา กลุ่มแพทย์หญิง และกลุ่มภรรยาที่มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ Q_3 ซึ่งแบ่งในตนเอง ตรงข้ามกับ ความกดดันเองได้ กระแสนเฉื่อยของทั้ง 4 กลุ่มก็ไปในทางควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) โดยกลุ่มแพทย์ชายมีลักษณะที่เบาที่สุด รองลงมาคือกลุ่มภรรยา และกลุ่มแพทย์หญิงกับกลุ่มครูหญิงซึ่งใกล้เคียงกันมาก

ค่าความแปรปรวนภายในองค์ประกอบ Q_3 แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 4 กลุ่มนี้ กลุ่มแพทย์หญิงมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มภรรยา กลุ่มแพทย์ชาย และกลุ่มครูหญิงที่มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

องค์ประกอบ Q_4 ผ่อนคลาย ตรงข้ามกับเกร็งเกรียบด กระแสนเฉื่อยของทั้ง 4 กลุ่มก็ไปในทางผ่อนคลาย (Q_4^-) โดยกลุ่มแพทย์ชายมีลักษณะที่เบากว่าอีก 3 กลุ่ม รองลงมาคือกลุ่มภรรยา กลุ่มแพทย์หญิง และกลุ่มครูหญิงตามลำดับ

ค่าความแปรปรวนภายในองค์ประกอบ Q_4 แสดงว่าในกลุ่มอาชีพ 4 กลุ่มนี้ กลุ่มภรรยามีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มครูหญิง กลุ่มแพทย์หญิง และกลุ่มแพทย์ชายมีความแตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานของความเกรงใจของครูชาย 25 คน ครูหญิง 31 คน แพทย์ชาย 31 คน แพทย์หญิง 35 คน

กลุ่มตัวแปรอิสระ	ความเกรงใจ	
	$\bar{x}$	s^2
ครูชาย	388.680	1448.421
ครูหญิง	419.903	3318.795
แพทย์ชาย	379.000	2248.747
แพทย์หญิง	402.829	1710.740

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาค่าของคะแนนเฉลี่ยปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มอาชีพทั้ง 4 กลุ่มนี้ อยู่ในระดัณปานกลางค่อนข้างสูง โดยที่กลุ่มครูหญิงมีคะแนนความเกรงใจเฉลี่ยภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์หญิง กลุ่มครูชาย และกลุ่มแพทย์ชายมีคะแนนความเกรงใจเฉลี่ยภายในกลุ่มน้อยที่สุด

ถ้าความแปรปรวนของคะแนนแสดงว่า ในกลุ่มอาชีพทั้ง 4 กลุ่มนี้ กลุ่มครูหญิงมีความเกรงใจแตกต่างกันภายในกลุ่มมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มแพทย์ชาย กลุ่มแพทย์หญิง และกลุ่มครูชายมีความเกรงใจแตกต่างกันภายในกลุ่มน้อยที่สุด

จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 4 กลุ่ม แสดงให้เห็นว่าในรูปกราฟ 16 องค์ประกอบทั้ง 4 กลุ่มนี้มีพฤติกรรมที่ค่อนข้างใกล้เคียงกันถึง 11 องค์ประกอบ มีเพียง 5 องค์ประกอบที่แตกต่างกันไปในทางตรงกันข้าม กล่าวคือ กลุ่มครูชาย

กรุหฺนิง แหฺยชย และแหฺยหฺนิง มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่อไปนี้ที่คล้ายกัน แต่ต่างกันที่ความมากน้อยโดยที่ อักษรโดยรวม (A^-) สกิริยาระดับรอง ก่อไปทางต่ำเล็กน้อย (B^-) ที่ถ่วงระเหว (F) ซึ่งตรงกันข้ามที่ (G^+) จิตใจอันแฉ (I^+) ทำตามความเป็นจริง (M^-) มีแว่น (N^+) มีอสุริย์ (O_1^-) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (O_2^-) ความสุขของตนเอง (O_3^+) และอันตราย (O_4^-) ส่วนบุคลิกภาพขององค์ประกอบที่แตกต่างกันไปในทางตรงกันข้าม คือในองค์ประกอบ C กลุ่มกรุ หาย แหฺยชย และแหฺยหฺนิง ก่อไปทางอารมณ์ที่ถ่วง (C^+) แต่กลุ่มกรุ หฺนิงก่อไปทางอารมณ์ที่ไหว (C^-) ในองค์ประกอบ E , กลุ่มกรุหฺนิง แหฺยชย และแหฺยหฺนิงก่อไปทางร้อนรน (E^-) แต่กลุ่มกรุหายก่อไปทางร้อน เป็นใหญ่ (E^+) ในองค์ประกอบ H , กลุ่มกรุหายและแหฺยชยก่อไปทาง ก้าวส่ง (H^+) แต่กลุ่มกรุหฺนิงและแหฺยหฺนิงก่อไปทางซื่อหา (H^-) ในองค์ ประกอบ L กลุ่มแหฺยชยและแหฺยหฺนิงก่อไปทางระแวง (L^+) แต่กลุ่ม กรุชยและกรุหฺนิงก่อไปทางไวใจ (L^-) ในองค์ประกอบ O กลุ่มแหฺยชย แหฺยหฺนิง และกรุหายก่อไปทางประสาทมึน (O^-) แต่กลุ่มกรุหฺนิงก่อไปทาง หวาดกลัว (O^+) ในบุคลิกภาพด้านความเกรงใจนั้นทั้ง 4 กลุ่ม มีความเกรงใจอยู่ ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง อย่างไรก็ตามความแตกต่างทั้งทางความยากน้อย ของลักษณะต่าง ๆ และความแตกต่างไปในทางตรงกันข้าม จะได้มีการเรียบเรียง เพื่อหานัยสำคัญทางสถิติในขั้นต่อไป

ในการเรียบเรียงเห็นความแตกต่างและการหากำลัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ บุคลิกภาพในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม จะแสดงไว้โดยแบ่งบุคลิกภาพ 16 องค์ประกอบ ออกเป็นบุคลิกภาพใหญ่ ๆ 5 ด้าน ตามที่ได้ตั้งสมมุติฐานไว้.

การเปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละด้าน ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระ

1. การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์

1.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยในองค์ประกอบของความวิตกกังวลระหว่างกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ ว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่เป็นกลาง : กลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน
ในองค์ประกอบ L, O, Q₄, C, H, และ Q₃

สมมติฐานในการวิจัย : กลุ่มอาชีพแพทย์น่าจะมี ความวิตกกังวลค่ามากกว่ากลุ่มอาชีพครู คือ แพทย์
น่าจะมีบุคลิกภาพก่อนไปทาง ไร้ใจคน (L⁻) ประสาหมั่นคง (O⁻)
นอนคลาย (Q₄⁻) อารมณ์มั่นคง (C⁺) ควบคุมตนเองได้ (Q₃⁺)
ซึ่งเป็นลักษณะของความวิตกกังวลต่ำมากกว่าครู นอกจากในองค์ประกอบ
ซึ่งแพทย์น่าจะกล่าสัจคม (H⁺) น้อยกว่าครู (ตามสมมติฐาน
ข้อ 1.2)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 7

ตาราง 7 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวล
ระหว่างครู 56 คน กับแพทย์ 66 คน

ความวิตกกังวล	ครู		แพทย์		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
L ไวใจจน - ระแวง	9.750	2.392	10.061	2.943	-0.6428
O ประสาทมันคง - หวาดกลัว	12.411	4.735	11.167	4.399	1.4938
Q ₄ ผอนกลาย - เกรงเครียด	12.268	5.367	11.212	4.172	1.1968
C อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มันคง	12.964	4.289	14.000	3.834	-1.3952
H ซ้ำซาก - กล้าสังคม	13.589	5.324	12.727	5.577	0.8719
Q ₃ ซัดแย้งในตนเอง - กวบนุคนตนเองได้	11.661	2.824	12.000	3.210	-0.6210

จากค่า t ในตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวลของกลุ่มอาชีพครู กับกลุ่มอาชีพแพทย์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบ L, O, Q₄, C, H, และ Q₃ ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

ค่าสถิติในบุคลิกภาพทั้ง 6 องค์ประกอบแสดงว่า ครูกับแพทย์มีบุคลิกภาพคล้ายกัน ในองค์ประกอบ O, Q₄, Q₃ คือ ก่อนไปทางมีประสาทมันคง (O^-) ผอนกลาย (Q_4^-) กวบนุคนตนเองได้ (Q_3^+) ซึ่งเป็นลักษณะของความวิตกกังวลต่ำ แต่ในองค์ประกอบ L, C, H ทั้ง 2 กลุ่มอยู่ก่อนไปคนละด้านของมัชฐาน ในแต่ละองค์ประกอบ คือ ครูก่อนไปทางไวใจจน (L^-) ส่วนแพทย์ก่อนไปทางระแวง (L^+) ครูก่อนไปทางอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ส่วนแพทย์ก่อนไปทางอารมณ์มันคง (C^+) ครูก่อนไปทางกล้าสังคม (H^+) ส่วนแพทย์ก่อนไปทางซ้ำซาก (H^-) แต่เป็นความแตกต่างเพียงเล็กน้อยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่ากลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ มีความวิตกกังวลค่อนข้างต่ำพอ ๆ กัน

1.2 บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว ระหว่างกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ ว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่เป็นกลาง : กลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ มีบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัวไม่แตกต่างกัน ในองค์ประกอบ A, E, F, H และ Q₂

สมมติฐานในการวิจัย : กลุ่มอาชีพครูน่าจะแสดงตัวมากกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์ ก็คือ ครูน่าจะมีบุคลิกภาพค่อนข้าง ขอบนอกสังคม (A⁺) ถีอกคนเป็นใหญ่ (E⁺) ทำตามสบาย (F⁺) กล้าสังคม (H⁺) และขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q₂⁻) มากกว่าแพทย์

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 8

ตาราง 8 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการเก็บตัว - การแสดงตัวระหว่างครู 56 คน กับแพทย์ 66 คน

การเก็บตัว - การแสดงตัว		ครู		แพทย์		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
A	สำรวจ - ขอบนอกสังคม	9.643	2.844	9.136	3.334	0.9055
E	ถ่อมตน - ถีอกคนเป็นใหญ่	11.321	3.235	11.061	3.147	0.4493
F	ถีอกนระมัดระวัง - ทำตามสบาย	11.661	3.471	11.576	3.434	0.1354
H	ขี้อาย - กล้าสังคม	13.589	5.324	12.727	5.577	0.8719
Q ₂	ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง	9.268	2.656	9.182	2.823	0.1732

จากค่า t ในตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยการเก็บตัว - การแสดงตัวของกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบ A, E, F,

H, และ Q_2 ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมติฐานที่เป็นกลาง

กาสถิติในบุคลิกภาพทั้ง 5 องค์ประกอบแสดงว่า กรุ๊ปแพทยมีบุคลิกภาพคล้ายกันในกลุ่มประกอบ A, E, F, และ Q_2 ก่อ ก่อนไปทางสำรวจ (A^-) ถอดถอน (E^+) ถัดวันระมัดระวัง (F^-) ซึ่งเป็นลักษณะของการเก็บตัวพอ ๆ กัน และก่อนไปทางขึ้นอยู่กลุ่ม (Q_2) ซึ่งเป็นลักษณะของการแสดงตัวพอ ๆ กัน ส่วนองค์ประกอบ H นั้น กรุ๊ปก่อนไปทางกลาสังคม (H^+) โดยที่แพทย์ก่อนไปทางซ้าย (H^-) แต่ละแขนของทั้ง 2 กลุ่มอยู่ในลักษณะมากและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่ากลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีบุคลิกภาพก่อนไปทางการเก็บตัวพอ ๆ กัน

1.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอ ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอ ระหว่างกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่เป็นกลาง : กลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอไม่แตกต่างกัน ในองค์ประกอบ C, E, F, N, A, I, และ M

สมมติฐานในการวิจัย : กลุ่มอาชีพแพทย์น่าจะตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่ากลุ่มอาชีพครู ก่อแพทย์น่าจะมีบุคลิกภาพก่อนไปทาง อารมณ์มั่นคง (C^+) มีเหลี่ยม (N^+) สำรวจ (A^-) จิตใจกล้าแข็ง (I^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-) ซึ่งเป็นลักษณะของการตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่าครู นอกจากในองค์ประกอบ E และ F ซึ่งแพทย์น่าจะมีลักษณะถอดถอนเป็นใหญ่ (E^+) และทำตามสบาย (F^+) น้อยกว่าครู (ตามสมมติฐานข้อ 1.2)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 9

ตาราง 9 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ -
 คำนวณด้วยสมมติฐานระหว่างกลุ่ม 56 คน กับแพทย์ 66 คน

การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - คำนวณด้วยสมมติฐาน		กรุ๊ป		แพทย์		t
		X	S	$\bar{X}$	S	
C	อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง	12.964	4.289	14.000	3.834	-1.3952
E	ถ่อมตน - ถี้อตนเป็นใหญ่	11.321	3.235	11.061	3.147	0.4493
F	ถึ้อตนระมัดระวัง - ทำตามสบาย	11.661	3.471	11.576	3.434	0.1354
N	ตรงไปตรงมา - มีเหลี่ยม	10.786	1.943	12.258	2.197	-3.9258**
A	สำรวจ - ชอบออกสังคม	9.643	2.844	9.136	3.334	0.9055
I	วิถึใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ	11.089	2.830	11.091	2.864	-0.0031
M	ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน	10.929	3.321	9.379	3.218	2.6052**

** t มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า t ในตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การ
 คำนวณด้วยสมมติฐานของกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญถึงทางสถิติ เฉพาะใน
 องค์ประกอบ $t = -3.9258$, $t = 2.6052$, $p < .01$ ส่วนองค์ประกอบ C, E,
 F, A, I ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางในองค์ประกอบ C, E, F, A, I
 และ สนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ N, M

การสถิติในบุคลิกภาพทั้ง 7 องค์ประกอบแสดงว่า แพทย์มีบุคลิกภาพค่านิยมเหลี่ยม (N^+)
 และทำตามความเป็นจริง (M^-) ซึ่งเป็นลักษณะของการที่คำนวณด้วยสมมติฐานมากกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ

ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ องค์ประกอบ C, E, F, A, I นั้น ทั้งสองกลุ่มค่อนข้างไปทางถอมคน (E^-) ถิ่นระมักระวัง (F^-) จิตใจอ่อนแอ (I^+) ซึ่งเป็นลักษณะของการอ่อนไหวไปตามอารมณ์พอ ๆ กัน และค่อนข้างไปทางสำรวจ (A^-) ซึ่งเป็นลักษณะของการตื่นตัวอยู่เสมอพอ ๆ กัน มีแต่องค์ประกอบ C เท่านั้นที่กลุ่มค่อนข้างไปทางอารมณ์อ่อนไหว (C^-) โดยที่แพทย์ค่อนข้างไปทางอารมณ์มั่นคง (สรุปได้ว่ากลุ่มอาชีพแพทย์และกลุ่มอาชีพครูมีลักษณะกำลังระหว่างกันการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ถิ่นถอมอยู่เสมอ โดยกลุ่มอาชีพแพทย์ที่แนวโน้มไปข้างตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่ากลุ่มอาชีพครูถึง 3 องค์ประกอบ

1.4 บุคลิกภาพด้านความถ้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านความถ้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ระหว่างกลุ่มอาชีพครู และกลุ่มอาชีพแพทย์ว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และถึงสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่เป็นกลาง : กลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ มีบุคลิกภาพด้านความถ้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ E, M, Q_1 , Q_2 , A และ G

สมมติฐานในการวิจัย : กลุ่มอาชีพครูจะมีความถ้อยตามผู้อื่นมากกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์ คือ ครูน่าจะมีบุคลิกภาพค่อนข้างไปทาง เป็นนักอนุรักษ์ (Q_1) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2) ชอบออกสังคม (A^+) และชอบทรงอำนาจ (G^+) ซึ่งเป็นลักษณะของความถ้อยตามผู้อื่นมากกว่าแพทย์ นอกจากในองค์ประกอบ E และ M ซึ่งครูน่าจะมีลักษณะถอมคน (E^-) และทำตามความเป็นจริง (M^-) น้อยกว่าแพทย์ (ตามสมมติฐานข้อ 1.2 และ 1.3)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 10

ตาราง 10 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ระหว่างครู 56 คน กับแพทย์ 66 คน

ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระ จากผู้อื่น	ครู		แพทย์		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
E ถ่อมตน - ถือตนเป็นใหญ่	11.321	3.235	11.061	3.147	0.4.93
M ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน	10.929	3.321	9.379	3.218	2.6052**
Q ₁ นักอนุรักษ์ - นักทดลอง	8.893	2.327	8.591	2.195	0.7329
Q ₂ ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง	9.268	2.656	9.182	2.823	0.1732
A สำนวน - ชอบออกสังคม	9.643	2.844	9.136	3.334	0.9055
G ไม่ทำตามกฎ - ชอบตรงต่อหน้าที่	13.696	2.758	13.652	2.782	0.7893

** t มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า t ในตาราง 10 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของกลุ่มอาชีวครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ เฉพาะในองค์ประกอบ M ($t = 2.6052$ $F < .01$) ส่วนองค์ประกอบ E, Q₁, Q₂, A และ G ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางในองค์ประกอบ A, Q₁, Q₂, A, G และ G และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ M

การสถิติในทั้ง 6 องค์ประกอบแสดงว่า แพทย์มีลักษณะทำตามความเป็นจริง (M-) มากกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ องค์ประกอบ E, Q_1 , Q_2 , A นั้น ทั้งสองกลุ่มค่อนข้างไปทาง ถ่อมตน (E^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-) เป็นนักอนุรักษ์ (Q_1^-) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ซึ่งตรงต่อหน้าที่ (G^+) ซึ่งเป็นลักษณะของความคล้อยตามผู้อื่น และสำรวม (A^-) ซึ่งเป็นลักษณะของความเป็นอิสระจากผู้อื่นเพียงองค์ประกอบเดียว จึงสรุปได้ว่ากลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีบุคลิกภาพไปในทางความคล้อยตามผู้อื่น โดยกลุ่มอาชีพแพทย์ค่อนข้างจะคล้อยตามผู้อื่นมากกว่ากลุ่มอาชีพครู

1.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านสติปัญญา ระหว่างกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ ว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t - test และตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่เป็นกลาง : กลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานในการวิจัย : กลุ่มอาชีพแพทย์น่าจะมีสติปัญญา (B) สูงกว่ากลุ่มอาชีพครู

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 11

ตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของลักษณะด้านสติปัญญา ระหว่างครู 56 คน กับแพทย์ 66 คน

บุคลิกภาพ

t

B สติปัญญา

6.161

-0.4333

จากค่า t ในตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (B) ของกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

ถ้าสถิติแสดงว่า กลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีสปีดก่อนไปทางต่ำกว่ามัธยฐาน

(B⁻) เล็กน้อยพอ ๆ กัน

2. การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มครูชายและกลุ่มแพทย์ชาย

2.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยของ
องค์ประกอบในความวิตกกังวลระหว่างกลุ่มครูชายและกลุ่มแพทย์ชาย ว่าแตกต่างกันหรือไม่
ผู้เขียนใช้ $t - test$ และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครูชายและแพทย์ชายมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ
 L, O, Q_4, C, H และ Q_3

สมมุติฐานในการวิจัย : แพทย์ชายน่าจะมีความวิตกกังวลต่ำกว่าครูชาย คือ แพทย์ชาย
น่าจะมีบุคลิกภาพก่อนไปทาง ไวใจจน (L^-) ประสาหมั่นง
(O^-) ผ่อนคลาย (Q_4^-) อารมณ์มั่นคง (C^+)
ควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) มากกว่าครูชาย เว้นแต่ในองค์ประกอบ
 H ซึ่งแพทย์ชายน่าจะกล้าสังคม (H^+) น้อยกว่าครูชาย
(ตามสมมุติฐานข้อ 1.2)

ผลของการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 12

ตาราง 12 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวล
ระหว่างผู้ชาย 25 คน กับแพทย์วัย 31 คน

ความวิตกกังวล	ผู้ชาย		แพทยวัย		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
L ไ่ว้ใจคน - ระแวง	9.800	2.698	10.032	3.021	-0.3035
O ประสาทบ่คง - หวาดกลัว	11.320	4.978	10.000	3.959	1.0789
Q_4 ผ่อนคลาย - เกร็งเกรียบ	11.880	5.935	10.355	3.873	1.1035
C อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง	13.960	4.796	14.677	3.496	-0.5258
H ซื่อสัตย์ - กล้าสังกม	14.880	5.301	14.484	5.254	0.2791
Q_3 ซัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้	11.960	3.007	12.645	2.880	-0.3610

จากค่า t ในตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวลของชายและแพทยวัย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบ L, O, Q_4 , C, H, และ Q_3 ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

การสถิติในคุณลักษณะทั้ง 6 องค์ประกอบ แสดงว่า ทั้งชายและแพทยวัยมีลักษณะในองค์ประกอบ 5 ด้านคล้ายกัน คือ ก่อนไปทางมีประสาทบ่คง (O^-) ผ่อนคลาย (Q_4^-) อารมณ์มั่นคง (C^+) กล้าสังกม (H^+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) ซึ่งเป็นลักษณะของความวิตกกังวลต่ำ มีองค์ประกอบ L เท่านั้นที่ชายก่อนไปทางไว้ใจคน (L^-) ส่วนแพทยวัยก่อนไปทางระแวง (L^+) แต่ก็ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่าทั้งชายและแพทยวัยมีความวิตกกังวลต่ำพอ ๆ กัน

2.2 คุณลักษณะด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในคุณลักษณะการเก็บตัว - การแสดงตัว ระหว่างกลุ่มชายและกลุ่มแพทยวัยว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t - test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครูชายและแพทย์ชายมีบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว ไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ A, E, F, M, G₂

สมมุติฐานในการวิจัย : ครูชายน่าจะมีบุคลิกภาพไปในทางการแสดงตัวมากกว่าแพทย์ชาย ก็คือครูชายน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ A, E, F, H, Q₂ ก่อนไปทางขอบออกสังคม (A^+) ถือชนเป็นใหญ่ (E^+) ทำตามสบาย (F^+) กล้าสังคม (H^+) และขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) มากกว่าแพทย์ชาย

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 13

ตาราง 13 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการเก็บตัว - การแสดงตัวระหว่างครูชาย 25 คน กับแพทย์ชาย 31 คน

การเก็บตัว - การแสดงตัว		ครูชาย		แพทย์ชาย		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
A	สำรวจ - ขอบออกสังคม	9.680	3.171	9.613	3.891	0.0711
E	ถือนทน - ถือชนเป็นใหญ่	13.040	2.891	11.452	3.261	1.9299*
F	ถือนทน - ทำตามสบาย	11.800	3.752	11.258	3.100	0.5799
H	กล้า - กล้าสังคม	14.880	5.301	14.434	5.254	0.2791
Q ₂	ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง	9.080	2.314	8.903	2.944	0.2516

* t มีนัยสำคัญที่ .05

จากค่า t ในตาราง 13 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านกรเก็บตัว - การแสดงตัวของครูชายและแพทย์ชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในองค์ประกอบ E ($t = 1.9299, p < .05$) ส่วนองค์ประกอบ A, F, H, Q₂ ไม่แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางในองค์ประกอบ A, F, H, Q_2 และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ E

ค่าสถิติในบุคลิกภาพทั้ง 5 องค์ประกอบแสดงว่า ครูชายถือคนเป็นใหญ่ (E^+) มากกว่าแพทย์ชาย ซึ่งก่อนไปทางถนัดคน (E^-) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ องค์ประกอบ A, F, H, Q_2 นั้น ทั้งสองกลุ่มก่อนไปทางสำรวจ (A^-) ที่ถนัดระมัดระวัง (F^-) ซึ่งเป็นลักษณะของการเก็บตัวและก่อนไปทาง กล้าเสี่ยง (H^+) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ซึ่งเป็นลักษณะของการแสดงตัว สรุปได้ว่าครูชายค่อนข้างจะแสดงตัวมากกว่าแพทย์ชาย ในองค์ประกอบเดียว

2.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอ

ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอระหว่างกลุ่มครูชายและกลุ่มแพทย์ชายว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test บลาอิสระสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครูชายและแพทย์ชายมีบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอ ไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ C, E, F, N, A, I, M

สมมุติฐานในการวิจัย : แพทย์ชายน่าจะมีบุคลิกภาพไปในทางการตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่าครูชายคือ แพทย์ชายน่าจะมีลักษณะในองค์ประกอบ C, N, A, I, M ก่อนไปทาง อารมณ์มั่นคง (C^+) มีเหตุผล (N^+) สำรวม (A^-) จิตใจกล้าแข็ง (I^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-) มากกว่าครูชาย ส่วนองค์ประกอบ E และ F แพทย์ชายน่าจะถือคนเป็นใหญ่ (E^+) และทำตามสบาย (F^+) น้อยกว่าครูชาย (เช่นเดียวกับสมมุติฐานในข้อ 2.2)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 14

ตาราง 14 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอ ระหว่างครูชาย 25 คน กับแพทย์ชาย 31 คน

การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอ	ครู ชาย		แพทย์ชาย		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
C อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง	13.960	4.796	14.677	3.496	-0.6250
E ถ่อมตน - ถิ่นตนเป็นใหญ่	13.040	2.891	11.452	3.261	1.9299*
F ถิ่นตนระมัดระวัง - ทำตามสบาย	11.800	3.752	11.253	3.100	0.5799
N ตรงไปตรงมา - มีเหลี่ยม	10.680	2.186	12.194	2.147	-2.5967**
A สำนวน - ชอบออกสังคม	9.680	3.171	9.613	3.891	0.0711
I จิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ	10.120	2.805	10.742	2.540	-0.3603
M ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน	11.400	3.784	9.677	3.779	1.6944*

* t มีนัยสำคัญที่ .05

** t มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า t ในตาราง 14 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอของครูชายและแพทย์ชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะในองค์ประกอบ N ($t = -2.5967$, $p < .01$) และในองค์ประกอบ E และ M ($t = 1.9299$, $t = 1.6944$, $p < .05$) ส่วนองค์ประกอบ C, F, A, I ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางในองค์ประกอบ C, F, A, I และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ N, E, M

การสถิติในบุคลิกภาพทั้ง 7 องค์ประกอบแสดงว่า ครัวชายถือตนเป็นใหญ่ (E^+) มากกว่าแพทย์ชายซึ่งก่อนไปทางถนอมตน (E^-) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแพทย์ชายมีเหลี่ยม (N^+) ทำตามความเป็นจริง (M^-) มากกว่าครัวชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ก็องค์ประกอบ C, F, A, I นั้น ทั้งสองกลุ่มก่อนไปทาง อารมณ์มั่นคง (C^+) สำนวน (A^-) ซึ่งเป็นลักษณะของการตื่นตัวอยู่เสมอ และถือตัวระมัดระวัง (F^-) จิตใจอ่อนแอ (I^+) ซึ่งเป็นลักษณะของการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ สรุปได้ว่าแพทย์ชายค่อนข้างจะตื่นตัวมากกว่า ครัวชาย 2 องค์ประกอบ

2.4 บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นระหว่างกลุ่มครัวชายและกลุ่มแพทย์ชายว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t - test และทั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครัวชายและแพทย์ชายมีบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ E, M, Q_1 , Q_2 , A, G

สมมุติฐานในการวิจัย : ครัวชายน่าจะมี ความคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าแพทย์ชาย คือ ครัวชายน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ Q_1 , Q_2 , A, G ก่อนไปทางเป็นนักรบรักษ์ (Q_1^-) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ขอบอกสังคม (A^+) และชื่อทรงคชหน้า (G^+) มากกว่าแพทย์ชาย ส่วนในองค์ประกอบ E และ M ครัวชายน่าจะถนอมตน (E^-) และทำตามความเป็นจริง (M^-) น้อยกว่าแพทย์ชาย (เช่นเดียวกับสมมุติฐานในข้อ 2.2 และ 2.3)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 15

ตาราง 15 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความคล้อยตามผู้
 ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ระหว่างครูชาย 25 คน กับแพทย์ชาย 51 คน

ความ คล้อยตามผู้	ความเป็นอิสระ จากผู้อื่น	ครูชาย		แพทย์ชาย		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
E	ถนัดคน - ถนัดคนเป็นใหญ่	13.040	2.891	11.452	3.261	1.9299
M	ทำตามความเป็นจริง - เพื่อดัน	11.400	3.784	9.677	3.779	1.6944
Q_1	นักอนุรักษ์ - นักทดลอง	9.040	2.163	8.387	2.239	1.1755
Q_2	ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง	9.030	2.314	8.003	2.944	0.2516
A	สำรวจ - ชอบออกสังคม	9.680	3.171	9.613	3.891	0.0711
G	ไม่ทำตามกฎ - ชัดตรงต่อหน้าที่	13.320	2.022	13.839	2.713	-0.6317

* t มีนัยสำคัญที่ .05

จากค่า t ในตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านการคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของครูชายและแพทย์ชาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะในองค์ประกอบ E และ M ($t = 1.9299$, $t = 1.6944$, $p < .05$) ส่วนองค์ประกอบ Q_1 , Q_2 , A, G ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางในองค์ประกอบ Q_1 , Q_2 , A, G และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ E และ M

ค่าสถิติในคลิสิกภาพทั้ง 6 องค์ประกอบแสดงว่า ครูชายถนัดคนเป็นใหญ่ (E^+) มากกว่าแพทย์ชายซึ่งก่อนไปทางถนัดคน (E^-) และแพทย์ชายทำตามความเป็นจริง (M^-)

มากกว่าครุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ก็องค์ประกอบ Q_1 , Q_2 , A , G นั้น ทั้งสองกลุ่มค่อนข้างไปทาง เป็นนักอนุรักษ์ (Q_1) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2) ชื่อทรงคองหน้ำที่ (G^+) ซึ่งเป็นลักษณะของการคล้อยตามผู้อื่น และ สำนวน (A^-) ซึ่งเป็นลักษณะของความเป็นอิสระจากผู้อื่นเพียงองค์ประกอบเดียว สรุปได้ว่าทั้งครูชายและแพทย์ชายมีบุคลิกภาพไปในทางคล้อยตามผู้อื่น โดยที่แพทย์ชายค่อนข้างคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าครูชาย 2 องค์ประกอบ

2.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยในด้านสติปัญญา ระหว่างกลุ่มครูชายกับกลุ่มแพทย์ชายว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t -test และ ตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครูชายและแพทย์ชายมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย : แพทย์ชายน่าจะมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) สูงกว่าครูชาย

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 16

ตาราง 16 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบด้านสติปัญญา ระหว่างครูชาย 25 คน กับแพทย์ชาย 31 คน

บุคลิกภาพ	ครูชาย		แพทย์ชาย		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
B สติปัญญา	6.080	1.460	6.323	1.353	-0.6366

จากค่า t ในตาราง 16 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยสถิติ (B) ของครูชายและแพทย์ชายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมติฐานที่เป็นกลาง
 ก่าสถิติแสดงว่า ครูชายและแพทย์ชายมีสถิติปัญหาค่อนข้างต่ำกว่ามัธยฐาน (B^-) เล็กน้อยพอ ๆ กัน

3. การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มครูหญิงกับกลุ่มแพทย์หญิง

3.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวลระหว่างกลุ่มครูหญิงกับกลุ่มแพทย์หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t -test และตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่เป็นกลาง : ครูหญิงและแพทย์หญิงมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ L, O, Q_4, C, H, Q_3

สมมติฐานในการวิจัย : แพทย์หญิงน่าจะมีวิตกกังวลต่ำกว่าครูหญิง คือ แพทย์หญิงน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ L, O, Q_4, C, Q_3 ค่อนข้างต่ำ (L^-) ประสาหมั่นทง (C^-) ยอนกลาย (Q_4^-) อารมณั่มั่นทง (C^+) กวบกุมตนเองไค้ (Q_3^+) มากกว่าครูหญิง นอกจากองค์ประกอบ H ซึ่งแพทย์หญิงน่าจะกลาสังคม (H^+) น้อยกว่าครูหญิง (เช่นเดียวกับสมมติฐานข้อ 3.2)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 17

ตาราง 17 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวล
ระหว่างครูหญิง 31 คน กับแพทย์หญิง 35 คน.

ความวิตกกังวล	ครูหญิง		แพทย์หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
L ไวใจจน—ระแวง	9.710	2.113	10.086	2.872	-0.6102
O ประสาทมันคง—หวาดกลัว	13.290	4.334	12.200	4.509	1.0008
Q ₄ ผอนคลาย—เคร่งเครียด	12.531	4.838	11.971	4.279	0.5388
C อารมณ์อ่อนไหว—อารมณ์มันคง	12.161	3.638	13.400	4.016	-1.3148
H ขี้อาย—กล้าสังคม	12.548	5.111	11.171	5.390	1.0647
Q ₃ ซักแบ่งในตนเอง—ควบคุมตนเองได้	11.419	2.649	11.429	3.375	-0.0124

จากค่า t ในตาราง 17 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวลของครูหญิงและแพทย์หญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบ L, O, Q₄, C, H, Q₃ ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

การสถิติในบุคลิกภาพทั้ง 6 องค์ประกอบ แสดงว่า ครูหญิงและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพคล้ายกัน ในองค์ประกอบ Q₄, Q₃, H คือก่อนไปทาง ผอนคลาย (Q₄⁻) ควบคุมตนเองได้ (Q₃⁺) จึงเป็นลักษณะของความวิตกกังวลต่ำ และขี้อาย (H⁻) จึงเป็นลักษณะของความวิตกกังวลสูง แต่ในองค์ประกอบ L, O, C ครูหญิงและแพทย์หญิงอยู่ก่อนไปคนละด้านของมาตรฐาน คือ ครูหญิงก่อนไปทางไวใจจน (L⁻) หวาดกลัว (O⁺) อารมณ์อ่อนไหว (C⁻) ส่วนแพทย์หญิงก่อนไปทาง ระแวง (L⁺) ประสาทมันคง (O⁻) อารมณ์มันคง (C⁺) สรุปได้ว่าแพทย์หญิงมีแนวโน้มไปในทางวิตกกังวลต่ำมากกว่าครูหญิง

3.2 บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว-การแสดงตัว ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ย
 ในองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว-การแสดงตัวระหว่างกลุ่มครูหญิงกับกลุ่ม
 แพทย์หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t -test และตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่เป็นกลาง ครูหญิงและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว-การแสดงตัว
 ไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ A, E, F, H และ Q_2

สมมติฐานในการวิจัย ครูหญิงน่าจะแสดงตัวมากกว่าแพทย์หญิง คือ ครูหญิงน่าจะมี
 บุคลิกภาพค่อนข้างชอบออกสังคม (A^+) ถ้อยคนเป็นใหญ่
 (E^+) ทำตามสบาย (F^+) กล้าออกสังคม (H^+) และป็น
 อยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) มากกว่าแพทย์หญิง

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 18

ตาราง 18 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการเก็บตัว-
 การแสดงตัว ระหว่างครูหญิง 31 คน กับแพทย์หญิง 35 คน

การ เก็บตัว - การแสดงตัว		ครูหญิง		แพทย์หญิง		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
A	สํารวม-ชอบออกสังคม	9.613	2.549	8.714	2.679	1.3957
E	ถอมคั้น-ถ้อยคนเป็นใหญ่	9.935	2.805	10.714	3.001	-1.0894
F	ถ้อยคนระมักระวัง-ทำตามสบาย	11.548	3.221	11.857	3.681	-0.3634
H	ป้อาย-กล้าสังคม	12.548	5.111	11.171	5.390	1.0647
Q_2	ป็นอยู่กับกลุ่ม-เป็นตัวของตัวเอง	9.419	2.894	9.429	2.686	-0.0134

จากค่า $\pm$ ในการาง 18 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยการเก็บตัว-การแสดง
ตัวของกลุ่มครูหญิงและกลุ่มแพทย์หญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบ
A, E, F, H และ Q_2 ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

การสถิติในบุคลิกภาพทั้ง 5 องค์ประกอบแสดงว่า ครูหญิงและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพ
คล้ายกันในองค์ประกอบ A, E, F, H และ Q_2 คือ คอนไปทาง ส่ารวม (A^-)
จอมตน (E^-) ถี่ถั่วระมักระวัง (F^-) ซื่อาย (H^-) ซึ่ง เป็นลักษณะของการเก็บ
ตัว และขึ้นอยู่กักลุ่ม (Q_2^-) ซึ่ง เป็นลักษณะของการแสดงตัวเพียงองค์ประกอบเดียว
จึงสรุปได้ว่าครูหญิงและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพคอนไปทางเก็บตัวพอ ๆ กัน

3.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การค้นตัวอยู่เสมอ

ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ -
การค้นตัวอยู่เสมอ ระหว่างกลุ่มครูหญิงปละกลุ่มแพทย์หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียน
ได้ใช้ และทั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง ครูหญิงและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์
-การค้นตัวอยู่เสมอไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ A, E, F,
N, A, I, M.

สมมุติฐานในการวิจัย แพทย์หญิงน่าจะค้นตัวอยู่เสมอมากกว่าครูหญิง คือ แพทย์หญิงน่าจะ
จะมีบุคลิกภาพคอนไปทาง อารมณ์มั่นคง (C^+) มีเหลี่ยม
(N^+) ส่ารวม (A^-) จิตใจกล้าแข็ง (I^-) ทำตาม
ความเป็นจริง (M^-) ซึ่ง เป็นลักษณะของการค้นตัวอยู่เสมอ
มากกว่าครูหญิง นอกจากในองค์ประกอบ E และ F
ซึ่งแพทย์หญิงน่าจะมีลักษณะถือตนเป็นใหญ่ (E^+) และทำตาม
สบาย (F^+) น้อยกว่าครูหญิง (ตามสมมุติฐานขอ 3.2)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 19.

ตาราง 19 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการอ่อนไหว
ไปตามอารมณ์-ทัศนคติอยู่เสมอ ระหว่างครูหญิง 31 คน กับ
แพทย์หญิง 35 คน

การอ่อนไหวไปตามอารมณ์-ทัศนคติอยู่เสมอ	ครูหญิง		แพทย์หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
C อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง	12.161	3.638	13.400	4.016	-1.3148
E ถ่อมตน - ถี้อตน เป็นใหญ่	9.935	2.805	10.714	3.001	-1.0894
F ถี้อตนระมัดระวัง - ทำตามสบาย	11.548	3.221	11.857	3.681	-0.3634
N ตรงไปตรงมา - มีเหลี่ยม	10.871	1.718	12.314	2.240	-2.9554**
A สำนวน - ชอบออกสังคม	9.613	2.549	8.714	2.679	1.3957
I จิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ	11.871	2.600	11.400	3.091	0.6721
M ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน	10.548	2.838	9.114	2.594	2.1329*

* มีนัยสำคัญที่ .05

** มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า t ในตาราง 19 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของการอ่อนไหวไป
ตามอารมณ์ - การค้นคว้าอยู่เสมอของครูหญิง และแพทย์หญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติเฉพาะในองค์ประกอบ N, M ($t = -2.9554, p < .01$; $t = 2.1329, p < .05$)
ส่วนองค์ประกอบ C, E, F, A, I ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ C, E, F, A, I

และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ N, M.

การสถิติในบุคลิกภาพทั้ง 7 องค์ประกอบแสดงว่า แพทย์หญิงมีบุคลิกภาพด้านมีเหลี่ยม
(N^+) และทำตามความเป็นจริง (M^+) ซึ่งเป็นลักษณะของการค้นคว้าอยู่เสมอมากกว่า
ครูหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.

ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ องค์ประกอบ C, E, F, A, I นั้น ทั้งสองกลุ่มค่อนข้างไปทาง ถ่อมตน (E^-) ถิ่นธรรมชาติ (F^-) จิตใจอ่อนแอ (I^+) ซึ่งเป็นลักษณะของการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ และค่อนข้างไปทางสสารรวม (A^-) ซึ่งเป็นลักษณะของการค้นคว้าอยู่เสมอมีแต่องค์ประกอบ C เท่านั้นที่ ครูหญิงค่อนข้างไปทางอารมณ์อ่อนไหว (C^-) โดยที่แพทย์หญิงค่อนข้างไปทางอารมณ์มั่นคง จึงสรุปได้ว่า ครูหญิงและแพทย์หญิงมีลักษณะกำลังระหว่างกันการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ และการค้นคว้าอยู่เสมอ โดยแพทย์หญิงค่อนข้างไปทางค้นคว้าอยู่เสมอมากกว่าครูหญิงถึง 3 องค์ประกอบ

3.4. บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น — ความเป็นอิสระจากผู้อื่น

ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น — ความเป็นอิสระจากผู้อื่นระหว่างกลุ่มครูหญิงและกลุ่มแพทย์หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ เขียนไว้ t - test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง ครูหญิงและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น — ความเป็นอิสระจากผู้อื่นไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ

E, M, Q_1 , Q_2 , A และ G

สมมุติฐานในการวิจัย ครูหญิงน่าจะมีความคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าแพทย์หญิง คือ ครูหญิงน่าจะมีบุคลิกภาพค่อนข้างไปทาง เป็นนักอนุรักษ (Q_1^-) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ชอบอดกลั้น (A^+) และจึงตรงค่อนหาที่ (G^+) ซึ่งเป็นลักษณะของความคล้อยตามผู้อื่นมากกว่า แพทย์หญิง นอกจากในองค์ประกอบ E และ M ซึ่งครูหญิงน่าจะถ่อมตน (E^-) และทำตามความเป็นจริง (M^-) น้อยกว่าแพทย์หญิง (ตามสมมุติฐานข้อ 3.2 และ 3.3

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 20

ตาราง 20 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความคล้อยตามผู้สอน — ความเป็นอิสระจากผู้สอน ระหว่างครูหญิง 31 คน กับแพทย์หญิง 35 คน

ความคล้อยตามผู้สอน—ความเป็นอิสระจากผู้สอน	ครูหญิง		แพทย์หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
E ถอดตน — ถอดตนเป็นใหญ่	9.935	2.805	10.714	3.001	-1.0894
F ทำตามความเป็นจริง — เพื่อดัน	10.548	2.838	9.114	2.594	2.1329*
Q_1 ชื่นรัก — นักทดลอง	8.774	2.446	8.771	2.139	0.0049
Q_2 ขึ้นอยู่กับกลุ่ม — เป็นตัวของตัวเอง	9.419	2.894	9.429	2.686	-0.0134
A ส่วรวม — ชอบออกสังคม	9.613	2.549	8.714	2.679	1.3957
G ไม่ทำตามกฎ — ข้อตรงต่อหน้าที่	14.000	2.578	13.486	2.832	0.7722

* t มีนัยสำคัญที่ .05

จากค่า t ในตาราง 20 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความคล้อยตามผู้สอน — ความเป็นอิสระจากผู้สอนของครูหญิงและแพทย์หญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะในองค์ประกอบ F ($t = 2.1329$ $p < .05$) ส่วนองค์ประกอบ E, Q_1 , Q_2 , A และ G ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางในองค์ประกอบ E, Q_1 , Q_2 , A, G และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ

ค่าสถิติในทั้ง 6 องค์ประกอบแสดงว่า แพทย์หญิงมีลักษณะทำตามความเป็นจริง (F⁻) มากกว่าครูหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ องค์ประกอบ E, Q_1 , Q_2 , A นั้น ทั้งสองกลุ่มกันไปทาง ถอดตน (E⁻) ทำตามความเป็นจริง (F⁻) เป็นนักถอนรัก (Q_2^-) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ข้อตรงต่อหน้าที่ (G⁺) ซึ่ง

เป็นลักษณะของความคล้ายคลึงกัน และค่อนข้างสูง สำหรับ (A-) ซึ่งเป็นลักษณะของความ
เป็นอิสระจากผู้อื่นเพียงองค์ประกอบเดียว จึงสรุปได้ว่าครูหญิงและแพทย์หญิงมี
บุคลิกภาพไปในทางความคล้ายคลึงกันมากกว่าครูหญิงเพียงองค์ประกอบเดียว

3.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยในค่าสถิติ
ระหว่างครูหญิงและแพทย์หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t - test และตั้งสม
มุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครูหญิงและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ไม่แตก
ต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย : แพทย์หญิงน่าจะมีสติปัญญา (B) สูงกว่าครูหญิง

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 21

ตาราง 21 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของลักษณะด้านสติ
ปัญหาระหว่างครูหญิง 31 คน กับแพทย์หญิง 35 คน

บุคลิกภาพ	ครูหญิง		แพทย์หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
B สติปัญญา	6.226	1.430	6.229	1.416	-0.0079

จากค่า t ในตาราง 21 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (B) ของครู
หญิง และแพทย์หญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

ค่าสถิติแสดงว่า ครูหญิงและแพทย์หญิงมีสติปัญญาค่อนข้างต่ำจากมาตรฐาน
(B-) เล็กน้อยพอ ๆ กัน.

4. การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มครูชายกับกลุ่มครูหญิง

4.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในความวิตกกังวลระหว่างกลุ่มครูชายและกลุ่มครูหญิง ว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่เป็นกลาง : ครูชายและครูหญิงมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน ในองค์ประกอบ L, O, Q₄, C, H, และ Q₃

สมมติฐานในการวิจัย : ครูชายน่าจะมีความวิตกกังวลต่ำกว่าครูหญิง คือ ครูชายน่าจะมีบุคลิกภาพก่อนไปทาง ไร้ใจตน (L-) ประสาทมั่นคง (O⁺) ผ่อนคลาย (Q₄⁺) อารมณ์มั่นคง (C⁺) กล้าสังคม (H⁺) ควบคุมตนเองได้ (Q₃⁺) มากกว่าครูหญิง

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 22

ตาราง 22 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวลระหว่างครูชาย 25 คน กับครูหญิง 31 คน

ความวิตกกังวล		ครูชาย		ครูหญิง		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
L	ไร้ใจตน - ระวัง	9.800	2.698	9.710	2.113	0.1369
O	ประสาทมั่นคง - หวาดกลัว	11.320	4.978	13.290	4.334	-1.5591
Q ₄	ผ่อนคลาย - เคร่งเครียด	11.880	5.935	12.581	4.838	-0.4763
C	อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง	13.960	4.796	12.161	3.638	1.5499
H	ขี้อาย - กล้าสังคม	14.880	5.301	12.548	5.111	1.6626
Q ₃	ชักใยในตนเอง - ควบคุมตนเองได้	11.960	3.000	11.419	2.649	0.7061

จากค่า t ในตาราง 22 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความวิตกกังวลของครูชายและครูหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบ L , O , Q_4 , C , H , และ Q_3

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

ค่าสถิติในองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน แสดงว่า ครูชายและครูหญิงมีลักษณะค่อนข้างไปในทางไวใจคน (L^-) ผ่อนคลาย (Q_4^-) ควบคุมตนเองได้ (Q_3) พอ ๆ กัน แต่ในองค์ประกอบที่เหลือครูชายและครูหญิงมีลักษณะค่อนข้างไปในลักษณะของมัชฌิมาเล็กน้อย คือ ครูชายค่อนข้างไปในทางประสาหมั่นคง (O^-) โดยที่ครูหญิงค่อนข้างไปทางหว่าดกลัว (O^+) ครูชายค่อนข้างไปทางอารมณ์มั่นคง (C^+) โดยที่ครูหญิงค่อนข้างไปทางอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ครูชายค่อนข้างไปทางกล้าสังคม (H^+) โดยที่ครูหญิงค่อนข้างไปทางขี้อาย (H^-) แต่เป็นการแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่าทั้งครูชายและครูหญิงค่อนข้างมีความวิตกกังวลปานกลาง โดยครูชายมีแนวโน้มที่จะมีความวิตกกังวลต่ำกว่าครูหญิง

4.2 บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัวระหว่างครูชายกับครูหญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t -test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครูชายและครูหญิงมีบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - แสดงตัวไม่แตกต่างกัน ในองค์ประกอบ A , E , F , H และ Q_2

สมมุติฐานในการวิจัย : ครูชายน่าจะมีบุคลิกภาพด้านการแสดงตัวมากกว่าครูหญิง คือครูชายน่าจะมีลักษณะค่อนข้างไปทางชอบออกสังคม (A^+) ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ทำตามสบาย (F^+) และกล้าสังคม (H^+) มากกว่าครูหญิงนอกจากในองค์ประกอบ Q_2 ซึ่งครูชายน่าจะมีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) น้อยกว่าครูหญิง (ตามสมมุติฐานข้อ 4.4)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 23

ตาราง 23 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการเก็บตัว - การแสดงตัว
ระหว่าง ครูชาย 25 คน กับครูหญิง 31 คน

การเก็บตัว - การแสดงตัว		ครูชาย		ครูหญิง		t
		$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	
A	สำรวจ - ชอบออกสังคม	9.680	3.171	9.613	2.549	0.0858
E	ถ่อมตน - ถีอกนเป็นใหญ่	13.040	2.891	9.935	2.805	4.0482 ^{**}
F	ถีอกนระมัดระวัง - ทาตามสบาย	11.800	3.752	11.548	3.221	0.2655
H	ซื่อสัตย์ - กล้าสังคัม	14.880	5.301	12.548	5.111	1.6626
Q ₂	ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง	9.080	2.314	9.419	2.894	-0.4877

^{**}t มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า t ในตาราง 23 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว ของครูชายและครูหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติเฉพาะในองค์ประกอบ E ($t = 4.0482, p < .01$) ส่วนองค์ประกอบ A, F, H, Q₂ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางในองค์ประกอบ A, F, H, Q₂ และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ E

ค่าสถิติในองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน แสดงว่า ครูชายมีลักษณะถีอกนเป็นใหญ่ (E⁺) มากกว่าครูหญิงซึ่งค่อนข้างไปทางถ่อมตน (E⁻) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือองค์ประกอบ A, F, H, Q₂ นั้นครูชายค่อนข้างไปทางกล้าสังคัม (H⁺) มากกว่าครูหญิงที่ค่อนข้างไปทางซื่อสัตย์ (H⁻)

และทั้งสองกลุ่มคอนไปทางส่วรวม (A^-) ถิ่นนร ะม้คร ะวัง (F^-) ึ่งเป็นลักษณะของ การเก็บตัว และคอนไปทางขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ึ่งเป็นลักษณะของการแสดงตัว สรุปได้ ว่าครุชายคอนไปทางแสดงตัวมากกว่าครุหญิงซึ่งคอนไปทางเก็บตัว

4.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ต้นตัวอยู่เสมอ ในการ ทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ต้นตัวอยู่ เสมอ ระหว่างครุชายกับครุหญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครุชายและครุหญิงมีบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ต้นตัวอยู่เสมอไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ C, E, F, N, A, I และ M

สมมุติฐานในการวิจัย : ครุชายน่าจะมีบุคลิกภาพไปทางต้นตัวอยู่เสมอมากกว่าครุหญิง คือ ครุชายน่าจะมีอารมณ์มั่นคง (C^+) ถิ่นคนเป็นใหญ่ (E^+) ทำตามสบาย (F^+) มีเหลี่ยม (M^+) จิตใจกล้าแข็ง (I^-) มากกว่าครุหญิง นอกจากในองค์ประกอบ A และ M ึ่งครุชายน่าจะส่วรวม (A^-) และทำตามความเป็นจริง (M^-) น้อยกว่าครุหญิง (ตามสมมุติฐานข้อ 4.4)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 24

ตาราง 24 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการอ่านไหวไปตาม
อารมณ์ - คันทัวอยู่เสมอ ระหว่างครูชาย 25 คน กับครูหญิง 31 คน

การอ่านไหวไปตามอารมณ์ - คันทัวอยู่เสมอ	ครูชาย		ครูหญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
C อารมณ์อ่านไหว - อารมณ์มั่นคง	13.960	4.796	12.161	3.638	1.5499
E ถอดตน - ถอดตนเป็นใหญ่	13.040	2.891	9.935	2.805	4.0482
F ถัดวัน ระมัดระวัง - ทำตามสบาย	11.800	3.752	11.548	3.221	0.2655
N ตรงไปตรงมา - มีเหลี่ยม	10.680	2.186	10.871	1.718	-0.3569
A สำรวม - ชอบออกสังคม	9.680	3.171	9.613	2.549	0.0858
I จิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ	10.120	2.805	11.871	2.600	-2.3992
M ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน	11.400	3.784	10.548	2.838	0.9333

** t มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า ในตาราง 24 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านการอ่านไหวไปตามอารมณ์ - คันทัวอยู่เสมอของครูชายและครูหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในองค์ประกอบ E และ I ($t=4.0482$ และ -2.3992 , $p<(.01)$) ส่วนองค์ประกอบ C, F, N, A, M ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางในองค์ประกอบ C, F, N, A, M และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ E และ I

ค่าสถิติในองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน แสดงว่าครูชายถอดตนเป็นใหญ่ (E+) มากกว่าครูหญิง และครูหญิงจิตใจอ่อนแอ (I+) มากกว่าครูชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 2 องค์ประกอบ

ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญนั้น ในองค์ประกอบ C ครูชายค่อนข้างไปทางอารมณ์มั่นคง (C+) ส่วนครูหญิงค่อนข้างไปทางอารมณ์อ่านไหว (C-) และทั้งสองกลุ่ม

ก่อนไปทางดีเอ็นเอที่มีประจุลบ (F^-) จิตใจอ่อนแอ (I^+) ซึ่งเป็นลักษณะของการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ และมีเหลี่ยม (N^+) สรวม (A^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-) ซึ่งเป็นลักษณะของการค้นคว้าอยู่เสมอ สรุปได้ว่าทั้งครูชายและครูหญิง มีบุคลิกภาพกำลังระหว่างด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ค้นคว้าอยู่เสมอ โดยครูชายค่อนข้างค้นคว้าอยู่เสมอมากกว่าครูหญิง

4.4 บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ระหว่างครูชายกับครูหญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่เป็นกลาง : ครูชายและครูหญิงมีบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ E , M , Q_1 , Q_2 , A , และ G

สมมติฐานในอรรถวิชัย : ครูหญิงน่าจะมีความคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าครูชาย คือ น่าจะถ่อมตน (E^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-) เป็นนักอนุรักษ (Q_1^-) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) และเื้อตรงต่อหน้าที่ (G^+) มากกว่าครูชาย นอกจากในองค์ประกอบ A ซึ่งครูหญิงน่าจะชอบออกสังคม (A^+) น้อยกว่าครูชาย (ตามสมมติฐานข้อ 4.2)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 25

ตาราง 25 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความคล้อยตาม
 ผู้สอน - ความเป็นอิสระจากผู้สอน ระหว่างครูชาย 25 คน กับครูหญิง
 31 คน

ความคล้อยตามผู้สอน - ความเป็นอิสระจากผู้สอน	ครูชาย		ครูหญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
E ถ่อมตน - ถีอตนเป็นใหญ่	13.040	2.891	9.935	2.805	4.0482
M ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน	11.400	3.784	10.548	2.838	0.9333
Q ₁ นักอนุรักษ์ - นักทดลอง	9.040	2.163	8.774	2.446	0.4311
Q ₂ ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง	9.080	2.314	9.419	2.894	0.4877
A สรววม - ซอวออกสังคม	9.680	3.171	9.613	2.549	0.0858
G ไม่ทำตามกฎ - ข้อตรงต่อหน้าที่	13.320	2.922	14.000	2.578	0.9121

** t มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า t ในตาราง 25 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของความคล้อยตามผู้สอน - ความเป็นอิสระจากผู้สอนของครูชายและครูหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ เฉพาะในองค์ประกอบ E ($t = 4.0482, p < .01$) ส่วนในองค์ประกอบ M, Q₁, Q₂, A, G ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางในองค์ประกอบ M, Q₁, Q₂, A, และ G และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ E

ค่าสถิติในองค์ประกอบทั้ง 6 ด้านแสดงว่า ครูชายถีอตนเป็นใหญ่ (E⁺) มากกว่า ครูหญิงซึ่งค่อนข้างถ่อมตน (E⁻) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญนั้น ทั้งสองกลุ่มค่อนข้างไปทางทำตามความเป็นจริง (K^-) เป็นนักอนุรักษ (Q₁) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q₂) ชัดตรงต่อหน้าที่ (G^+) ซึ่งเป็นลักษณะคล้ายตามผู้อื่น และค่อนข้างไปทางสำรวจ (A^-) ซึ่งเป็นลักษณะของความเป็นอิสระจากผู้อื่นเพียงองค์ประกอบเดียว สรุปได้ว่าทั้งครูชายและครูหญิงมีบุคลิกภาพทางด้านคล้ายตามผู้อื่น โดยครูหญิงค่อนข้างจะคล้ายตามผู้อื่นมากกว่าครูชาย

4.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยด้านสติปัญญา ระหว่างครูชายและครูหญิง ว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครูชายและครูหญิงมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย : ครูชายและครูหญิงน่าจะมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน (เช่นเดียวกับสมมุติฐานที่เป็นกลาง)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 26

ตาราง 26 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบด้านสติปัญญา ระหว่างครูชาย 25 คน กับครูหญิง 31 คน

บุคลิกภาพ	ครูชาย		ครูหญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
B สติปัญญา	6.080	1.468	6.226	1.430	-0.3738

จากค่า t ในตาราง 26 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (B) ของครูชายและครูหญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางและสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัย (ซึ่งเป็นอันเดียวกัน)

ค่าสถิติแสดงว่า ครูชายและครูหญิงมีสถิติค่าค่อนข้างไปทางต่ำจากมัชฌิมาน (B^-) เล็กน้อยพอ ๆ กัน

5. การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มแพทย์ชายกับกลุ่มแพทย์หญิง

5.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในความวิตกกังวลระหว่างกลุ่มแพทย์ชายและกลุ่มแพทย์หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

สมมติฐานที่เป็นกลาง : แพทย์ชายและแพทย์หญิงมีความวิตกกังวลไม่แตกต่างกัน ในองค์ประกอบ L, O, Q_4 , C, H, และ Q_3

สมมติฐานในการวิจัย : แพทย์ชายน่าจะมีความวิตกกังวลต่ำกว่าแพทย์หญิง คือ แพทย์ชายน่าจะมีความวิตกกังวลค่อนข้างไปทางไวใจคน (L^-) ประสาทมั่นคง (O^-) ผ่อนคลาย (Q_4^-) อารมณ์มั่นคง (C^+) กล้าสังคม (H^+) ควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) มากกว่าแพทย์หญิง

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 27

ตาราง 27 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความวิตกกังวลระหว่างแพทย์ชาย 31 คน กับแพทย์หญิง 35 คน

ความวิตกกังวล	แพทย์ชาย		แพทย์หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
L ไวใจคน - ระแวง	10.032	3.021	10.086	2.872	-0.0734
O ประสาทมั่นคง - หวาดกลัว	10.000	3.959	12.200	4.509	-2.1105*
Q_4 ผ่อนคลาย - เคร่งเครียด	10.355	3.873	11.971	4.279	-1.6108
C อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง	14.677	3.496	13.400	4.016	1.3616
H ขี้อาย - กล้าสังคม	14.484	5.254	11.171	5.390	2.5252**
Q_3 ชักแอ้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้	12.645	2.880	11.429	3.375	1.5800

t มีนัยสำคัญที่ .05

จากค่า t ในตาราง 27 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยในก้านความวิตกกังวลของแพทย์ชายและแพทย์หญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เฉพาะในองค์ประกอบ H และ O ($t = 2.5252, p < .01$ และ $t = -2.1105, p < .05$) ส่วนองค์ประกอบ L, Q_4 , C, Q_3 , ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางในองค์ประกอบ L, Q_4 , C และ Q_3 และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ H และ O

ค่าสถิติในองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน แสดงว่า แพทย์ชายมีประสาธน์คง (O^-) และกลัสังคม (H^+) มากกว่าแพทย์หญิงซึ่งค่อนข้างน้อย (H^-) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งสองกลุ่มค่อนข้างน้อย (L^+) ผ่อนคลาย (Q_4^-) อารมณ์มั่นคง (C^+) และควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) สรุปได้ว่าทั้งแพทย์ชายและแพทย์หญิง มีบุคลิกภาพค่อนข้างมีความวิตกกังวลต่ำ โดยที่แพทย์ชายมีความวิตกกังวลต่ำกว่าแพทย์หญิง 2 องค์ประกอบ

5.2 บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัวระหว่างแพทย์ชายกับแพทย์หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t -test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : แพทย์ชายและแพทย์หญิง มีบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว ไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ A, E, F, H, และ Q_2

สมมุติฐานในการวิจัย : แพทย์ชายน่าจะมีบุคลิกภาพไปในทางแสดงตัวมากกว่าแพทย์หญิง คือ แพทย์ชายน่าจะค่อนข้างชอบออกสังคม (A^+) ถ้อยทีเป็นใจ (E^+) หัวดี (F^+) และกล้าสังคม (H^+) ซึ่งเป็นลักษณะของการแสดงตัวมากกว่าแพทย์หญิง นอกจากในองค์ประกอบ Q_2 ซึ่งแพทย์ชายน่าจะมีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2) น้อยกว่าแพทย์หญิง (ตามสมมุติฐานข้อ 5.4)

ตาราง 28 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการเก็บตัว - การแสดงตัว
ระหว่างแพทย์ชาย 31 คน กับแพทย์หญิง 35 คน

การเก็บตัว - การแสดงตัว	แพทย์ชาย		แพทย์หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
A ส่วรวม - ชอบออกสังคม	9.613	3.891	8.714	2.679	1.0791
E ถ่อมตน - ถีอตนเป็นใหญ่	11.452	3.261	10.714	3.001	0.9516
F ถีถวนระมักระวัง - ทำตาม สบาย	11.258	3.100	11.857	3.681	-0.7175
H ขี้อาย - กล้าสังคม	14.484	5.254	11.771	5.390	2.5252 ⁺⁺
Q ₂ ขี้นอยุ่กับกลุ่ม - เป็นตัวของ ตัวเอง	8.903	2.944	9.429	2.686	-0.7537

⁺⁺ t มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า t ในตาราง 28 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านการเก็บตัว - การแสดงตัวของแพทย์ชายและหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะในองค์ประกอบ M(t=2.5252, p < .01) และไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบ A, E, F, และ Q₂

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางในองค์ประกอบ A, E, F, Q₂ และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัยในองค์ประกอบ H

ค่าสถิติในองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านแสดงว่า แพทย์ชายกล้าสังคม (H⁺) มากกว่าแพทย์หญิงที่ค่อนข้างขี้อาย (H⁻) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนในองค์ประกอบที่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทั้งสองกลุ่มค่อนข้างส่วรวม (A⁻) ถ่อมตน (E⁻) ถีถวนระมักระวัง (F⁻) ซึ่งเป็นลักษณะทางด้านการเก็บตัว

และขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2) ซึ่งเป็นลักษณะทางด้านการแสดงออกจึงสรุปได้ว่า ทั้งแพทย์ชาย และแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพไปในทางเก็บตัว โดยที่แพทย์หญิงค่อนข้างจะเก็บตัวมากกว่าแพทย์ชาย

5.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ – การตื่นตัวอยู่เสมอ

ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยในองค์ประกอบของการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ – การตื่นตัวอยู่เสมอ ระหว่างแพทย์ชายกับแพทย์หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : แพทย์ชายและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ – การตื่นตัวอยู่เสมอไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ C, E, F, N, A, I, M

สมมุติฐานในการวิจัย : แพทย์ชายน่าจะมีบุคลิกภาพไปทางตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่าแพทย์หญิง คือ แพทย์ชายน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ C, E, F, N, I, ก่อนไปทาง มีอารมณ์มั่นคง (C^+) ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ทำตามสบาย (F^+) มีเหลี่ยม (N^+) จิตใจกล้าแข็ง (I^-) มากกว่า แพทย์หญิง ส่วนในองค์ประกอบ A และ N นั้นแพทย์ชายน่าจะต่ำรวม (A^-) และทำตามความเป็นจริง (M^-) น้อยกว่าแพทย์หญิง (ตามสมมุติฐานข้อ 5.4)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 29

ตาราง 29 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอ ระหว่างแพทย์ชาย 31 คนกับแพทย์หญิง 35 คน

การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอ	แพทย์ชาย		แพทย์หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
C อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง	14.677	3.496	13.400	4.016	1.3816
E ถ่อมตน - ถิ่นตนเป็นใหญ่	11.452	3.261	10.714	3.001	0.9516
F ถิ่นตนระมัดระวัง - ทำตามสบาย	11.258	3.100	11.857	3.681	-0.7175
N ตรงไปตรงมา - มีเหลี่ยม	12.194	2.147	12.314	2.240	-0.2235
A สำนวน - ชอบออกสังคม	9.613	3.891	8.714	2.679	1.0791
I จิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ	10.742	2.540	11.400	3.091	-0.9488
M ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน	9.677	3.779	9.114	2.594	0.6969

จากค่า t ในตาราง 29 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยในด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอของแพทย์ชายและแพทย์หญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในองค์ประกอบ C, E, F, N, A, I, M ผลการวิจัยครั้งนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

ค่าสถิติในองค์ประกอบ 7 ด้านแสดงว่า แพทย์ชายและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบ C, E, F, N, A, I, และ M คล้ายกัน คือ ค่อนไปทาง อารมณ์มั่นคง (C^+) มีเหลี่ยม (N^+) สำนวน (A^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-) ซึ่งเป็นลักษณะของการตื่นตัวอยู่เสมอและค่อนไปทาง ถ่อมตน (E^-) ถิ่นตนระมัดระวัง (F^-) จิตใจอ่อนแอ (I^+) ซึ่งเป็นลักษณะของการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ สรุปได้ว่าทั้งแพทย์ชายและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพค่อนไปทางการตื่นตัวอยู่เสมอพอ ๆ กัน

5.4 บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบในด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ระหว่างแพทย์ชายกับแพทย์หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : แพทย์ชายและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบ E, M, Q₁, Q₂, A, และ G

สมมุติฐานในการวิจัย : แพทย์หญิงน่าจะมีความคล้อยตามผู้อื่นมากกว่าแพทย์ชาย คือแพทย์หญิงน่าจะมีความคล้อยตามในองค์ประกอบ E, M, Q₁, Q₂ และ G ก่อนไปทาง ถอมตน (E⁻) ทำตามความเป็นจริง (M⁻) เป็นนักอนุรักษ (Q₁⁻) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q₂⁻) และซื่อตรงต่อหน้าที่ (G⁺) มากกว่าแพทย์ชาย ส่วนในองค์ประกอบ A แพทย์หญิง น่าจะชอบออกสังคม (A⁺) น้อยกว่าแพทย์ชาย (เช่นเดียวกับสมมุติฐานข้อ 5.2)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 30

ตาราง 30 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ระหว่างแพทย์ชาย 31 คน กับแพทย์หญิง 35 คน

ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น	แพทย์ชาย		แพทย์หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
E ถอมตน - ถือตนเป็นใหญ่	11.452	3.261	10.714	3.001	0.9516
M ทำตามความเป็นจริง - เพื่อฝัน	9.677	3.779	9.114	2.594	0.6969
Q ₁ นักอนุรักษ - นักทดลอง	8.387	2.239	8.771	2.139	-0.7107
Q ₂ ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง	8.903	2.944	9.429	2.686	-0.7537
A ศำรรวม - ชอบออกสังคม	9.613	3.891	8.714	2.679	1.0791
G ไม่ทำตามกฎ - ซื่อตรงต่อหน้าที่	13.839	2.713	13.486	2.832	0.5167

จากค่า t ในตาราง 30 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของความกลัวตามผู้อื่น ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของแพทย์ชายและแพทย์หญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในองค์ประกอบ E, M, Q₁, Q₂,^h และ G ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

ค่าสถิติในองค์ประกอบทั้ง 6 ด้านแสดงว่า ทั้งแพทย์ชายและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพค่อนข้างไปทาง ถ่อมตน (E⁻) ทำตามความเป็นจริง (M⁻) เป็นนักอนุรักษ์ (Q₁) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q₂) ข้อตรงต่อหน้าที่ (G⁺) ซึ่งเป็นลักษณะของความคล้อยตามผู้อื่น และสำรวม (A⁻) ซึ่งเป็นลักษณะของความเป็นอิสระจากผู้อื่น สรุปได้ว่าแพทย์ชายและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพค่อนข้างไปทางความคล้อยตามผู้อื่น พอ ๆ กัน

5.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยด้านสติปัญญา ระหว่างแพทย์ชายและแพทย์หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t -test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : แพทย์ชายและแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย : แพทย์ชายและแพทย์หญิงน่าจะมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน (เช่นเดียวกับสมมุติฐานที่เป็นกลาง)

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 31

ตาราง 31 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยขององค์ประกอบด้านสติปัญญา ระหว่างแพทย์ชาย 31 คน กับแพทย์หญิง 35 คน

บุคลิกภาพ	แพทย์ชาย		แพทย์หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
B สติปัญญา	6.323	1.353	6.229	1.412	0.2756

จากค่า t ในตาราง 31 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยสติปัญญา (B) ของแพทย์ชายและแพทย์หญิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลางและสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัย (ซึ่งเป็นต้นเดียวกัน)

คำสถิติแสดงว่า แพทย์ชายและแพทย์หญิงมีสติปัญญาก่อนไปทางคำจากมัชฐาน (B^-) เล็กน้อยพอ ๆ กัน

การเปรียบเทียบหาความแตกต่างของบุคลิกภาพด้านความเกรงใจ ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระ

1. การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์

ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจของกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t - test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : กลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย : กลุ่มอาชีพครูน่าจะมีความเกรงใจมากกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 32

ตาราง 32 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจ ระหว่างครู 56 คน กับแพทย์ 66 คน

บุคลิกภาพ	ครู		แพทย์		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ความเกรงใจ	405.964	52.198	391.636	45.879	1.5965

จากค่า t ในตาราง 32 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจของกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

ค่าสถิติแสดงว่า กลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีความเกรงใจปานกลางค่อนข้างสูงกว่ามัธยฐานเล็กน้อยพอ ๆ กัน

2. การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มครูชายกับกลุ่มแพทย์ชาย

ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจของกลุ่มครูชายและกลุ่มแพทย์ชายว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครูชายและแพทย์ชายมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย : ครูชายน่าจะมีความเกรงใจมากกว่าแพทย์ชาย

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 33

ตาราง 33 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจ ระหว่างครูชาย 25 คน กับแพทย์ชาย 31 คน

บุคลิกลักษณะ	ครูชาย		แพทย์ชาย		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ความเกรงใจ	388.680	38.058	379.000	47.421	0.8474

จากค่า t ในตาราง 33 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจของครูชายและแพทย์ชายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

ค่าสถิติแสดงว่า ครูชายและแพทย์ชายมีความเกรงใจปานกลางค่อนข้างสูงกว่ามัธยฐานเล็กน้อยพอ ๆ กัน

3. การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มครูหญิงกับกลุ่มแพทย์หญิง

ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจของกลุ่มครูหญิงและกลุ่มแพทย์หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครูหญิงและแพทย์หญิงมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย : ครูหญิงน่าจะมีเกรงใจมากกว่าแพทย์หญิง

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 34

ตาราง 34 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจ ระหว่าง
ครูหญิง 31 คน กับแพทย์หญิง 35 คน

บุคคลิกภาพ	ครูหญิง		แพทย์หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}_1$	S	
ความเกรงใจ	419.903	57.609	402.829	41.361	1.3673

จากค่า t ในตาราง 34 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจของครูหญิง
และแพทย์หญิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยนี้จึงยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง

ถ้าสถิติแสดงว่า ครูหญิงและแพทย์หญิงมีความเกรงใจปานกลางก่อนไปทางสูงกว่า
มัธยฐานพอ ๆ กัน

4. การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มครูชายกับกลุ่มครูหญิง

ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจของกลุ่มครูชายและกลุ่มครูหญิง
ว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : ครูชายและครูหญิงมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย : ครูหญิงน่าจะมีเกรงใจมากกว่าครูชาย

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 35

ตาราง 35 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจ ระหว่าง
ครูชาย 25 คน กับครูหญิง 31 คน

บุคลิกภาพ	ครูชาย		ครูหญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ความเกรงใจ	388.680	38.058	419.903	57.609	-2.4308**

** t มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า t ในตาราง 35 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจของกลุ่มครูชาย
และกลุ่มครูหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.4308$, $p = .01$)

ผลการวิจัยนี้จึงไม่ยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัย
ค่าสถิติแสดงว่า ครูหญิงมีความเกรงใจมากกว่าครูชาย

5. การเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มแพทย์ชายกับกลุ่มแพทย์หญิง

ในการทดสอบคะแนนเฉลี่ยของความเกรงใจของกลุ่มแพทย์ชายและกลุ่มแพทย์
หญิงว่าแตกต่างกันหรือไม่ ผู้เขียนใช้ t-test และตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

สมมุติฐานที่เป็นกลาง : แพทย์ชายและแพทย์หญิงมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

สมมุติฐานในการวิจัย : แพทย์หญิงน่าจะมีค่าความเกรงใจมากกว่าแพทย์ชาย

ผลการทดสอบแสดงไว้ในตาราง 36

ตาราง 36 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจ ระหว่าง
แพทย์ชาย 31 คน กับแพทย์หญิง 35 คน

บุคลิกภาพ	แพทย์ชาย		แพทย์หญิง		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
ความเกรงใจ	379.000	47.421	402.829	41.361	-2.1625**

** t มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า t ในตาราง 36 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความเกรงใจของกลุ่ม
แพทย์ชายและแพทย์หญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.1625$, $p < .01$)

ผลการวิจัยนี้จึง ไม่ยอมรับสมมุติฐานที่เป็นกลาง และสนับสนุนสมมุติฐานในการวิจัย
ค่าสถิติแสดงว่า แพทย์หญิงมีความเกรงใจมากกว่าแพทย์ชาย

การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์

1. ค่าสหสัมพันธ์ภายในของกลุ่มอาชีพครู

1.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับบุคลิกภาพ 5 ด้าน
ในกลุ่มอาชีพครู แสดงไว้ในตาราง 37 - 41

ตาราง 37 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับความวิตกกังวลของ
กลุ่มอาชีพครู

ครู 56 คน

บุคลิกภาพ

ความวิตกกังวล

	H				r_3
ความเกรงใจ	-.0026	-.1061	.0564	-.0824	.1632

จากค่า r ในตาราง 37 แสดงว่า

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าในกลุ่มอาชีพครู ความเกรงใจมีความสัมพันธ์น้อยกับผอนคราย - เกรงเครียด (Q_4) ชัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q_3) และแทบจะไม่มีความสัมพันธ์กันเดียวกับไว้ใจคน - ระวัง (L) ประสาทมั่นคง - หวาดกลัว (O) อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) และซื่อาย - กล้าสังคม (H)

ตาราง 38 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการเก็บตัว - การแสดงตัวของกลุ่มอาชีพครู

บุคลิกภาพ	ครู 56 คน				
	การเก็บตัว - การแสดงตัว				
	A	E	F	H	Q_2
ความเกรงใจ	-.0365	-.2321	-.2321	-.0824	.0300

จากค่า r ในตาราง 38 แสดงว่า

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับการเก็บตัว - การแสดงตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ในกลุ่มอาชีพครู ความเกรงใจมีความสัมพันธ์น้อยกับถ่อมตน - ถ้อยคนเป็นใหญ่ (E) ถ้อยคนระมัดระวัง - ทำตามสบาย (F) และแทบจะไม่มีความสัมพันธ์กันเดียวกับสำรวจรอบออกสังคม (A) ซื่อาย - กล้าสังคม (H) และขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2)

ตาราง 39 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการอ่อนไหวไปตาม
อารมณ์ - ต้นตัวอยู่เสมอ ของกลุ่มอาชีพครู

บุคลิกลักษณะ	ครู 56 คน						
	การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ต้นตัวอยู่เสมอ						
	C	E	F	N	A	I	M
ความเกรงใจ	.0564	-.2321	-.2321	.1499	-.0365	.0308	-.0529

จากค่า r ในตาราง 39 แสดงว่า

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ต้นตัวอยู่เสมออย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ในกลุ่มอาชีพครู ความเกรงใจมีความสัมพันธ์น้อยกับ
อารมณ์ - ถัดมาเป็นใหญ่ (E) ถัดจากระมัดระวัง - ทำตามสบาย (F) ตรงไปตรงมา -
มีเหลี่ยม (N) และแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลยกับอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C)
สำรวจ - ชอบออกสังคม (A) จิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ (I) และทำตามความเป็น
จริง - เพ้อฝัน (M)

ตาราง 40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับความคล้อยตามผู้อื่น -
ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของกลุ่มอาชีพครู

บุคลิกลักษณะ	ครู 56 คน					
	ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น					
	E	M	Q ₁	Q ₂	A	G
ความเกรงใจ	-.2321	-.0529	-.0385	.0300	-.0365	.2980 [*]

* r มีนัยสำคัญที่ .05

จากค่า r ในตาราง 40 แสดงว่า

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น
ในองค์ประกอบ G อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .2980$) หมายความว่า
ครูที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นครูที่ไม่ทำตามกฎ (G^-) ด้วย ส่วนครูที่มีความเกรงใจมาก
ก็เป็นครูที่เชื่อตรงต่อหน้าที่ (G^+) ด้วย

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นใน
องค์ประกอบ E, M, Q_1, Q_2, A อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ในกลุ่มอาชีพครู
ความเกรงใจมีความสัมพันธ์น้อยกับลักษณะของตน - ถ้อยคนเป็นใหญ่ (E) และแทบไม่มีความ
สัมพันธ์กันเลยกับลักษณะทำตามความเป็นจริง - เพื่องาน (M) นักอนุรักษ์ - นักทดลอง (Q_1)
ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2) และสำรวจ - ขอบออกสังคม (A)

ตาราง 41 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับสถิติภาคของกลุ่มอาชีพครู

บุคลิกภาพ	ครู 56 คน
	สถิติภาค (B)
ความเกรงใจ	.2144

จากค่า r ในตาราง 41 แสดงว่า

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับสถิติภาคอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า
ในกลุ่มอาชีพครู ความเกรงใจมีความสัมพันธ์น้อยกับสถิติภาค (B)

1.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านสถิติภาค (B) กับ
บุคลิกภาพ 4 ด้านในกลุ่มอาชีพครู แสดงไว้ในตาราง 42 - 45

ตาราง 42 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา (B) กับความวิตกกังวล
ของกลุ่มอาชีพครู

บุคลิกลักษณะ	ครู 56 คน					
	ความวิตกกังวล					
	L	O	Q_4	C	H	Q_3
สติปัญญา (B)	.0064	.0398	-.1479	.1474	-.1094	.0264

จากค่า r ในตาราง 42 แสดงว่า

สติปัญญา (B) มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติหมายความว่า ในกลุ่มอาชีพครู สติปัญญา (B) มีความสัมพันธ์น้อยกับนอนคลาย - เครื่องเครียด (Q_4) อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) ขี้อาย - กล้าสังคม (H) และแทบจะไม่มีความสัมพันธ์กันเลยกับไวใจคน - ระแวง (L) ประสาทมั่นคง - หวาดกลัว (O) และ ซัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q_3)

ตาราง 43 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา (B) กับการเก็บตัว - การแสดงตัว
ในกลุ่มอาชีพครู

บุคลิกลักษณะ	ครู 56 คน				
	การเก็บตัว - การแสดงตัว				
	A	E	F	H	Q_2
สติปัญญา (B)	-.1334	-.2395	.0108	-.1094	.0630

ตาราง 45 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา (B) กับความคล้ายตามผู้อื่น
- ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของกลุ่มอาชีพครู

บุคลิกภาพ	ครู 56 คน					
	ความคล้ายตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น					
	E	M	Q_1	Q_2	A	G
สติปัญญา (B)	-.2395	-.1831	-.0107	.0630	-.1334	.0300

จากค่า R ในตาราง 45 แสดงว่า

สติปัญญา (B) มีความสัมพันธ์กับความคล้ายตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ในกลุ่มอาชีพครู สติปัญญา (B) มีความสัมพันธ์น้อย
กับถอมตน - ถีอคนเป็นใหญ่ (E) ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M) สำนวณ - รอยออก
สังคม (A) และแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลยกับนักอนุรักษ - นักทดลอง (Q_1) ขึ้นอยู่กับ
กลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2) และไม่ทำตามกฎ - ข้อตรงต่อหน้าที่ (G)

1.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพ 5 ด้านในแต่ละด้านของ
กลุ่มอาชีพครู แสดงไว้ในตาราง 46 - 49

ตาราง 46 ค่าสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพกับความวิตกกังวลของกลุ่มอาชีพครู

56 คน

ความวิตกกังวล	L	O	Q ₄	C	H	Q ₃
L ไร้ใจคน - ระแวง		.3290*	.3654*	-.3716*	-.3136*	-.2953*
O ประสาทมั่นคง - หวาดกลัว			.7496*	-.6676*	-.7497*	-.6159*
Q ₄ เมื่อนคลาย - เคร่งเครียด				-.6978*	-.5766*	-.5477*
C อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง					-.6367*	.6109*
H ขี้อาย - กล้าสังคม						.5620*
Q ₃ ซัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้						

*r มีนัยสำคัญที่ .05

**r มีนัยสำคัญที่ .01

จากตาราง 46 ซึ่งแสดงสภาพความสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวลของกลุ่มอาชีพครู ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ในบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวลนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกองค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบไร้ใจคน - ระแวง (L) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบประสาทมั่นคง - หวาดกลัว (O) เมื่อนคลาย - เคร่งเครียด (Q₄) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ($r = .3290^*$ $r = .3654^*$) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) ขี้อาย - กล้าสังคม (H) และองค์ประกอบซัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q₃) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ($r = -.3716^*$, $r = -.3136^*$, $r = -.2953^*$) หมายความว่า

ครูที่มีลักษณะไว้วางใจคน (L^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะประสาทมั่นคง (O^-) ด้วย ส่วน
ครูที่มีลักษณะระแวง (L^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะหวาดกลัว (O^+) ด้วย

ครูที่มีลักษณะไว้วางใจคน (L^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะอ่อนคลาย (Q_4^-) ด้วย ส่วนครูที่มี
ลักษณะระแวง (L^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะเคร่งเครียด (Q_4^+) ด้วย

ครูที่มีลักษณะไว้วางใจคน (L^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) ด้วย ส่วนครู
ที่มีลักษณะระแวง (L^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ด้วย

ครูที่มีลักษณะไว้วางใจคน (L^-) ก็เป็นครูที่กล้าสังคม (H^+) ด้วย ส่วนครูที่มีลักษณะ
ระแวง (L^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะขี้อาย (H^-) ด้วย

ครูที่มีลักษณะไว้วางใจคน (L^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) ด้วย
ส่วนครูที่มีลักษณะระแวง (L^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะขัดแย้งในตนเอง (Q_3^-) ด้วย

องค์ประกอบประสาทมั่นคง - หวาดกลัว (O) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ
อ่อนคลาย - เคร่งเครียด (Q_4) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .7496$) ^{***} และมีความ
สัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบ อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) ขี้อาย - กล้าสังคม (H)
และองค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q_3) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01
และ .05 ($r = -.3716$, $r = -.3136$, $r = -.2953$) ^{***} ^{*} ^{*} หมายความว่า

ครูที่มีลักษณะประสาทมั่นคง (O^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะอ่อนคลาย (Q_4^-) ด้วย
ส่วนครูที่มีลักษณะหวาดกลัว (O^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะเคร่งเครียด (Q_4^+) ด้วย

ครูที่มีลักษณะประสาทมั่นคง (O^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) ด้วย
ส่วนครูที่มีลักษณะหวาดกลัว (O^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ด้วย

ครูที่มีลักษณะประสาทมั่นคง (O^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะกล้าสังคม (H^+) ด้วย
ส่วนครูที่มีลักษณะหวาดกลัว (O^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะขี้อาย (H^-) ด้วย

ครูที่มีลักษณะประสาทมั่นคง (O^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะควบคุมตนเองได้ (Q_3^+)
ด้วย ส่วนครูที่มีลักษณะหวาดกลัว (O^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะขัดแย้งในตนเอง (Q_3^-) ด้วย

องค์ประกอบอ่อนคลาย - เคร่งเครียด (Q_4) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบ
อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) ชี้อาย - กล้าสังคม (H) และขัดแย้งในตนเอง
- ความคุมตนเองได้ (Q_3) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = -.6978^{**}$, $r = -.5766^{**}$,
 $r = -.5477^{**}$) หมายความว่า

ครูที่มีลักษณะอ่อนคลาย (Q_4^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) ค่าย ส่วน
ครูที่มีลักษณะเคร่งเครียด (Q_4^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ค่าย
ครูที่มีลักษณะอ่อนคลาย (Q_4^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะกล้าสังคม (H^+) ค่าย ส่วน
ครูที่มีลักษณะเคร่งเครียด (Q_4^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะชี้อาย (H^-) ค่าย
ครูที่มีลักษณะอ่อนคลาย (Q_4^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) ค่าย
ส่วนครูที่มีลักษณะเคร่งเครียด (Q_4^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะขัดแย้งในตนเอง (Q_3^-) ค่าย

องค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ
ชี้อาย - กล้าสังคม (H) และองค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง - ความคุมตนเองได้ (Q_3)
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .6367^{**}$, $r = .6109^{**}$) หมายความว่า

ครูที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะชี้อาย (H^-) ค่าย ส่วน
ครูที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะกล้าสังคม (H^+) ค่าย
ครูที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะขัดแย้งในตนเอง (Q_3^-) ค่าย
ส่วนครูที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) ค่าย

องค์ประกอบชี้อาย - กล้าสังคม (H) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบขัดแย้งใน
ตนเอง - ความคุมตนเองได้ (Q_3) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .5620^{**}$) หมายความว่า
ครูที่มีลักษณะชี้อาย (H^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะขัดแย้งในตนเอง (Q_3^-) ค่าย ส่วนครู
ที่มีลักษณะกล้าสังคม (H^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) ค่าย

ตาราง 47 ค่าสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว
ของกลุ่มอาชีพครู 56 คน

การเก็บตัว - การแสดงตัว	A	E	F	H	Q_2
A สำนวณ - ชอบออกสังคม		-.0341	.2030	.0351	-.2876*
E ถ่อมตน - ถือคนเป็นใหญ่			.3213*	.4451**	-.0308
F ถิ่นวรร ฆักร ะวัง - ทำตามสบาย				.2765*	-.1257
H ขี้อาย - กล้าสังคม					-.2851*
Q_2 ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง					

* r มีนัยสำคัญที่ .05

** r มีนัยสำคัญที่ .01

จากตาราง 47 ซึ่งแสดงสภาพความสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัวของกลุ่มอาชีพครู ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงว่าองค์ประกอบต่าง ในบุคลิกภาพของครูด้านการเก็บตัว - การแสดงตัวนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงบางองค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบสำนวน - ชอบออกสังคม (A) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($r = -.2876$) หมายความว่า ครูที่มีลักษณะสำนวน (A^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง (Q_2^+) ด้วย ส่วนครูที่มีลักษณะชอบออกสังคม (A^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ด้วย

องค์ประกอบถ่อมตน - ถือคนเป็นใหญ่ (E) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบถิ่นวรร ฆักร ะวัง - ทำตามสบาย (F) และองค์ประกอบขี้อาย - กล้าสังคม (H) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ($r = .3213$, $r = .4451$) หมายความว่า

ครูที่มีลักษณะถ่อมตน (E^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะถ่อมตน รมักร ะวัง (F^-) ด้วย
 ส่วนครูที่มีลักษณะถ่อมตน เป็นใจใหญ่ (E^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะทำตามสบาย (F^+) ด้วย
 ครูที่มีลักษณะถ่อมตน (E^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะซื่อาย (H^-) ด้วย ส่วนครูที่มี
 ลักษณะถ่อมตน เป็นใจใหญ่ (E^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะกล้าสังคม (H^+) ด้วย

องค์ประกอบถ่อมตน รมักร ะวัง - ทำตามสบาย (F) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ
 ซื่อาย - กล้าสังคม (H) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($r = .2765^*$) หมายความว่า
 ครูที่มีลักษณะถ่อมตน รมักร ะวัง (F^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะซื่อาย (H^-) ด้วย ส่วนครูที่มี
 ลักษณะทำตามสบาย (F^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะกล้าสังคม (H^+) ด้วย

องค์ประกอบซื่อาย - กล้าสังคม (H) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบซื่อ
 อยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($r = -.2851^*$)
 หมายความว่า ครูที่มีลักษณะซื่อาย (H^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง (Q_2^+) ด้วย
 ส่วนครูที่มีลักษณะกล้าสังคม (H^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ด้วย

ตาราง 48 ค่าสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ -
การค้นคว้าอยู่เสมอของกลุ่มอาชีพครู 56 คน

การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ ค้นคว้าอยู่เสมอ		M				
C	อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง	.1719	-.0967	.3098*	-.0508	.0296 .3308*
E	ถ่อมตน - ถีอตนเป็น ใหญ่		.3213*	-.0373	-.0341	.2352 .3976**
F	ถี่ถ้วนระมัดระวัง - ทำตามสบาย			-.2199	.2030	-.2314 -.0284
N	ตรงไปตรงมา - มี เหลี่ยม				.0216	.2113 .0446
A	สำรวม - ขอบอก สังคม					-.1801 .0029
I	จิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ					.0728
M	ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน					

* r มีนัยสำคัญที่ .05

** r มีนัยสำคัญที่ .01

จากตาราง 48 ซึ่งแสดงสภาพความสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบ
ของบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ค้นคว้าอยู่เสมอของกลุ่มอาชีพครู ค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ แสดงว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ในบุคลิกภาพด้านนี้ของกลุ่มครูมีความสัมพันธ์กันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 4 คู่เท่านั้น คือ

องค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ
ตรงไปตรงมามีเหลี่ยม (N) และองค์ประกอบทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M)
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($r = .3098^*$, $r = .3308^*$) หมายความว่า

ครูที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะตรงไปตรงมา (N^-)
ด้วย ส่วนครูที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะมีเหลี่ยม (N^+) ด้วย

ครูที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะทำตามความเป็นจริง (M^-)
ด้วย ส่วนครูที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะเพ้อฝัน (M^+) ด้วย

องค์ประกอบถ่อมตน - ถีอตนเป็นใหญ่ (E) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบถีถ้วน
ระมัดระวัง - ทำตามสบาย (F) และองค์ประกอบทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M)
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ($r = .3213^*$, $r = .3976^{**}$) หมายความว่า

ครูที่มีลักษณะ ถ่อมตน (E^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะถีถ้วนระมัดระวัง (F^-) ด้วย
ส่วนครูที่มีลักษณะถีอตนเป็นใหญ่ (E^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะทำตามสบาย (F^+) ด้วย

ครูที่มีลักษณะถ่อมตน (E^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะทำตามความเป็นจริง (M^-) ด้วย
ส่วนครูที่มีลักษณะถีอตนเป็นใหญ่ (E^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะเพ้อฝัน (M^+) ด้วย

ตาราง 49 ค่าสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความ
เป็นอิสระจากผู้อื่นของกลุ่มอาชีพครู 56 คน

ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น	E	M	Q_1	Q_2	A	G
E ถ่อมตน-ถ่อมตนเป็นใหญ่		.3976**	.2203	-.0308	-.0341	.1550
M ทำตามความเป็นจริง - เพื่อมัน			.1653	.0669	.0029	.0093
Q_1 นักอนุรักษ-นักทดลอง				-.1398	-.0165	-.1469
Q_2 ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็น ตัวของตัวเอง					-.2876*	-.2156
A ศำรวม-ชอบออก สังคม						-.0343
G ไม่ทำตามกฎ-ข้อตรง ต่อหน้าที่						

* r มีนัยสำคัญที่ .05

** r มีนัยสำคัญที่ .01

จากตาราง 49 ซึ่งแสดงสภาพความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพ
ด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของกลุ่มอาชีพครูค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
แสดงว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ในบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจาก
ผู้อื่นของกลุ่มครูมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 2 คู่ คือ

องค์ประกอบถ่อมตน - ถ่อมตนเป็นใหญ่ (E) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทำ
ตามเป็นจริง - เพื่อมัน (M) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .3976$)** หมายความว่า

ครูที่มีลักษณะถ่อมตน (E^-) ก็เป็นครูที่มีลักษณะหาตามความเป็นจริง (M^-) ด้วย ส่วนครูที่มีลักษณะถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะเพ้อฝัน (M^+) ด้วย

องค์ประกอบขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบสำรวจ - ชอบออกสังคม (A) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = -.2876$) * หมายความว่าครูที่มีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2) ก็เป็นครูที่มีลักษณะชอบออกสังคม (A^+) ด้วย ส่วนครูที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง (Q_2^+) ก็เป็นครูที่มีลักษณะสำรวจ (A-) ด้วย

2. ค่าสหสัมพันธ์ภายในของกลุ่มอาชีพแพทย์

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับบุคลิกภาพ 5 ด้านในกลุ่มอาชีพแพทย์ แสดงไว้ในตาราง 50 - 54

ตาราง 50 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับความวิตกกังวลของกลุ่มอาชีพแพทย์

บุคลิกภาพ ;	แพทย์ 66 คน					
	ความวิตกกังวล					
	L	O	Q_4	C	H	Q_3
ความเกรงใจ	.1636	.3229*	.1074	-.1741	-.2970*	-.1668

* r มีนัยสำคัญที่ .05

จากค่า r ในตาราง 50 แสดงว่า

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในองค์ประกอบ O อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .3229$) * และมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบ H อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($r = -.2970$) * หมายความว่า

แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นแพทย์ที่ประสาทมันคง (O^-) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรงใจมาก ก็เป็นแพทย์ที่หาวคกลัว (O^+) ด้วย

แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นแพทย์ที่กล้าสั่งคม (H^+) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรงใจมาก ก็เป็นแพทย์ที่ขี้อาย (H^-) ด้วย

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลในองค์ประกอบ L , Q_4 , C , Q_3 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ในกลุ่มอาชีพแพทย์ ความเกรงใจมีความสัมพันธ์น้อยกับองค์ประกอบไวโจคน - ระวาง (L) ผ่อนคลาย - เกร็งเครียด (Q_4) อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) และขัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q_3)

ตาราง 51 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการเก็บตัว - การแสดงตัวของกลุ่มอาชีพแพทย์

บุคลิกภาพ	แพทย์ 66 คน				
	การเก็บตัว - การแสดงตัว				
	A	E	F	H	Q_2
ความเกรงใจ	-.1982	-.4696**	-.3203*	-.2970*	.0209

* r มีนัยสำคัญที่ .05

** r มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า r ในตาราง 51 แสดงว่า

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับการเก็บตัว - การแสดงตัวในองค์ประกอบ E, F, H อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ($r = -.4696$, $r = -.3203$, $r = -.2970$ ตามลำดับ) หมายความว่า

แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นแพทย์ที่ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรงใจมาก ก็เป็นแพทย์ที่ถ่อมตน (E^-) ด้วย

แพทย์ ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นแพทย์ที่ทำตามสบาย (F^+) กว้ย ส่วนแพทย์ ที่มีความเกรงใจมาก ก็เป็นแพทย์ที่ถือฉันทะวัตร (F-) กว้ย

แพทย์ ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นแพทย์ที่กล้าสั่งคน (H^+) กว้ย ส่วนแพทย์ ที่มีความเกรงใจมาก ก็เป็นแพทย์ที่ขี้อาย (H^-) กว้ย

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับการเก็บตัว - การแสดงตัวในองค์ประกอบ A, Q_2 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ในกลุ่มอาชีพแพทย์ ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ น้อยกับองค์ประกอบสำรวจรวม - ขอบออกสังคม (A) และแพทย์ไม่มีความสัมพันธ์กันเลยกับ องค์ประกอบอื่นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2)

ตาราง 52 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการอ่อนไหวไป ตามอารมณ์ - คั่นตัวอยู่เสมอ ของกลุ่มอาชีพแพทย์

บุคลิกภาพ	แพทย์ 66 คน						
	การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - คั่นตัวอยู่เสมอ						
	C	E	F	N	A	I	M
ความเกรงใจ	-.1741	-.4696**	-.3203*	.1086	-.1982	.0400	-.2820*

* r มีนัยสำคัญที่ .05

** r มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า r ในตาราง 52 แสดงว่า

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - คั่นตัวอยู่เสมอ ในองค์ประกอบ E, F, M อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ($r = -.4696^*$, $r = -.3203^*$, $r = -.2820^*$ ตามลำดับ) หมายความว่า

แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นแพทย์ที่ถือคนเป็นใหญ่ (E^+) กว้ย ส่วนแพทย์ที่ มีความเกรงใจมาก ก็เป็นแพทย์ที่ถ่อมตน (E^-) กว้ย

แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นแพทย์ที่ทำตามสบาย (F^+) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรงใจมาก ก็เป็นแพทย์ที่ดีฉนวน ระมัดระวัง (F^-) ด้วย

แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย เป็นแพทย์ที่เพ้อฝัน (M^+) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรงใจมาก ก็เป็นแพทย์ที่ทำตามความเป็นจริง (M^-) ด้วย

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ -- เห็นตัวอยู่เสมอ ในองค์ประกอบ C, N, A, I อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ในกลุ่มอาชีพแพทย์ ความเกรงใจมีความสัมพันธ์น้อยกับองค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) ตรงไปตรงมา - มีเหลี่ยม (N) สล้ารวม - ชอบออกสังคม (A) และแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลยกับลักษณะจิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ (I)

ตาราง 53 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับความกล้อยตามผู้นอน
- ความเป็นอิสระจากผู้นอนของกลุ่มอาชีพแพทย์

บุคลิกภาพ	แพทย์ 66 คน					
	ความกล้อยตามผู้นอน - ความเป็นอิสระจากผู้นอน					
	E	M	Q_1	Q_2	A	G
ความเกรงใจ	-.4696**	-.2820*	-.1715	.0209	-.1982	.1004

* r มีนัยสำคัญที่ .05

** r มีนัยสำคัญที่ .01

จากค่า r ในตาราง 53 แสดงว่า

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับความกล้อยตามผู้นอน - ความเป็นอิสระจากผู้นอนในองค์ประกอบ E และองค์ประกอบ M อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ($r = -.4696$, $r = -.2820$) หมายความว่า

แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย เป็นแพทย์ที่ถือคนเป็นใหญ่ (E^+) กว๊ย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรงใจมาก เป็นแพทย์ที่ถ่อมตน (E^-) กว๊ย

แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย เป็นแพทย์ที่เพ้อฝัน (M^+) กว๊ย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรงใจมาก เป็นแพทย์ที่ทำตามความเป็นจริง (M^-) กว๊ย

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับความถ้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นในองค์ประกอบ Q_1, Q_2, A, G อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าในกลุ่มอาชีพแพทย์ ความเกรงใจมีความสัมพันธ์น้อยกับการเป็นนักอนุรักษ์ - นักทดลอง (Q_1) ส่วรวม - ชอบออกสังคม (A) ไม่ทำตามกฎ - ข้อตรงต่อหน้าที่ (G) และแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลยกับองค์ประกอบอื่นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2)

ตาราง 54 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับสถิติบุุคของลุ่มอาชีพแพทย์

บุคลิภาพ	แพทย์ 66 คน
	สถิติบุุค (B)
ความเกรงใจ	-0.0507

จากค่า r ในตาราง 54 แสดงว่า

ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับสถิติบุุคอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่าในกลุ่มอาชีพแพทย์ ความเกรงใจกับสถิติบุุค (B) แทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านสถิติบุุค (B) กับบุคลิภาพ 4 ด้านในกลุ่มอาชีพแพทย์ แสดงไว้ในตาราง 55 - 58

ตาราง 55 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา (B) กับความวิตกกังวล
ของกลุ่มอาชีพแพทย์

บุคลิกลักษณะ	แพทย์ 66 คน					
	ความวิตกกังวล					
	L	O	Q_4	C	H	Q_3
สติปัญญา (B)	-.0671	.0694	.0397	.0113	-.1450	.0068

จากค่า r ในตาราง 55 แสดงว่า

สติปัญญา (B) มีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ในกลุ่มอาชีพแพทย์ สติปัญญา (B) มีความสัมพันธ์น้อยกับการชี้อาย - กล้า
สังคม (H) และแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลยกับการไว้อ่อน - ระวัง (L) ประสาท
มั่นคง - หวาดกลัว (O) ผ่อนคลาย - เคร่งเครียด (Q_4) อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์
มั่นคง (C) ซัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q_3)

ตาราง 56 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา (B) กับการเก็บตัว -
การแสดงตัว ในกลุ่มอาชีพแพทย์

บุคลิกลักษณะ	แพทย์ 66 คน				
	การเก็บตัว - การแสดงตัว				
	A	E	F	H	Q_2
สติปัญญา (B)	.0181	-.0488	.0815	-.1450	.0879

จากค่า r ในตาราง 56 แสดงว่า

สติปัญญา (B) มีความสัมพันธ์กับการเก็บตัว - การแสดงตัว อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติหมายความว่า ในกลุ่มอาชีพแพทย์ สติปัญญา (B) มีความสัมพันธ์กับการซื้อขาย - กล้าสังคม (H) และแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลยกับสำรวจ - ขอบออกสังคม (A) ถ่อมตน - ถือตนเป็นใหญ่ (E) ถิ่นนระมัยคร ะวัง - ทำตามสบาย (F) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2)

ตาราง 57 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา (B) กับการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - คนตัวอยู่เสมอ ของกลุ่มอาชีพแพทย์

บุคลิกภาพ	แพทย์ 66 คน						
	การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - คนตัวอยู่เสมอ						
	C	E	F	N	A	I	M
สติปัญญา (B)	.0113	-.0488	.0815	-.0528	.0181	.0356	-.0468

จากค่า r ในตาราง 57 แสดงว่า

สติปัญญา (B) มีความสัมพันธ์กับการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - คนตัวอยู่เสมอ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ในกลุ่มอาชีพแพทย์ สติปัญญา (B) แทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลยกับอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) ถ่อมตน - ถือตนเป็นใหญ่ (E) ถิ่นนระมัยคร ะวัง - ทำตามสบาย (F) ตรงไปตรงมา - มีเหลี่ยม (N) สำรวจ - ขอบออกสังคม (A) จิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ (I) ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M)

ตาราง 58 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา (B) กับความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ของกลุ่มอาชีพแพทย์

บุคลิกภาพ	แพทย์ 66 คน					
	ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น					
	E	M	Q_1	Q_2	A	G
สติปัญญา (B)	-.0488	-.0468	-.0678	.0879	.0181	.1855

จากค่า r ในตาราง 58 แสดงว่า

สติปัญญา (B) มีความสัมพันธ์กับความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า ในกลุ่มอาชีพแพทย์ สติปัญญา (B) มีความสัมพันธ์น้อยกับการไม่ทำตามกฎ - ข้อตรงต่อหน้าที่ (G) และแทบไม่มีความสัมพันธ์กันเลย กับยอมตน - ถ้อยคนเป็นใหญ่ (E) ทาตามความเป็นจริง - เพื่อฝัน (M) นักอนุรักษ์ - นักทดลอง (Q_1) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2) สำนวน - รอบออกสังคม (A)

2.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพ 5 ด้านในแต่ละด้านของกลุ่มอาชีพแพทย์ แสดงไว้ในตาราง 59 - 62

ตาราง 59 ค่าสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวลของกลุ่มอาชีพ
แพทย์ 66 คน

ความวิตกกังวล	L	O	Q ₄	C	H	Q ₃
L ไร้ใจคน - ระแวง		.5492**	.5356**	-.5169**	-.4004**	-.2646*
O ประสาทมั่นคง - หวาดกลัว			.6609**	-.5741**	-.6212**	-.5236**
Q ₄ ผ่อนคลาย - เคร่งเครียด				-.6687**	-.4793**	-.6753**
C อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง					.6335**	.5491**
H ขี้อาย - กล้าสังคม						.4934**
Q ₃ ชักแอ้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้						

*_r มีนัยสำคัญที่ .05

**_r มีนัยสำคัญที่ .01

จากตาราง 59 ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวลของกลุ่มอาชีพแพทย์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงว่าองค์ประกอบต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกองค์ประกอบคือ

องค์ประกอบไร้ใจคน - ระแวง (L) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบประสาทมั่นคง - หวาดกลัว (O) ผ่อนคลาย - เคร่งเครียด (Q₄) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .5492$, $r = .5356$) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) ขี้อาย - กล้าสังคม (H) และองค์ประกอบชักแอ้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q₃) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ($r = -.5169$, $r = -.4004$, $r = -.2646$) หมายความว่า

แพทย์ที่มีลักษณะไว้วางใจคน (L^-) ก็เป็นแพทย์ที่มีลักษณะประสาทมั่นคง (O^-)
 ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะระแวง (L^+) ก็เป็นแพทย์ที่มีลักษณะหวาดกลัว (O^+) ด้วย
 แพทย์ที่มีลักษณะไว้วางใจคน (L^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะอ่อนคลาย (Q_4^-) ด้วยส่วน
 แพทย์ที่มีลักษณะระแวง (L^+) ก็เป็นแพทย์ที่มีลักษณะเคร่งเครียด (Q_4^-) ด้วย
 แพทย์ที่มีลักษณะไว้วางใจคน (L^-) ก็เป็นแพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) ส่วน
 แพทย์ที่มีลักษณะระแวง (L^+) เป็นแพทย์ที่มีอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ด้วย
 แพทย์ที่มีลักษณะไว้วางใจคน (L^-) ก็เป็นแพทย์ที่กล้าสังคม (H^+) ส่วนแพทย์ที่มี
 ลักษณะระแวง (L^+) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะขี้อาย (H^-) ด้วย
 แพทย์ที่มีลักษณะไว้วางใจคน (L^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะควบคุมตนเองได้ (Q_3)
 ด้วยส่วนแพทย์ที่มีลักษณะระแวง (L^+) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะขัดแย้งในตนเอง (Q_3) ด้วย
 องค์ประกอบ ประสาทมั่นคง - หวาดกลัว (O) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ
 อ่อนคลาย - เคร่งเครียด (Q_4) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .6609^{**}$) และมีความ
 สัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) ขี้อาย - กล้าสังคม (H)
 และขัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q_3) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r =$
 $^{**} .5741, r = -.6212, r = -.5236^{**}$) หมายความว่า
 แพทย์ชายที่ประสาทมั่นคง (O^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะอ่อนคลาย (Q_4^-) ด้วย
 ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะหวาดกลัว (O^+) ก็เป็นแพทย์ที่มีลักษณะเคร่งเครียด (Q_4^+) ด้วย
 แพทย์ที่มีลักษณะประสาทมั่นคง (O^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+)
 ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะหวาดกลัว (O^+) ก็เป็นแพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ด้วย
 แพทย์ที่มีลักษณะประสาทมั่นคง (O^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะกล้าสังคม (H^+)
 ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะหวาดกลัว (O^+) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะขี้อาย (H^-) ด้วย
 แพทย์ที่มีลักษณะประสาทมั่นคง (O^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะควบคุมตนเองได้ (Q_3^+)
 ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะหวาดกลัว (O^+) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะขัดแย้งในตนเอง (Q_3) ด้วย

องค์ประกอบนอกกลาย - เกร็งเครียด (Q_4) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) ซ้ำอย่าง - กล้าสังคม (H) และขัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q_3) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = -.6687$, $r = -.4793$, $r = -.6753$) หมายความว่า

แพทย์ ที่มีลักษณะนอกกลาย (Q_4^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+)
 ค่าย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะเกร็งเครียด (Q_4^+) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ค่าย
 แพทย์ที่มีลักษณะนอกกลาย (Q_4^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะกล้าสังคม (H^+) ค่าย
 ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะเกร็งเครียด (Q_4^+) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะซ้ำอย่าง (H^-) ค่าย
 แพทย์ที่มีลักษณะนอกกลาย (Q_4^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะควบคุมตนเองได้ (Q_3^+)
 ค่าย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะเกร็งเครียด (Q_4^+) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะขัดแย้งในตนเอง (Q_3^-) ค่าย

องค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบซ้ำอย่าง - กล้าสังคม (H) และขัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q_3) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .6335$, $r = .5491$) หมายความว่า

แพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะซ้ำอย่าง (H^-) ค่าย
 ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะกล้าสังคม (H^+) ค่าย
 แพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะขัดแย้งในตนเอง (Q_3^-)
 ค่าย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) ก็เป็นแพทย์ที่มีลักษณะควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) ค่าย

องค์ประกอบซ้ำอย่าง - กล้าสังคม (H) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q_3) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .4934$) หมายความว่า แพทย์ที่มีลักษณะซ้ำอย่าง (H^-) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะขัดแย้งในตนเอง (Q_3^-) ค่าย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะกล้าสังคม (H^+) เป็นแพทย์ที่มีลักษณะควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) ค่าย

ตาราง 60 ค่าสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว
ของกลุ่มอาชีพแพทย์ 66 คน

การเก็บตัว - การแสดงตัว	A	E	F	H	Q_2
A สำนวน - ชอบออกสังคม		-.0758	.3716**	.2227	-.3085*
E ถ่อมตน - ถือตนเป็นใหญ่			.2898	.1563	.0652
F ถิ่นร ะมัดระวัง - ทำตามสบาย				.1624	-.3484**
H ขี้อาย - กล้าสังคม					-.4241**
Q_2 ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง					

*r มีนัยสำคัญที่ .05

**r มีนัยสำคัญที่ .01

จากตาราง 60 ซึ่งแสดงสภาพความสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัวของกลุ่มอาชีพแพทย์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ในบุคลิกภาพทางด้านการเก็บตัว - การแสดงตัวของกลุ่มแพทย์นี้มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นบางองค์ประกอบคือ

องค์ประกอบสำนวน - ชอบออกสังคม (A) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบถิ่นร ะมัดระวัง - ทำตามสบาย (F) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .3716$)** และมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($r = -.3085$)* หมายความว่า

แพทย์ที่มีลักษณะสำนวน (A^-) ก็เป็นแพทย์ที่ถิ่นร ะมัดระวัง (F^-) ค่อนข้าง
แพทย์ที่ชอบออกสังคม (A^+) ก็เป็นแพทย์ที่ทำตามสบาย (F^+) ค่อนข้าง
แพทย์ที่มีลักษณะสำนวน (A^-) ก็เป็นแพทย์ที่เป็นตัวของตัวเอง (Q_2^+) ค่อนข้าง
ส่วนแพทย์ที่ชอบออกสังคม (A^+) ก็เป็นแพทย์ที่ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ค่อนข้าง

องค์ประกอบอารมณ์ - อึดทนเป็นใหญ่ (E) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบถึ้วรรมักระวัง - ทำตามสบาย (F) อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ($r = .2898$) หมายความว่า แพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์ (E⁻) ก็เป็นแพทย์ที่มีลักษณะถึ้วรรมักระวัง (F⁻) ด้วย ส่วน แพทย์ที่มีลักษณะอึดทนเป็นใหญ่ (E⁺) ก็เป็นแพทย์ที่มีลักษณะทำตามสบาย (F⁺) ด้วย

องค์ประกอบถึ้วรรมักระวัง - ทำตามสบาย (F) มีความสัมพันธ์ทางลบกับ องค์ประกอบขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q₂) อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ($r = -.3404$) หมายความว่า แพทย์ที่มีลักษณะถึ้วรรมักระวัง (F⁻) ก็เป็นแพทย์ที่เป็นตัวของตัวเอง (Q₂) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะทำตามสบาย (F⁺) ก็เป็นแพทย์ที่มีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q₂) ด้วย

องค์ประกอบซึ้อาย - กล้าสังคม (H) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบขึ้น อยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q₂) อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ($r = -.4241$) หมายความว่า แพทย์ที่มีลักษณะซึ้อาย (H⁻) ก็เป็นแพทย์ที่เป็นตัวของตัวเอง (Q₂) ด้วย ส่วนแพทย์ ที่กล้าสังคม (H⁺) ก็มีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q₂) ด้วย

ตาราง 61 ค่าสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ -
การทนตัวอยู่เสมอ ของกลุ่มอาชีพแพทย์ 66 คน

การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ทนตัวอยู่เสมอ	C	E	F	N	A	I	M
C อารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์ มั่นคง		.1079	-.0598	.4155**	.1031	.4001**	.1571
E ถ่อมตน - ถ้อยตนเป็นใหญ่			.2898*	.1556	-.0758	.0750	.3163*
F ดีถาวร ะมักร ะวัง - ทำ ตามสบาย				.0586	.3716**	.1225	.0104
N ตรงไปตรงมา - มีเหลี่ยม					.0986	.2466	.1061
A สบาย - ชอบออกสังคม						.0224	-.0302
I จิตใจกล้าแข็ง-จิตใจอ่อนแอ							.2576*
M ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน							

* r มีนัยสำคัญที่ .05

** r มีนัยสำคัญที่ .01

จากตาราง 61 ซึ่งแสดงสภาพความสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ทนตัวอยู่เสมอของกลุ่มอาชีพแพทย์ ค่าสหสัมพันธ์แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบต่าง ๆ ในบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ทนตัวอยู่เสมอของกลุ่มอาชีพแพทย์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นบางองค์ประกอบ ก็คือ

องค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบตรงไปตรงมา - มีเหลี่ยม (N) และองค์ประกอบจิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ (I) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($r = .4155$, $r = .4001$) หมายความว่า

แพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ก็มีลักษณะตรงไปตรงมา (N^-) ด้วย

ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) ก็มีลักษณะมีเหลี่ยม (N^+) ด้วย

แพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ก็มีลักษณะจิตใจกล้าแข็ง (I^-) ด้วย

ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะอารมณ์มั่นคง (C^+) ก็มีลักษณะจิตใจอ่อนแอ (I^+) ด้วย

องค์ประกอบถ่อมตน - ถ่อมตนเป็นใหญ่ (E) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบถ่อมตน
ระมัดระวัง - ทำตามสบาย (F) และองค์ประกอบทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M)
อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ($r = .2898^*$, $r = .3163^*$) หมายความว่า

แพทย์ที่มีลักษณะถ่อมตน (E^-) ก็มีลักษณะถ่อมตนระมัดระวัง (F^-) ด้วย ส่วน

แพทย์ที่มีลักษณะถ่อมตนเป็นใหญ่ (E^+) ก็มีลักษณะทำตามสบาย (F^+) ด้วย

แพทย์ที่มีลักษณะถ่อมตน (E^-) ก็มีลักษณะทำตามความเป็นจริง (M^-) ด้วย

ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะถ่อมตนเป็นใหญ่ (E^+) ก็มีลักษณะเพ้อฝัน (M^+) ด้วย

องค์ประกอบถ่อมตนระมัดระวัง - ทำตามสบาย (F) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ
สำรวจ - ขอบอกสังคม (A) อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ($r = .3716^*$) หมายความว่า

แพทย์ที่มีลักษณะถ่อมตนระมัดระวัง (F^-) ก็มีลักษณะสำรวจ (A^-) ด้วย ส่วนแพทย์
ที่มีลักษณะทำตามสบาย (F^+) ก็มีลักษณะขอบอกสังคม (A^+) ด้วย

องค์ประกอบจิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ (I) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ
ทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M) อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ($r = .2576$) หมายความว่า

ว่า แพทย์ที่มีลักษณะจิตใจกล้าแข็ง (I^-) ก็มีลักษณะทำตามความเป็นจริง (M^-) ด้วย

ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะจิตใจอ่อนแอ (I^+) ก็มีลักษณะเพ้อฝัน (M^+) ด้วย

ตาราง 62 ค่าสหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น-ความเป็นอิสระ
จากผู้น ของกลุ่มอาชีพแพทย์ 66 คน

ความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น	E	M	Q ₁	Q ₂	A	G
E ถ่อมตน - ถิ่นตนเป็นใหญ่		.3163*	.3896**	.0652	-.0758	-.2986*
M ทาตามความเป็นจริง - เพื่อฝัน			.2943*	.0174	-.0302	.1957
Q ₁ นักอนุรักษ์ - นักทดลอง				.0486	-.2346	-.0109
Q ₂ ขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัว ของตัวเอง					-.3085*	-.0961
A สำนวน - ขอบออกสังคม						.0944
G ไม่ทำตามกฎ - ใช้อกร ต่อหน้าที่						

*r มีนัยสำคัญที่ .05

**r มีนัยสำคัญที่ .01

จากตาราง 62 ซึ่งแสดงสภาพความสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบ
ของบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของกลุ่มอาชีพแพทย์ ค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงว่าองค์ประกอบต่าง ๆ ในบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น -
ความเป็นอิสระจากผู้อื่นของกลุ่มแพทย์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นบาง
องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบถ่อมตน - ถิ่นตนเป็นใหญ่ (E) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทำตาม
ความเป็นจริง - เพื่อฝัน (M) และองค์ประกอบนักอนุรักษ์ - นักทดลอง (Q₁) อย่าง-

มีนัยสำคัญที่ .05 และ .01 ตามลำดับ ($r = .3163^*$, $r = .3896^{**}$) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบไม่ทำตามกฎ - ข้อตรงต่อหน้าที่ (G) อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ($r = -.2966^*$) หมายความว่า

แพทย์ที่มีลักษณะถ่อมตน (E-) ก็มีลักษณะทำตามความเป็นจริง (I-) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะถือตนเป็นใหญ่ (E+) ก็มีลักษณะเพ้อฝัน (M+) ด้วย แพทย์ที่มีลักษณะถ่อมตน (E-) ก็มีลักษณะเป็นนักอนุรักษ์ (Q₁-) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะถือตนเป็นใหญ่ (E+) ก็มีลักษณะเป็นนักทดลอง (Q₁+) ด้วย แพทย์ที่มีลักษณะถ่อมตน (E-) ก็มีลักษณะข้อตรงต่อหน้าที่ (G+) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะถือตนเป็นใหญ่ (E+) ก็มีลักษณะไม่ทำตามกฎ (G-) ด้วย

องค์ประกอบทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนักอนุรักษ์ - นักทดลอง (Q₁) อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ($r = .2943^*$) หมายความว่า แพทย์ที่มีลักษณะทำตามความเป็นจริง (M-) ก็มีลักษณะเป็นนักอนุรักษ์ (Q₁-) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะเพ้อฝัน (M+) ก็มีลักษณะเป็นนักทดลอง (Q₁+) ด้วย

องค์ประกอบขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q₂) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบสำรวม - ชอบออกสังคม (A) อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ($r = -.3085^*$) หมายความว่า แพทย์ที่มีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q₂-) ก็มีลักษณะชอบออกสังคม (A+) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง (Q₂+) ก็มีลักษณะสำรวม (A-) ด้วย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การที่จะพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมได้นั้น กำลังทางคน บุคคลนั้นมีความสำคัญยิ่ง นอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ แล้ว บุคลิกภาพของบุคคลในสังคมยังมีอิทธิพลอย่างมากต่อความก้าวหน้าและความล้มเหลวของการพัฒนา โดยเฉพาะบุคคลในอาชีพครูซึ่งมีหน้าที่ให้ความรู้ และปลูกฝังอบรมเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปข้างหน้า และบุคคลในอาชีพแพทย์ซึ่งทำหน้าที่ป้องกันและรักษาโรกภัยไข้เจ็บซึ่งเป็นเครื่องบั่นทอนกำลังคนของประเทศ ทั้งยังเป็นอาชีพที่มีฐานะสูงในสังคมเป็นที่สนใจของประชาชน บุคลิกภาพของบุคคลจึงมีอิทธิพลต่อสังคมและมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก สมควรที่จะได้มีการศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ของบุคคลในอาชีพครูและอาชีพแพทย์ โดยเฉพาะความเกรงใจซึ่งเป็นบุคลิกภาพของคนไทยที่มีผู้วิพากษ์วิจารณ์กันมาก

นอกจากนี้จากงานวิจัยเกี่ยวกับความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ของนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยพบว่า อาชีพครูและอาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่ได้รับความนิยมสูงสุดในอันดับสูงมาก ดังนั้นผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ก็นำไปใช้เป็นข้อมูลในการแนะแนวอาชีพเพื่อช่วยให้นักเรียนได้สำรวจบุคลิกภาพของตนเปรียบเทียบกับบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพที่ตนสนใจ หรือใช้ในการปรับปรุงบุคลิกภาพของตนให้เหมาะสมกับอาชีพ

ความมุ่งหมายเฉพาะ

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างกันทางบุคลิกภาพรวม 5 ด้านในแต่ละด้านระหว่างกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ และระหว่างกลุ่มครูชาย วิทยาลัย แพทย์ชาย และ แพทย์หญิง

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างกันทางด้านความเกรงใจ ระหว่างกลุ่มอาชีพ
กฏ กับกลุ่มอาชีพแพทย และระหว่างกลุ่มครูชาย กฏหญิง แพทยชาย และแพทยหญิง
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับบุคลิกภาพรวม
- 5 ด้าน ในกลุ่มอาชีพกฏ และในกลุ่มอาชีพแพทย
4. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับบุคลิกภาพ 4 ด้าน และ
ความเกรงใจในกลุ่มอาชีพกฏ และในกลุ่มอาชีพแพทย
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพ 4 ด้าน ในแต่ละด้าน
ในกลุ่มอาชีพกฏ และในกลุ่มอาชีพแพทย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างกฏที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คืออาจารย์ในวิทยาลัยวิชาการศึกษาใน
นครหลวงกรุงเทพมหานคร จำนวน 56 คน เป็นอาจารย์ชาย 25 คน อาจารย์หญิง 31 คน

กลุ่มตัวอย่างแพทยที่ใช้ในการศึกษา คือแพทย์ประจำโรงพยาบาลต่าง ๆ ของทาง
ราชการในนครหลวงกรุงเทพมหานคร จำนวน 66 คน เป็นแพทย์ชาย 31 คน แพทย์หญิง
35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษากันว่า

1. แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพ 16 ด้าน "Sixteen Personality Factor
Questionnaire" (16 P.F.) Form B. ของ Raymond B. Cattell ที่สร้างขึ้น
สำหรับผู้ใด ซึ่งอาจารย์ ดร.วิรุทธ และ ดร.นวลเพ็ญ วิเชียรโรจน์ ร่วมกับผู้เขียนและ
คณะได้เรียบเรียงเป็นภาษาไทย แบบสอบถามนี้มีจำนวนข้อคำถาม 187 ข้อ แต่ละข้อมีคำตอบ
3 คำตอบ ให้ผู้ตอบพิจารณาเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกของตนมากที่สุด

2. แบบสอบถามวัดความเกรงใจ ของ ดร.วิรุทธ วิเชียรโรจน์ และคณะ
มีข้อคำถามทั้งหมด 91 ข้อ แบ่งออกเป็น 11 บทบาท ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ Role
Differential Scale.

การทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

1. นำแบบสอบถามวัณบุคลิกภาพ 16 ด้าน และแบบสอบถามวัดความเกรงใจไปทดสอบกับบุคคลในอาชีพครู โดยการติดต่อกับผู้บังคับบัญชาแต่ละสถานศึกษา แต่ละคณะวิชา และการติดต่อขอพบเองเป็นรายบุคคล แล้วเก็บรวบรวมคำตอบหลังจากให้เวลาในการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 แบบ อย่างน้อย 1 สัปดาห์
2. นำแบบสอบถามวัณบุคลิกภาพ 16 ด้าน และแบบสอบถามวัดความเกรงใจไปทดสอบกับบุคคลในอาชีพแพทย์ โดยการติดต่อกับผู้บังคับบัญชาโรงพยาบาลแต่ละแห่งแต่ละแผนก และโดยการติดต่อกับบุคคลในวงงานใกล้ชิด แล้วเก็บรวบรวมคำตอบหลังจากให้เวลาในการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 แบบ อย่างน้อย 1 สัปดาห์
3. นำคำตอบแบบสอบถามทั้ง 2 แบบ กลับมาตรวจให้คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามวัณบุคลิกภาพ 16 ด้าน และ แบบสอบถามวัดความเกรงใจมาหาค่าสถิติพื้นฐานของบุคลิกภาพแต่ละด้านและความเกรงใจของกลุ่มตัวแปรอิสระแต่ละกลุ่ม แล้วนำมาเปรียบเทียบกันและวิเคราะห์เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 16 ลักษณะ โดยนำมารวมเป็นกลุ่มบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละด้านระหว่างกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ และระหว่างกลุ่มครูชาย ครูหญิง แพทย์ชาย และแพทย์หญิง โดยใช้ t-test
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของความเกรงใจระหว่างกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ และระหว่างกลุ่มครูชาย ครูหญิง แพทย์ชาย และแพทย์หญิง โดยใช้ t-test
3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับกลุ่มบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในกลุ่มอาชีพครูและในกลุ่มอาชีพแพทย์
4. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับกลุ่มบุคลิกภาพ 4 ด้าน ในกลุ่มอาชีพครู และในกลุ่มอาชีพแพทย์

5. หากาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของกลุ่มบุคลิกภาพ 4 ด้าน ในแต่ละจำม
ในกลุ่มอาชีพครู และในกลุ่มอาชีพแพทย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละด้านระหว่างกลุ่มอาชีพครู
กับกลุ่มอาชีพแพทย์ และระหว่างกลุ่มครูชาย ครูหญิง แพทย์ชาย และแพทย์หญิง

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้านในแต่ละด้านระหว่าง
กลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ พบว่า

1.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวลของกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์
ก่อนไปทางวิถีกังวลต่ำโดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองประกอบทั้ง 6 ด้าน คือ
 L, O, Q_4, C, H, Q_3

1.2 บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว – การแสดงตัวของกลุ่มอาชีพครูและ
กลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ทั้งสองกลุ่มก่อนไปทางการเก็บตัวโดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติในองประกอบทั้ง 5 ด้าน คือ A, E, F, H, Q_2

1.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปอารมณ์ – การตื่นตัวอยู่เสมอ
กลุ่มอาชีพแพทย์ก่อนไปทางตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่ากลุ่มอาชีพครู โดยที่แพทย์มีเฉลี่ย ($\bar{N}$)
และค่าตามความเป็นจริง (M^-) มากกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนองประกอบ
อื่น ๆ คือ C, E, F, A, I ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

1.4 บุคลิกภาพด้านความกลัวตามผู้อื่น – ความเป็นอิสระจากผู้อื่น
ทั้งสองกลุ่มก่อนไปทางความกลัวตามผู้อื่น โดยที่แพทย์ค่าตามความเป็นจริง (M^-) มากกว่า
ครูอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ส่วนองประกอบอื่น ๆ คือ E, M, Q_1, Q_2, A, G
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

1.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญาของกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ก่อน
ไปทางต่ำกว่ามัธยฐาน (B^-) เล็กน้อยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ--

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้านในแต่ละด้านระหว่างกลุ่มครูชายกับกลุ่มแพทย์ชายพบว่า

2.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวลของกลุ่มครูชายและกลุ่มแพทย์ชายก่อนไปทางความวิตกกังวลต่ำโดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบ

L, O, Q₄, C, H, Q₃

2.2 บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว – การแสดงตัวของกลุ่มครูชายและกลุ่มแพทย์ชาย ก่อนไปทางแสดงตัวมากกว่าแพทย์ชายโดยที่ครูชายถือตนเป็นใหญ่ (E⁺) มากกว่าแพทย์ชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ก็คือ A, F, H, Q₂ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ – การตื่นตัวอยู่เสมอ แพทย์ชายค่อนข้างจะมีการตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่าครูชาย โดยที่แพทย์ชายมีเหลี่ยม (N⁺) และทำตามความเป็นจริง (M⁻) มากกว่าครูชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 และครูชายถือตนเป็นใหญ่ (E⁺) มากกว่าแพทย์ชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ก็คือ C, F, A, I ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.4 บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น – ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ทั้งสองกลุ่มก่อนไปทางความคล้อยตามผู้อื่นโดยที่ครูชายถือตนเป็นใหญ่ (E⁺) มากกว่าแพทย์ชายอย่างมีนัยสำคัญตามสถิติที่ระดับ .05 และแพทย์ชายทำตามความเป็นจริง (M⁻) มากกว่าครูชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในองค์ประกอบอื่น ๆ ก็คือ Q₁, Q₂, A, G ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา ทั้งกลุ่มครูชายและกลุ่มแพทย์ชายมีสติปัญญา ก่อนไปทางต่ำกว่ามัธยฐาน (B⁻) เล็กน้อยโดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้านในแต่ละด้านระหว่างกลุ่มครูหญิงกับกลุ่มแพทย์หญิงพบว่า

3.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล กลุ่มแพทย์หญิงมีแนวโน้มค่อนข้าง
ทางวิตกกังวลต่ำกว่าครูหญิงโดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบ
ทั้ง 6 ด้าน คือ L, O, Q₄, C, H, Q₃

3.2 บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว ทั้งกลุ่มครูหญิงและ
กลุ่มแพทย์หญิงค่อนข้างไปทางการเก็บตัวโดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์
ประกอบ A, E, F, H, Q₃

3.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - การตื่นตัวอยู่เสมอ
กลุ่มแพทย์หญิงค่อนข้างไปทางตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่ากลุ่มครูหญิง โดยแพทย์หญิงทำค่า
ความเป็นจริง (M^-) และมีไหลย้ม (M^+) มากกว่าครูหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ คือ C, E, F, N, A, I, ไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.4 บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น
ทั้งครูหญิงและแพทย์หญิงค่อนข้างไปทางความคล้อยตามผู้อื่น โดยแพทย์หญิงทำค่า
เป็นจริง (M^-) มากกว่าครูหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนองค์ประกอบ
อื่น ๆ คือ E, Q, Q₂, A, G ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา กลุ่มครูหญิงและกลุ่มแพทย์หญิงมีสติ
ปัญญาอยู่ในระดับกลางค่อนข้างไปทางค่าความมัชฌิมา (M^-) เล็กน้อยโดยไม่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน ในแต่ละด้านระหว่าง
กลุ่มครูชายกับครูหญิง พบว่า

4.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล ครูชายมีแนวโน้มไปทางความ
วิตกกังวลต่ำกว่าครูหญิง โดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบ
L, O, Q₄, C, H, Q₃

4.2 บุคลิกภาพด้านตาการเก็บตัว - การแสดงตัว ครูชายค่อนข้างไปทาง
แสดงตัวมากกว่าครูหญิง โดยครูชายมีลักษณะถือคนเป็นใหญ่ (E^+) มากกว่าครูหญิงซึ่ง
ค่อนข้างจะยอมคน (E^-) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ส่วนในองค์ประกอบอื่น ๆ คือ

A, F, H, Q₂ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตรมอารมณ์ — การตื่นตัวอยู่เสมอ
 ครุฑชายค่อนข้างจะตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่าครุฑหญิง โดยครุฑชายถือคนเป็นใหญ่ (E^+) มากกว่าครุฑหญิงซึ่งค่อนข้างจะถ่อมตน (E^-) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครุฑหญิงค่อนข้างจะมีจิตใจอ่อนแอ (I^+) มากกว่าครุฑชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในองค์ประกอบอื่น ๆ คือ C, F, N, A, M ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น — ความเป็นอิสระจากผู้อื่น
 ทั้งสองกลุ่มค่อนข้างไปทางความคล้อยตามผู้อื่น โดยครุฑชายถือคนเป็นใหญ่ (E^+) มากกว่าครุฑหญิงที่ค่อนข้างถ่อมตน (E^-) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในองค์ประกอบอื่น ๆ คือ M, Q₁, Q₂, A, G ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

4.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา ครุฑชายและครุฑหญิงมีสติปัญญา (S) ไม่แตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้านในแต่ละด้าน ระหว่าง
 กลุ่มแพทย์ชายกับแพทย์หญิง พบว่า

5.1 บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล แพทย์ชายและแพทย์หญิงค่อนข้าง
 ทางวิตกกังวลต่ำ โดยแพทย์ชายมีประสาทมั่นคง (O^-) และกล้าสังคม (H^+) มากกว่า
 แพทย์หญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

5.2 บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว — การแสดงตัว ทั้ง 2 กลุ่มค่อนข้าง
 ทางการเก็บตัว แต่แพทย์ชายกล้าสังคม (H^+) มากกว่าแพทย์หญิง ซึ่งค่อนข้างอาย
 (H^-) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

5.3 บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ — การตื่นตัวอยู่เสมอ
 ทั้ง 2 กลุ่มค่อนข้างตื่นตัวอยู่เสมอ โดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน
 องค์ประกอบ C, E, F, N, A, I, M.

5.4 บุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น — ความเป็นอิสระจากผู้อื่น
 แพทย์ชายและ แพทย์หญิงค่อนข้างไปทางความคล้อยตามผู้อื่น โดยไม่แตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบ E, M, Q_1, Q_2, A, G

5.5 บุคลิกภาพด้านสติปัญญา แพทย์ชายและแพทย์หญิงมีสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน

6. ในการเปรียบเทียบความเกรงใจ พบว่าครูหญิงมีความเกรงใจมากกว่าครูชาย และแพทย์หญิงมีความเกรงใจมากกว่าแพทย์ชาย อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 และไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่าง กลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ ครูชายกับแพทย์ชาย ครูหญิงกับแพทย์หญิง

7. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ในกลุ่มอาชีพครู พบว่าในด้านความวิตกกังวล

— องค์ประกอบไว้วางใจคน — ระวาง (B) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบประสาทมั่นคง — หวาดกลัว (O) องค์ประกอบนอนคลาย — เคร่งเครียด (Q_4) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว — อารมณ์มั่นคง (C) องค์ประกอบขี้อาย — กล้าสังคม (H) องค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง — ความคุมตนเองได้ (Q_3)

— องค์ประกอบประสาทมั่นคง — หวาดกลัว (O) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบนอนคลาย — เคร่งเครียด (Q_4) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว — อารมณ์มั่นคง (C) องค์ประกอบขี้อาย — กล้าสังคม (H) องค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง — ความคุมตนเองได้ (Q_3)

— องค์ประกอบนอนคลาย — เคร่งเครียด (Q_4) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว — อารมณ์มั่นคง (C) องค์ประกอบขี้อาย — กล้าสังคม (H) องค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง — ความคุมตนเองได้ (Q_3)

— องค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว — อารมณ์มั่นคง (C) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบขี้อาย — กล้าสังคม (H) องค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง — ความคุมตนเองได้ (Q_3)

— องค์ประกอบขี้อาย — กล้าสังคม (H) ยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับขัดแย้งในตนเอง — ความคุมตนเองได้ (Q_3) อีกด้วย

ในค่านการเก็บตัว - การแสดงตัว

- องค์ประกอบสำรวจ - ขอบออกสังคม (A) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบขึ้นอยู่กลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2)
- องค์ประกอบยอมตน - ถือตนเป็นใหญ่ (E) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบที่ถือนระมัดระวัง - ทำตามสบาย (F) และองค์ประกอบขี้อาย
- กล้าสังคม (H)

- องค์ประกอบที่ถือนระมัดระวัง - ทำตามสบาย (F) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบขี้อาย - กล้าสังคม (H)

- องค์ประกอบขี้อาย - กล้าสังคม (H) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบขึ้นอยู่กลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2)

ในค่านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - คั่นตัวอยู่เสมอ

- องค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบตรงไปตรงมา - มีเหลี่ยม (N) และองค์ประกอบทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M)

- องค์ประกอบยอมตน - ถือตนเป็นใหญ่ (E) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบที่ถือนระมัดระวัง - ทำตามสบาย (F) และองค์ประกอบทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M)

ในค่านความคล้อยตามผู้อื่น - ความเป็นอิสระจากผู้อื่น

- องค์ประกอบยอมตน - ถือตนเป็นใหญ่ (E) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M)

- องค์ประกอบขึ้นอยู่กลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบสำรวจ - ขอบออกสังคม (A)

8. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของบุคลิกภาพค่านต่าง ๆ ในกลุ่มอาชีพแพทย์ พบว่า

ในค่านความวิตกกังวล

- องค์ประกอบต่าง ๆ ในค่านนี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในตัวเอง

เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ในกลุ่มอาชีพครูคงกล่าวรายละเอียดไว้แล้ว

ในด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว

- องค์ประกอบสำรวจรวม - ชอบออกสังคม (A) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบถึถวนระมักระวัง - ทำตามสบาย (F) และสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2)

- องค์ประกอบถึถวนคน - ถึถวนเป็นใหญ่ (B) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบถึถวนระมักระวัง - ทำตามสบาย (F)

- องค์ประกอบถึถวนระมักระวัง - ทำตามสบาย (F) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2)

- องค์ประกอบขี้อาย - กล้าสังคม (H) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบขึ้นอยู่กับกลุ่ม - เป็นตัวของตัวเอง (Q_2)

ในด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - คั่นตัวอยู่เสมอ

- องค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (G) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบตรงไปตรงมา - มีเหลี่ยม (N) และองค์ประกอบจิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ (I)

- องค์ประกอบถึถวนคน - ถึถวนเป็นใหญ่ (E) สัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบถึถวนระมักระวัง - ทำตามสบาย (F) และองค์ประกอบทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M)

- องค์ประกอบถึถวนระมักระวัง - ทำตามสบาย (F) สัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบสำรวจรวม - ชอบออกสังคม (A)

- องค์ประกอบจิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ (I) สัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M)

ในด้านการคล้อยตามผู้อื่น - เป็นอิสระจากผู้อื่น

- องค์ประกอบถึถวนคน - ถึถวนเป็นใหญ่ (E) สัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบทำตามความเป็นจริง - เพ้อฝัน (M) และองค์ประกอบนักอนุรักษ - นักทดลอง (Q_1) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบไม่ทำตามกฎ - ซึ่งตรง

ค่อหน้าที (G)

- องค์ประกอบทำตามความเป็นจริง — เพื่อดัน (M) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบนักอนุรักษ์ — นักทดลอง (Q₁)
- องค์ประกอบขึ้นอยู่กับกลุ่ม — เป็นตัวของตัวเอง (Q₂) สัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบโดยรวม — ชอมออกดังคม (A)

9. ค่าความสัมพันธ์ของความเกรงใจกับบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ

ในกลุ่มอาชีพครู

- ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบไม่ทำตามกฎ — ซึ่งตรง

ค่อหน้าที (G)

ในกลุ่มอาชีพแพทย์

- ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบประสาทมันคง
- หวาคกลัว (O)
- ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบซื่อาย — กล้าดังคม (H) องค์ประกอบยอมคน — ถือคนเป็นใหญ่ (E) องค์ประกอบถึถ้วนระมัคระวัง — ทำตามสบาย (F) และองค์ประกอบทำตามความเป็นจริง — เพื่อดัน (M)

10. บุคลิกภาพด้านสติปัญญาทั้งในกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบใดเลย.

การ อภิปรายผล

การศึกษา เปรียบ เทียบบุคลิกภาพของครูและแพทย์ในครั้งนี้ ผู้เขียนไม่ได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างครูและแพทย์จากกลุ่มประชากรของบุคคลใน 2 อาชีพนี้ เนื่องจากการเก็บรวบรวมข้อมูลค่อนข้างขึ้นกับความร่วมมือของกลุ่มตัวอย่างจะเจาะจงลงไปไม่ได้ ผลการศึกษาคครั้งนี้จึงอธิบายได้แต่เพียงบุคลิกภาพของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และบุคลิกภาพของแพทย์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคครั้งนี้เท่านั้น

การ อภิปรายผลนี้ จะอภิปรายเฉพาะค่าความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน และความเกรงใจของครูและแพทย์เท่านั้น โดยนำค่าความสัมพันธ์ภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของบุคลิกภาพและความเกรงใจของกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพ

แพทย์มาช่วยในการอภิปรายให้ชัดเจนขึ้น

ก. ความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน และความเกรงใจ ระหว่างกลุ่มอาชีพรูและกลุ่มอาชีพแพทย์

1. บุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล ผู้เขียนตั้งสมมุติฐานไว้ว่า "กลุ่มอาชีพแพทย์น่าจะมีความวิตกกังวลต่ำกว่ากลุ่มอาชีพรู" คือ แพทย์น่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบของความวิตกกังวลค่อนข้างไปทาง ไร้ใจคน (L^-) ประสาทมั่นคง (O^-) ผ่อนคลาย (O_4^-) อารมณ์มั่นคง (C^+) และควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) มากกว่าครู (เว้นแต่องค์ประกอบ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานในด้านการเก็บตัว - การแสดงตัว) แต่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน คือ กลุ่มอาชีพรูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีบุคลิกภาพค่อนข้างไปทางมีความวิตกกังวลต่ำ โดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน คือ ทั้งครูและแพทย์มีบุคลิกภาพค่อนข้างไปทางมีประสาทมั่นคง (O^-) ผ่อนคลาย (O_4^-) ควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) ซึ่งเป็นลักษณะของความวิตกกังวลต่ำคล้ายกัน แต่ในองค์ประกอบ L, C, H , ทั้ง 2 กลุ่มอยู่ค่อนข้างคนละด้านของมัธยฐานในแต่ละองค์ประกอบ คือ ครูค่อนข้างไปทางไร้ใจคน (L^-) ส่วนแพทย์ค่อนข้างไปทางระแวดระวัง (L^+) ครูค่อนข้างไปทางอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ส่วนแพทย์ค่อนข้างไปทางอารมณ์มั่นคง (C^+) ครูค่อนข้างไปทางกล้าสังคม (H^+) ส่วนแพทย์ค่อนข้างไปทางขี้อาย (H^-) แต่เป็นความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลที่ได้ี้ในค่านบุคลิกภาพของครูสอดคล้องกับผลการวิจัยของฮาเวอร์แลนด์ (Cattell and Eber, 1964 : 28) ซึ่งได้ศึกษาบุคลิกภาพของครูในฮิลลินอยส์ โดยใช้แบบสอบถาม 16 PF นี้เช่นเดียวกัน พบว่า ครูมีบุคลิกภาพที่เด่นชัดในด้านกล้าสังคม (H^+) และค่อนข้างจะไร้ใจคน (L^-) ประสาทมั่นคง (O^-) ควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) ซึ่งเป็นลักษณะของความวิตกกังวลต่ำ เว้นแต่องค์ประกอบ C ที่ฮาเวอร์แลนด์พบว่าครูมีอารมณ์มั่นคง (C^+) แต่ผลการศึกษารั้งนี้พบว่าครูค่อนข้างไปทางอารมณ์อ่อนไหว (C^-) นอกจากนี้มีผลการศึกษาของพรพิมล เพ็ชรวิทอง (2515) ที่ได้เปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูผู้ประสบความสำเร็จกับครูผู้ไม่ประสบความสำเร็จ โดยใช้แบบสอบถามเดียวกันนี้ก็พบว่า ครูทั้งสองกลุ่มมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบของ

ความวิตกกังวลก่อนไปทางไวโจคน (L^-) ประสาหมั่นคง (O^-) ความคุมตนเองได้ (Q_3^+) ผ่อนคลาย (Q_4^-) กล้าสังคม (H^+) และอารมณ์มั่นคง (C^+) ซึ่งตรงกันกับผลการศึกษาคั้งนี้ทุกองค์ประกอบ เว้นแต่องค์ประกอบ C เท่านั้นที่ผิดกันไปคนละข้าง

ส่วนในค่านบุคลิกภาพของแพทย์สอดคล้องกับผลการวิจัยของซาเวจ (Savage, 1972 : 68 - 77) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์ในนิวยอร์กเชลมีความวิตกกังวลปานกลาง เพราะคะแนนที่ออกมาทางค่านความวิตกกังวลต่ำของกลุ่มอาชีพแพทย์ (เช่นเดียวกับกลุ่มอาชีพครู) ก็ไม่ห่างจากมัชฐานของแต่ละองค์ประกอบมากนัก แพทย์ซาเวจพบว่านักศึกษาแพทย์ค่อนข้างจะมีความขัดแย้งในตนเอง (Q_3^-) ส่วนผลการศึกษาคั้งนี้พบว่าแพทย์ค่อนข้างไปทางควบคุมตนเองได้ (Q_3^+) บุคลิกภาพของกลุ่มอาชีพแพทย์ที่พบในค่านความวิตกกังวลนี้เป็นไปในทางที่คาลัม (Kaib 1963 : 32 - 36) และ เอนจีเมน (Engelsson 1964 : 8) ให้ความเห็นไว้ว่า แพทย์ต้องมีใจสงบ ควบคุมตนเองได้ในขณะที่กำลังเครียด และต้องมีอารมณ์มั่นคงไม่หวั่นไหวง่าย ซึ่งเป็นลักษณะของการมีความวิตกกังวลต่ำ

ผลการศึกษาคั้งนี้ยังต่างจากผลการศึกษาของ ปาล (Pal 1968 : 287 - 288) ที่พบว่าทั้งนักศึกษาแพทย์และนักศึกษาคณะของมหาวิทยาลัยอัลลาฮาบาค อินเดีย มีความเครียดความคับข้องใจ และความขัดแย้งในบางเรื่อง ซึ่งแสดงออกในการทดสอบด้วยแบบทดสอบ Rorschach Ink - Blot Test

/ การที่กลุ่มอาชีพแพทย์และกลุ่มอาชีพครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ไม่มีความแตกต่างกันในองค์ประกอบของความวิตกกังวลตามเหตุผลของสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผู้เขียนเห็นว่าอาจจะเป็นเพราะว่าในการเก็บรวบรวมข้อมูลคั้งนี้ ผู้ได้รับแบบสอบถามจำนวนมากในทั้งสองกลุ่มอาชีพปฏิเสธที่จะตอบ โดยอ้างว่าไม่มีเวลา อาจจะตอบได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร หรือไม่ตอบเพราะไม่แน่ใจว่าจะเข้าใจคำถามได้ถูกต้องหรือไม่ และมีผู้ที่ตอบไม่ครบจำนวนข้อคำถามซึ่งก็คิดออกก็มาก ซึ่งอาจจะสันนิษฐานได้ว่าเกิดจากความระแวง ความเกรงเครียด (ในการที่จะตอบแบบสอบถาม) ซึ่งเป็นลักษณะของความวิตกกังวลสูง ส่วนผู้ที่ตอบแบบสอบถามเดียวกันนั้น

โดยไม่มีปัญหาตั้งกล่าว ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาในครั้งนี้ น่าจะสันนิษฐานได้ว่าเป็นผู้ที่ไว้วางใจผู้อื่น นอกคล้ายไม่เคร่งเครียด และตัดสินใจเด็ดขาด ซึ่งเป็นลักษณะของความวิตกกังวลต่ำ ผลที่พบจึงปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มอาชีพที่มีบุคลิกภาพไปในทางมีความวิตกกังวลต่ำอย่างไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาผลของการความสัมพันธ์ที่ได้ในการศึกษาค้างนี้ พบว่าค่าความสัมพันธ์ภายในขององค์ประกอบทั้ง 6 ของความวิตกกังวล มีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติทุกองค์ประกอบเหมือนกันในทั้งสองกลุ่มอาชีพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ

องค์ประกอบไว้วางใจคน - ระวัง (L) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบประสาทมั่นคง - หวาดกลัว (O) องค์ประกอบนอนคล้าย - เคร่งเครียด (Q₄) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) องค์ประกอบขี้อาย - กล้าสังคม (H) องค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q₃)

องค์ประกอบประสาทมั่นคง - หวาดกลัว (O) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบนอนคล้าย - เคร่งเครียด (Q₄) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) องค์ประกอบขี้อาย - กล้าสังคม (H) องค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q₃)

องค์ประกอบนอนคล้าย - เคร่งเครียด (Q₄) มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) องค์ประกอบขี้อาย - กล้าสังคม (H) องค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q₃)

องค์ประกอบอารมณ์อ่อนไหว - อารมณ์มั่นคง (C) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบขี้อาย - กล้าสังคม (H) และองค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q₃)

องค์ประกอบขี้อาย - กล้าสังคม (H) มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบขัดแย้งในตนเอง - ควบคุมตนเองได้ (Q₃)

ถ้าพิจารณาเพียงเท่านี้ก็อาจจะทำให้คิดว่า บุคลิกภาพในค่านความวิตกกังวล

ของบุคคลสองอาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนี้ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อดูต่อไปว่าความวิตกกังวลของทั้งสองกลุ่มสัมพันธ์กับบุคลิกภาพด้านอื่นต่างกันหรือเหมือนกัน ก็พบว่า ในกลุ่มอาชีพครูความวิตกกังวลไม่สัมพันธ์กับความเกรงใจเลย ส่วนในกลุ่มอาชีพแพทย์ องค์ประกอบบางด้านของความวิตกกังวล คือ องค์ประกอบ ๐ มีความสัมพันธ์ทางบวก และ H มีความสัมพันธ์ทางลบกับความเกรงใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า

— แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นแพทย์ที่ประสาทมั่นคง (0-) และกล้าสังกม (H⁺) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรงใจมาก ก็เป็นแพทย์ที่มีความหวาดกลัว (0⁺) และขี้อาย (H⁻) ด้วย

ลักษณะความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ทำให้เห็นได้ว่าบุคลิกภาพในด้านการวิตกกังวลของกลุ่มอาชีพแพทย์มีความแตกต่างไปจากกลุ่มอาชีพครู ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ของความวิตกกังวลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความเกรงใจเลย อีกนัยหนึ่ง อาจกล่าวได้ว่าความวิตกกังวลของแพทย์ เป็นปัจจัยซึ่งกันและกันกับความเกรงใจ ส่วนครูหาได้เป็นเช่นนั้นไม่

สรุปได้ว่าในเรื่องความวิตกกังวล กลุ่มอาชีพทั้งสองแตกต่างกันเมื่อนำเรื่องความเกรงใจเข้ามาเกี่ยวข้อง

2. บุคลิกภาพด้านการเก็บตัว — การแสดงตัว ผู้เขียนตั้งสมมุติฐานไว้ว่า "กลุ่มอาชีพครูจะมีการแสดงตัวมากกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์ คือ ครูน่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบของการเก็บตัว — การแสดงตัว ค่อนข้างสูง ชอบออกสังกม (A⁺) ถีอทนเป็นใหญ่ (E⁺) ทำตามสบาย (F⁺) กล้าสังกม (H⁺) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q₂) มากกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์ แต่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน คือ กลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีบุคลิกภาพค่อนข้างเก็บตัวโดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน คือ ทั้งครูและแพทย์ค่อนข้างรวม (A⁻) ถีอทน (E⁻) ถีอทนระมัดระวัง (F⁻) ซึ่งเป็นลักษณะของการเก็บตัว แต่ในองค์ประกอบ Q₂ กลุ่มอาชีพทั้งสองค่อนข้างขึ้นกับกลุ่ม (Q₂⁻) ซึ่งเป็นลักษณะของการแสดงตัว ส่วนในองค์ประกอบ H นั้น ครูค่อนข้างกล้าสังกม (H⁺) และ

แพทย์ค่อนข้างอาย (H) แต่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการศึกษานี้ตรงกับผลการวิจัยของสมทรง สุวรรณเลิศและคณะ (2512 : 17 - 19) ที่พบว่า นักเรียนฝึกหัดครูและนักศึกษาแพทย์มีคะแนนเฉลี่ยในด้านการเก็บตัว - การแสดงตัวใกล้เคียงกันมาก แต่ผลการศึกษานี้ขัดกับผลการศึกษาของละออพงษ์พานิชที่พบว่าแพทย์มีความต้องการคบเพื่อนต่างเพศ และความต้องการก้าวร้าว ซึ่งเป็นลักษณะของการแสดงตัวมากกว่าครู และผลการศึกษาของปาล (Pal 1968 : 135) ที่พบว่านักศึกษารุ่นของมหาวิทยาลัยอัลลาฮาบาด อินเดีย มีความต้องการถอมตนมากกว่านักศึกษาแพทย์ ก็ขัดแย้งกับผลการศึกษาที่ไ้ในครั้งนี

การที่กลุ่มอาชีพทั้งสองมีบุคลิกภาพค่อนข้างไปในทางเก็บตัวอย่างไม่แตกต่างกันนี้อาจอธิบายได้ด้วยความนิยมในสังคมไทยที่ยกย่องความส่วรวม ความถอมตน และการระมัดระวังกิริยาจาว่า เป็นลักษณะของคนสุภาพ คนที่เจริญแล้วได้รับการศึกษาอบรมมาคืออาชีพครูและอาชีพแพทย์ เป็นอาชีพที่เป็นที่คาดหวังของสังคมว่าบุคคลในอาชีพทั้งสองนี้จะต้องมีบุคลิกภาพตามมาตรฐานค่านิยมของสังคม ดังจะเห็นได้จากการกล่าวถึงครูว่าเป็นแม่พิมพ์ของชาติ ซึ่งหมายถึงว่าครูจะต้องทำตนตามมาตรฐานที่สังคมนิยมเพื่อเป็นแบบอย่างแก่เด็ก อาชีพแพทย์ก็เช่นเดียวกันเป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องนับถือในสังคมเป็นพิเศษ ประชาชนในสังคมมักจะถือกันว่าแพทย์จะต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดีตามค่านิยมของสังคม เมื่อเป็นเช่นนี้สถาบันอาชีพทั้งสองก็ย่อมพยายามสร้างบุคลิกภาพของบุคคลใน วงอาชีพนี้ให้เป็นไปตามมาตรฐานและค่านิยมของสังคม ความทฤษฎีของแคทเทลินในเรื่องอิทธิพลของสถาบันในสังคมที่มีต่อบุคลิกภาพของบุคคล ข้อที่ 1 ที่กล่าวว่า "สถาบันทางสังคมอาจจะมีความตั้งใจที่จะทำให้บุคคลเกิดลักษณะหรือบุคลิกภาพอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของสังคม" (Hall and Lindzey, 1965 : 409) ดังที่นายแพทย์คัมภีร์ มัลลิกะมาส (2509:309) ได้เขียนไว้ว่า "เมื่อเราข้ามฟากไปแล้วได้ 4 ปี เรือจ้างชุดนั้นเริ่มชนพวกเรากลับกลัไปสู่อสังคเคิมที่เราเคยอยู่ เราถูกล้างสมอง ถูกเปลี่ยนนิสัย ถูกอมและถูกรมจนบุคลิกภาพได้เปลี่ยนไปเป็นส่วนใหญ่ ที่เคยคนองก็กลายเป็นสงบเสงี่ยมลงไป ที่ก้าวร้าวมาก ๆ ก็กลับเป็นคนสุภาพเรียบร้อยตามสมควร ทั้งนี้เพราะเรือจ้างส่งเรากลับ

ในฐานะผู้รับใช้สังคม การอบรมทางจิตใจของสถาบันการศึกษาในวิชาชีพทั้งสองที่เป็นไปในทางเดียวกันจึงน่าจะมีส่วนทำให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองไม่มีความแตกต่างกันในบุคลิกลักษณะนี้

อย่างไรก็ตามแม้จะไม่พบความแตกต่างที่มีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มอาชีพทั้งสอง แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ภายในขององค์ประกอบต่าง ๆ ในบุคลิกลักษณะการเก็บตัว — การแสดงตัวของกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ ก็พบว่ากลุ่มอาชีพทั้งสองมีลักษณะความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในบุคลิกลักษณะนี้คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันดังนี้

1. ค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์เหมือนกัน ได้แก่

— ทั้งครูและแพทย์ที่สำรวจรวม (A^-) ก็จะเป็นตัวของตัวเอง (Q_2^+) ส่วนครูและแพทย์ที่ขอออกสังคม (A^+) ก็จะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-)

— ทั้งครูและแพทย์ที่ถ่อมตน (E^-) ก็จะถ่อมตนระมัดระวัง (F^-) ส่วนครูและแพทย์ที่ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ก็จะทำตามสบาย (F^+)

— ทั้งครูและแพทย์ที่ขี้อาย (H^-) ก็จะเป็นตัวของตัวเอง (Q_2^+) ส่วนครูและแพทย์ที่กล้าสังคม (H^+) ก็จะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ด้วย

2. ค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในกลุ่มอาชีพครูกับกลุ่มอาชีพแพทย์ต่างกัน โดยที่องค์ประกอบเดียวกันไปสัมพันธ์กับองค์ประกอบต่างกัน ได้แก่

— ครูที่ถ่อมตนระมัดระวัง (F^-) ก็จะขี้อาย (H^-) ด้วย ส่วนครูที่ทำตามสบาย (F^+) ก็จะกล้าสังคม (H^+) ด้วย แต่แพทย์ที่ถ่อมตนระมัดระวัง (F^-) จะเป็นแพทย์ที่เป็นตัวของตัวเอง (Q_2^+) ส่วนแพทย์ที่ทำตามสบาย (F^+) ก็จะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-)

ความแตกต่างในข้อนี้ น่าจะเห็นได้ว่า เป็นความแตกต่างตามลักษณะของอาชีพ โดยที่อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องปรากฏตัว ต้องแสดงความรู้และทัศนคติของตนอย่างชัดเจน แก่ศิษย์ ครูที่ถ่อมตนระมัดระวัง (F^-) ซึ่งหมายถึงผู้มีลักษณะ เจียมขี้นม สงบเสงี่ยม ไตร่ตรอง มักเป็นกังวล กตัญญู จึงมักจะขี้อาย (H^-) คือ ชอบปลีกตัวชดเชยในสิ่งที่ยังมีความสนใจแคบ ไปเกี่ยวข้องกับครูที่ทำตามสบาย (F^+) ซึ่งหมายถึงผู้มีลักษณะ

ทำอะไรตามสบาย ข้างพุทราเรียง ตรงไปตรงมา ว่องไวและกระตือรือร้น ก็ยอมมีความสามารถในการแสดงตัวหรือกล้าสังคม (H^+) คือ ชอบพบปะผู้คน คล่องแคล่ว ร่าเริง ปราศจากกังวล สำหรับอาชีพแพทย์นั้น โดยที่กลุ่มตัวอย่างเป็นแพทย์ประจำในโรงพยาบาล ซึ่งในการรักษาโรคมักมีการทำงานเป็นกลุ่ม ในการออกความเห็นวินิจฉัยโรคและการรักษาแพทย์ที่ถนัดวัณโรควัณวัณ (F^-) คือ เจียมขริ่ม ไคร่ตรง มักเป็นกังวล ครุ่นคิด จึงน่าจะเป็นตัวของตัวเอง (Q_2^+) คือ เกษินที่จะทำอะไรตามวิธีของตนเอง ชอบตัดสินใจและปฏิบัติตามแบบของตน ไม่สนใจความเห็นของกลุ่ม แต่ไม่ถือว่าตนจะต้องเป็นคนสำคัญ และโดยทั่วไปไม่ต้องการความเห็นพ้องหรือการสนับสนุนจากคนอื่น ส่วนแพทย์ที่ทำตามสบาย (F^+) คือ ผู้ที่มีลักษณะทำอะไรตามสบาย ร่าเริง ไม่คิ่ร่น ตรงไปตรงมา ว่องไวและกระตือรือร้นน่าจะมีลักษณะขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) คือ เป็นผู้ร่วมงานและผู้ที่ชื่นชอบและขึ้นอยู่กับการยอมรับและความนิยมของสังคม ต้องการสนับสนุนจากหมู่คณะมากกว่าพวกแรก

3. ศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เฉพาะในกลุ่มอาชีพใดอาชีพหนึ่งใด

— แพทย์ที่สำรวจ (A^-) ก็จะถนัดวัณวัณวัณ (F^-) ส่วนแพทย์ที่ชอบออกสังคม (A^+) ก็จะทำตามสบาย (F^+) แต่ในกลุ่มอาชีพครูองค์ประกอบ A และ F ไม่มีความสัมพันธ์กัน

— ครูที่ถ่อมตน (E^-) ก็จะขี้อาย (H^-) ส่วนครูที่ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ก็จะกล้าสังคม (H^+) แต่ในกลุ่มอาชีพแพทย์องค์ประกอบ E และ H ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ในความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับการเก็บตัว — การแสดงตัวในกลุ่มอาชีพครูความเกรงใจไม่สัมพันธ์กับองค์ประกอบใดของการเก็บตัว — การแสดงตัวเลย แต่ในกลุ่มอาชีพแพทย์ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบบางส่วนของ การเก็บตัว — การแสดงตัว คือ มีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบ E F และ H ซึ่งแสดงว่า

— แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นแพทย์ที่ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ทำตามสบาย (F^+) และกล้าสังคม (H^+) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรงใจมากก็

เป็นแพทย์ที่ถ่อมตน (E^-) ถิ่นวรรณะมีกระวัง (F^-) และซื่อาย (H^-) ค่าย

ลักษณะความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ทำให้เห็นได้ว่าบุคลิกภาพในด้านการเก็บตัว
— การแสดงตัวของกลุ่มอาชีพแพทย์มีความแตกต่างไปจากกลุ่มอาชีพครู ซึ่งองค์
ประกอบต่าง ๆ ของการเก็บตัว — การแสดงตัวไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติกับความเกรงใจเลย หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า บุคลิกภาพในด้านการ
เก็บตัว — การแสดงตัวของแพทย์เป็นปัจจัยซึ่งกันและกันกับความเกรงใจ ส่วนครู
หาได้เป็นเช่นนั้นไม่

สรุปได้ว่าในเรื่องการเก็บตัว — การแสดงตัว กลุ่มอาชีพทั้งสองแตกต่างกัน
กันเมื่อนำเรื่องเกรงใจเข้ามาเกี่ยวข้อง

3. บุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ — การตื่นตัวอยู่เสมอ ผู้เขียน
ตั้งสมมุติฐานไว้ว่า "กลุ่มอาชีพแพทย์น่าจะมีการตื่นตัวอยู่เสมอมากกว่ากลุ่มอาชีพครู
คือ แพทย์น่าจะมีบุคลิกภาพในองค์ประกอบของการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ — การตื่น
ตัวอยู่เสมอ ค่อนข้างทางอารมณ์มั่นคง (C^+) มีเหลี่ยม (N^+) สสารวม (A^-) จิตใจ
กล้าแข็ง (I^-) ทำตามความเป็นจริง (M^-) มากกว่าครู" (นอกจากองค์ประกอบ E
และ F ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานในด้านการเก็บตัว — การแสดงตัว คือ แพทย์น่าจะ
ถือคนเป็นใหญ่ (E^+) และทำตามสบาย (F^+) น้อยกว่าครู) ผลของการศึกษาพบ
ว่า กลุ่มอาชีพแพทย์มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบบางด้านค่อนข้างไปในทางมีการตื่นตัว
อยู่เสมอมากกว่ากลุ่มอาชีพครู คือ กลุ่มอาชีพแพทย์มีเหลี่ยม (N^+) และทำตามความ
เป็นจริง (M^-) มากกว่ากลุ่มอาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามที่ได้ตั้งสมมุติฐาน
ไว้ส่วนในองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ลักษณะโดยละเอียดขององค์ประกอบที่มีความแตกต่างกัน ได้แก่

— ในองค์ประกอบ M แพทย์ทำตามความเป็นจริง (M^-) คือ ถือการ
ปฏิบัติไ้จริง วรรณะมีกระวัง ถือธรรมเนียมมีการพิจารณาที่เหมาะสม จำกัดความสนใจ
อยู่แต่เรื่องในปัจจุบันเฉพาะหน้าไม่มีความคิดสร้างสรรค์โดยไม่มีการกระตุ้น มันคง
ตั้งใจจริง มักเป็นถึงวลแต่หนักแน่นมากกว่าครู

— ในองค์ประกอบ N แพทย์มีเหลี่ยม (N^+) คือ มีมารยาทสละสลวย

คลองแคล้วในการสมาคม พิธีพิธีมองการณ์ไกล คอยระวังทิศทางใต้ทางเสีย ชอบ
ขี้กลัว ใ้รับการอบรมมาให้ควบคุมอารมณ์ พิจารณาตนเองด้วยความเข้าใจอย่าง
ลึกซึ้ง พิจารณาผู้อื่นด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ทะเยอทะยาน ชอบทางลัด มากกว่า
การ

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกิลลิส (Gillie , 1964:589-
600) ซึ่งได้ศึกษานักศึกษาคณะในอเมริกา พบว่านักศึกษาคณะมีความต้องการทางค่าน
การใ้สติปัญญา (intellectnal needs) ซึ่งเป็นลักษณะอย่างหนึ่งขององค์ประ
กอบมีเหลี่ยม (N^+) น้อยกว่ากลุ่มบรรทัดฐานของนักศึกษามหาวิทยาลัยของอเมริกา
และมีความหุนหันพลันแล่น ต้องการแสดงออกตามอารมณ์ หลงตน แสดงว่ามีการ
ใ้ความคิดพิจารณาและถ่วงค่านึงถึงความเป็นจริงน้อยกว่ากลุ่มบรรทัดฐานของนักศึกษ
อเมริกา นอกจากนี้ผลการวิจัยของ ซาเวจ (Savage ,1972:68 - 77) ก็
พบว่านักศึกษาแพทย์ในนิวคาสเซิล มีความอ่อนไหวไปตามอารมณ์ - ขึ้นตัวอยู่เสมอ
อยู่ในระดับปานกลาง และมีคะแนนสูงในองค์ประกอบมีเหลี่ยม (N^+) ก็ตรงกับผล
การศึกษานี้ที่ไ้ครั้งนี้

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ก็ขัดแย้งกับผลการวิจัยของปาล (Pal ,
1968 : 287 - 288) ซึ่งพบว่านักศึกษาวิศวกรรมและนักศึกษาคณะของมหาวิทยาลัย
อัลลาฮาบาค อินเดีย มีความเกี่ยวข้องกับการค่านในชีวิตอย่างตรงต่อความเป็น
จริงมากกว่ากลุ่มนักศึกษากฎหมายและนักศึกษาแพทย์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหมกมุ่นอยู่
กับความคิดทางนามธรรมอย่างผิดปกติ แต่ก็สอดคล้องกันกับที่เรพบว่านักศึกษากฎ
หมายและนักศึกษาคณะอื่นจะแสดงตอบตอลังแวล้มทางสังคมใ้ใช้อารมณ์มาก
กว่านักศึกษาแพทย์และนักศึกษาวิศวกรรม

การใ้กลุ่มอาชีพแพทย์มีบุคลิกภาพค่านหาตามความเป็นจริง (N^-) และมีเหลี่ยม
(N^+) มากกว่ากลุ่มอาชีพครูนั้น น่าจะอธิบายใ้ด้วยความเห็นของคาล์บ (Kalb, 1963
:32 - 36) ที่กล่าวถึงคุณสมบัติของใ้ที่จะมาเป็นแพทย์ว่า จะต้องยึดถึงความเป็นจริง
(objectivity) คือ สามารถที่จะแยกความจริงทางวิทยาศาสตร์ออกจากความ
ต้องการส่วนตัวหรือใ้ริ พิจารณาหลักฐานทางวิทยาศาสตร์อย่างตรงไปตรงมาแม้

มันอาจพิสูจน์ว่าคนผิด ซึ่งตรงกับลักษณะท่าตามความเป็นจริง (M^-) และเขายังให้
 ความเห็นอีกว่าแพทย์กองมีการพิจารณาที่ดีและมีการหยั่งเห็น ไม่คัดค้านจากเฉพาะ
 สิ่งที่เขาเห็นด้วยตา ต้องพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง ซึ่งตรงกับลักษณะมีเหลี่ยม
 (N^+) ของแบบสอบถาม 16P.F. นี้ และการ์แลนด์ (Garland, 1955 : 6) ก็
 มีความเห็นตรงกัน คือ การรักษาที่ดีมีความสัมพันธ์กับสมรรถวิสัยในการหยั่งเห็นปัญหา
 ของผู้อื่น สมรรถวิสัยที่จะมองการณ์ไกลได้ก็เท่ากับปัญหาเฉพาะหน้า (ซึ่งตรงกับองค์
 ประกอบ N^+) และจะต้องมีความมั่นคง มีสมรรถวิสัยที่จะทำสิ่งที่เริ่มไว้ให้สำเร็จ
 (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบ M^- เช่นเดียวกัน) คาล์บ ยังได้เห็นว่าอาชีพแพทย์
 เป็นอาชีพที่น่าสนใจสำหรับคนหนุ่มสาวที่มองการณ์ไกล มีทัศนคติแบบวิทยาศาสตร์ (S)
 (Scientific aptitude) และปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้อื่น (Kalb, 1963: 116) และฮาร์วีย์ (Harvey, 1968: 1) ก็ยืนยันว่าอาชีพแพทย์เป็นทั้งวิทยาศาสตร์
 และศิลปะจำเป็นต้องใช้ความรู้และวิธีการทางวิทยาศาสตร์ควบคู่กันไปกับความหยั่ง
 เห็นเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ในจิตใจของคนไข้และสิ่งแวดล้อมของเขาด้วย ฉากความ
 เห็นดังกล่าวแสดงว่าในของอาชีพแพทย์ เน้นความสำคัญขององค์ประกอบทั้งสองนี้มาก
 การที่กลุ่มอาชีพแพทย์มีลักษณะในองค์ประกอบทั้งสองนี้มากกว่ากลุ่มอาชีพครูก็น่าจะเป็น
 เพราะการฝึกอบรมในวิชาชีพและการปฏิบัติงานมีแนวโน้มที่จะสร้างเสริมบุคลิกภาพ
 2 ด้านนี้ มากกว่าอาชีพครู

ในด้านการความสัมพันธ์ภายในขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหว
 ไปตามอารมณ์ — การกินตัวอยู่เสมอ พบว่า

1. ค่าความสัมพันธ์ในกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีเหมือนกัน คือ
 - ครูหรือแพทย์ที่มีอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ก็จะตรงไปตรงมา (N^-)
 ด้วย ส่วนครูหรือแพทย์ที่มีอารมณ์มั่นคง (C^+) ก็จะมีเหลี่ยม (N^+) ด้วย
 - ครูหรือแพทย์ที่ถือคน (E^-) ก็เป็นผู้ถือคนระมัดระวัง (F^-) และ
 ท่าตามความเป็นจริง (M^-) ด้วย ส่วนครูหรือแพทย์ที่ถือคนเป็นใหญ่ (E^+) ก็เป็นผู้
 ที่ทำตามสบาย (F^+) และเพ้อฝัน (M^+) ด้วย

2. ค่าความสัมพันธ์ในกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์แตกต่างกันโดยที่องค์

ประกอบเดียวกันไปสัมพันธ์กับองค์ประกอบต่างกัน คือ

— ครุที่มีอารมณ์อ่อนไหว (c^-) ก็เป็นผู้ที่ทำความเข้าใจ (M⁻)
 ควบคู่กับครุที่มีอารมณ์มั่นคง (c^+) ก็เป็นผู้ที่เพ้อฝัน (M⁺) ควบ

แต่ในกลุ่มแพทย์ลักษณะอารมณ์อ่อนไหว (c^-) เป็นปัจจัยซึ่งกันและกันกับลักษณะ
 จิตใจกล้าแข็ง (I^-) ลักษณะอารมณ์มั่นคง (c^+) ก็เป็นปัจจัยซึ่งกันและกันกับลักษณะ
 จิตใจอ่อนแอ (I^+)

ความแตกต่างของความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในกลุ่มอาชีพทั้งสองในบุคลิก
 ภาพค่านี้นี้ สำหรับในกลุ่มอาชีพครูความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ c และ m นั้นพอจะ
 อธิบายได้ว่าครุที่มีความรู้สึกอ่อนไหวง่าย ไม่มีความอดทนต่อความยุ่งยาก มักหลีกเลี่ยง
 เลี่ยงปัญหาที่ยุ่งยากและการตัดสินใจด้วยตนเอง (c^-) ก็ย่อมมาที่จรรยาวัธจะ
 ระเบียบขั้นต้นต่อสภาพที่เป็นจริง (M⁻) เพื่อรักษาความรู้สึกปลอดภัยของตนไว้เพราะ
 อาชีพครูมักจะถูกลังคมเพ่งเล็งและกะเกณฑ์ให้ทำตามตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสังคม
 มากกว่าอาชีพอื่น ส่วนครุที่มีอารมณ์มั่นคง ใจสงบเฉื่อยชา รู้จักความเป็นจริงของ
 ชีวิต (c^+) อดทนไม่หวั่นไหวต่อสังคมมากนัก จึงอาจจะมีลักษณะตามใจตนเอง มี
 ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ไม่ทำตามระเบียบประเพณีแบบบ้าน ซึ่ง เป็น
 ลักษณะขององค์ประกอบ M⁺ ได้

ส่วนความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ c และ I ในกลุ่มอาชีพแพทย์นั้น เป็น
 ผลที่ทำให้เกิดความฉงน คือ แพทย์ที่มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ไม่มีความอดทนต่อ
 ความอดทนต่อความยุ่งยากมักหลีกเลี่ยงปัญหาที่ยุ่งยากและการตัดสินใจ มักมีความ
 เหนื่อยล้าแบบโรคประสาท (c^-) แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นผู้ที่ รู้จักสภาพที่เป็นจริง
 ไม่หวังอะไรมาก เชื่อมั่นในตนเอง ใจแข็ง พยายามในตนเอง (I^-) ควบ ส่วน
 แพทย์ที่มีอารมณ์มั่นคง ใจสงบ เฉื่อยชา รู้จักความเป็นจริงของชีวิต (c^+) ในขณะเดียวกันกลับเป็นผู้ที่
 ขอบเขี่ยกรอง เอาแต่ใจตนเองไม่อดทน ต้องการความช่วยเหลือ
 ใจอ่อน พิถีพิถัน ปฏิบัติไปตามความรู้สึกที่อ่อนไหวง่าย ต้องการความสนใจ และ
 มีความกังวลใจ (I^+) จึงเป็นเรื่องที่น่าจะมีการศึกษาต่อไปเพื่อหาความกระจ่าง
 ของข้อสงสัยนี้

3. ค่าความสัมพันธ์ที่มีเฉพาะในกลุ่มแพทย์ คือ

— แพทย์ที่ถนัดระมัดระวัง (F^-) ก็เป็นผู้ที่สำรวจ (A^-) ค่าย ส่วนแพทย์ที่ทำความเข้าใจ (F^+) ก็ชอบออกสังคม (A^+) ค่าย

— แพทย์ที่จิตใจกล้าแข็ง (I^-) ก็เป็นผู้ทำตามความเป็นจริง (M^-) ค่าย ส่วนแพทย์ที่จิตใจอ่อนแอ (I^+) ก็จะเพ้อฝัน (M^+) ค่าย

4. ค่าความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ — คนที่อยู่เสมอ กับความเกรงใจ พบว่า ในกลุ่มอาชีพครูความเกรงใจไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบใดของการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ — คนที่อยู่เสมอเลย ส่วนในกลุ่มอาชีพแพทย์นั้นความเกรงใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบ E, F และ M ซึ่งหมายความว่า

— แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นแพทย์ที่ถือคนเป็นใหญ่ (E^+) ทำความสบาย (F^+) และเพ้อฝัน (M^+) ค่าย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรงใจมาก ก็เป็นแพทย์ที่ถ่อมตน (E^-) ที่ถนัดระมัดระวัง (F^-) และทำตามความเป็นจริง (M^-) ค่าย

ลักษณะความสัมพันธ์ดังกล่าวทำให้เรากล่าวได้ว่า บุคลิกภาพในการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ — คนที่อยู่เสมอของแพทย์เป็นปัจจัยซึ่งกันและกันกับความเกรงใจ ส่วนครูไม่เป็นเช่นนั้น

4. บุคลิกภาพกับความคล้อยตามผู้อื่น — ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ผู้เขียนตั้งสมมุติฐานไว้ว่า "กลุ่มอาชีพครูจะมีความคล้อยตามผู้อื่นมากกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์" คือ กลุ่มอาชีพครูจะมีลักษณะในองค์ประกอบ Q_1, Q_2, A และ G ค่อนข้างไปในทางเป็นอนุรักษ์ (Q_1^-) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ชอบออกสังคม (A^+) และซึ่งตรงต่อหน้าที่ (G^+) มากกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์ ส่วนองค์ประกอบ E และ M กลุ่มอาชีพครูจะมีลักษณะถ่อมตน (E^-) และทำตามความเป็นจริง (M^-) น้อยกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์ตามสมมุติฐานในการเก็บตัว — การแสดงตัว และในการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ — การที่คนอยู่เสมอ

ผลของการศึกษาเราพบว่ากลุ่มอาชีพครู และกลุ่มอาชีพแพทย์มีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงองค์ประกอบเดียว คือ องค์ประกอบ M ที่แพทย์

มีลักษณะทำตามความเป็นจริง (M^-) มากกว่าครูซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ส่วน
ในองค์ประกอบอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และบุคลิกภาพของทั้งสองกลุ่ม
ค่อนข้างไปทางความคล้อยตามผู้อื่น ถึง 5 องค์ประกอบ คือ ค่อนข้างไปทาง ถ่อมตน (E^-)
ทำตามความเป็นจริง (M^-) เป็นนักอนุรักษ (Q_1^-) ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ซึ่งตรงต่อหน้า
ที่ (G^+) มีเพียงองค์ประกอบเดียวเท่านั้น ที่ค่อนข้างไปทางความเป็นอิสระจากผู้อื่น คือ
ค่อนข้างไปทางสำรวจ (A^-)

ผลที่ได้นี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปาล (Pal, 1968:135) ซึ่งพบว่าทั้งนัก
ศึกษาแพทย์และนักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยวัดลาซาบาดีในอินเดียนั้นมีความต้องการปก
ครองตนเองน้อยกว่านักศึกษาวิชากรรม แต่สำหรับการศึกษาในประเทศไทย ละออ
พงษ์พานิช (2512) พบว่ากลุ่มวิศวกรมีความต้องการพึ่งตนเองสูงที่สุดรองลงมาคือ
กลุ่มแพทย์ และครูชั้นที่ต่ำสุดผลของการศึกษาในด้านบุคลิกภาพของครูก็สอดคล้องกับผล
การวิจัยของกิลลิส (Gillis, 1964:589 - 600) ที่พบว่านักศึกษาครูในตะวันตก
ตอนกลางของสหรัฐอเมริกาที่มีความต้องการสูงในด้านสัมพันธภาพแบบขึ้นอยู่กับผู้อื่นและ
ผลการศึกษาศักดิ์คาร์และกอร์ดอน (Kakkar and Gordon , 1966:341 - 342)
ยังพบว่านักศึกษาครูแห่งเมืองวัลตันเคอร์ในอินเดียนั้น ซึ่งเป็นชาติในอาเซียเช่นเดียวกับ
กับเรา มีคะแนนสูงกว่านักศึกษาคูโรอเมริกันในด้านการยอมปฏิบัติตาม

อาเวอร์แลนด์ (Cattell and Eber , 1964:28) ซึ่งได้ศึกษาบุคลิกภาพ
ของครูในอินเดียนั้นพบว่า ครูมีบุคลิกภาพค่อนข้างไปทางเป็นนักอนุรักษ (Q_1^-) ขึ้นอยู่กับ
กลุ่ม (Q_2^-) ตรงกับผลการศึกษานี้ แต่เขาพบว่าครูค่อนข้างไปทางชอบออกสังคม (A^+)
และไม่ทำตามกฎ (G^-) ส่วนผลการศึกษานี้พบว่าครูค่อนข้างไปทางสำรวจ (A^-)
และตรงต่อหน้า (G^+)

สำหรับในด้านบุคลิกภาพของแพทย์ ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับความเห็น
ของ ลี (Lee, 1967:14) ซึ่งมีความเห็นว่า แพทย์มักจะมีแนวโน้มไปในทางอนุ
รักษนิยม เพราะการทำงานของเขาจะต้องเกี่ยวข้องกับความเป็นความตาย เขา
จึงต้องระมัดระวังในการที่จะยอมรับทฤษฎีใหม่ ๆ และการรักษาที่ยังไม่ได้พิสูจน์แน่
นอน ต่างกับคาล์บ (Kalb, 1963:32 - 36) ซึ่งมีความเห็นว่า แพทย์จะต้องมี

ใจกว้างพร้อมจะรับทฤษฎีใหม่ๆ และซาเวจ (Savage, 1972: 68-77) ซึ่งศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาแพทย์ของโรงเรียนแพทย์ Syne ในนิวคาสเซิล ก็พบว่า นักศึกษาแพทย์มีคะแนนสูงในด้านการความเป็นอิสระ โดยชอบไปทาง ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) เป็นนักทดลองและเสรีนิยม (Q_1^+) และค่อนข้างจะไม่ทำคามกฏ (G^-) ซึ่งผลการวิจัยของซาเวจนี้สนับสนุนความเป็นคาถัม

ผลที่พบว่าทั้งกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์มีบุคลิกภาพค่อนข้างเป็นนักอนุรักษ์นิยม ผู้เขียนเห็นว่า เป็นในปัจจุบัน วิทยาการทางด้านเทคโนโลยีของโลกกำลังก้าวไปอย่างรวดเร็ว มีการค้นคว้าทดลองใหม่ๆ เกิดขึ้นเสมอ ถ้าครูและแพทย์ของเรามีบุคลิกภาพค่อนข้างเป็นนักอนุรักษ์เช่นนี้ อาจจะทำให้งานในอาชีพทั้งสองก้าวไปไม่ทันกับความเจริญทางด้านวิทยาการของโลกเท่าที่ควร ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคแก่การพัฒนาในการลดหย่อนภาษีได้ มีในเรื่องอาชีพครูนั้น เป็นห่วงมากกว่าอาชีพแพทย์ เพราะอาชีพแพทย์นั้น ลักษณะงานของแพทย์เป็นงานที่มีกระบวนการทำงานเห็นได้ชัดเจน และ เห็นเร็วกว้างขวางของครู ดังนั้นความก้าวหน้าของการค้นคว้าทดลองที่มองเห็นได้ และเห็นผลเร็ว น่าจะช่วยกระตุ้นความสนใจของบุคคลในวงอาชีพให้ตื่นตัวใฝ่หาความรู้ การทำงานเป็นเรื่องแบบของนามธรรมมากกว่า และเห็นผลของงานช้ากว่างานแพทย์ ลักษณะของอาชีพที่เป็นเช่นนี้ อาจทำให้ผลการทดลองค้นคว้าใหม่เป็นที่ยากขึ้น หรือไม่สามารกระตุ้นเตือนบุคคลในอาชีพครูของเรา ได้มากเท่าที่ควร

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น ความเป็นอิสระจากผู้อื่นพบว่า ทั้งสองกลุ่มอาชีพ มีความคล้ายกันและแตกต่างกันดังนี้

1. ค่าความสัมพันธ์ในกลุ่มอาชีพครู และ กลุ่มอาชีพ แพทย์มีเหมือนกัน คือ

— ทั้งครูและแพทย์ที่ถือตน (E^-) ก็เป็นผู้ที่ทำการความเป็นจริง (M^+) ค่าย ส่วนครูและแพทย์ที่ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ก็เป็นผู้ที่เพ้อฝัน (M^+) ค่าย

— ทั้งครูและแพทย์ที่ขึ้นอยู่กับกลุ่ม (Q_2^-) ก็เป็นผู้ชอบสังคม (A^+) ส่วนครูและแพทย์ที่เป็นตัวของตัวเอง (Q_2^+) ก็เป็นผู้สสารวม (A^-) ค่าย

2. ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีเฉพาะในกลุ่มอาชีพแพทย์ คือ

— แพทย์ที่เป็นนักอนุรักษ (Q₁⁺) ก็เป็นแพทย์ที่ทำตามความเป็นจริง (M⁻) และชอบตรงต่อหน้าที่ (G⁺) ด้วย ส่วนแพทย์ที่เป็นนักทดลอง (Q₁⁻) ก็เป็นแพทย์ที่เพ้อฝัน (M⁺) ด้วย และไม่ทำตามกฎ (G⁻) ด้วย

3. ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในบุคลิกภาพด้านความคล้อยตามผู้อื่น ความเป็นอิสระจากผู้อื่น กับ ความเกรงใจ พบว่า ในกลุ่มอาชีพครู ความเกรงใจมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ G คือ

— ครูที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นครูที่ไม่ทำตามกฎ (G⁻) ด้วย ส่วนครูที่มีความเกรงใจมาก ก็เป็นครูที่ชอบตรงต่อหน้าที่ (G⁺) ด้วย

ส่วนในกลุ่มอาชีพแพทย์ พบว่า ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ทางลบกับ องค์ประกอบ E และ M ซึ่งหมายความว่า

— แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นแพทย์ที่ถือตนเป็นใหญ่ (E⁺) และเพ้อฝัน (M⁺) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรงใจมาก ก็เป็นแพทย์ที่ถ่อมตน (E⁻) และทำตามความเป็นจริง (M⁻) ด้วย

ลักษณะความสัมพันธ์ดังกล่าวนี้ ทำให้เห็นได้ว่า บุคลิกภาพในด้านความคล้อยตามผู้อื่น ความเป็นอิสระจากผู้อื่น ของกลุ่มอาชีพแพทย์และครูแตกต่างกันมากขึ้นเมื่อว่าเรื่องความเกรงใจ เข้ามามีเกี่ยวข้อง

5. บุคลิกภาพด้านสติปัญญา ผู้เขียนตั้งสมมุติฐานไว้ว่า "กลุ่มอาชีพแพทย์น่าจะมีสติปัญญาสูงกว่ากลุ่มอาชีพครู" ผลของการศึกษาพบว่า กลุ่มอาชีพทั้งสองมีสติปัญญาต่ำกว่ามัธยมศึกษาเล็กน้อยโดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษาค้างนี้ ขัดแย้งกับผลการวิจัยของซาเวจ (Savage , 1972 66 - 77) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์มีคะแนนในด้านสติปัญญาสูง เมื่อวัดด้วยแบบสอบถาม 16 p.f. นี้ และขัดแย้งกับผลการวิเคราะห์ของสตีวาร์ต (Crites , 1969 69 - 71) ที่พบว่า นักศึกษาแพทย์มีระดับเชาวน์ปัญญาสูงกว่าบุคคลใด ในอาชีพครู ซึ่งก็มีระดับเชาวน์ปัญญาสูง และต่ำกับผลงานธอร์นไคค์ (Thorndike , 1962: 143, 164)

ที่พบว่าอาจารย์วิทยาลัย มีระดับเชาวน์ปัญญาสูงสุดในอาชีพจำนวนมาก ที่เขาศึกษา และสูงกว่าแพทย์ซึ่งก็มีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาของพรพิมล เพ็ญศรีทอง (2515) ที่ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์ ก็พบว่า ครูที่ประสบความสำเร็จ และครูที่ไม่ประสบความสำเร็จมีคะแนนเฉลี่ยด้านสติปัญญาใกล้เคียงกับมัชฌิมา โดยกลุ่มครูที่ประสบความสำเร็จมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ามัชฌิมาเล็กน้อย และกลุ่มครูที่ไม่ประสบความสำเร็จมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่ามัชฌิมาเล็กน้อยโดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบว่า กลุ่มนักวิทยาศาสตร์ก็มีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกับระดับมัชฌิมาโดยไม่แตกต่างกับกลุ่มอาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งกลุ่มนักวิทยาศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้วัลลภ เหล็กสันติพงศ์ (2515) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักบัญชีโดยใช้ กลุ่มตัวอย่างครูกลุ่มเดียวกันกับพรพิมล เพ็ญศรีทอง ก็พบว่านักบัญชีทั้งกลุ่มประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จมีคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกับระดับมัชฌิมาโดยไม่แตกต่าง กับกลุ่มอาชีพครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) ในระบบสอบถาม 16 P.F. ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แคทเทิลได้อธิบายไว้ในคู่มือแบบ สอบถาม (manual) ว่า แสดงความแตกต่างของการใช้ความคิดแบบรูปธรรม (B^-) และการใช้ความคิดทางนามธรรม (B^+) ผลที่ได้แสดงให้เห็นว่า กลุ่มอาชีพทั้งสองกลุ่มมีสติปัญญานกลางค่อนข้างใกล้เคียงกันการใช้ความคิดแบบรูปธรรม แคทเทิลได้อธิบายไว้ว่าองค์ประกอบนี้เป็นการวัด General Ability แต่เขาก็ให้ความเห็นเสริมไว้ว่า สำหรับอาชีพชั้นสูงบางอาชีพ ควรเพิ่มเติมด้วยแบบทดสอบวัดสติปัญญาแบบอื่นๆ ด้วย อนึ่งการที่กลุ่มอาชีพทั้งสองมีคะแนนเฉลี่ยค่อนข้างต่ำจากมัชฌิมา ทั้งที่น่าจะสูงกว่านี้ ผู้เขียนเห็นว่า อาจเป็นเพราะ ข้อคำถามที่ใช้ในการวัดองค์ประกอบนี้มักจะใช้ความหมายของคำเป็นสำคัญ การแปลจากข้อคำถามเป็นภาษาไทยอาจทำให้ความชัดเจนของคำที่ใช้บางคำลดลง อาจทำให้ผู้ตอบไม่เข้าใจคำถามก็ได้พอ หรืออาจทำให้ความคิดเขาไปทีไร ดังนั้น สำหรับบุคลิกภาพด้านนี้ จึงควรมีการศึกษาต่อไปโดยใช้แบบทดสอบวัดสติปัญญาแบบอื่นๆ ร่วมด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา กับองค์ประกอบอื่น ๆ และความเกรงใจ ไม่พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติในทั้งสองกลุ่มอาชีพนี้ แสดงว่าในกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ สติปัญญา ไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบของบุคลิกภาพใดเลย

6. ความเกรงใจ ผู้เขียนตั้งสมมุติฐานไว้ว่า "กลุ่มอาชีพครูน่าจะมีความเกรงใจมากกว่ากลุ่มอาชีพแพทย์" ผลการศึกษพบว่า กลุ่มอาชีพทั้งสองมีความเกรงใจระดับปานกลางค่อนข้างสูงกว่ามัธยฐานเล็กน้อย โดยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน

ผลการศึกษครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของประสิทธิ์ บัวคลี (2514) ที่พบว่า ความเกรงใจมีความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความวิตกกังวล คือ ผู้ที่มีความเกรงใจน้อย และผู้ที่มีความเกรงใจมากจะมีความวิตกกังวลสูง ส่วนคนที่มีความเกรงใจปานกลาง จะมีความวิตกกังวลต่ำ ผลที่พบในการศึกษานี้ ก็ปรากฏว่า กลุ่มอาชีพทั้งสอง มีความวิตกกังวลต่ำ และมีความเกรงใจปานกลาง

แม้การทดสอบความแตกต่างของความเกรงใจในกลุ่มอาชีพทั้งสองไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แต่เพื่อเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกรงใจและบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มอาชีพครู และกลุ่มอาชีพแพทย์ ก็พบว่ามีความแตกต่างกันในระหว่างกลุ่มอาชีพทั้งสอง คือ พบว่า

— ในกลุ่มอาชีพครู ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ทางบวก กับองค์ประกอบ G เพียงองค์ประกอบเดียว คือ คนที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นผู้ไม่ทำตามกฎ (G^-) ด้วย ส่วนคนที่มีความเกรงใจมากก็เป็นผู้ตรงต่อหน้าที่ (G^+) ซึ่งแสดงว่าในกลุ่มอาชีพครู ความเกรงใจและองค์ประกอบ G เป็นปัจจัยซึ่งกันและกัน ส่วนในกลุ่มอาชีพแพทย์ ความเกรงใจไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ G

— ในกลุ่มอาชีพแพทย์ ความเกรงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับองค์ประกอบ O และมีความสัมพันธ์ทางลบกับองค์ประกอบ H, E, F และ M คือ แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นผู้ประสาทมั่นคง (O^-) กล้าเสี่ยง (H^+) ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ความมั่นคง ทำตามสบาย (F^+) และเพ้อฝัน (M^+) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีความเกรง

ใจมาก ก็เป็นผู้หว่านกล้าว (O^+) ขี้อาช (H^-) ถอมคน (E^-) ที่ถวนระมัดระวัง (F^-) และทำการความเป็นจริง (M^-) ค่าย ซึ่งแสดงว่าในกลุ่มอาชีพแพทย์ ความเกรงใจเป็นปัจจัยซึ่งกันและกัน กับองค์ประกอบ O, H, E, F และ M แตกต่างจาก กลุ่มอาชีพครูซึ่งความเกรงใจไม่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ เช่นกล่าวนี้อย

จากผลที่พบในค่านความสัมพันธ์ของความเกรงใจกับองค์ประกอบ บางด้านของกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ที่มีความแตกต่างกันถึงกล่าวนั้นแล้ว เมื่อมาคำนึงถึงค่านิยม ในด้านความเกรงใจของสังคมไทย ซึ่งในปัจจุบันสังเกตได้ว่า มีแนวโน้มที่จะลดลง เนื่องจากภาวะความเป็นอยู่ ตลอดจนค่านิยมในสังคมเปลี่ยนไป ดังนั้นผลที่พบว่า ในกลุ่มอาชีพครู ครูที่เกรงใจน้อยก็เป็นผู้ไม่ทำความกุศล (G^-) ค่าย นั้น แสดงว่า ถ้าครูเกรงใจน้อยลง ความรับผิดชอบจะลดน้อยลงด้วย ส่วนกลุ่มอาชีพแพทย์ที่พบว่า แพทย์ที่มีความเกรงใจน้อย ก็เป็นผู้มีประสาทมั่นคง (O^-) กล้าสังคม (H^+) ถือคนเป็นใหญ่ (E^+) ทำความสบาย (F^+) และเพ้อฝัน (M^+) ค่ายนั้น แสดงว่าถ้าแพทย์เกรงใจน้อยลง ก็จะมีประสาทมั่นคง และกล้าสังคมมากขึ้น ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่น่าจะเป็นผลดีแก่อาชีพแพทย์มากขึ้น และที่พบว่าถ้าแพทย์เกรงใจน้อยลงก็จะถือนคนเป็นใหญ่ ทำความสบาย และเพ้อฝันมากขึ้นนั้น เมื่อพิจารณาถึงสังคมของเราที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมที่นิยมความเป็นอิสระ การแสดงออก และแสวงหาความรู้ใหม่ๆ มากขึ้น ทำให้เห็นได้ว่าจากค่าความสัมพันธ์ดังกล่าว แสดงว่า แพทย์น่าจะปรับตัวเข้ากับสังคมใหม่ได้ดียิ่ง

ข. ความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน และความเกรงใจ ระหว่างกลุ่มครูหญิง และกลุ่มแพทย์หญิง ผู้เขียนได้ตั้งสมมุติฐานไว้เช่นเดียวกันกับความแตกต่าง ระหว่าง กลุ่มอาชีพครู และกลุ่มอาชีพแพทย์ และค่าความแตกต่างที่มีนัยสำคัญ ก็พบว่า มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอาชีพทั้งสองกลุ่มนี้ เฉพาะในองค์ประกอบ N และ M เช่นเดียวกับ ความแตกต่างของกลุ่มอาชีพครู และ กลุ่มอาชีพแพทย์ ซึ่งได้อภิปรายไว้แล้ว ใน ข้อ ก. ตลอดจนแนวโน้มของกลุ่มอาชีพครูและกลุ่มอาชีพแพทย์ ที่ได้อภิปรายแล้วเช่นกัน จึงจะไม่อภิปรายซ้ำอีก

ค. ความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน และความเกรงใจ ระหว่าง กลุ่มครูชาย

และกลุ่มแพทย์ชาย ก็พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างสองกลุ่มนี้ ในองค์ประกอบ N และ M เช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว แต่มีความแตกต่างในองค์ประกอบ E เพิ่มขึ้นมาอีกองค์ประกอบหนึ่ง โดย ครูชายมีลักษณะก่อนไปในทาง ถือตนเป็นใหญ่ (E^+) คือ มีลักษณะองค์ประกอบหัวรั้น เชื้อมันในตนเอง จิตใจเป็นอิสระ ใจแข็ง ขึงขัง ไม่ถือธรรมเนียม และต้องการความสนใจ ส่วนแพทย์ชายมีลักษณะก่อนไปทางถ่อมตน (E^-) คือ มีลักษณะ วาง่าย ขึ้นอยู่กับผู้อื่น เมตตากรุณา - ใจอ่อน ชอบแสดงความรู้สึก ถือธรรมเนียม อารมณ์เสื่อง่าย พอใจในตนเอง ซึ่งแตกต่างนี้ เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ผลการศึกษานี้ตรงกันกับผลงานวิจัยของ เลวินสัน และ เชอร์เมอร์ฮอร์น (Levinson and Schermerhorn - Mednick, 1963: 460 - 461) ซึ่งใช้แบบทดสอบ F scale ศึกษาพบว่า กลุ่มอาชีพครูมีการวางอำนาจมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ ในการทดสอบ 2 ครั้ง ของเขา

แต่ผลการศึกษานี้ ชัดเจนกับผลการศึกษาของ ละออง พงษ์พานิช (2512) ที่พบว่า ครูชายมีความต้องการอำนาจเหนือคนอื่น และความต้องการก้าวร้าวน้อยกว่าแพทย์และต่างกับผลการวิจัยของปาล (Pal, 1958:135) ที่พบว่า นักศึกษาครูในอินเดีย มีความต้องการถ่อมตนมากกว่านักศึกษาแพทย์ อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่า ความแตกต่าง ในองค์ประกอบนี้ น่าจะเป็นอิทธิพลของค่านิยมในสังคมไทย ค่านิยมเคารพอาวุโส และการถือตนตามลำดับชั้น ซึ่งส่งผลแก่อาชีพครู โดยเฉพาะครูชายมาก เพราะครูมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ใกล้ชิดกับผู้อาวุโสกว่าเป็นส่วนใหญ่

ส่วนแนวโน้มของบุคลิกภาพด้านต่างๆ ของกลุ่มครูชาย และกลุ่มแพทย์ชาย ก็เป็นไปในเวลาแนวทางเดียวกับกลุ่มอาชีพครู และ กลุ่มอาชีพแพทย์ ดังกล่าวแล้ว

ง. ความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน ระหว่างกลุ่มครูชาย และกลุ่มครูหญิง ในองค์ประกอบ 16 ด้านที่รวมเป็นบุคลิกภาพพิศุขภูมิ 5 ด้าน เป็นอันพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียง 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบ E และ องค์ประกอบ I โดย

ในองค์ประกอบ E ครุชยถือคนเป็นใหญ่ (E^+) คือ หัวรั้น เชื้อมันในตนเอง จิต
 ในเป็นอิสระ ใจแข็ง ซึ่งซึ่ง ไม่ถือธรรมเนียม มีกบีน ต้องการความสนใจมากกว่าครูหญิง
 ซึ่งค่อนข้างไปทางยอมตน (E^-) คือ ว่าง่าย ขึ้นอยู่กับผู้อื่น เมตตาครูณา ใจอ่อน ชอบแสดง
 ความรู้สึก ถือธรรมเนียม อารมณ์เสื่อง่าย พอใจในตนเอง (สันโดศ) ผลการศึกษานี้เป็นไป
 ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้โดยถือเหตุผลในด้านการยอมรับเล็กในสังคมไทย มักจะเน้นให้เห็นว่า
 เด็กหญิงยอมตน และมีใจเมตตาครูณา ปักถือขนบธรรมเนียมมาแต่เล็ก ๆ และมักจะให้อิสระ
 แก่เด็กชายมากกว่า ตลอดจนถึงฐานะในสังคมไทยที่ถือว่า ชายเป็นช้างเท้าหน้า หญิงเป็น
 ช้างเท้าหลัง โดยเฉพาะอาชีพครู เป็นอาชีพที่คลุกคลีอยู่กับเด็กจึงเป็นผู้สอนอาวโสดกว่า คา
 นิยมของสังคมไทยในเรื่องการเคารพอาวโสดจึงน่าจะมีอิทธิพลส่งเสริมบุคลิกภาพด้านการ
 ถือตนเป็นใหญ่ของครูชายให้สูงขึ้นอีก จึงแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างกับครูหญิงดังผลที่ได้
 จากการศึกษา

ผลที่ได้ในด้านการแตกต่างของครูชายและครูหญิงในองค์ประกอบ E นี้ยังสอดคล้อง
 กับผลการวิจัยของฮามาเชค และโมริ (Hamacheck and Mori, ,1964 : 162)
 ที่พบว่านักศึกษาครูหญิงของมหาวิทยาลัยมิชิแกนสเตตมีความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น ความ
 ต้องการขอความช่วยเหลือมากกว่านักศึกษาครูชายและนักศึกษาครูหญิงมีความต้องการมีอ
 านาจเหนือคนอื่น ความต้องการก้าวร้าว ความต้องการพึ่งตนเอง น้อยกว่านักศึกษาครูชาย
 และยังสอดคล้องกับการศึกษาของกิลลิส (Gillis , 1964: 589 - 600)
 ซึ่งพบว่านักศึกษาครูชายแสดงความต้องการสูงกว่านักศึกษาครูหญิง ในด้านการก้าวร้าว
 การมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความสัมฤทธิ์ผลและพลังของอัตตา (ego achievement and energy)
 การแสดงตนหรือการเรียกร้องความสนใจและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ละออง พงษ์-
 พานิช (2512) ที่พบว่าครูหญิงมีความต้องการยกย่องคนอื่นและความต้องการขอความช่วยเหลือ
 มากกว่าครูชายและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของการ์ดิเนอร์ (Gardiner 1968:
 76 : 281-282) ที่พบว่านิสิตชายไทยมีการวางอำนาจมากกว่านิสิตหญิงไทยและนิสิตชาย
 ไทยรู้สึกว่ามีฐานะและความสามารถที่จะควบคุมสถานการณ์ทางสังคมในสิ่งแวดล้อมได้

ในองค์ประกอบ I ครูหญิงมีจิตใจอ่อนแอ (I^+) คือ เรียกร้อง ไม่อดทน เอา

แต่ใจตน ขึ้นอยู่กับผู้อื่น ต้องการความช่วยเหลือ เมตตากรุณา สุภาพอ่อนโยนพิถีพิถัน อย่าง
มีศิลปะ ใจอ่อน ชอบสร้างมโนภาพ ปฏิบัติไปตามความรู้ที่อ่อนไหวง่าย ต้องการความ
สนใจ มักมีกังวลใจ มากกว่าผู้ชาย ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งขึ้นจากระบบและกานิยม
ทางสังคมไทย เช่นเดียวกับใบองค์ประกอบ E ผลการศึกษานี้ ตรงกันกับ ผลการวิจัยของ
กิลลิส (Gillis , 1964:589 - 600) ที่พบว่านักศึกษากฎหมายต้องการแสดงออก
ความอารมณ์มากกว่านักศึกษาคณะชาย

จ. ความแตกต่างของบุคลิกภาพ 5 ด้าน ระหว่างกลุ่มแพทย์ชาย และกลุ่มแพทย์
หญิงในองค์ประกอบ 16 ด้าน ที่รวมเป็นบุคลิกภาพพิสัย 5 ด้านนั้น พบว่ามีความแตก
ต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติเพียง 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบ O และองค์ประกอบ
H โศข

ในองค์ประกอบ H แพทย์ชายกล้าสังคม (H^+) คือ ชอบสิ่งที่เสี่ยงภัย ชอบพบปะ
ผู้คน คล่องแคล่ว สนใจเพศตรงข้ามอย่างเปิดเผย แสดงความรู้สึกรับตอบต่อผู้อื่น ราวเริง
เป็นมิตร ใจเร็ว และไม่เอาจริงเอาจัง อารมณ์อ่อนไหว และสนใจในศิลปะ ปราศจาก
กังวล ไม่ระแวงถึงอันตราย มากกว่าแพทย์หญิง ซึ่งก่อนไปทางซ้าย (H^-) คือ ชอบ
หลบซ่อน ประหม่า เบื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้าม ชอบปลีกตัว ซาเย็น ไม่สู้สื่อกับใคร รู้สึกขม
ขื่นง่าย สงบเสงี่ยม มีธรรมชาติใจ ความสนใจแคบ ระมัดระวัง นึกถึงผู้อื่น เห็นอันตราย
ได้เร็ว

ผลการศึกษารังเป็นไปตาม สมมุติฐานที่ตั้งไว้โดยถือเหตุผลในค่านิยม
เด็ก ในสังคมไทยที่มักจะเป็นให้เด็กหญิงสงบเสงี่ยม และไม่ส่งเสริมให้มีการรับสมาคมนอก
บ้าน ต่างกับเด็กชายที่ได้รับความเป็นอิสระในค่านิยมมาก และได้รับอนุญาติให้เล่นโลดโผน
ทางสนามเด็กหญิง เมื่อเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ หญิงไทยก็ยังถูกจำกัดให้อยู่ในกรอบของ
ประเพณี ที่ทำให้ต้องค่าเดืนชีวิตอย่างสงบเสงี่ยม ไม่โลดโผน และหลีกเลี่ยงการเฝียง
อันตราย หรือเฝียงต่อคำครหาค้นหา เพราะมาตรฐานของสังคมไทยถือว่าหญิงก็จะต้อง
เรียบร้อยเหมือนผ้าขาว โดยเฉพาอย่างยิ่ง อาชีพแพทย์หญิงเป็นอาชีพที่มีเกียรติเป็นที่
ยกย่องนับถือในสังคม แพทย์หญิงจึงย่อมจะเป็นที่คาดหวังของสังคมว่าจะต้องมีบุคลิกภาพที่

เป็นไปตามมาตรฐานของสังคมดังที่กล่าวมาแล้ว น่าจะเป็นผลให้แพทย์หญิงมีการควบคุมตนเองให้มีบุคลิกภาพตามความต้องการของสังคม อีกประการหนึ่ง อาชีพแพทย์แม้จะพบปะกับคนจำนวนมาก แต่ก็เป็นกรพบปะที่คนไข้มุ่งมาขอความช่วยเหลือ และเป็นเน้นไปที่การวินิจฉัยโรค และการรักษาเยียวยา มากกว่าเน้นที่สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และสำหรับประเทศของเราซึ่งขาดแคลนแพทย์ แพทย์ไม่มีเวลาให้กับคนไข้มากนัก การพบปะกับคนจำนวนมากของแพทย์ จึงเป็นเพียงผิวเผิน ไม่สามารถมีอิทธิพลเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพด้านนี้ของแพทย์หญิงได้ ส่วนในอาชีพครูนั้นอาจจะเป็นเพราะว่า ครูหญิงแม้จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูมาในท่วงท่าเดียวกัน แต่ครูหญิงก็ต้องมีการพบปะให้ใกล้ชิดกับนักเรียนเป็นจำนวนมาก และสัมพันธภาพเป็นสิ่งจำเป็นในอาชีพครู อิทธิพลของลักษณะการทำงานในอาชีพ น่าจะมีผลให้ครูหญิงปรับตัวในด้านบุคลิกภาพ มาเป็นกล้าสังคมมากขึ้น จึงทำให้ครูชาย และครูหญิงไม่แตกต่างกันในองค์ประกอบนี้ ในเมื่อแพทย์ชายและแพทย์หญิงมีความแตกต่างกัน

ในองค์ประกอบ ๐ แพทย์ชายมีประสาทมั่นคง (๐⁺) คือ มั่นใจในตนเอง รื่นเริง ปรับจิตใจได้ง่าย ใจหนักแน่น สงบ ถือความสะอาด ไม่วิตกกังวล มีพลังรุนแรง ไม่กล้า หัวท้าวแบบงายๆ มากกว่าแพทย์หญิง

ผลการศึกษานี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ และน่าจะสนับสนุนได้ว่าอาชีพแพทย์เป็นอาชีพที่ต้องการตัดสินใจ รวดเร็ว เล็กชวเลข ในกรณีที่ต้องการของคนไข้ที่อยู่ในชีวิตอันทราม ในเมื่อแพทย์หญิงมีบุคลิกภาพค่อนข้างไปทางประหม่า ชลชด ไม่กล้าเสี่ยง (H⁻) การที่ปรากฏในผลการศึกษานี้ น่าจะเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดู ตั้งแต่เล็ก ดังได้กล่าวแล้วข้างต้น เมื่อนามาทำงานที่ค่อนข้างเสี่ยง และใช้ความเล็ดชวเลข เช่นนี้ อาจมีอิทธิพลทำให้เกิดความรู้สึกกังวล เกิดความไม่มั่นใจในตนเอง ใจไขหนักแน่น ไม่สงบเท่าที่กับแพทย์ชายก็เป็นได้

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง ในกลุ่มอาชีพครู และกลุ่มอาชีพแพทย์ นี้พบว่า แต่ละกลุ่มอาชีพมีความแตกต่างระหว่างเพศต่างกันไปตามคนละแบบ คือ ในกลุ่มอาชีพครูนั้น ครูชาย และ ครูหญิง แตกต่างกันในองค์ประกอบ ๕ (อารมณ์ — ถือตนเป็นใหญ่) และองค์ประกอบ ๔ (จิตใจกล้า

แข็ง - จิตใจอ่อนแอ) ส่วนในกลุ่ม อาชีพแพทย์นั้น แพทย์ชาย และแพทย์หญิง แยกต่าง
กันในเรื่องประกอบ ห (ชื้อ่าย - กล้าสังคัม และองค์ประกอบ ๓ (ประสาทมันคง - หวาค
กลัว) ความฉีกแยกกันของความแตกต่างระหว่าง เพศในกลุ่มอาชีพ ทั้งสองนี้ ผู้เขียนได้
เสนอข้อคิดไว้ว่า

องค์ประกอบ ๕ คือ จิตใจกล้าแข็ง - จิตใจอ่อนแอ นั้น วาการายละเอียดของ
องค์ประกอบ ทำให้เห็นได้ว่า เป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงความแตกต่างระหว่าง เพศ โดย
ทั่วไป การที่ครูหญิง และครูชายมีความแตกต่างกันในองค์ประกอบนี้อาจจะไม่ได้เป็นผลที่
มาจากอาชีพ แต่เป็นผลมาจาก ความแตกต่างระหว่าง เพศ และการที่แพทย์หญิง และชายไม่
แตกต่างกัน ในองค์ประกอบนี้อาจเป็นผลของการที่แพทย์หญิงต้องปรับตัวให้เข้ากับอาชีพแข็ง
ต้องการความมีจิตใจกล้าแข็งมากขึ้น

ส่วนขององค์ประกอบ ๐ คือ ประสาทมันคง ตรงกันข้าม กับ หวาคกลัว นั้น เมื่อ
พิจารณารายละเอียดขององค์ประกอบแล้ว ทำให้เห็นได้ว่า ไม่ใช่ความแตกต่างระหว่าง
เพศ โดยทั่วไป นี่เป็นผลมาจากลักษณะของอาชีพที่ทำให้แพทย์หญิงและแพทย์ชายมีความ
แตกต่างกัน

ส่วนที่พบว่า ครูชายมีบุคลิกภาพในกลุ่มถือตนเป็นใหญ่ (E^+) มากกว่าครูหญิง
และยังมากกว่าแพทย์ชายด้วยนั้น น่าจะมีสาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากประเพณี ในสังคมไทย ถือ
การเคารพอาวุโส และเคารพครูแบบเคารพพระซึ่งเป็นครุมาตั้งแต่ดั้งเดิม ซึ่งประเพณี
ดังกล่าวยังคงมาถึงทุกวันนี้ ประกอบกับสังคมไทยถือว่าชายเป็นผู้นำของครอบครัว และให้
อิสระในสถานต่างๆ แก่ชายมากกว่าหญิงมาตั้งแต่เล็ก เมื่อ บามีอาชีพครูซึ่งได้รับการเคารพ
เพื่อพึ่งพาผู้อื่นมากเช่นนี้ ย่อมจะเห็นการส่งเสริมครูชายให้มีบุคลิกภาพในกลุ่มถือตนเป็น
ใหญ่นี้สูงขึ้นอีก ทั้งสถานการณ์การสอนที่ส่งเสริม ให้ครูถือตนเป็นใหญ่ มากกว่ามาของ
แพทย์ เนื่องจากวิชาการศึกษายังไม่เป็นวิทยาศาสตร์ เท่ากับวิชาแพทย์ ซึ่งจะเห็นจากเมื่อ
หาวิชาอะไรจะไร้อะไรผิด ชัดเจนกว่าทางด้านการศึกษา

เพื่อให้ข้อคิดดังกล่าวเป็นไปโดยกระฉับกระชวย ผู้เขียนเห็นว่าน่าจะมีการศึกษา

บุคลิกภาพของ นักศึกษาในอาชีพทั้งสอง นำมาเปรียบเทียบกัน และเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ประกอบอาชีพ แล้วยุ้ย เพราะถ้ากลุ่มที่ยังไม่ประกอบอาชีพไม่มีความแตกต่างกัน ก็แสดงว่าอาชีพเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปอย่างแน่นอน และการเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ประกอบอาชีพแล้วจะทำให้เราเห็นความเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนขึ้น

ฉ. ความแตกต่างในค่านิยมความเกรงใจระหว่างเพศชายและเพศหญิง ซึ่งผู้เขียนได้ตั้งสมมุติฐานไว้ว่า เพศหญิงมีความเกรงใจมากกว่าเพศชาย คือ ครูหญิงมีความเกรงใจมากกว่าครูชาย และแพทย์หญิงมีความเกรงใจมากกว่าแพทย์ชาย ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าครูหญิงมีความเกรงใจมากกว่าครูชาย และแพทย์หญิงมีความเกรงใจมากกว่าแพทย์ชาย ตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้โดยถือจากผลการวิจัยของ คี เวสต์ (Di Vesta - McDavidd and Harari , 1969 : 399) ที่พบว่า เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะทำตามความมุ่งหวังและปทัสฐานของสังคมมากกว่าเพศชาย และความเกรงใจก็เป็นค่านิยมที่สังคมไทยถือว่า เป็นสมมุติฐานที่ ครูหญิงและแพทย์หญิงจึงน่าจะมีความเกรงใจมากกว่าครูชายและแพทย์ชาย ผลที่ปรากฏดังนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยการศึกษาของ วิราพร เทพวีระพงศ์ (2514) และปราชญ์ดลปน์ กัณหเนตร (2515) ที่พบตรงกันว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความเกรงใจมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย

สรุป ผลการศึกษาครั้งนี้โดยส่วนรวมอาจกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างในทั้งสองอาชีพมีบุคลิกภาพค่อนข้างไปในทางมีความวิตกกังวลต่ำ เก็บตัว คล้อยตามผู้อื่น และมีความเกรงใจปานกลาง บุคลิกภาพดังกล่าวนี้นี้ เมื่อพิจารณาถึงส่วนดีและส่วนเสียที่มีต่ออาชีพและการพัฒนาประเทศ ก็อาจกล่าวได้ว่า การที่พบว่าครูและแพทย์มีบุคลิกภาพค่อนข้างไปในทางความวิตกกังวลต่ำนั้น จากค่านิยมของความวิตกกังวลต่ำ แสดงว่าบุคคลในกลุ่มอาชีพทั้งสองนี้ โดยทั่วไปแล้วน่าจะแสดงว่าเป็นผู้ที่พอใจในชีวิต และเป็นผู้ที่สามารถจะประสบความสำเร็จในสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับเขา ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ช่วยส่งเสริม การปฏิบัติงานในอาชีพ และที่พบว่าครูและแพทย์มีความเกรงใจปานกลางนั้น ถ้านำผลการศึกษาของประสิทธิ์ บัวคลี่ (2513) และวิราพร เทพวีระพงศ์ (2514) พบตรงกันว่าความเกรงใจมีความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความเกิดสร้างสรรค์

คือ ผู้ที่มีความเกรงใจมากและผู้ที่มีความเกรงใจน้อย จะมีความกิดสร้างสรรค์น้อย
แต่ผู้ที่มีความเกรงใจปานกลางจะมีความกิดสร้างสรรค์มาก มาประกอบกับผลที่ได้
ก็น่าจะแสดงว่าโดยทั่วไปบุคคลในกลุ่มอาชีพทั้งสองนี้มีความกิดสร้างสรรค์ค่อนข้างสูง
ซึ่งน่าจะเอื้อต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามประสิทธิ บัณฑิต ยังได้
พบว่า นักเรียนในโรงเรียนนานาชาติซึ่งมีความเกรงใจน้อยกว่าเด็กไทย มีความกิด
สร้างสรรค์สูงกว่าเด็กไทย ดังนั้นจึงน่าจะคิดว่าอาจมีองค์ประกอบอื่นที่เป็นปัจจัยของ
ความกิดสร้างสรรค์อีกที่ควรคำนึงถึง

และเมื่อพิจารณาถึงบุคลิกภาพที่พบอีก 2 ด้าน คือ ครูและแพทย์ค่อนข้าง
เก็บตัวและคล้อยตามผู้อื่น ผลที่ได้ก็แสดงให้เห็นถึงระบบสังคมแบบไมตรีสัมพันธ์ ซึ่ง –
วีรยุทธ วิเชียรโรตติ (2513 : 38 – 40) อธิบายไว้พอสรุปได้ว่า คนที่อยู่ในสังคม
แบบไมตรีสัมพันธ์เป็นคนที่มีการพึ่งพาอาศัยกันอยู่ในระดับสูงมาก ความสัมพันธ์ระหว่าง
บุคคลจะอยู่ด้วยความรู้สึกที่กลัวว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะทอดทิ้ง จึงพยายามเอาอกเอาใจซึ่งกัน
และกัน เป็นค่านิยมในเรื่องการผูกมิตร และมีการพึ่งตนเองต่ำ เพราะการยอมรับ
เลื่องลือในสังคมของเรามักจะไม่ค่อยใหญ่โตแล้วคิดสนใจอะไรด้วยตนเอง ทุก ๆ
อย่างเรามักจะปกป้องมากเกินไป จนในที่สุดเด็กของเราก็ไม่รู้จักโต ต้องอาศัยคนอื่น
อยู่เรื่อย ๆ คิดสนใจทำอะไรด้วยตนเองไม่ได้ ต่างกับสังคมตะวันตกที่เป็นสังคมแบบ
สัมฤทธิ์สัมพันธ์ ซึ่งค่อนข้างถือความอิสระส่วนตัวไม่ค่อยจะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
บุคคลในสังคมจึงมีอิสระเต็มที่ในการแสดงความคิดเห็น และมีความมั่นใจในตนเองมาก
กว่า ผลจากการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นชัดว่า ระบบสังคมแบบไมตรีสัมพันธ์ ยัง
มีอิทธิพลมากต่อบุคคลในกลุ่มอาชีพทั้งสองนี้ และอาจจะมีอิทธิพลมากต่ออาชีพอื่น ๆ ด้วย
อิทธิพลของระบบสังคมแบบเดิมของเราที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคล อาจจะมีส่วน
ทำให้บุคลิกภาพที่ส่วนอื่น ๆ ที่จะส่งเสริมการทำงานในอาชีพต้องถูกยับยั้ง เพราะไม่
สามารถที่จะแสดงออกได้ ก็อาจจะทำให้ไม่มีผลงานที่ส่งเสริมการพัฒนาประเทศนัก
ดังนั้นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นแบบอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นแบบที่สัมพันธ์กับ
ระบบสังคมแบบสัมฤทธิ์สัมพันธ์ จึงต้องคำนึงถึงบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ ที่
ได้รับอิทธิพลมาจาก ระบบสังคมไมตรีสัมพันธ์แบบ เดิมของเราที่ยังคงมีอยู่ในปัจจุบัน

และอาจเป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาในการพัฒนาประเทศ

โดยเฉพาะในกลุ่มอาชีพครูซึ่งเป็นอาชีพที่สัมพันธ์กับการสร้างทัศนคติของเยาวชน บุคลิกภาพของครูย่อมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของเยาวชนด้วย จึงเป็นสิ่งที่น่าคิดในการที่พบว่ากลุ่มครูชายมีบุคลิกภาพค่อนข้างไปในทางถือตนเป็นใหญ่ (E^+) ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่ไม่เข้ากันกับสังคมประชาธิปไตย ซึ่งเป็นเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างอิสระ เป็นความเคารพในสิทธิของผู้อื่นและรักบาสิทธิของตนเอง และเป็นความยุติธรรม เมื่อเป็นเช่นนี้การที่จะวางรากฐานประชาธิปไตยจากห้องเรียนย่อมจะประสบอุปสรรค

อีกประการหนึ่งการที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอาชีพทั้งสองในองค์ประกอบ M และ N ก็คือ แพทย์ทำตามความเป็นจริง (M^+) และมีเหลี่ยม (N^+) มากกว่าครู นั้น จะเห็นได้ว่าเป็นไปตามความเห็นของ คาล์บ (Kalb, 1963 : 32-36) ที่ว่า แพทย์จะคงยึดถือความเป็นจริง (objectivity) คือ สามารถที่จะแยกความจริงทางวิทยาศาสตร์ออกจากความต้องการส่วนตัวหรือพิธีพิจารณาหลักฐานทางวิทยาศาสตร์อย่างซื่อตรง แม้ว่ามันอาจพิสูจน์ว่าตนผิด ซึ่งตรงกับองค์ประกอบ และแพทย์จะต้องมีการพิจารณาที่ดีและมีการหยั่งเห็น (insight) ซึ่งเป็นลักษณะขององค์ประกอบ N^+ บุคลิกภาพดังกล่าวเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของบุคคลในอาชีพทางวิทยาศาสตร์ทุกอาชีพไม่เฉพาะแต่แพทย์เท่านั้น ในปัจจุบันอาชีพครูก็ควรเน้นวิชาครูให้เป็นวิทยาศาสตร์เหมือนกัน (โดยใช้จิตวิทยาเข้าช่วยในการสอน) ถ้าจะปรับปรุงการศึกษาของชาติได้มีประสิทธิภาพ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงน่าจะพิจารณาว่าเป็นหรือไม่ที่จะต้องเสริมสร้างบุคลิกภาพ 2 ด้านนี้ให้สูงขึ้นในกลุ่มอาชีพครู เพราะถ้าจะเปรียบแล้ว แพทย์เป็นผู้รักษาโรคทางกายและจิต ส่วนครูรักษาโรคทางสติปัญญาและบุคลิกภาพ โรคทางสติปัญญาและบุคลิกภาพนั้นเป็นโรคที่ปรากฏตัวให้เห็นชัดมากขึ้นทุกทีในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมขณะนี้ เป็นเรื่องให้นักการศึกษาจะต้องค้นคว้าเพื่อหาจุดที่จะแก้ปัญหา ซึ่งน่าจะเกี่ยวมาถึงบุคลิกภาพของครูมิใช่น้อย.

การประเมินผลงานวิจัย

1. ด้านความเที่ยงตรงในการวิจัย

1.1 เกี่ยวกับสมมุติฐาน ปรากฏว่าผู้เขียนสามารถตรวจสอบได้ทุกสมมุติฐานที่ตั้งขึ้น และผลที่พบส่วนใหญ่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้แทบทั้งสิ้น

1.2 กลุ่มตัวอย่าง การแบ่งแยกกลุ่มตัวอย่างออกตามอาชีพ และตามเพศ ทำให้ไม่มีปัญหาในเรื่องเกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งกลุ่ม อย่างไรก็ตามผู้เขียนเห็นว่าในแต่ละกลุ่มอาชีพยังมีกลุ่มย่อยของอาชีพที่น่าจะมีความแตกต่างในทางบุคลิกภาพอยู่ในกลุ่มใหญ่ เช่นกลุ่มอาชีพครู ยังแบ่งออกได้เป็นอาจารย์ในคณะวิชาต่าง ๆ ซึ่งความแตกต่างกันใบลักษณะของวิชาการแต่ละสาขา น่าจะมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของครูอยู่มาก ในกลุ่มอาชีพแพทย์ก็เช่นเดียวกันยังแบ่งออกเป็นแพทย์ในแผนกต่าง ๆ ซึ่งจากผลการวิจัยที่ค้นคว้ามาประกอบการศึกษารังนี้แสดงให้เห็นได้ชัดว่า แพทย์ในแผนกต่าง ๆ มีบุคลิกภาพที่ต่างกัน ดังนั้นการที่ผู้เขียนถึมารวมเป็นกลุ่มอาชีพใหญ่ ๆ โดยที่มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างครูในแต่ละคณะวิชา และแพทย์แต่ละแผนกไม่สมดุลกัน ก็อาจทำให้ผลการศึกษาที่ได้ก่อนไปในทางครุคณะวิชาใดคณะหนึ่ง และแพทย์แผนกใดแผนกหนึ่งก็ได้ จึงเป็นข้อบกพร่องที่น่าจะคำนึงถึงในการที่จะศึกษาบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพทั้งสองนี้ต่อไป

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

— แบบสอบถามบุคลิกภาพ 16 ก้าน ฟอรัม B ของแกทเทิล ที่ถอดความออกเป็นภาษาไทยนั้น เมื่อพิจารณาจากความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในแต่ละองค์ประกอบจะเห็นได้ว่า มีค่าความเชื่อมั่นสูงเป็นส่วนใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามแบบสอบถามวัดบุคลิกภาพฉบับนี้ยังจะต้องได้มีการปรับปรุงให้มีความเชื่อมั่นสูงขึ้น โดยปรับปรุงในคำภาษาไทยที่ใช้ และสถานการณ์ในข้อความให้เหมาะสมกับสภาพการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมของไทย ผู้เขียนเห็นว่าโดยเฉพาะในองค์ประกอบ B ซึ่งจัดสถิติโดยการใช้วิธีวัดจากความเข้าใจความสัมพันธ์กันของคำที่กำหนดให้ ซึ่งแต่ละคำมีความหมายเฉพาะที่แน่นอน ซึ่งเมื่อถอดออกมาเป็นภาษาไทยอาจทำให้ความหมายของคำนั้นมีความชัดเจนน้อยลง หรืออาจมีความหมายที่ไม่ตรงกับคำภาษาอังกฤษที่เกี่ยว ข้อบกพร่องนี้อาจทำให้คะแนนที่ได้ไม่สามารถวัดบุคลิกภาพด้านสติปัญญา

ของกลุ่มตัวอย่างได้เพียงตรงพอ

— แบบสอบถามวัดความเกรงใจ เป็นแบบสอบถามที่ วิบุตธ วิเชียรโชติ และคณะได้สร้างขึ้นเพื่อใช้กับบุคคลในสังคมไทย จึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม แต่มีกลุ่มตัวอย่างบางท่านบอกว่าไม่เคยมีประสบการณ์ในบทบาทนั้น ๆ เช่นผู้ที่ไปเป็นกำพร้าบิดามารดา มาแต่เล็กย่อมไม่แน่ใจในบทบาทของความเกรงใจที่มีต่อบิดามารดา เป็นต้น แต่ปัญหาเช่นนี้ก็ถือว่าเป็นส่วนน้อย แบบสอบถามนี้ได้มีผู้นำไปใช้แล้ว ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นสูง ส่วนค่าความเที่ยงตรงนั้น เมื่อพิจารณาจากผลที่พบในค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับองค์ประกอบของบุคลิกภาพแต่ละด้านในกลุ่มอาชีพแพทย์แล้ว ผลที่พบสอดคล้องกับทฤษฎีและผลงานวิจัยอื่น ๆ อยู่มาก ทำให้แบบสอบถามความเกรงใจนี้มีค่า Construct Validity สูงพอสมควร แต่ในกลุ่มอาชีพครูพบว่าความเกรงใจไม่สัมพันธ์กับองค์ประกอบใดเลย มีแต่เพียงแนวโน้มที่จะสัมพันธ์กับบางองค์ประกอบแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิตินั้น อาจจะ เป็นความบกพร่องของการศึกษาครั้งนี้เองที่มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนน้อยโดยเฉพาะในกลุ่มอาชีพครู จึงทำให้ผลที่ได้ไม่แสดงออกมาอย่างชัดเจนพอ หรืออีกประการหนึ่งแนวโน้มที่จะสัมพันธ์กันในบางองค์ประกอบแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในความสัมพันธ์แบบเส้นตรง อาจมีนัยสำคัญในความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งก็ได้ ในการศึกษาเรื่องนี้ต่อไปควรจะหาความสัมพันธ์แบบเส้นโค้ง อีกที่หนึ่งด้วย

1.4 ขบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ที่ได้รับแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดนี้ ซึ่งมีจำนวนข้อรวมกันถึง 207 ข้อ มักจะท้อใจเพราะต้องใช้เวลามากและเกิดความเครียดที่จะทำแบบสอบถามทั้งหมด โดยเฉพาะบุคคลในอาชีพครูและแพทย์เป็นอาชีพที่มีภารกิจมากและเป็นงานที่ต่อเนื่องกันไปทำให้ต้องเก็บมาทบทวนและตระเตรียมจึงมีเวลาที่จะทำแบบสอบถามน้อย แม้ผู้เขียนจะให้เวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ก็ยังต้องผลักดันไปอีกอยู่เสมอ การให้เวลามาก เช่นให้ผู้ตอบอาจจะใช้เวลาเลือกข้อคำตอบนานเกินไป ซึ่งผิดหลักการของผู้สร้างแบบสอบถามที่ไม่ต้องการให้ผู้ตอบใช้ความคิดในการตอบนานนัก เพราะจะทำให้การตอบบิดเบือนไปจากความรู้สึกที่แท้จริง

2. ความเที่ยงตรงตามผลที่ได้จากการศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้ผู้เขียนไม่ได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรครู และแพทย์ในประเทศไทย แต่ได้จากการร่วมมือของกลุ่มตัวอย่างเอง และจำนวนกลุ่มตัวอย่างก็นับได้ว่าน้อยเกินไป ดังนั้นการที่จะอ้างถึงผลการศึกษารั้งนี้ไปยังกลุ่มครูและแพทย์ต่อไปย่อมไม่ได้

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัย

1. ควรจะได้มีการศึกษาเรื่องนี้โดยคำนึงถึงคณะวิชาหรือแผนกที่กลุ่มตัวอย่างประจำอยู่ เพื่อให้ได้ผลที่ชัดเจนละเอียดยิ่งขึ้น และควรคำนึงถึงอายุและระยะเวลาในการประกอบอาชีพนั้น ๆ ด้วย

2. ควรจะใช้กลุ่มตัวอย่างให้มากกว่านี้เพื่อจะได้ผลที่แสดงบุคลิภาพของบุคคลในแต่ละอาชีพชัดเจนกว่าผลที่ได้ในครั้งนี และควรใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรในแต่ละอาชีพให้กว้างขวางว่ากลุ่มที่ผู้เขียนศึกษา เพื่อจะได้สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรอาชีพนั้น ๆ

3. ควรจะได้มีการปรับปรุงและทดลองใช้แบบสอบถาม 16 P.F. ฉบับภาษาไทยให้มีความเชื่อมั่นสูงขึ้น

4. การที่แบบสอบถามมีจำนวนข้อคำถามมาก ทำให้ผู้ตอบท้อใจและไม่ร่วมมือเท่าที่ควร ในการศึกษารั้งต่อไปอาจจะแบ่งแบบสอบถามออกตามบุคลิภาพชุดนิยม 5 คำ เพื่อใช้ศึกษาบุคลิภาพที่ละคำ การใช้แบบสอบถามน้อยข้อคงอาจช่วยให้ได้รับความร่วมมือมากขึ้น และอาจจะวิเคราะห์ได้ละเอียดขึ้นด้วย

5. ผลการศึกษารั้งนี้มีบางสิ่งที่ทำให้เกิดความสงสัย เช่นความแตกต่างระหว่างครูชายกับครูหญิง และแพทย์ชายกับแพทย์หญิง ที่มีคะแนนแตกต่างของแต่ละกลุ่มไปจนละก้านไม่กลายกลิ้งกัน หรือค่าความสัมพันธ์ขององประกอบ C และองประกอบ I ในกลุ่มอาชีพแพทย์ที่พบว่า แพทย์ที่มีอารมณ์อ่อนไหว (C^-) ก็เป็นแพทย์ที่มีจิตใจกล้าแข็ง (I^-) ด้วย ส่วนแพทย์ที่มีอารมณ์มั่นคง (C^+) ก็มีจิตใจอ่อนแอ (I^+) ด้วย ข้อสงสัยเหล่านี้

จะได้มีการศึกษาค้นคว้าต่อไปอีก

ในด้านการศึกษาและการแนะแนว

1. ผลการศึกษารังนี้ อาจเป็นแนวทางแก่สถาบันการศึกษาในวิชาชีพทั้งสอง ในการปรับปรุงบุคลิกภาพของผู้ที่จะออกไปประกอบอาชีพครูและแพทย์ให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน

2. แม้ว่าผลการศึกษารังนี้ จะยังไม่สามารถเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรครู และแพทย์ในประเทศไทยได้จริง ก็อาจจะใช้เป็นส่วนประกอบช่วยในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกอาชีพแก่นักเรียนมัธยมศึกษาได้บ้าง.

•

บรรณานุกรม

๑

๔

บรรณานุกรม

- กมล สมวิเชียร " ปัญหาชนกับประชาธิปไตยในประเทศไทย " วารสารสังคมศาสตร์
มกราคม 2509 หน้า 97 - 112.
- คัมภีร์ นัลลิกะมาศ " ศิริราชกับเรือดจ้าง " สารศิริราช 4 - 5 : 30. - 309
เม.ย. - พ.ค. 2505.
- เฉลิมชัย อุบาทงค์ การศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 และบทบาทของโรงเรียนในการแนะแนวในโรงเรียนมัธยม
จังหวัดชัยนาท ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2511, 104 หน้า.
- ถนอม อินทรกำแหง การนิเทศทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน 14
จังหวัดภาคใต้ ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
2514, 149 หน้า.
- ทวีชัย ชัยจิรฉายกุล การศึกษาดวงใจประกอบที่มีแรงจูงใจในการเรียนวิชา
ศาสนาสัมถ์ และสายอาชีพ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบ
ประสม ปีการศึกษา 2512 ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2513, 130 หน้า.
- นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ปัญหาการพัฒนาศักยภาพ เอกสารประกอบคำบรรยาย - อีกร
สำเนา 2515, 18 หน้า.
- บุญถิ่น อัตถากร การสร้างผู้นำของชุมชนเพื่อกำลั้่งอำนาจและความมั่นคงของชาติ
โครงการพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2504, 63 หน้า.
- ประสาร เมืองหมุก " ข้อคิดเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพในโรงเรียนระดับ
มัธยมศึกษา " วารสารแนะแนว 10 : 50 - 54 กรกฎาคม - กันยายน
2512
- ประสิทธิ์ บัวศรี การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความวิตก
สร้างสรรคของนักเรียนไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพมหานคร และนัก
เรียนนานาชาติชั้น มศ.3 ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2513, 148 หน้า.

ประเสริฐ แยมกลิ่นรุ่ง " โครงสร้างสังคมกับความมั่นคงของประเทศ " วารสารสังคมศาสตร์ 2 : 1 = 53 พฤษภาคม 2509.

ปราชาลปณ์ ถัดหเนตร ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคล ความเกรงใจและการรับตัว ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 235 หน้า.

พรพิมล เพ็ชรรัตน์ การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 237 หน้า.
เพียงใจ เพ็ชรเกียรติ การสำรวจความสนใจของนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ปริญญาณิพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2500, 63 หน้า.

ละออง พงษ์พานิช การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะที่ปรากฏในกลุ่มชนบางอาชีพ

ปริญญาณิพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512, 63 หน้า.
วลีสัย หลีสันติพงศ์ การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักบัญชี ปริญญาณิพนธ์
กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 161 หน้า.

วิราพร เทพวิระพงศ์ ความเกรงใจกับพฤติกรรมการแก้แค้นในกลุ่ม ปริญญาณิพนธ์
ก.ศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 214 หน้า.

วิรุณ วิชาชัยโรติ " อุดมศึกษา : ทุนแจกกสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศ "
สังคมศาสตร์ปริทัศน์ 2 : 40 - 45 สิงหาคม 2514

วิรุณ วิชาชัยโรติ " " สังคมไม่ตรีสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ " วารสารจิตวิทยา
2513 หน้า 33 - 44.

✓ วิรุณ วิชาชัยโรติ และ นวส เพ็ญ วิชาชัยโรติ รายงานการรวบรวมข้อมูล 3 ครั้ง ใน
การศึกษาเรื่อง " ความเกรงใจในคนไทย " 2513 (อัครสาเนา), 23 หน้า.

สมทรง สิตลายน ทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการศึกษาในสถานอุดมศึกษา
ปีการศึกษา 2508. ปริญญาณิพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2508, 60 หน้า.

- สมทรง สุวรรณเลิศ และ คณะ " การทดสอบ The Maudsley Personality Inventory ในนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา และมหาวิทยาลัย " วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 1 : 17 - 29 มกราคม - กุมภาพันธ์ 2512.
- สมพงษ์ มั่นระวัง การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 161 หน้า.
- สภาพนาการ เกรบธุรกิจแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (ฉบับร่าง) 2515, บทที่ 7.
- อวย เกตุสิงห์ " แด่หม่อใหม่ - อุตุนัน อู่มิ กร " (บทบรรณาธิการ) สารกิริราช 4 : 219 - 221 เมษายน 2504.
- เอนกิกอศต์, แฟรงค์ การวางแผนเลือกอาชีพสำหรับคนหนุ่มสาว คณะนิสิตปริญญาโท สาขาการแนะแนว วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร แปล 2514, หน้า 20.
- เอ็ดท, เรย์มอนด์ และอัมพา โชติกเสถียร การให้คำปรึกษาทางอาชีพในระดับมัธยมศึกษา องค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ 2509, 72 หน้า.
- แฮตเลดท์, เออแมน "การวางแผนพัฒนาของประเทศไทย " จันทรังษี ภักดภิคม แปล วิทยาสารปริทัศน์ 9 : 25 - 28, 5 พฤษภาคม 2513.

- ✓ Cattell, Raymond B. and Eber, Herbert W., Handbook for the Sixteen Personality Factor Questionnaire Form A, B & C., 1957 Edition With 1964 Supplementation, 54 pp.
- ✓ Cattell, Raymond B. and Eber, Herbert W., Manual for Form A and B Sixteen Personality Factor Questionnaire, The Institute for Personality and Ability Testing, Illinois, 1962, 22 pp.

Chandler, B. J., Education and The Teacher, Dodd + Mead, New York,
1961, 403 pp.

Coe, Robert Standford, " The Personality and Adjustment Characteristics of Females in Various Occupational Groups, " Dissertation Abstracts, 17 (10) : 2399 - 2310 October, 1957.

Crites, John O., Vocational Psychology, McGraw - Hill Book Company,
New York, 1969, 704 pp.

Domino, George, " Personality Patterns and Choice of Medical Specialty ", Dissertation Abstracts B., 28 : 1694 - B Oct. - Dec., 1967.

Engeman, John T., Doctor : His Training and Practice, Lothrop, Lee
+ Shepard Co., Inc., New York, 1964, 123 pp.

Gardiner, Harry W., " Dominance - Difference : A Cross - Cultural Comparison " The Journal of Social Psychology, 75 : 287 - 288,
August,, 1968.

Gardiner, Harry W. " Dominance - Difference Patterning in Thai Students " The Journal of Social Psychology, 76 : 281 - 282,
December, 1968.

Garland, Joseph, The Physician and His Practice, Little, Brown and
Company, Boston, Reprinted 1955, 270 pp.

Garrett Henry E., Statistics in Psychology and Education, David
McKay, Company Inc., New York, 1966, 491 pp.

Gillis, John, " Personality Needs of Future Teachers " Educational and Psychological Measurement, 24 (3) : 589 - 600, 1964.

Glass, Gene V., and Stanley, Julian C., Statistical Methods in Education and Psychology, Englewood Cliffs, Prentice - Hall, 1970, 596 pp.

Hall, Galvin S., and Lindzey, Gardner, Theories of Personality, John Wiley & Son Inc., London, 1965, 572 pp.

Hamacheok, Don E., and Mari, Takako, " Need Structure Personel Adjustment and Academic Self Concept of Begining Education Students ", The Journal of Educational Research, 58 (4) : 158 - 162, December, 1964.

Harvey, A. McCabe, and others, The Principles and Practice of Medicine. Appleton - Century - Crofts, New York, Seventeenth Edition 1968, p.1.

Kakkar, S.B., and Gordon, Leonard V., ' The Interpersonal Values of Indian Teacher Trainees " The Journal of Social Psychology, 69 : 341 - 342, August, 1966.

Kalb, Sam William, Your Future as a Physician, Richards Rasen Press, Inc., New York, 1963, ch. 5 pp 32 -36.

Lee, Russel Van Arsdale, The Physician, Sarel Elmerl and the editors of Life, New York, 200 pp.

Marsh, Gayle G., and Halberstam, Jacob L., " Personality Stereotypes of United States and Foreign Medical Residents " The Journal of Social Psychology, 68 : 187 -196, April, 1966.

McDavid, John W., and Harari, Herbert, Social Psychology, Harper & Row New Yourk, 1968, 479 pp.

Mednick, Martha T., Research in Personality, Holt, Rinehart and Winston, Inc., New York, 1963, 627 pp.

Merrill, R.M., "Comparison of Education Students, Successful Science Teachers and Educational Administration on the Edwards BPS," Journal of Educational Research, LIV, 1 : 38 - 40, September, 1960.

Pal, S.K., "Personality Needs of Engineering, Law, Medical, and Teacher - Training Students in an Indian University " The Journal of Social Psychology, 74 : 135, February, 1968.

Pal, S.K., "Personality Patterns of Engineering, Law, Medical, and Teacher - Training Students : A Comparative Study. " The Journal of Social Psychology, 74 : 287 - 288, April, 1968.

Savage, R.D., "An Exploratory Study of Individual Characteristics Associated with Attainment in Medical School, " British Journal of Medical Education, 6 : 68 - 77, 1972.

Strom, Leonard E., "Some Personality Dimensions Doctors of Ed. " The Journal of Experiment Education, 33 (4) : 387 - 389, Summer, 1965

Thorndike, Robert, and Hagen, Elizabeth L., Ten Thousand Careers, John Wiley & Sons, Inc., New York, Second Printing, 1962, 346 pp.

Williamson, John Anderson, "Personality Characteristics of Effective Texas Teachers," Dissertation Abstracts 28: C7-68A, July, 1967.

ภาคผนวก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล

วิธีทำ

คำถามในแบบทดสอบฉบับนี้เป็นคำถามเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติและความสนใจของท่าน คำตอบเหล่านี้ไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก เพราะทุกคนมีความคิดเป็นของตนเอง ดังนั้นเพื่อให้ผลของคำตอบของท่านเป็นเครื่องแนะแนวที่ดีที่สุด ท่านควรมีความรู้สึกรองการที่จะตอบอย่างถูกต้อง และจริงใจ

ในแต่ละคำถาม มีคำตอบอยู่ตามคำตอบ โปรดเลือกคำตอบที่ท่านต้องการเพียงคำตอบเดียว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

๑. ข้าพเจ้าชอบกีฬาเล่นเป็นทีม

ก. ใจ

ข. เป็นบางครั้งบางคราว

ค. ไม่ใช่

๒. ข้าพเจ้าชอบคนที่

ก. เกือบตัว

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. เป็นมิตรกับคนง่าย

๓. เงินไม่สามารถบันดาลความสุข

ก. จริง

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๔. "สกริ" คู่กับ "เก็ก" เช่นเดียวกับ "แมว" คู่กับ

ก. ลูกแมว

ข. สุนัข

ค. เด็กผู้ชาย

ในตัวอย่างสุดท้าย คำตอบที่ถูกต้องคือ ลูกแมว แต่คำถามทั้งสองคำถามคำตอบที่มีเหตุผลทำนองนี้หายากในแบบทดสอบฉบับนี้

ในขณะที่ท่านตอบแบบทดสอบนี้ โปรดบันทึกหลัก ๔ ประการ

๑. โปรดอย่าใช้เวลาในการพิจารณาไตร่ตรอง แต่เลือกคำตอบแรกที่เป็นจริงกับท่าน แม้ว่าบางคำถามจะลึ้นมาก จนท่านรู้สึกว่าไม่ให้รายละเอียดที่ท่านอยากจะได้ ตัวอย่างเช่น คำถามในตัวอย่างข้อที่ ๑ ถามเกี่ยวกับ "การเล่นกีฬาเป็นทีม" ท่านอาจจะชอบฟุตบอลมากกว่า บาสเกตบอล แต่ท่านก็ต้องตอบ "ในลักษณะของกีฬาที่เล่นเป็นทีมทั่ว ๆ ไป" คำตอบที่ดีที่สุดของท่านไม่ควรกินเวลาในอัตราส่วนกว่า ๑ นาที ต่อ ๕ - ๖ ข้อ ท่านควรจะทำแบบทดสอบนี้เสร็จในเวลาครึ่งชั่วโมงเพียงเล็กน้อย

๒. พยายามอย่าเลือกคำตอบที่อยู่ตรงกลาง เช่น "ไม่แน่ใจ" นอกเสียจากว่าคำตอบในข้อ ก. และ ข. เป็นคำตอบที่ท่านเห็นว่า เป็นไปได้

๓. โปรดตอบคำถามทุกข้อ แม้ว่าคำถามบางข้อเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับท่านไม่คืนัก ขอให้เขา
ให้เกียรติที่สุด บางคำถามอาจจะดูเหมือนเป็นเรื่องส่วนตัว แต่คำตอบของท่านจะได้รับการรักษาเป็นความลับ
และคำตอบไม้อาจจะให้คะแนนได้ถ้าไม่ใช่กฎเกณฑ์พิเศษ ถ้าท่านตอบคำถามเฉพาะบางคำถาม
คำตอบของท่านจะไม่ได้รับการตรวจ

๔. โปรดตอบอย่างซื่อตรงเท่าที่ท่านเห็นว่าเป็นจริงสำหรับท่าน ไม่ควรตอบในสิ่งที่ท่านเห็นว่า
"เป็นสิ่งที่ถูกต้อง ควรทำ" เพื่อให้ความประทับใจที่ดีแก่ผู้ตรวจ

ผลของการค้นคว้าวิจัยจะมีคุณค่าและถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความร่วมมือ
ของท่านในการตอบแบบสอบถาม ดังนั้นคำตอบที่ได้จากท่านจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ

คำตอบที่เป็นความคิดเห็นของท่าน จะไม่นำเอาไปเปิดเผยในที่ใด ๆ เป็นรายบุคคล จะแสดง
เพียงส่วนรวม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคลเท่านั้น

จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

๑. ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในคำชี้แจงการทำแบบ
สอบถามเป็นอย่างดีแล้ว

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

๒. ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะตอบคำถามแต่ละข้ออย่าง
จริงใจที่สุดเท่าที่จะทำได้

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
ค. ไม่ใช่

๓. ในวันหยุด ข้าพเจ้าพอใจที่จะเดินทางไปยัง

ก. เมืองตากอากาศที่มกนกับกั้ง

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. บ้านพักที่เงียบสงบอยู่ห่างจากทางสัญจร
ไปมา

๔. เมื่อข้าพเจ้าไปอยู่ในที่ที่คับแคบและแออัด เช่น
ในลิฟท์ที่มีคนเต็ม ข้าพเจ้ามีความรู้สึกอึดอัด
คล้ายกับถูกกักขัง

ก. ไม่เคยเลย

ข. แทบจะไม่เคย

ค. เป็นบางครั้ง

๕. ข้าพเจ้ามักจะคิดแล้วคิดถึงในเรื่องที่ไม่สำคัญ
อะไรและต้องใช้ความพยายามในการที่จะจัด
มันออกไปจากความคิดของข้าพเจ้า

ก. จริง ข. เป็นบางครั้ง

ค. ไม่จริง

๖. ถ้าข้าพเจ้าทราบว่าแนวคิดในการหาเหตุผลของ
คน ๆ หนึ่งไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้ามักจะ

ก. นั่งเฉยเสีย ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. พุกโผล่ออกไป

๗. แนวคิดของข้าพเจ้าเป็นแนวคิดที่

ก. ล้ำยุคล้ำสมัย ข. ไม่แน่ใจ

ค. ตามสมัย

๘. ข้าพเจ้าไม่ได้รับพรสวรรค์ในการพูดถลกและการ
เล่าเรื่องขบขันมากนัก

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๙. การใช้ชีวิตที่สบายไปจนแก่ตามเวลาอันสมควร
ก็คิดว่าคงจะไปเห็นคเห็น้อยเพราะงานบริการ
ชุมนุมของตน

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๑๐. ข้าพเจ้าเป็นคนที่ทำงานของสโมสรอย่าง
แท้จริง

ก. เคยบ่อย ค. เป็นบางครั้ง ค. ไม่เคย

๑๑. ข้าพเจ้าอดไม่ได้ที่จะมีความรู้สึกผูกพันทางใจ
กับบางสิ่งบางอย่าง

ก. แบบจะไม่ใช่เช่นนั้นเลย

ข. บางครั้ง ค. บ่อย

๑๒. ข้าพเจ้าพอใจที่จะอ่านหนังสือในเรื่องเกี่ยวกับ

ก. คำสอนของศาสนาที่สำคัญ

ข. ไม่แน่ใจ

ค. การจัดระบบนโยบายการ เมืองของประเทศ
ของเรา

๑๓. เรื่องที่ทำให้ข้าพเจ้านอยใจหรือหงุดหงิดมี
น้อยมาก

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

๑๔. ข้าพเจ้าเห็นว่าความสามารถและลักษณะที่ได้รับการถ่ายทอดจากบิดามารดา มีความสำคัญยิ่งกว่าที่คนส่วนมากยอมรับ

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

๑๕. ข้าพเจ้ารู้สึกว่างานประจำเป็นงานที่ต้องทำให้เสร็จเสมอ แม้วาถ้าได้ใช้เงินทำการเพียงเล็กน้อยจะเห็นว่ามันเป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นอะไร

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

๑๖. การเล่าเรื่องตลกเกี่ยวกับความตายเป็นสิ่งที่ทำได้และตามปกติแล้วเป็นการแสดงถึงรสนิยมที่ดี

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๗. ข้าพเจ้าอยากจะให้คนอื่นบอกถึงวิธีที่ดีที่สุดในการทำสิ่งต่าง ๆ มากกว่าจะคิดด้วยตนเอง

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

๑๘. ในบางครั้ง ความรู้สึกกลัวและไร้อากจะเร้าเรอจนจำแนวข้าพเจ้าจะอยู่ในกลุ่มของคนที่โง่งม

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค. ค. ไม่ใช่

๑๙. ความทรงจำของข้าพเจ้าไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนักแม้ว่าเวลาจะผ่านไป

ก. จริง ข. บางครั้งบางคราว ค. ไม่จริง

๒๐. ข้าพเจ้าแน่ใจว่าควรจะเป็นกับคนเสิร์ฟอาหารหรือผู้จัดการ ถ้าหากข้าพเจ้าได้รับอาหารที่ไม่ดีในภัตตาคาร

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

๒๑. เพื่อเป็นการผ่อนคลายสิ่งที่ข้าพเจ้าชอบทำมากกว่าอย่างอื่น คือ

ก. เล่นกีฬา หรือเล่นเกมส

ข. ไม่แน่ใจ

ค. โต้วาทิและเล่นเกมสที่ก่อให้เกิดความคิด

๒๒. ถ้าเทียบกับผู้อื่นแล้ว ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมใน

ก. งานในชุมชนและงานสังคมมากมาย

ข. งานในชุมชนและงานสังคมมากพอ

ค. งานในชุมชนและงานสังคมมาเพียง ๒ - ๓

งานเท่านั้น

๒๓. เมื่อข้าพเจ้าวางแผนงาน ข้าพเจ้ามักชอบปล่อยให้สิ่งต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับโชค

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

๒๔. ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ การกินการหวาน ฯลฯ ข้าพเจ้า

ก. ดูเหมือนว่าจะต้องรีบร้อนทำสิ่งหนึ่งเพื่อที่จะไปทำอีกสิ่งหนึ่ง

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ดำเนินไปอย่างรอบคอบและมีระบบแบบแผน

๒๕. ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลจนระแวงว่าข้าพเจ้าต้องการอะไรสักอย่างหนึ่ง แต่ไม่รู้ว่สิ่งนั้นคืออะไร

ก. แทบจะไม่ใช่เป็นเช่นนั้นเลย

ข. บางครั้งบางคราว

ค. เป็นบ่อย ๆ

๒๒. การทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ข้าพเจ้าเห็นว่าหนักหนาสาหัสใจกว่า คือ

ก. งานเกี่ยวกับเครื่องจักร ข. ไม่แน่ใจ

ค. งานสัมภาระและรับขนงาน

๒๓. ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือประเภท

ก. การท่องเที่ยวไปในอวกาศ ข. ไม่แน่ใจ

ค. การศึกษาเรื่องภัยในนครอครัว

๒๔. ถ้าต่อไปนี้คำไหนที่ไม่เป็นชนิดเดียวกับคำอื่น

ก. สุนัข ข. นก ค. วัว

๒๕. ถ้าข้าพเจ้าชอบกลับไปยังชีวิตใหม่ได้อีก ข้าพเจ้าจะ

ก. วางแผนชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิม

ข. ไม่แน่ใจ

ค. กองการให้เหมือนเดิมให้มาก

๓๐. การตัดสินใจในเรื่องของชีวิตและการงาน ข้าพเจ้าไม่สนใจมากนักเกี่ยวกับเรื่องของการขาดความเข้าใจกันในครอบครัว

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๓๑. ข้าพเจ้ามักหลีกเลี่ยงที่จะกล่าวถึงสิ่งที่ผิดปกติซึ่งทำให้คนอื่นอับอายขายหน้า

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๓๒. ถ้าข้าพเจ้าถือป็นที่รู้ว่าลูกกระสุน ข้าพเจ้าจะรู้สึกที่เห็นพวกเคี้ยว จนกว่าจะได้ออกนอกแถว

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๓๓. ข้าพเจ้าสนุกสนานอย่างยิ่งที่จะทำตกแก่งบนเลนสนุก ๆ โดยไม่มีเจตนาร้ายเคลื่อนแบ่งอยู่

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๓๔. คนส่วนมากใช้เวลาว่างของตนไปยุ่งเกี่ยวกับการช่วยเหลือเพื่อนบ้านและกิจการรวมในท้องถิ่นมากจนเกินไป

ก. ไม่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

๓๕. ในบางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าเขาสังคมไม่ได้ดีเท่าที่ควร เพราะไม่แน่ใจในตัวเอง

ก. จริง ข. อยู่ระหว่างข้อ ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๓๖. ข้าพเจ้า มุ่งสรวนในการที่จะได้สนทนากับคนไม่บ่อยจนขาดโอกาสที่จะพูดคุยกับคนแปลกหน้า

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๓๗. หัวข่าวหนังสือพิมพ์ทำให้ข้าพเจ้าสนใจมากคือ

ก. ผู้นำทางศาสนาอธิบายเรื่องกรรม ศักดิ์และความเชื่อทางศาสนา

ข. ไม่แน่ใจ

ค. การปรับปรุงผลิตและการตลาด

๓๘. ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าในความเชื่อของคนที่แสดงตัวเป็นเพื่อนเกินกว่าที่ข้าพเจ้าคาดหวังว่าเขาจะแสดง

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๓๕. ข้อแนะนำของข้าพเจ้าสำหรับบุคคลทั่วไป คือ

- ก. เชิญทุกคนได้เอามันไม่เสียตายอะไร
- ข. อยู่ระหว่าง ขอ ก. กับ ค.
- ค. คิดใคร่ครวญเสียก่อน อย่าทำอะไรโง่ ๆ

๔๐. สิ่งที่มีความสำคัญสำหรับข้าพเจ้าก็คือ

- ก. การแสดงออกอย่างอิสระ ก. ข. ค.
- ข. อยู่ระหว่างขอ ก. กับ ค.
- ค. การที่สัมพันธ์ภาพอันดีกับผู้อื่น

๔๑. ข้าพเจ้ามีความสุขกับการฝึกกลางวัย

- ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่ (พอเข้าใจ)

๔๒. ข้าพเจ้าชอบงานที่ต้องใช้การตัดสินใจอย่างแยบยลมากกว่างานที่ตัดสินใจได้รวดเร็วและมีซากธรรมดา

- ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

๔๓. ข้าพเจ้าคิดว่ารู้สึกดีว่าเพื่อนไม่ต้องการข้าพเจ้ามากเท่ากับที่ข้าพเจ้าต้องการเขา

- ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

๔๔. ถ้ามีทนายถึงข้าพเจ้าในแง่ไม่ดี ข้าพเจ้าจะรู้สึกกังวลเกี่ยวกับเรื่องนี้

- ก. แทนจะไม่รู้สึกเลย ก. ข. ค.
- ข. รู้สึกเป็นบางกรังบางคราว
- ค. รู้สึกชอบทีเดียว

๔๕. ข้าพเจ้าไ้กับอุบัติเหตุ เพราะข้าพเจ้าชั่วแต่

- ก. แทนจะไม่เคยเลย ข. อยู่ระหว่างก. กับ ค.
- ค. หลากกรัง

๔๖. โปรดฟังเสียงข้าพเจ้าสนใจที่จะได้เห็นการ

- อภิปรายปัญหาสังคมมูลฐานของ
- ก. โศกนาฏกรรม ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
- ค. การเสนอเรื่องราวในท้องถิ่นอย่างละเอียด

๔๗. ข้าพเจ้าพบว่าหนังสือให้ความเพลิดเพลินมากกว่าเพื่อน

- ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
- ค. ไม่ใช่

๔๘. ไม่ว่าจะมีอุปสรรคที่ยากลำบากและน่าเบื่อมาขัดขวาง ข้าพเจ้าก็ยืนยันที่จะไม่เปลี่ยนความตั้งใจเดิม

- ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
- ค. ไม่ใช่

๔๙. ประมวลของข้าพเจ้าตั้งแต่เริ่มจนจนแก่กระทั่งเจ็บ "เจ็บค" ของมาประทุก็ทนไม่ได้และทำให้ข้าพเจ้ารู้สึก "เสียงสั้น"

- ก. บ่อย ๆ ข. บางครั้งบางครั้ง ค. ไม่เคย

๕๐. ข้าพเจ้ารู้สึกก่อนข้างจะเห็นคเห็น้อย เมื่อข้าพเจ้าที่นอนในเวลาเช้า

- ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.
- ค. ไม่ใช่

๕๑. ถ้าเจ็เพื่อนเท่ากัน ข้าพเจ้าพอใจมากกว่าถ้าจะเก็บเป็น

- ก. รักชีวิตเคมี ข. ไม่แน่ใจ
- ค. ผู้รักการโรงแรม

๔๒. การไปขายของที่โน้นที่นี้หรือหาทุนเพื่อจะชวนเหลือ

๕. ในเหตุที่ข้าพเจ้าเชื่อว่าเป็นประโยชน์นั้นสำหรับ
ข้าพเจ้าก็คิดว่า

ก. น่าเสียดายเหลือเกิน ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. งานที่ข้าพเจ้าหมาย ๑๖๓

๔๓. เลข ๓ จำนวนต่อไปนี้ จำนวนไหนที่ไม่เป็นพวก
เดียวกับจำนวนอื่น ๆ

ก. ๙ ข. ๕ ค. ๑๓

๔๔. "บุ๋ม" ทำให้นึกถึง "กระต๊าก" แล้ว "ว้าว" ทำให้
นึกถึงอะไร

ก. น้ำฝน ข. หญา ค. เกล็ด

๔๕. โดยทั่ว ๆ ไปการเปลี่ยนแปลงของดินฟ้าอากาศ
ไม่กระทบกระเทือนต่อประสิทธิภาพและอารมณ์
ของข้าพเจ้า

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๔๖. ใน เมืองที่ไม่คุ้นเคย ข้าพเจ้ามักจะ

๑๖๔ ก. เดินไปที่ไหนก็ให้ข้าพเจ้าอยากจะไป

ข. ไม่แน่ใจ

ค. รู้สึกเลียดทางที่ชาวเมืองบอกว่าเป็นอันตราย

๔๗. สิ่งที่สำคัญมากกว่า คือ

ก. เมื่อกับบุคคลอื่นได้อย่างราบรื่น ๑๖๕ ก. ๑๖๖

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. นำเอาความคิดของตนเองมาปฏิบัติ

๔๘. ข้าพเจ้าเมื่อใน

ก. กำลังคิดว่า "จงหัวเราะและร้อง"

ในโอกาสต่าง ๆ ให้มากที่สุด

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. เกรงเกรียดยอย่างจริงจังกับธุรกิจประจำวัน

๔๙. เมื่อใดถึงฤดูเกษียณ ข้าพเจ้าปฏิบัติตาม

เมื่อ ข้าพเจ้าจะคิดว่าจะทำเช่นนั้นมากกว่า

ที่จะปฏิบัติตามกาละเทศะตรงตามตัวอักษร

เปรี๊ยะ ๑๖๗

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

๕๐. ในการติดเอื้อมพันซ์ทางสังคม บางครั้งข้าพเจ้า

ถูกรบกวนด้วยความรู้สึกว่ามีบางอย่างที่ไม่ใช่
เหตุที่แท้จริง

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๕๑. ข้าพเจ้ารู้สึกเกิดเขินเล็กน้อยในกลุ่มคนที่รู้จัก

และแฉกหัวไม่ได้ก็เท่าที่ควรจะเป็น

ก. ใช่ ข. บางครั้ง ค. ไม่ใช่

๕๒. ข้าพเจ้าชอบที่จะ ๑๖๘ ก. ๑๖๙

ก. ทำงานที่มีคนจำนวนมากอยู่ภายใต้การ

ควบคุมของข้าพเจ้า

ข. ไม่แน่ใจ

ค. ทำงานรวมเป็นคณะกรรมการ

๖๓. แม้ว่าฉัน จะถูกตำหนิ คนส่วนมากก็ไม่
ลำบากใจที่จะรับผิดชอบเอง

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ก. ไม่จริง

๖๔. กองไม่มีอะไร ^{อะไร} ๆ ที่อยากเห็นข้าพเจ้าตกอยู่ใน
ความลำบาก

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ก. ไม่จริง

๖๕. จึงสำคัญที่ถนนรถก็ จะวงมากกว่าคือ

ก. ความหมายที่แท้จริงของชีวิต

ข. ไม่เกี่ยว

ค. การรวมใจที่ก่อให้เกิดความรัก

๖๖. เมื่ออยู่ในห้องเป็นเวลานานไม่ได้รับอากาศบริสุทธิ์
ภายนอก ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกอ่อนเพลียและเสียใจ

ก. เสมอ ๆ ข. บางครั้ง

ก. เกือบไม่เคยเลย

๖๗. ข้าพเจ้ามีความคิดแปลก ๆ เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ
รอบแปดความมากเกินที่จะนำมาปฏิบัติได้

ก. จริง ข. บางครั้ง ก. ไม่จริง

๖๘. โดยทั่วไปจิตใจของข้าพเจ้าเข้มแข็งอยู่เสมอ
ไม่ว่าข้าพเจ้าจะเผชิญกับอุปสรรคหรือปัญหา
มากมายเพียงไร

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๖๙. ข้าพเจ้าเคยไม่หวั่นเพราะความกังวลใจเกี่ยวกับ
เรื่องร้ายที่เกิดขึ้น

ก. เสมอ ข. บางครั้งบางครั้ง

ค. เกือบไม่เคยเลย

๗๐. ข้าพเจ้าชอบดู

ก. ภาพยนตร์หรือการแสดงที่ล้อเลียนสังคม
ในนาคคตอย่างฉะฉาน

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ภาพยนตร์ที่ตลก ๆ ที่อิงประวัติของวีรบุรุษ

๗๑. เพื่อนของข้าพเจ้าคงคิดว่า จะเข้าใจข้าพเจ้า
อย่างแท้จริงได้ยาก

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๗๖๔๗๖

๗๒. ข้าพเจ้าแก้ปัญหาได้เร็วขึ้นโดย

ก. ศึกษาปัญหานั้นตามคำพัง

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ถกปัญหานั้นกับคนอื่น

๑๗๖๔๗๖

๗๓. เมื่อข้าพเจ้าต้องตัดสินใจอย่างรวดเร็ว
ของข้าพเจ้า

ก. อาศัยความเื่องเป็น คุณสมบัติภาพ

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. เกิดความเครียดและตื่นเต้นทำให้ไม่
สามารถที่จะคิดอย่างแน่วแน่

๗๔. บางครั้งข้าพเจ้ารู้ ^{ว่า} มีความลึกและความจำ
ที่ไร้สาระพุ่งเข้ามาในจิตใจ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๗๕. ข้าพเจ้าไม่เคยรู้สึกโกรธจนไม่สามารถควบคุม
เสียงของตนเองได้ในขณะที่บรรยายถึงปัญหา

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ก. ไม่จริง

๓๖. เมื่อเดินทาง ข้าพเจ้าชอบมองวิวทัศน์มากกว่า
สนทนากับคนอื่น ลาวาน ๗๑

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

๓๗. "จูเลียส" ตรงกันข้ามกับ "เบ็คเคย์" มากกว่า
"ซุกเคอน" หรือไม่

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

๓๘. "คำ" คู่กับ "เทา" เช่นเดียวกับ

"กวานเจ็บบวก" คู่กับ

ก. เหวือก ข. ปวก ค. คัน

๓๙. ข้าพเจ้าทนไม่คอยได้ที่จะไ้รับคำปฏิเสธ ถึงแม้
แม่ข้าพเจ้าทราบคำว่าสิ่งที่ขอร้องนั้นเป็นสิ่งที่
ไปไม่ได้

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. ไม่จริง

๔๐. ข้าพเจ้ามีรู้สึกเจ็บใจในอาภัพกิจวิธิการ
ที่มากกว่าสิ่งที่เขาพูด

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. ไม่จริง

๔๑. ข้าพเจ้ารู้สึกช่วยเงินที่จะมีคน รับใช้ข้าพเจ้า

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. ไม่ใช่

๔๒. ขณะที่เพื่อน ๆ สนทนากันอย่างสนุกสนาน ข้าพเจ้า

ก. บางครั้งชอบที่จะเป็นผู้เฝ้าอย่างจริงจังซึ่งพริบ

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. แสดงความคิดเห็นมากกว่าคนอื่น

๔๓. ข้าพเจ้าชอบที่จะอยู่ท่ามกลางของความตื่นเต้น
และอีกก็กลัวก็โครม

ก. ไม่ ข. ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. ไม่ใช่

๔๔. ในการทำงาน การทำตนให้รู้จักกับคนที่
มีอิทธิพลสำคัญกว่าการตั้งหน้าตั้งตาทำงาน

อย่างดีที่สุด

๕๕

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. ไม่จริง

๔๕. ข้าพเจ้ารู้สึกเกิดเขินเล็กน้อย ถ้ามีคนบนถนน
หรือในร้านกาแฟมองข้าพเจ้า

ก. ไม่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. ไม่ใช่

๔๖. ข้าพเจ้าไม่สามารถจะแสดงความกตัญญูออกมา
เป็นคำพูดได้ง่าย ๆ ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงไม่อาจ
พูดขอบคุณในขณะที่มีการสนทนาได้บ่อย ๆ

เช่นคนอื่น ๆ

๕๖

ก. ไม่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. ไม่ใช่

๔๗. ข้าพเจ้าสนใจเครื่องดนตรีทุกชนิด เช่น รถมอเตอร์
หรือเครื่องปั้น อยู่เป็นนิจ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. ไม่ใช่

๔๘. การถ่วงถ่วงเป็นสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้คน
ไม่กล้าประกอบ ความสำเร็จหรือหาความผิด

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. ไม่ใช่

๕๘. โลกแท้จริงในโลกเรามีคนที่น่าทึ่งมากกว่าคนที่น่ารังเกียจ

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ก. ไม่ใช่

๕๙. คนที่พูดอะไรพล่อย ๆ โดยคิดว่า "สิ่งที่พูดไปวิเศษเกินกว่าการที่ใครจะมาเปรียบ" มักจะไม่ค่อยทำงานที่ใครจะประนีประนอมบ้างแท้จริง

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ก. ไม่ใช่

๖๐. โลกที่ประชุมคณะกรรมการ ถ้าสมาชิกมีแต่ผู้

ไม่เข้าประเด็น ขำขี้

ก. เห็นได้เขาพูดเข้าประเด็น

ข. ไม่แน่ใจ

ก. ว่าสิ่งที่เหมาะสมเพื่อรักษาความสามัคคี

๖๑. ผู้ที่รู้จักความทะเยอทะยานของเขาทำความเจ็บช้ำและความเสียหายให้กับเพื่อนสนิท ยังคงถือว่า เป็นสุภาพชนธรรมดาคนหนึ่ง

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ก. ไม่ใช่

๖๒. เมื่อมีอุปสรรคเล็ก ๆ น้อย ๆ เกิดขึ้นอยู่เรื่อย ๆ

ในขณะปฏิบัติงาน ขำขี้

ก. ทำงานต่อไปตามปกติ

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ก. รู้สึกหมกมุ่นกังวลใจ

๖๓. ขำขี้ไม่สบายใจต่อความรู้สึกนึกคิดหรือเสียใจ

ในเหตุการณ์เล็ก ๆ น้อย ๆ

ก. ใช่, น้อย ๆ ข. บางครั้ง ก. ไม่ใช่

๖๔. จะเป็นการที่ขึ้นถ้าทุก ๆ คนพร้อมใจกัน

สวดมนต์ร่วมกันเป็นประจำ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ก. ไม่ใช่

๖๕. การกระทำการในการวางแผนจัดงานสังสรรค์

ก. ขำขี้ว่าจะไปอย่างแน่นอน

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ก. บอกว่าจะไปแต่อาจจะเปลี่ยนใจได้ใน

ภายหลัง ๓๗๖ ก/๖

๖๖. มีคนเป็นอันมากมักเอาปัญหาของเขาและขอ

คำแนะนำจากขำขี้เมื่อเขาต้องการใคร

สักคนหนึ่งที่จะพูดคุย

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ก. ไม่ใช่

๖๗. ถ้าได้เวลา เขาก็จะเข้ามาร่วมในสิ่งที่เขา

กำลังทำกันอยู่ ขำขี้

ก. ท่องอย่างรุนแรง

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ก. ชอบรับอย่างสงบ ถือว่าเขาจะมีเหตุผล

บางอย่าง

๖๘. ในบางโอกาสขำขี้จะละจากงานได้ง่าย ๆ

เพราะมีสิ่งที่ทำให้เขาและมีการผ่อนคลาย

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ก. ไม่ใช่

๑๐๐. ข้าพเจ้าไม่คิดที่จะชอบหรือไม่ชอบโทรทัศน์ที่ข้าพเจ้าพบในครั้งแรก

ก. วริง ข. ไม่แน่ใจ ก. ไม่จริง

๑๐๑. ข้าพเจ้าพอใจที่จะเป็น

ก. ผู้จัดการสำนักงานธุรกิจ ข. ไม่แน่ใจ

ก. สถาปนิก

๑๐๒. "เมษายน" ไปกับ "มีนาคม" เข้าด้วยกัน "วันอังคาร" ไปกับ

ก. วันพุธ ข. วันศุกร์ ก. วันจันทร์

๑๐๓. ถ้าต่อไปนี้ ถ้าไหนไม่เข้าพวกกับคำอื่น ๆ

ก. อนาคต ข. นารัก ก. เมตตา

๑๐๔. ข้าพเจ้าขามทนเพื่อเลี้ยงคนที่ข้าพเจ้าไม่
อยากพบ

ก. ใบเถย ข. นาน ๆ ครั้ง ก. บางครั้ง

๑๐๕. ในวันหนึ่ง ๆ จำนวนปัญหาที่ข้าพเจ้าพบและไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเอง มีจำนวน

ก. เกือบไม่เต็มมีสักปัญหาเดียว

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. มากกว่าครึ่งโหล

๑๐๖. ถ้าข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับความคิดของผู้อื่น
ตัวแห่งสูงค่า โดยปกติข้าพเจ้า

ก. เห็นความเห็นนั้นไว้เป็นส่วนตัว

ข. ไม่แน่ใจ

ก. ยอมรับว่าข้าพเจ้ามีความเห็นแตกต่าง
ไปจากเขา

๑๐๗. ข้าพเจ้าพยายามหลีกเลี่ยงที่จะไม่กล่าวถึง
เรื่องที่ทำให้ทะเลาะขึ้นในการสนทนาเกี่ยวกับเพศ
ตรงข้าม

ก. วริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ก. ไม่จริง

๑๐๘. ข้าพเจ้าไปประสบความสำเร็จในการติดต่อ
คบหาสมาคมกับคนทั่ว ๆ ไป

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ก. ไม่จริง

๑๐๙. ข้าพเจ้าพอใจที่จะใช้เวลาที่ดีที่สุดและกำลัง
กายให้แก่

ก. ข้าของข้าพเจ้าและความต้องการอย่าง
แท้จริงของเพื่อน ๆ

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ก. กิจกรรมทางสังคมและงานอดิเรกส่วนตัว

๑๑๐. เมื่อข้าพเจ้าปรารถนาที่จะทำให้อันอื่นมีความ
ประทับใจในทางที่ดีกับบุคลิกภาพของข้าพเจ้า
ข้าพเจ้ามักจะ

ก. ทำแล้วสำเร็จเกือบทุกครั้ง

ข. ทำแล้วสำเร็จเป็นบางครั้ง

ค. โดยทั่ว ๆ ไปแล้วไม่แน่ใจว่าจะทำได้
สำเร็จ

๑๑๑. ข้าพเจ้าพอใจที่จะมี

ก. คนที่ยุ่งเหยิง เป็นจำนวนมาก

ข. ไม่สนใจ

ค. เพื่อนแค่สองสามคน

๑๒๔. ถ้าใครก็ตามมาทักใจข้าพเจ้า ข้าพเจ้า

ก. สามารถเก็บความรู้สึกไว้ได้

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ค. ต้องพูดกับใครสักคนหนึ่งเพื่อระบายอารมณ์

๑๒๕. การเป็นนายหน้าหาประกัน น่าสนใจกว่าเป็น
ฉาวนา

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๒๖. "รูปปั้น" คู่กับ "รูปร่าง" เช่นเดียวกับ
เพลงคู่กับ

ก. ความงาม ข. โน้ตเพลง ค. ทำนองเพลง

๑๒๗. ถ้าต่อไปนี้ ถ้าไหนไม่เข้าพวกกับคำอื่น ๆ

ก. มัมเพลงในกอ ข. พุก ค. นีวปาก

๑๒๘. ในชีวิตสมัยใหม่ มีสิ่งที่ทำให้เกิดความกับมองใจ
เรื่องสิ่งกักขวางที่มารักษาหรือข้อจำกัดเสรีภาพ
ยากเกินไป

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๑๒๙. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ารอมักจะเผชิญต่อชีวิตทั้งในเรื่อง
ความสุขและน้ำตา

ก. พรอมเสมอ ข. เป็นบางครั้ง

ค. เกือบจะไม่รู้สึกเลย

๑๓๐. ข้าพเจ้าก็ค่อนข้างจริงจังว่า ข้าพเจ้ามีการวางแผน
กำลังความสามารถและความทะเยอทะยาน
มากกว่าคนอื่นซึ่งอาจจะมีความสำเร็จเท่า ๆ กับ

ก. ใช่ ข. เป็นบางครั้งบางครั้ง ก. ไม่ใช่

๑๓๑. ข้าพเจ้ากระหายที่จะแสวงหาความตื่นเต้น
เกือบเสมอ ๆ

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๑๓๒. น่าสนใจมากกว่าที่จะเป็น

ก. นักแสดง ข. ไม่แน่ใจ

ค. บ้างสร้างบ้าน

๑๓๓. ข้าพเจ้าชอบที่จะวางแผนเพื่อหลีกเลี่ยง
การเสียเวลาระหว่างการทำงาน

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๓๔. ในขณะที่อยู่ในหมู่คณะ ตามปกติข้าพเจ้า
มักจะ

ก. เข้าใจว่าใครคิดอะไร เป็นอย่างดี

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. พบกับเหตุกับความลึกของข้าพเจ้าเอง
หรือธุรกิจในขณะที่นั้น

๑๓๕. ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกับกลุ่มใหม่
ดูเหมือนว่าข้าพเจ้าจะปรับตัวเข้ากับเขา
ได้ทันที

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

๑๓๖. ข้าพเจ้าขอใ้วารมณที่แผ่ร่อนและการแห่
ตกไปกษาในรายการโทรทัศน์รายการ
อย่างยิ่ง

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๓๘. ข้าพเจ้าชอบที่จะอ่านหนังสือเกี่ยวกับ

ก. การกษัตริย์โบราณของขอม

ข. ไม่แน่ใจ

ค. การราวีของพวกเขมร

๑๓๙. เมื่อประสบกับอุปสรรคธรรมดา ข้าพเจ้ามักจะ

คงความมุ่งหวังต่อไป

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

๑๔๐. ข้าพเจ้ามีความสนใจในความสำเร็วในการหาเงิน

หาพองน้อยกว่าในการแสวงหาคุณทริยและสัจธรรม

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค. /ผิด

ค. ไม่จริง

๑๔๑. ข้าพเจ้าชอบอ่าน

ก. นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ /ผิด

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ง. บทความที่เขียนโดยนักวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับ

การนำทรัพยากรของโลกลมาใช้ให้เป็นประโยชน์

๑๔๒. ในการอภิปรายเกี่ยวกับศิลปะ เกษนาหรือการ

เมือง ข้าพเจ้าไม่ค่อยจะได้มีส่วนร่วมหรือตื่นเตน

วามเกินไปจนลืมนึกถึงสภาพพร้อมนุขสัมพันธ์

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

๑๔๓. เมื่อข้าพเจ้ากำลังจะไปขึ้นรถไฟ ข้าพเจ้าก่อน

ข้างจะรีบเร่ง ถึงเกรียศ และวิตกกังวล ทั้ง ๆ

ที่รู้ว่าข้าพเจ้าจะไปทันเวลา

ก. ใช่ ข. เป็นบางครั้งบางคราว

ค. ไม่ใช่

๑๔๔. ข้าพเจ้าชอบขบปัญหาที่บุคคลอื่นไม่อาจจะ

แก้ไขได้แล้ว

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๔๕. สังคมการใช้แนวทางที่อาศัยความคิดอย่าง

มีเหตุผลและลดการใช้อารมณ์และความเชื่อ

ตามประเพณีลงเสีย /ผิด

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๔๖. เมื่อข้าพเจ้ากระทำการที่ข้าพเจ้าต้องการ

ข้าพเจ้ามักจะพบว่า /ผิด

ก. มีเพื่อนสนิทเท่านั้นที่เข้าใจข้าพเจ้า

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. นำไปสิ่งที่มีค่าส่วนมากคิดว่าถูกต้อง

๑๔๗. ข้าพเจ้ามักจะมีความตื่นเต้นมากเกินไปและ

ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ในสถานการณ์ที่ทำให้

ตัวเสีย

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๔๘. ข้าพเจ้าพยายามที่จะไม่เป็นกบใจลอยหรือ

หลงลืมรายละเอียดต่าง ๆ /ผิด

ก. ใช่

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๔๕. การที่ถูกหิวก็จะเกิดอุบัติเหตุ หรือแม้แต่การ
โง่เง่าอย่างรุนแรงแล้ว ข้าพเจ้ามักจะสัน
และเวียนหัว จนทำให้ข้าพเจ้าทำสิ่งที่กำลังทำ
อยู่ต่อไปไม่ได้

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. และ ค.

ค. ไม่จริง

๑๔๖. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณลักษณะของข้าพเจ้าหลงพลาน
อยู่ภายใน

ก. ไม่ค่อยมี ข. บางโอกาสเท่านั้น

ค. เกิดขึ้นบ่อย ๆ

๑๔๗. ข้าพเจ้าอยากเป็นสมาชิก เพื่อทำงานอดิเรก
ที่

ก. ของสโมสรถ่ายภาพ ข. ยังไม่แน่ใจ

ค. สมาคมเหว้าที่

๑๔๘. "การผสม" ก็คือ "การกละ" เช่นเดียวกับ
"ดื่ม" ก็คือ

ก. ผูกพัน ข. กองทัพ ค. เกมสั

๑๔๙. "นาฬิกา" ถูกกับ "เวลา" "ช่วงพักเลี้ยว" ถูกกับ

ก. สายวัดตัว ข. กรรไกร ค. ยา

๑๕๐. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่บางคน

พยายามพูดโดยไขว่คว้าธรรมดาให้แปลกออกไป

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๕๑. นักกฎหมายที่เป็นนายของโจรชั่วมีประโยชน์ใน

ก. การกล่าวหาผู้ใดโดยไม่คำนึงถึงบุคคลนั้น

ข. ไม่แน่ใจ ค. ป้องกันผู้บริสุทธิ์

๑๕๒. ในบางครั้งผู้คนที่ให้ข้าพเจ้าเข้าใจว่า
"หญิงโง่" ก่อม

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๕๓. การมีชีวิตอยู่อย่าง "ข้างพิมพ์" น่าสนใจ

กว่า "คนโง่และส่งเสริมการขาย"

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง ๑๕๔

๑๕๔. ข้าพเจ้ามักจะพูดก่อนข้างขา

ก. ใช่ ข. เป็นบางครั้งบางคราว

ค. ไม่ใช่ ก่อม

๑๕๕. เมื่อข้าพเจ้าทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ข้อที่ข้าพเจ้า

ระวังมากที่สุด คือ

ก. เป็นเรื่องข้าพเจ้าต้องการทำจริง

ข. ไม่แน่ใจ ๑๕๖

ค. สิ่งนี้จะคงไม่เป็นผลร้ายต่อเพื่อน

ร่วมกัน

๑๕๖. ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า นวนิยายและภาพยนตร์
ส่วนมากควรจะสอนศีลธรรมแก่เรา

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่จริง

๑๕๗. การเริ่มต้นสนทนากับคนแปลกหน้า

ก. เป็นเรื่องยากสำหรับข้าพเจ้า

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ค.

ค. ไม่เคยทำให้ข้าพเจ้าลำบากใจเลย

๑๕๘

๑๕๘

๑๒๒. การทำให้ครู ผู้พิพากษา และบุคคลที่ได้รับ
การศึกษาสูงต้องเสียเกียรติ ทำให้ข้าพเจ้า
วอบใจเสมอ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.
ค. ไม่ใช่

๑๒๓. รายการโทรทัศน์ที่ข้าพเจ้าชอบ

ก. การแสดงของนักดนตรีที่มีชื่อเสียง
ข. ไร่แม่ใจ

ค. รายการความรู้สารคดีที่เป็นข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับสิ่งประดิษฐ์ใหม่

๑๒๔. บุคคลที่มีทัศนคติในเรื่องศีลธรรมสูง ทำให้
ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญ

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.
ค. ไม่ใช่

๑๒๕. ข้าพเจ้าชอบใช้เวลาสนุกสนานกับ

ก. เล่นไฟกับกลุ่มเพื่อนที่ถูกต้องกัน
ข. ไร่แม่ใจ

ค. สิ่งสวยงามในห้องแสดงทางศิลปะ

๑๒๖. บางครั้งข้าพเจ้าลังเลที่จะใช้ความคิดของตนเอง

เพราะกลัวว่าแนวคิดเหล่านั้นจะนำไปปฏิบัติไม่ได้

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.
ค. ไม่ใช่

๑๒๗. ข้าพเจ้ามีความสุภาพ มีความฉลาดในการที่จะ
จัดการกับบุคคลที่ไม่มีเหตุผล ขาดจินตนาการใดเสมอ
และพยายามที่จะโน้มน้าวให้ทราบว่าคนเหล่านั้นมีใจแคบ

ก. จริง ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.
ค. ไม่จริง

๑๒๘. ข้าพเจ้าชอบอยู่ในเมืองที่กำลังมีความ
เจริญและกำลังขยายตัวมากกว่าอยู่ในหมู่บ้าน
ที่สงบเงียบ

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

๑๒๙. เมื่อข้าพเจ้ามีความคิดในเรื่องสังคมแตกต่าง
จากคนอื่น ข้าพเจ้าชอบที่จะ

ก. ค้นหาเหตุผลสิ่งที่ทำให้ความคิดของเรา
แตกต่างกัน

ข. ไม่แน่ใจ

ค. ค้นหาคำตอบที่เป็นไปได้และเป็นที่พอใจ
ของทั้งสองฝ่าย

๑๓๐. ข้าพเจ้าคิดว่าคนเราควรจะคิดได้นานก่อนที่จะ
จะตัดสินใจเกี่ยวกับความคิดของปรารถนา

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

๑๓๑. ข้าพเจ้าได้แนวคิดมากมายจากการอ่าน

หนังสือตามลำพัง พอ ๆ กับที่ได้จากการไป
ถกเถียงกับบุคคลอื่นในเรื่องเดียวกัน

ก. ใช่ ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.
ค. ไม่ใช่

๑๓๒. มีบางกวี นักเขียนวิจารณ์ความรู้สึกรับผิดชอบ
ของข้าพเจ้า

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ใช่

๑๓๓. ข้าพเจ้าประเมินค่าของตนเองว่า

ก. เป็นบุคคลที่คล่องแคล่วว่องไวและมอง
ชีวิตในแง่ความเป็นจริง

ข. อยู่ระหว่าง ก. กับ ก.

ค. เป็นคนที่ค่อนข้างขำขัน

๑๗๕. บางโศกเศร้าและมีความรู้สึกของข้าพเจ้า
กระเจิงกระเจิงไป

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ก. ไม่จริง

๑๗๖. ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธมากจนอยากจะปัดประตูดัง ๆ
และอาจจะถูกระงับหน้าต่างก็ได้

ก. เกือบจะไม่เคยเลย

ข. เป็นบางครั้งบางคราว ค. ก่อนข้างน้อย

๑๗๗. ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธมากกว่า ถ้า

ก. เป็นเหตุจากการเล่นของเด็ก ข. ไม่แน่ใจ

ก. มวยช้างนาฬิกา

๑๗๘. "ความยุติธรรม" ใกล้เคียงกับ "กฎหมาย" เช่นเดียวกับ
กับ "ความดี" ใกล้เคียงกับ

ก. ถ้อยคำ ข. ความรู้สึก ค. ทฤษฎี

๑๗๙. คำต่อไปนี้คำไหนที่ไม่ขึ้นนัยกับคำอื่น

ก. กรังเดี่ยว ข. กรังเดียว ค. โกลเดี่ยว

๑๘๐. ข้าพเจ้าชอบที่จะทำ

ก. วิถีบางอย่างที่ข้าพเจ้าเป็นอยู่ในขณะนี้

ข. ไม่แน่ใจ

ค. วิถีที่ได้รับการคุ้มครองมากขึ้น ต้องเผชิญ
กับอุปสรรคน้อยลง

๑๘๑. ข้าพเจ้าเชื่อว่าสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตก็คือการ
สิ่งที่ข้าพเจ้าชอบ

ก. ไม่ ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่ไว้

๑๘๒. น้ำใจในการพูดของข้าพเจ้า

ก. เข้มแข็งหนักแน่น

ข. อ่อนระหวาง ก. กับ ค. ค. อ่อนเบา

๑๘๓. ข้าพเจ้าชอบกระทำตามความรู้สึกที่ถูกต้อง
ในขณะนั้น ถึงแม้ว่ามันจะทำให้ข้าพเจ้าได้รับความ
ลำบากในตอนนี้

ก. ใช่ ข. อ่อนระหวาง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๘๔. ข้าพเจ้าได้รับฉายาว่าเป็นคนที่รักสนุก ทุกข์
ไม่กลัว และไม่จริงจังต่อชีวิต

ก. ใช่ ข. อ่อนระหวาง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๘๕. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า ไม่ชอบอย่างยิ่งเมื่อได้เห็น
ความไม่มีระเบียบ

ก. จริง ข. ไม่แน่ใจ ค. ไม่จริง

๑๘๖. ข้าพเจ้ามักจะตรวจสภาพของสิ่งของที่ขึ้น
มาก่อนจะเอาไปส่งถึง หรือสิ่งของที่ข้าพเจ้า

ได้รับก็มาจากการให้เป็นอย่างดีเสมอ

ก. ใช่ ข. อ่อนระหวาง ก. กับ ค.

ค. ไม่ใช่

๑๘๗. ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญใจในความซ้ำซากของ
ข้าพเจ้า อันเนื่องมาจากความระมัดระวัง
เกี่ยวกับตนเองมากเกินไป

ก. ไม่เคยเลย ข. บางครั้งบางคราว

ค. บ่อย ๆ

๑๘๘. ข้าพเจ้าแน่ใจว่าไม่มีคำตอบใดในแบบทดสอบ
นี้ที่ข้าพเจ้าไม่ได้อ่านอย่างเหมาะสม

ก. ใช่ ข. ไม่แน่ใจ

ค. ไม่ใช่

๑๐

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ถามเกี่ยวกับความรู้สึกของท่านในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะพบในชีวิตประจำวัน เมื่อท่านประสบกับสถานการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ท่านจะมีความรู้สึกอย่างไร มากน้อยแค่ไหน ตัวอย่าง ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ ท่านรู้สึกเกรงใจ หรือไม่เกรงใจ ที่จะปฏิบัติตนเองของท่านในสถานการณ์ต่อไปนี้ อย่างไร

ขอยืมเงินรยบาท

เกรงใจ ๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓ ไม่เกรงใจ

ถ้าท่านทำเครื่องหมายวงกลมรอบตัวเลข

- ๓ หมายความว่า เกรงใจมากที่สุดจนไม่กล้าขอยืม
- ๒ หมายความว่า เกรงใจพอสมควร
- ๑ หมายความว่า เกรงใจบ้างเล็กน้อย
- ๐ หมายความว่า รู้สึก กลาง ๆ ถ้าถึงขั้นระหว่างเกรงใจกับไม่เกรงใจ
- ๓ หมายความว่า ไม่เกรงใจมากที่สุด
- ๒ หมายความว่า ไม่เกรงใจพอสมควร
- ๑ หมายความว่า ไม่เกรงใจบ้างเล็กน้อย

แบบสอบถามนี้ไม่จำกัดเวลา แต่อย่าเสียเวลาในการตอบแต่ละข้อมากนัก ถ้าท่านลังเลใจ ไม่ทราบจะตอบข้อใดก็ ขอเสนอให้ท่านเลือกตอบตามความคิดครั้งแรกที่ท่านจะปฏิบัติจริง ๆ อย่าไปนึกหลักวิชาใด ๆ หรือข้อที่ควรปฏิบัติ

ในแบบสอบถามนี้ไม่มีคำตอบใดที่ถือว่าผิดหรือถูก เป็นแต่เพียงความคิดเห็น และจะไม่นำเอาไปเปิดเผยในที่ใด ๆ เป็นรายบุคคล จะแสดงเพียงส่วนรวม เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศเท่านั้น

จึงขอให้ท่านสบายใจที่จะตอบอย่างเสรีตามความคิดของท่านจริง ๆ

ก. ในระแวกเวลานี้คุณอยู่ที่ไหนหรือทำอะไรบ้าง

๑. ขอความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัว เกรงใจ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่เกรงใจ
๒. เขาไปตามธุระเขา เขากำลังคุยอยู่กับเพื่อน กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า
๓. ไปขออาชีพหรือเอาลูกหลานไปฝากขายข้าวขาว เกรงใจ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่เกรงใจ
๔. ใจสอของของเขากลับไม่ได้รับอนุญาต กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า
๕. ทำผิดแนวทางที่เขาฝากหวังเอาไว้ กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า
๖. ผิดนัด กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า
๗. ไร้มั่นใจหรือจะหายาก กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า
๘. อดทนการคิดเห็นหรือโต้แย้งด้วยเหตุผล เกรง ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่เกรง
๙. เข้มแข็งเมื่อเห็นเขาทำผิด กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า

ข. ในขณะที่คุณกำลังทำอะไรอยู่ตอนนี้คุณทำอะไรบ้าง

๑๐. ขอความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัว เกรงใจ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่เกรงใจ
๑๑. เขาไปตามธุระเขา เขายังคุยอยู่กับเพื่อน กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า
๑๒. ไปขออาชีพหรือเอาลูกหลานไปฝากขายข้าวขาว เกรงใจ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่เกรงใจ
๑๓. ใจสอของของเขากลับไม่ได้รับอนุญาต กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า
๑๔. ทำผิดแนวทางที่เขาฝากหวังเอาไว้ กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า
๑๕. ผิดนัด กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า
๑๖. ไร้มั่นใจหรือจะหายาก กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า

๑๗. ๖ ฝังกลบความคิดเห็นหรือโต้แย้งด้วยเหตุผล กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า

๑๘. หักทวง เมื่อ เสนอการ คำผิด กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า

ก. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีคัมภีร์ชาปฏิบัติอยู่โต้งกับคัมภีร์

๑๙. เรียกมาใช้งานส่วนตัว กระทำ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กระทำ

๒๐. ขอบหมายงานให้ทำ กระทำ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กระทำ

๒๑. ทำความผิดใหญ่โตมีทั้งรับผิดเห็น อาย ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่อาย

๒๒. ทำทำงานยากกว่าที่กำหนดไว้ อาย ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่อาย

๒๓. ว่ากล่าวตักเตือนผู้ใดมีคัมภีร์ชาขณะปฏิบัติงาน
รวมกัน กระทำ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กระทำ

ง. ในฐานะที่ท่านเป็นบรรพการสัมพันธ์กับกิจการ

๒๔. เมื่อมีความทุกข์ ขอให้ช่วย ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่ขอให้ช่วย

๒๕. ขอเงิน ข้าราชการ เครื่องใช้ เกรง ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่เกรง

๒๖. ถัดจากความเห็น ไม่ยอมเชื่อฟัง กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า

๒๗. ขอเงินเพิ่มอีกเมื่อเงินไม่พอใช้ ขอ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า

๒๘. ถัดบ้านผิดเวลาโดยไม่ได้ออกล่วงหน้า เกรง ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่เกรง

๒๙. ทำให้ท่านผิดหวัง เสียใจ ไม่สบายใจ กระทำ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กระทำ

๓๐. ๖ เพื่อนมาสนทนากับบ้าน เช่นกัน เลี้ยง กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า

จ. ในฐานะที่ท่านเป็นเพื่อนกับตัวเพื่อนที่สนิทสนม

๓๑. ขอความช่วยเหลือ	กลา	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่กลา
๓๒. ขอเงินยืมของ เงินทอง	ขอยืม	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่ขอยืม
๓๓. ถักเคียนตรง ๆ เมื่อเขาทำผิด	ถักเคียน	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่ถักเคียน
๓๔. เมื่อเราผิดคนัก	เกรง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่เกรง
๓๕. เมื่อมีความทุกข์	ปรึกษา	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่ปรึกษา
๓๖. รวมวงพระจันทร์เพื่อนกำเงินนอนหลับ	กลา	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่กลา
๓๗. คำสอน ๆ เพื่อนซำรุคเสียหาย	เกรง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่เกรง
๓๘. ขอความช่วยเหลือด้านการเรียน	เกรง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่เกรง
๓๙. ให้เพื่อนคอยในขณะที่เราศึกษา	เกรง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่เกรง
๔๐. ให้เพื่อนทำงานส่วนตัวให้	เกรง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่เกรง
๔๑. ขอของคืนเมื่อเพื่อนยืมจากเรา	กลา	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่กลา
๔๒. เมื่อเขาทำในสิ่งที่เราไม่พอใจ	ถือว่า	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่ถือว่า
๔๓. เรื่องความแค้นของเราไปตรงกันเขา	โต้แย้ง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่โต้แย้ง
๔๔. เมื่อถูกขอร้องให้ช่วยงานแต่เราไม่มีเวลา	ปฏิเสธ	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่ปฏิเสธ
๔๕. หิวข้าวของ ไม่ใช่โดยไปได้ออกล่วงหน้า	เกรง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓</u>	ไม่เกรง

ด. ในฐานะที่ท่านเป็นเพื่อน ปฏิบัติต่อเพื่อนที่ใกล้ชิด

๔๖. ขอบใจของ เงินทอง	ขอยืม	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่ขอยืม
๔๗. ใ้เพื่อนทำงานส่วนตัวให้	เกรง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่เกรง
๔๘. รบกวนอะไรที่เพื่อนกำลังนอนหลับ	กล้า	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่กล้า
๔๙. หาของ ๆ เพื่อนมาฝากเสียหาย	เกรง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่เกรง
๕๐. ให้อ่านลอบในขณะที่เราติกรู	เกรง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่เกรง
๕๑. ขอของเงิน เมื่อเพื่อนขอยืมจากเรา	กล้า	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่กล้า
๕๒. เมื่อความเห็นของเราไม่ตรงกับเขา	โต้แย้ง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่โต้แย้ง
๕๓. เมื่อเราทำให้อะไรที่เราไม่พอใจ	ถือว่า	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่ถือว่า
๕๔. ขอความช่วยเหลือด้านการเรียน	เกรง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่เกรง
๕๕. เมื่อถูกขอร้องให้ช่วยทำงานแต่เราไม่มีเวลา	ปฏิเสธ	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่ปฏิเสธ
๕๖. เมื่อเราผิดนัด	เกรง	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่เกรง
๕๗. เมื่อมีความทุกข์	ปรึกษา	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่ปรึกษา

ข. ในฐานะที่เป็นเพื่อนบ้านที่สนิทสนมกัน

๕๘. ขอความช่วยเหลือ	กล้า	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่กล้า
๕๙. ใ้เขาดูแลเราทำผิด	ตกใจ	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่ตกใจ
๖๐. ขอยืมข้าวของเครื่องใช้	กล้า	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่กล้า
๖๑. ขอของกิน เมื่อเขายืมของเราไป	กล้า	<u>๓ ๒ ๑ ๐ -๑ -๒ -๓</u>	ไม่กล้า

๗๗. แสดงความโกรธเมื่อเราไม่พอใจเขา กระทำ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กระทำ

๗๘. ว่าความผิดหรือว่าความเสียใจมาให้เขา เกรง ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่เกรง

๘. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้น้อย ปฏิบัติต่อยุ้งคัมภีร

๗๙. ชักกำลังผู้บังคับบัญชา กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า

๘๐. ยุ้งคัมภีรบอกให้เอาอาหารให้ เกรง ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่เกรง

๘๑. ขอเงินหรือสิ่งของต่าง ๆ กระทำ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กระทำ

๘๒. ขอบความช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัว กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า

๘๓. ไม่ทำงานสายหรือก่อนเวลา เกรง ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่เกรง

๘๔. แสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งท้วงติงใน
เรื่องการทำงาน กระทำ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กระทำ

๘๕. ถูกกับเพื่อนที่มาเยี่ยมหรือทางโทรศัพท์ในขณะที่อยู่
ในที่ทำงาน กระทำ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กระทำ

๙. ในฐานะที่ท่านเป็นผู้น้อย ปฏิบัติต่อผู้ใหญ่

๘๖. ขอความช่วยเหลือ กระทำ ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กระทำ

๘๗. เมื่อเราทำในสิ่งที่เราไม่พอใจ ต่อกว่า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่ต่อกว่า

๘๘. เมื่อความคิดเห็นไม่ตรงกัน โต้แย้ง ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่โต้แย้ง

๘๙. ปฏิเสธที่จะช่วยเหลือเมื่อถูกขอร้อง กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า

๙๐. เมื่อเห็นเขาทำผิด ตักเตือน ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่ตักเตือน

ขอของคืนเมื่อเขาขโมยของเราไป กล้า ๓ ๒ ๑ ๐ ๑ ๒ ๓ ไม่กล้า